

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA
OLOMOUC
VÝROČNÍ
ZPRÁVA 2022**

ZOOLOGICAL
GARDEN OLOMOUC
THE ANNUAL REPORT 2022

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážení příznivci olomoucké zoo, rád bych krátce zhodnotil rok 2022. Po několika složitých letech ovlivněných kůrovcovou kalamitou, vichřicí a covidovou pandemií mohu uplynulý rok zařadit do skupiny let úspěšných. Ve srovnání s rokem 2021 se návštěvnost mírně zvýšila, a to o 463 návštěvníků, a celkový počet se zastavil na čísle 367 711. Nejedná se sice o rekordní návštěvnost, ale vzhledem k celoroční investiční stavební činnosti, jež s sebou nesla řadu uzavírek a omezení na návštěvnických trasách, můžeme být s tímto výsledkem spokojeni. V závěru roku 2022 jsme dokončili jeden z významných infrastrukturálních projektů, jež si klade za cíl zachytit dešťové srážky do podzemních nádrží a následně je pozvolna odpouštět do vodoteče. Realizací tohoto projektu jsme získali nejen možnost využití srážkových vod, ale i nový vzhled té části zoo, kde stavba probíhala. Na tento projekt plynule navázal další, který se zabývá modernizací inženýrských sítí. Zastaralé sítě již nevládají plnit svou funkci a musí být nahrazeny novými. Některé sítě v areálu zoo dosud nebyly vůbec – např. kanalizace, veřejné osvětlení a rozvody slaboproudu. Díky finanční podpoře zřizovatele jsme byli schopni tento projekt zahájit a jeho realizaci odstranit provozní komplikace spojené jak s nekapacitními inženýrskými sítěmi, tak sítěmi chybějícími. Vedle těchto pro provoz zoo důležitých projektů, které nejsou pro návštěvníky moc zajímavé, jsme se věnovali posledním dvěma etapám projektu Safari v Zoo Olomouc, který byl dokončen závěrem roku. Na tři již zprovozněné etapy safari navázaly další dvě – Austrálie a Arktida. Realizací těchto dvou etap dojde rovněž k dokončení nové okružní trasy safari vláčku, který tak bude již projíždět přes expozice pěti kontinentů. Jeho nová trasa bude vedena mimo obchůzkovou

cestu tak, aby pěší návštěvníci zahrady byli jeho provozem co nejméně rušeni.

Nedílnou součástí každé zoo je gastronomie. Počet občerstvovacích míst v naší zoo a jejich obslužnost však neodpovídá počtům návštěvníků v období letní sezony. Ve snaze zlepšit služby v gastronomii a nabídnout je vyššímu procentu návštěvníků jsme dva dřevěné stánky nahradili provozovny s vyšší kapacitou a vyšším hygienickým standardem.

Na úseku chovatelství bylo po celý rok rušno. Do nově zrekonstruovaného Pavilonu netopýrů se vrátili kaloni rodriguezští a klokančí králíkovití. Oba druhy se v průběhu roku rozmnožili. Místo fenků berberských zde nově našel útočiště kusu liščí. Příjezd nových jedinců – samce žirafy Rothschildovy, lenochoda dvoupřstého, samice lva berberského a pandy červené – umožnil vznik nových rodičovských párů a narození dalšího pokolení. V předešlém roce se v naší zoo narodilo 250 mláďat, a to například u mravenečníků čtyřprstých i velkých, medojedů kapských, seriem rudozobých, kotulů veverovitých a řady dalších. Mláďata přitahují pozornost nejen veřejnosti, ale i médií. V průběhu roku jsme vydali 110 tiskových zpráv, ve kterých jsme odprezentovali důležité momenty, jež se odehrály v tomto období v olomoucké zoo.

Rád bych poděkoval především svým spolupracovníkům, kteří zajišťují každodenní chod zoologické zahrady a mají velký podíl na úspěších naší zoo, dále bych rád poděkoval návštěvníkům a sponzorům za jejich přízeň, našemu zřizovateli Statutárnímu městu Olomouc za spolupráci, pomoc při rozvoji a finanční podporu naší zoo a také Ministerstvu životního prostředí za rychlé a štědré poskytnutí finanční podpory. Věřím, že i v dalších letech si udržíme pozici jednoho z významných turistických cílů ČR a nejnavštěvovanějšího turistického cíle v našem kraji.

Dr. Ing. Radomír Habáň,
ředitel Zoo Olomouc

ZOO OLOMOUC

NÁZEV

Zoologická zahrada Olomouc

SÍDLO

Darwinova 29
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Česká republika

PRÁVNÍ FORMA

Příspěvková organizace
IČO: 000 96 814
Tel.: +420 585 151 601
GSM brána: +420 774 450 419
E-mail: info@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
marketing@zoo-olomouc.cz
Web: www.zoo-olomouc.cz

ZŘIZOVATEL

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc
Právní forma: Obec
IČO: 002 99 308

PRIMÁTOR STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

/Mayor/
Jméno: Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Datum narození: 3. 1. 1973
Bydliště: Olomouc

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ZOO OLOMOUC

/Director/
Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 419
E-mail: reditel@zoo-olomouc.cz

VEDENÍ ZOO

Ekonomická náměstkyně /Assistant director/
Ing. Otilie Pernecká
Vedoucí údržby a dopravy /Construction
and transportation service/
Ing. Radek Dvořák
Vedoucí návštěvnického servisu /Visitor service/
Mgr. Ivana Mrtvá
Vedoucí marketingu /Marketing service/
Mgr. Pavel Javůrek
Vedoucí gastro provozu /Catering service/
Ing. Karla Břečková
Vedoucí péče o zeleň /Care of greenery/
Robert Nádvorník, DiS.

ZOOÚSEK

Zoolog /Zoologist/
RNDr. Libuše Veselá
Zoolog /Zoologist/
Ing. Jitka Vokurková
Zoolog /Zoologist/
MVDr. Jan Kirner
Krmivářka /Nutritionist/
Ing. Tereza Mišková
Privátní veterinářka /Veterinary/
MVDr. Lenka Chrastinová

TISKOVÁ MLUVČÍ A KONTAKT S VEŘEJNOSTÍ

/Public relations/
Iveta Gronská

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců
za rok 2022 činil 78,62 osob.

REDAKCE VÝROČNÍ ZPRÁVY

M. Kořínek, P. Javůrek, L. Skřípská, I. Gronská,
FOTO: M. Kořínek, P. Javůrek, L. Veselá,
J. Vokurková, J. Kirner, L. Čizmářová,
M. Steinerová, R. Habáň, Joel Sartore

TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC

Oddělení	Jméno	Mobil	Telefon	E-mail
VEDENÍ ZOO				
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Radomír Habáň	774 450 419	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Ekonomická náměstkyně	Ing. Otilie Pernecká	774 450 412	585 151 603	pernecka@zoo-olomouc.cz
Vedoucí údržby a dopravy	Ing. Radek Dvořák	774 450 423	585 151 607	dvorak@zoo-olomouc.cz
Návštěvnícký servis	Mgr. Ivana Mrtvá	774 450 425	585 151 600	mrtva@zoo-olomouc.cz
Vedoucí gastru	Ing. Karla Břečková	774 450 014	585 151 636	gastro@zoo-olomouc.cz
Adopce zvířat, asist. ředitele	Bc. Markéta Steinerová, DiS.	774 450 013	585 151 600	steinerova@zoo-olomouc.cz
Vedoucí péče o zeleň	Robert Nádvorník, DiS.	774 450 414	585 151 607	nadvornik@zoo-olomouc.cz
ZOOUŠEK				
Zoolog	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Jitka Vokurková	774 450 415	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Zoolog	MVDr. Jan Kirner	774 450 411	585 151 608	kirner@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Ing. Tereza Mišková	774 450 418	585 151 608	miskova@zoo-olomouc.cz
Veterinářka	MVDr. Lenka Chraštinová	603 360 312	585 151 634	info@zoo-olomouc.cz
Zimoviště afrických zvířat	Pavel Vidlár	774 450 428	585 151 604	info@zoo-olomouc.cz
Pavilon šelem, akvária	Josef Drtil	774 450 424		drtil@zoo-olomouc.cz
Úsek ptáků	MVDr. Jan Kirner	774 450 411	585 151 608	kimer@zoo-olomouc.cz
Pavilon opic		774 450 429		info@zoo-olomouc.cz
MARKETING				
Vedoucí marketingu	Mgr. Pavel Javůrek	774 450 427	585 151 609	javurek@zoo-olomouc.cz
Tisková mluvčí	Iveta Gronská	608 101 325	585 385 382	gronska@zoo-olomouc.cz
Marketing, fotograf	Milan Kořínek	774 450 416	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
Marketing, zážitkové programy	Lucie Skřípská	778 735 003	585 385 382	skripska@zoo-olomouc.cz
DALŠÍ DŮLEŽITÉ KONTAKTY				
Účetní	Bc. Jana Kešeláková		585 151 606	keselakova@zoo-olomouc.cz
Účetní	Věra Geroldová		585 151 606	geroldova@zoo-olomouc.cz
Personalistka, referentka pro GDPR	Bc. Šárka Šubová, DiS.		585 151 606	subova@zoo-olomouc.cz
Sklad	Stanislava Kořínková		585 151 630	korinkova@zoo-olomouc.cz
Pokladna zoo			585 310 411	info@zoo-olomouc.cz
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	585 151 601	info@zoo-olomouc.cz

OBSAH

ZOOOLOMOUC

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2	OCHRANA PŘÍRODY	79
INFORMACE O ZOO OLOMOUC	4	DERBIANUS CONSERVATION	84
TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC	5	ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG	84
CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2022	8	MARKETING A PROPAGACE ZOO	88
SAVCI	9	NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2022	88
ŠELMY	9	MARKETINGOVÉ AKTIVITY V ROCE 2022	90
PRIMÁTI	15	SPOLUPRÁCE S MÉDII	96
KOPYTNÍCI	21	VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC	100
OSTATNÍ SAVCI	34	PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY	104
JAK BEZPEČNĚ URČIT POHLAVÍ DIKOBRAZA?	37	ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY	106
ODCHOV MLÁDĚTE MRAVENEČNÍKA VELKÉHO	38	NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY	109
ODCHOV DVOU MLÁDĚT MRAVENEČNÍKŮ ČTYŘPRSTÝCH	40	KALENDÁŘ AKCÍ V ZOO V ROCE 2022	111
AFRICKÝ PAVILON KALAHARI	41	SPONZOŘI ZOO OLOMOUC	123
PTÁCI	43	GASTRO	129
TERÁRIA	49	VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA	134
AKVÁRIA	56	PÉČE O ZELENĚŇ	139
VETERINÁRNÍ PÉČE	62	ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE	142
ŘEŠENÍ ZDRAVOTNÍCH PROBLÉMŮ KLOKANŮ	65	KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2022	156
ZKUŠENOST S KOMPLIKOVANÝM PORODEM VELBLOUDICE	67	ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO	158
VÝŽIVA A KRMENÍ	68	THE ANNUAL REPORT 2022 - ENGLISH VERSION	163
DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU	74	PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2022	180
VÝZKUM	74	SAVCI (MAMMALIA)	180
SPOLUPRÁCE SE STUDENTY	74	PTÁCI (AVES)	185
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	76	PLAZI (REPTILIA)	188
SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“	77	OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)	190
DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC	78	RYBY (PISCES)	190
VZDĚLÁVACÍ CENTRUM SVOPAP	78	PARYBY (CHONDRICHTHYES)	192
		BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)	192
		PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ	194
		ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA	196

CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2022

Ke dni 31. 12. 2022 chovala Zoologická zahrada Olomouc celkem 386 druhů a 1 591 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 8 085 485,15 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku počty druhů i chovaných jedinců mírně klesly.

V roce 2022 bylo v Zoo Olomouc odchováno 250 mláďat. Mezi významné odchovy můžeme nepochybně zařadit mláďata u mravenečníků čtyřprstých, mravenečníků velkých, kozorožců kavkazských, kaloňů rodriguezských, lemuru běločelých, gibbonů zlatolících, zubrů evropských, lemuru kata, kotulů veverovitých, ocelotů slaništních, sobů polárních,

medojeda kapského, oryxů jihoafrických, kamzíků alpských, sik vietnamských, čápů černých, hus tibetských, seriem rudozobých a gekonů obrovských.

Mezi nové druhy, které byly do zoo přivezeny, patří outloň malý, klokánek rudohnědý, klokánek krysí, kusu liščí, kojot, gekon širokoprstý a štíhlovka Ravergierova. Pro doplnění stávajících druhů byla do zoo dovezena ještě tato zvířata – lenochod dvouprstý, lemur tmavý, kosman stříbřitý, mirikina bolivijská, panda červená, lev berberský, velbloud dvouhrbý, žirafa Rothschildova, daněk mezopotámský, pižmoň grónský a ara vojenský.

PŘEHLED DRUHŮ A KUSŮ ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO OLOMOUC K 31. 12. 2022

	Druhů	Kusů	Deponovaná zvířata [kusů]	Cena [Kč]
Savci (<i>Mammalia</i>)	101	714	116	6.094.379,61
Ptáci (<i>Aves</i>)	52	258	35	1.312.611,25
Plazi (<i>Reptilia</i>)	39	109	18	210.249,94
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	7	21	0	2.000,00
Ryby (<i>Pisces</i>)	86	226	0	102.485,81
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	3	5	0	281.850,00
Bezobratlí (<i>Evertebrata</i>)	98	258	1	81.908,54
Celkem	386	1 591	170	8.085.485,15

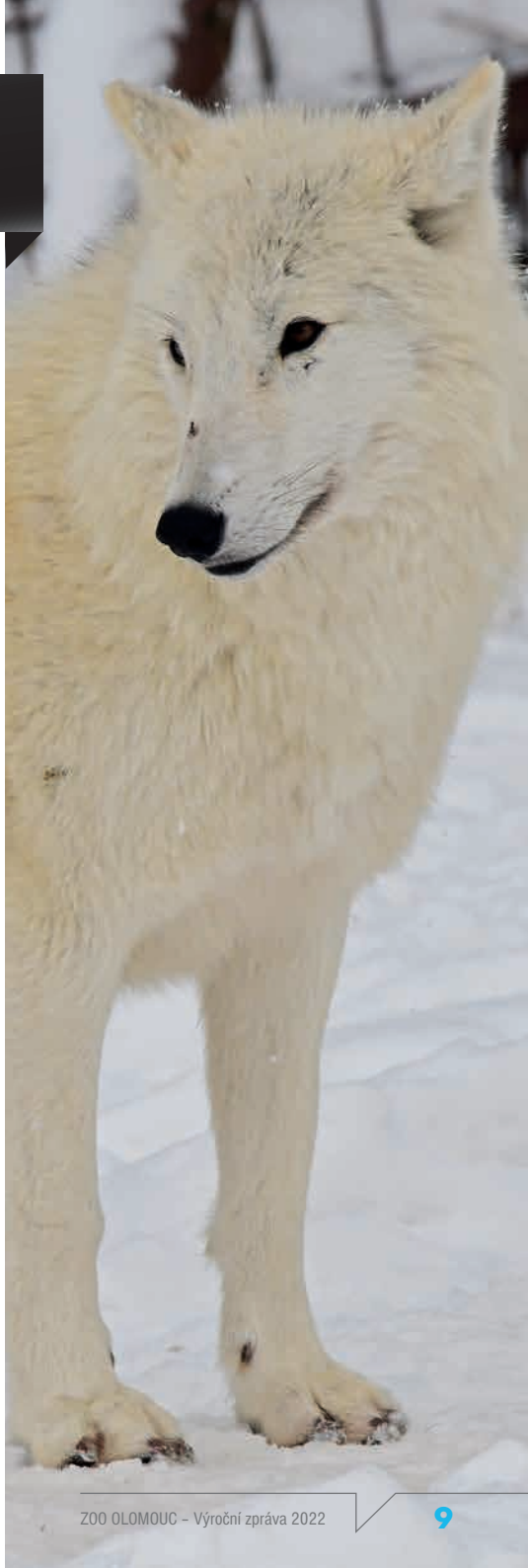
Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SAVCI - ŠELMY

Psovité šelmy jsou v naší zoo aktuálně zastoupeny třemi druhy. Nejmenším z nich jsou fenci, kteří byli po rekonstrukci Pavilonu netopýrů přesunuti do ubikace a výběhu ve spodní části zoologické zahrady. I přes jejich noční aktivitu výběh využívají pravidelně i během dne ke slunění. V přírodě obývají sever afrického kontinentu, kde často teploty klesají i pod bod mrazu, a proto dobře zvládají i nižší teploty. Během podzimu fenci získali velmi hustou zimní srst, což při pobytu v pavilonu nepotřebovali a taky ji nikdy neměli. Přesun do nových prostor zvířatům prospěl a návštěvníci je nyní mohou vidět častěji během různých aktivit. Druhým, mnohem početnějším druhem, jsou vlci Hudsonovi. Ve výběhu vedle medvědů chováme samice, které jsou zoogeografickým doplněním tohoto výběhu. Osmičlennou skupinu samců máme v arktické části safari, kudy projíždí vláček s návštěvníky. A jelikož vlci jsou zvědaví, mnohdy vláček doprovázejí po celou dobu průjezdu. Pouze v extrémně horkých dnech i oni vyhledávají stín, který jim v tomto relativně velkém výběhu skýtá vegetace. Posledním a zároveň i zcela novým druhem v naší zoo jsou kojoti. Dovězený pár těchto zajímavých psovitých šelem bude obývat výběh společně s medvědy baribaly. Ke spojení těchto dvou druhů dojde na jaře roku 2023.

Medvědi baribalové jsou umístěni ve velkém přírodním výběhu, kde mohou plně využívat potok ke zchlazení během horkých dnů, skrýt se před žhavým sluncem ve vegetaci či naopak se na slunci vyhřívat. Během zimních měsíců medvědi spí v ubikaci na hromadě slámy, kterou si samostatně upraví pro své potřeby. Příprava na zimu začíná koncem léta a v závislosti na počasí a teplotách končí koncem podzimu, kdy se medvědi ukládají k zimnímu spánku. Během návštěvnické sezony u nich

Fenek (*Vulpes zerda*)
/Fennec/

Vlk Hudsonův (*Canis lupus hudsonicus*)
/Hudson Bay Wolf/

Pár medvědů baribalů
/A couple of Black Bears/

Binturong (*Arctictis binturong*)
/Binturong/

Levhart mandžuský (*Panthera pardus orientalis*)
/Amur Leopard/

Enrichment u levhartů
/Enrichment for Amur Leopard/

Lev berberský (*Panthera leo leo*)
/Barbary Lion/

Nová samice lva berberského
/New female of Barbary Lion/

Imobilizace vlka Hudsonova
/Hudson Bay Wolf immobilization/

Medvěd baribal (*Ursus americanus*)
/Black Bear/

Mangusta liščí (*Cynictis penicillata*)
/Yellow Mongoose/

Surikata (*Suricata suricatta*)
/Meerkat/

Samec jaguára (*Panthera onca*)
/Male Jaguar/

Samice jaguára
/Female Jaguar/

Enrichment u lvů
/Enrichment for Barbary Lion/

Transport samice lva berberského
/Transport of Barbary Lion female/

Tygr ussurijský (*Panthera tigris altaica*)
/Amur Tiger/

Ocelot slaništní (*Leopardus geoffroyi*)
/Geoffroy's Cat/

Kočka krátkouchá (*Prionailurus bengalensis euptilurus*) /Amur Leopard Cat/

Serval stepní (*Leptailurus serval*)
/Serval/

probíhala komentovaná krmení, kdy se návštěvníci mohli dozvědět různé zajímavosti. Nosál červený a mýval severní patří v rámci Evropské unie mezi invazivní druhy. Tato zvířata chováme pouze z expozičních důvodů, bez jakéhokoliv rozmnožování. Po úhynu našich starých jedinců se k chovu těchto druhů vracet nebudeme a nahradíme je jinými.

Největšími cibetkovitými šelmami u nás chovanými jsou binturongové. Samce, kterého jsme přivezli již v předcházejícím roce, jsme se samicemi spojovali až letos na jaře, neboť sameček, když přicestoval, byl příliš malý a snadno zranitelný. V náhradních prostorách pomalu dospěl a vyrostl, a tak v jarních měsících již nic nebránilo spojení se samicemi, jež proběhlo bez komplikací a nyní sdílí všichni tři společně ubikaci i výběh v pavilonu šelem. Pevně doufáme, že se v budoucnu dočkáme i mláďat. Dalším chovaným druhem cibetkovité šelmy jsou mangusty liščí. U nich jsme dlouhou dobu chovali pouze samčí skupinu složenou z otce a dvou synů. V tomto roce jsme ve spolupráci se Zoo Kraków vyměnili zvířata tak, že jsme sestavili dvě chovné skupiny. Jedna je v Zoo Kraków a jedna u nás. Spojení nově příchozí samice s našimi samci proběhlo bez komplikací.

Kočkovitě šelmy, které jsou pro návštěvníky velmi atraktivní, jsou v chovu zastoupeny nejvíce. I u těchto šelem proběhlo v roce 2022 velké množství změn. Bohužel dočasně jsme přerušili chov gepardů. Oba naši gepardi v průběhu roku uhynuli, byli vyššího věku a s chronickými zdravotními problémy. Jakmile budou v chovném programu volná zvířata, plánujeme jejich chov obnovit. U levhartů jsme v druhé polovině roku 2022 dostali od koordinátora doporučení k rozmnožení mladého páru, a tak během říje dojde ke spojení samce a samice a budeme doufat, že se dočkáme v následujícím roce narození levhartích koťat, která jsou pro chovný program velmi důležitá a zároveň posílí populaci těchto nejvíce ohrožených velkých kočkovitých šelem v přírodě. Obě zvířata jsou vyrovnané povahy a s chovateli spolupracují velmi dobře. Jejich výběhy byly doplněny

palandami a přístřešky, a díky tomu mohou návštěvníci tyto krásné šelmy pozorovat během celého roku ve venkovních expozicích, kde zvířata tráví čas nejráději. Jaguáři dosáhli již vyššího věku a v pavilonu šelem jsou pouze jako expoziční jedinci. S jejich rozmnožováním se již nepočítá. Nicméně i přes svůj věk se těší dobrému zdraví a u návštěvníků jsou velmi oblíbeni. V našem chovu máme melanicky černě zbarveného samce a samici zbarvenou klasicky, tzn. že na jejím těle jsou patrné rozety z černých skvrn na světlém podkladě. U lvů berberských naopak proběhly dvě zásadní změny. Bohužel uhynul starý samec na komplikace spojené s virovým onemocněním dýchacího ústrojí. K mladému samci narozenému v naší zoo se podařilo přivést partnerku ze zoologické zahrady ve Švýcarsku. Spojení obou zvířat proběhlo bez komplikací a od května je pár společně v ubikaci a výběhu v pavilonu šelem. Po příchodu mladé samice náš samec rychle dospěl a zmohutněl, aktuálně váží téměř 200 kg. U tygrů ussurijských k žádným přesunům mimo zoologickou zahradu nedošlo, ale díky pozitivnímu doporučení koordinátora k rozmnožení byla zvířata na začátku zimy spojena a po doděláním nového zastřešení výběhu pevnou nerezovou sítí jsou trvale spolu i ve výběhu. I u tohoto páru doufáme, že se v roce 2023 dočkáme tygřích koťat. Pokud se odchovy obou doporučených druhů podaří, tak návštěvníci budou moci s potěšením sledovat, jak se mláďatům bude dařit, jak rychle porostou a co vše se od svých rodičů naučí. Z malých kočkovitých šelem se rozmnožily dva druhy. Kočky krátkouché měly kořata už opakovaně a v tomto roce se odchovála 3 kořata (dva samci a jedna samice). Mladí samci koncem roku odcestovali do polské zoologické zahrady. Poprvé se podařilo odchovat kořata u ocelotů slaništních. Dva kocourci nám připravili několik nepříjemných komplikací. Nakonec se vše povedlo a odchov se podařil. Aktuálně očekáváme doporučení koordinátora k jejich přesunu do nových domovů v jiných zoo. Kočky evropské v naší zoo jsou velmi vysokého věku a servalové, kteří jsou sice o něco mladší, se

Odčervení mláďete rysa karpatského
/Deworming of a young Carpathian Lynx/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

rozmnožovat také již nebudou. Všechny druhy malých kočkovitých šelem mohou návštěvníci vidět ve spodní části zoo zvané vrstevnicová cesta. Ve všech výbězích došlo k výměně parkosů. Posledním druhem našich kočkovitých šelem je rys karpatský, který obývá přírodní výběh poblíž pavilonu šelem. Narodilo se jedno koťe samčího pohlaví, ale bohužel po několika týdnech uhynulo. Příčinu se nepodařilo zjistit, a tak doufáme, že v následujícím roce se kořata podaří odchovat. Koordinátorka připravuje repatriční projekt zaměřený na vypouštění vhodných jedinců zpět do přírody v Německu. Na základě speciální genetické studie jsou obě naše zvířata opravdu řazena mezi příslušníky druhu rys karpatský bez jakékoliv příměsi jiných genů. I proto budou narození jedinci pro chovný program velmi cenní.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Panda červená (*Ailurus fulgens*)
/Red Panda/

Vypouštění samce pandy do výběhu
/Releasing of Red Panda male to enclosure/

Samec pandy červené
/Red Panda male/

Nová pandí samička
/New female Red Panda/

PANDY ČERVENÉ V PÁRU

Rok 2022 začal pro pandy červené v bratrském duu. Poté na doporučení koordinátora evropského záchovného programu (EEP) jeden ze samců odcestoval do Zoo Praha. Výběh pand prošel drobnými úpravami s cílem zabránit vycházkám pand do okolí, jako tomu bylo v roce minulém. Stará expozice po medvědech malajských byla lehce upravena na odstavný výběh pro pandy červené v případě jejich zdařilého odchovu, jak nařizují standardy pro jejich chov.

Po dlouhých přípravách jsme na základě doporučení koordinátora evropského záchovného programu pro pandy červené vyrazili pro mladou samičku do Parco Natura Viva nedaleko italské Verony. Po příjezdu do Zoo Olomouc jsme samici narozenou v červnu roku 2021 umístili do povinné karantény v zázemí zoo a přemýšleli nad metodikou spojování se samcem. A tak jsme začali dvouletého samce trénovat na dobrovolný nástup do bedny. Moderní zoologické zahrady by měly jít směrem veterinárního tréninku svých chovanců s cílem eliminace stresu na minimum. Další výhodou je snížení počtu úkonů, při kterých je nutno použít celkovou anestezii, ze které se organismus vzpamatovává dlouhou dobu. Zhruba po měsíčním tréninku se v naplánovaný den nechal samec dobrovolně zavřít v transportní bedně. Po zvážení (5,35 kg) byl vypuštěn do boxu sousedícího se samicí. Měli možnost vizuálního a čichového kontaktu přes pletivo. Po dvou dnech, kdy jsme nepozorovali žádné problematické chování, jsme přistoupili k otevření dělicího „šubru“. Prskání a stavění se na zadní v podání výrazně menší samice (3,2 kg) bylo v toleranci. Pro jistotu však byla zvířata na noc ještě oddělena. Od následujícího dne díky harmonickému soužití spolu strávily celé dny. Nastal čas seznámit samici s výběhem, kdy jsme zvolili opačný postup. Nejprve byla vypuštěna samice, aby si očihla samcovo teritorium a seznámila se v klidu se stádečkem muntžáků malých, které zná již ze své domovské zoo. Následujícího dne byl vypuštěn samec. Od té doby žijí v poklidu vedle sebe a my doufáme v úspěšný odchov mláďat.

Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

PRIMÁTI

Chov primátů se v naší zoo dlouhodobě daří. Zahrnuje chov novosvětských a starosvětských primátů, malých lidoopů i poloopic. Mezi novosvětské primáty chované v naší zoologické zahradě patří drápkaté opičky čítající několik druhů různých rodů. U kalimik se stav nijak nezměnil, neboť náš pár se dožívá vysokého věku a žádný odchov se neočekává. Samička se koncem roku dožila 24 let, což je u tohoto druhu rekordní a je jednou z nejstarších drápkatých opiček chovaných v lidské péči. Tito malí roztomilí primáti se většinou dožívají 15–20 let. Nejmenším z těchto primátů jsou kosmani zakrslí, kteří se pravidelně rozmnožují. V roce 2022 se narodila dvě mláďata, která byla úspěšně odchována. Třetím námi chovaným druhem jsou kosmani stříbřítí. Samička relativně dlouhou dobu čekala na příchod samce ze zoo na Kanárských ostrovech. Zpočátku importu bránily restrikce kvůli covidu-19, a poté nedostatek leteckých přepravních kapacit. Nakonec samec přicestoval v dubnu a během krátké chvíle si samičku oblíbil. První narozená mláďata se odchovat nepodařilo, a tak budeme doufat, že se to povede napodruhé. Ve druhé části pavilonu chováme tamaríny vousaté, kterým se již delší dobu nedaří mláďata odchovat. Zkoušíme ještě několik chovatelských opatření a věříme, že nakonec přinesou dobrý výsledek. V posledních dvou expozicích jsou jednopohlavní skupiny kosmanů běločelých a lvíčků zlatých. Oba druhy se u nás úspěšně množily, a tak chovný program pro naše jedince chov pozastavil, aby dostaly možnost prosadit se i jiné geny v rámci evropské populace lvíčků a kosmanů chovaných v zoologických zahradách. V letošním roce jsme u lvíčků zaznamenali intenzivní oranžovou barvu srsti u všech jedinců. Jednopohlavní skupina samců kosmanů běločelých odcestovala do španělské

Kalimiko (*Callimico goeldii*)
/Goeldi's Marmoset/

Kosman zakrslý (*Callithrix pygmaea pygmaea*)
/Pygmy Marmoset/

Kosman stříbřitý (*Mico argentatus*)
/Silvery Marmoset/

Kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*)
/Geoffroy's Marmoset/

Lviček zlatý (*Leontopithecus rosalia*)
/Golden Lion Tamarin/

Kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*)
/Guianan Squirrel Monkey/

Mirikina bolivijská (*Aotus azarae boliviensis*)
/Bolivian Night Monkey/

Lemuři kata ve výběhu (*Lemur catta*)
/Ring-tailed Lemur in the outdoor enclosure/

zoologické zahrady. Posledním druhem drápkatých opic jsou tamarini bělovouští. Tento druh je v expozici v pavilonu šelem nad krokodýly, kde má dostatečný klid. Samice je již relativně vysokého věku, a tak plánujeme v nadcházejícím roce přivést novou mladou samičku z Německa. Z větších novosvětských primátů chováme mirikiny v Pavilonu netopýrů a kotuly veverovité, kteří obývají druhý největší výběh v Jihoamerickém pavilonu. Skupina se nám rozrostla o 4 mláďata. Kotulové jsou velmi aktivní primáti a při jejich pozorování se nelze nudit. V přírodě žijí ve velkých skupinách, které se skládají převážně ze samic a mláďat různého věku. Samci se zdržují odděleně a k samicím se připojují zpravidla až na začátku říje. U naší skupiny probíhá říje převážně v červnu a červenci, a tak se nám mláďata rodí v zimních měsících. S ohledem na to, že tento druh je trvale vystaven v oblasti výskytu slunečnímu záření, musíme i my doplňovat UV záření speciálními lampami v expozici těchto zvířat. U mirikín jsme provedli výměnu samic se Zoo Plzeň z důvodu neúspěšných odchovů v předešlé chovatelské sezoně, kdy samec po porodu sebral mládě samici, vzorně o něj pečoval, ale bohužel už jí ho nevracel na kojení.

Další velmi zajímavou skupinou jsou poloopice. V naší zoo chováme několik druhů těchto primátů, z nichž většina jsou endemity ostrova Madagaskar. Hned u vchodu do zoo se návštěvníci kochají lemury kata, které mimo jiné proslavil film Madagaskar a myslím, že se nenajde návštěvník, který by neznal krále Jelimána. Narodila a odchovala se zde dvě mláďata, samec a samice. Život našich lemuru je v sezoně návštěvníkům pravidelně prezentován během komentovaného krmení. Další druhy madagaskarských poloopic chováme v pavilonu opic. Velmi atraktivní jsou vari černobílí, kteří vynikají černobílým zbarvením a patří mezi druhy ohrožené vyhoubením. Na Madagaskaru jim právem náleží titul zahradníka, neboť díky pojidání různých druhů ovoce se semeny, která projdou beze změny přes jejich trávicí trakt, se dostávají v trusu na další místa, kde bez obtíží vyklíčí. V letošním roce jsme je nerozmnožili,

ale i tak se olomoucká zoo řadí mezi významné chovatele tohoto zajímavého druhu, který se v mnohém odlišuje od většiny ostatních lemuru. Další expozici obývají lemuri běločelí. V přírodě žijí v rodinách a i u nás se je snažíme takto chovat. Ne vždy je to snadné, neboť prostor je omezený a občas jsou zvířata vůči sobě agresivní. I přes všechny komplikace se nám podařilo poprvé odchovat u této samice dvojčata – samici a samce. Pohlaví je čitelné dosti brzo po narození – samci se vyznačují světlejší hlavou. Odchov byl provázen intenzivní prací chovatelů, kteří museli některé jedince oddělovat a následně zase spojovat tak aby nedocházelo k agresivním výpadům ať už ze strany samce, či ze strany dcery z předešlého roku. Koncem roku už byla celá skupina pohromadě a letošní mláďata dovádějí společně se starší sestrou. Tento druh není řízený chovným programem a není tudíž chován v mnoha zoologických zahradách. Posledním zástupcem lemuru jsou lemuri tmaví, u nichž jsme poslední dobou chovali pouze samice. Většinou je to daň za úspěšné odchovy z předešlých let. Potomci jednoho páru se stávají geneticky „přeprezentovaní“ v populaci držené v lidské péči a musí dojít k útlumu a namnožení zvířat s jinou genetickou výbavou. V roce 2022 jsme dostali doporučení k dovozu samce z Německa a k jeho spojení s jednou z našich samic. Velkým překvapením pro nás bylo zbarvení samce, kterého jsme si přivezli. U tohoto druhu je striktní pohlavní dimorfismus, kdy samci mají černé zbarvení a samičky jsou v odstínech hnědé barvy s bílými oušky. Samec v zoo, kde

Vari černobílý (*Varecia variegata*)
/Black-and-white Ruffed Lemur/

se narodil, obdržel antikoncepční implantát, který způsobil, že získal zbarvení samice. Účelem implantátu bylo, aby mohl zůstat delší dobu se svými rodiči a minimalizovaly se ataky nejen ze strany otce. Samec si hned po příjezdu naši samici oblíbil a my pevně doufáme, že se jeho zbarvení jednou vrátí do původního stavu. Poslední poloopici, kterou jsme začali chovat teprve v roce 2022, je outloň malý. Je to velmi zajímavý a v přírodě ohrožený druh. Zapojili jsme se s mnoha dalšími zoo do programu jeho záchran a budeme se podílet na masivním rozmnožení, aby případní přebyteční jedinci mohli posílit populaci v přírodě. Tento druh pochází z Asie, jeho domovem je třeba Vietnam či Thajsko. Další druhy outloňů obývají indonéské ostrovy. Outloň malý je loven pytláky pro prodej na trhu s domácími mazlíčky. Mnohdy slouží jako atrakce pro turisty, kteří se s ním za poplatek fotí. Jelikož se jedná o jediného jedovatého primáta, jsou jim na tržištích nešetrným způsobem vytrhávány zuby, aby se minimalizovala možnost zranění. Takto zranění outloňi se ne-

Mládě gibona zlatolícího (*Nomascus gabriellae*)
/Yellow-cheeked Crested Gibbon baby/

dají při zabavení vrátit do přírody a mnohdy se stává, že tento zákrok ani nepřežijí. Sameček, který je prozatím umístěn v zázemí, se narodil v Zoo Leipzig v Německu. Partnerku k němu plánujeme přivést v roce 2023.

Z malých lidoopů, kam jsou řazeni giboni, chováme dvě rodiny gibonů zlatolících, rodinu gibonů lar a solitérního samce siamanga. Obě rodinné skupiny gibonů zlatolících se nám rozmnožily, a zatímco u staršího páru se mládě narodilo již v červnu, mladší samice si dala načas a mládě se narodilo až na konci roku a zároveň bylo i posledním mládětem narozeným v roce 2022. Návštěvníci v letních měsících postávali dlouhou dobu u jejich výběhu a pozorovali chování rodiny k novému přírůstku. Mláďata tohoto druhu se rodí světlé barvy, stejně zbarvení má i matka. Až po několika měsících, kdy pění o mládě přebírá otec, se přebarví do barvy černé. Tuto barvu bude mít delší dobu. Pokud to bude sameček, tak už na celý život a pokud samička, tak v době pohlavní dospělosti změni barvu ještě jednou, a to na světle žlutou. V prvních měsících života se mládě zdržuje pouze na břiše matky, s postupem času se začíná matky pouštět, ale zdržuje se v její bezprostřední blízkosti, začíná vydávat zvuky, které časem nahradí zpěv gibonů. Pohlaví budeme znát až mnohem později, až bude mládě samostatnější a budeme moci toto zkontrolovat a mládě načipovat. Rodiče označují své teritorium zpěvem, který je slyšet na kilometry daleko. Samec i samice vyluzují odlišný song a mládě se ten správný bude muset časem naučit. Starší mládě už s výukou začalo koncem roku 2022. Dospělý pár gibonů lar je odlišně zbarvený, v tomto případě ovšem nejde o znak pohlavního dimorfismu jako u gibonů zlatolících. Chováme tmavou samici a světlého samce a mláďata se mohou rodit v obou barvách. Aktuálně jsou v rodině dvě světlá mláďata, samec a samice. Samec pomalu dospívá a bude muset rodinu brzo opustit, zatímco mladá samička bude muset ještě získat cenné mateřské zkušenosti od matky během odchovu dalšího mláděte. Posledním druhem gibonů chovaným v naší zoo je samec siamanga. Ten sdílel ubikaci společně

Samice lemura běločelého s mláděty (*Eulemur fulvus albifrons*)
/White-fronted Brown Lemur female with babies/

Mládě lemura běločelého
/White-fronted Brown Lemur baby/

Samice lemura tmavého (*Eulemur macaco macaco*)
/Black Lemur female/

Outloň malý (*Xanthonycticebus pygmaeus*)
/Pygmy Slow Loris/

Gibon zlatolící (*Nomascus gabriellae*)
/Yellow-cheeked Crested Gibbon/

Rodina gibonů lar (*Hylobates lar*)
/White-handed Gibbon family/

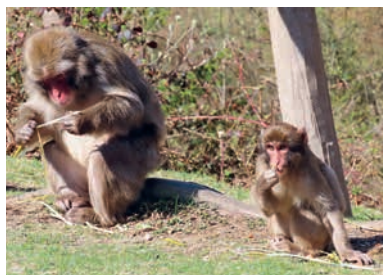
Kočkodan husarský (*Erythrocebus patas*)
/Patas Monkey/

Samec kočkodana husarského
/Patas Monkey male/

Makak červenolící (*Macaca fuscata*)
/Japanese Macaque/

Samice makaka červenolícího s mládětem
/Japanese Macaque with baby/

se svým otcem, jenž na podzim bohužel uhynul. Byl to jedinec, který do naší zoo přicestoval v roce 1994 přímo z Indonésie. Jednalo se o zvíře z přírody a jeho přesný věk nebyl znám. U nás se již několik let projevoval jako hodně staré zvíře se všemi možnými stařeckými neduhy. Dostával i podpůrnou léčbu, ale bohužel nakonec uhynul. Mladý samec, který nám zůstal, je velmi cenným jedincem pro chovný program, neboť se jedná o potomka po rodičích z volné přírody. Během roku 2023 by se k tomuto samci měla přivést samice z Anglie, se kterou budou tvořit pár a pokud se zadaří, tak do budoucna i rodinu.

V olomoucké zoo se chovají pouze dva druhy starosvětských primátů, které však tvoří relativně početné skupiny. Kočkodani husarští jsou chováni v expozici na začátku prohlídkové trasy. Obývají relativně malý domeček s prostorovým přírodním výběhem, kde se kočkodani cítí dobře. Ubikace prošla v roce 2022 celkovou rekonstrukcí, kdy se zcela vyměnila střecha, opravilo se oplocení v bezprostřední blízkosti

ubikace, vnitřek včetně podlahy dostal nový nátěr, který je vodězdorný, a tyto prostory budou doplněny i o nové parkosy. V březnu byly odeslány tři samice do Zoo Negev v Izraeli. Jejich přesun byl doporučen koordinátorem chovu pro tento druh. Po přechodné době se se skupinou samic šzil i nově dovezený samec z Polska a v září porodila své první mládě nejmladší samice. O mládě úzkostlivě pečují po vzoru své matky a tetiček, které jí vypomáhají. Ke konci roku je skupina složena z dospělého samce, čtyř samic, mladého samečka z roku 2021 a mláděte narozeného v roce 2022.

Mnohem početnější je skupina makaků červenolících, kteří jsou ve velmi oblíbeném průchozím výběhu. Obývají ho celoročně, ale návštěvníci je mohou pocítit svou návštěvou pouze v letní sezoně. V tuto dobu se tu narodila a odchovávala tři mláďata, která dováděla společně se staršími sourozenci. Jelikož jsou v době, kdy se osamostatňují, relativně malá a hodně zvědavá, často se stává, že prolezou oky v plotě a vyjdají se na průzkum blízkého okolí, zařadí si na okolních keřích, či se nakrmí šťavnatým listím. Po krátkém čase se však všichni rádi vracejí zpět. Občas krátkodobý únik zaznamenají i návštěvníci a v obavách o malé makaky volají o pomoc chovatelům. S věkem a postupně se zvětšujícím tělem tito jedinci již skrze oka v plotě neprolezou, pak už jim nezbyvá, než trávit čas společně s většinou tlupy uvnitř výběhu. Velmi oblíbenou aktivitou jak pro návštěvníky, tak pro makaky je komentované krmení, které probíhá na mostě. Těsně před jeho začátkem se makaci pomalu přemisťují do blízkosti krmeného místa, jako by měli hodinky a očekávají příchod chovatele s krmením a také komentátora, který návštěvníkům představí naše makaky a zodpoví všechny zvědavé dotazy. Ke konci roku 2022 máme v průchozí expozici 22 jedinců.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

KOPYTNÍCI

AFRICKÉ SAFARI A AFRÍČTÍ KOPYTNÍCI

Rok 2022 na úseku zimoviště afrických zvířat se výrazně lišil od předchozích let. Od počátku jara, a prakticky po celou sezónu, probíhala v bezprostřední blízkosti výběhů nebo přímo v nich rozsáhlá stavební činnost související s realizací projektu „Hospodaření s dešťovou vodou“ a s přípravou dalších etap trasy pro safari vláček. Dá se říci, že některá zvířata prakticky strávila sezónu na staveništi, kde se kromě nich pohybovala také těžká technika. Popis chovatelského roku 2022 na tomto úseku se podobá spíše stavebnímu deníku. Naši svěřenci danou situací až na malé výjimky poměrně dobře snášeli, pravděpodobně většinou pochopili, že tato činnost se jich netýká.

Na konci roku 2021 byla olomoucká zoologická zahrada poslední z českých zoo, která ještě nedostala doporučení na zařazení nového samce do chovu žiraf Rothschildových. Situace se jevila bezvýchodně, protože po dlouhodobém jednání jsme na podzim 2021 od koordinátora chovu obdrželi vyjádření, že nabídka potenciálních chovných samců zdaleka není tak bohatá, jako před několika lety, a že není jednoduché najít samce, který by byl vhodný alespoň pro mladší z našich samic. Nakonec nás velmi příjemně překvapilo doporučení zařadit do našeho chovu dvouletého samce Michala, který se nacházel v Zoo Opole a je univerzálně vhodný pro všechny naše samice. Opole je zoologická zahrada, se kterou dlouhodobě spolupracujeme. Původně jsme chtěli, vzhledem k relativně malé vzdálenosti zoo, dovoz mladého samce realizovat ještě na konci roku 2021. Cesta mezi oběma zahradami není náročná, sjízdná je obvykle po celý rok a trailer na transport žiraf je vyhřívaný, takže za běžných okolností

Žirafa Rothschildova (*Giraffa camelopardalis rothschildi*) /Rothschild's Giraffe/

by neměl vzniknout problém. Počasí nás přesto limitovalo, protože poslední úsek cesty vedl travnatým a svažujícím se žirafím výběhem, což by při rozbahněném kluzkém terénu bylo pro úzký a vysoký dopravní prostředek nebezpečné. Překážkou ve skládání nového samce obvyklým způsobem přes vybetonované výběhy a starou část pavilonu byl samec Marc, který blokoval tuto přístupovou cestu. Proto jsme se rozhodli transport uskutečnit až další rok. I na jaře 2022 byla situace komplikovaná. Na žirafím dvorku u novější části její stáje právě probíhaly výkopové práce, stejně jako v sousedních výbězích adaxů a zeber. Stavební firma LB 2000 však projevila velké pochopení a určitý dílčí úsek prací dokončila a terén upravila den před stanoveným termínem transportu, což bylo 1. 4. Dovoz nového žirafího samce určitě patřil mezi nejdůležitější události na chovatelském úseku v roce 2022 a byl vskutku plný adrenalinu, ale měl dobrý konec. Nový mladý samec okamžitě po vložení vběhl do stáje, jako by tam patřil odjakživa.

S výběrem žirafího samce pro naši zoo jsme spokojeni. Zpočátku řada lidí pochybovala o tom, bude-li Michal na samice se svou výškou stačit, protože byl jednoznačně nejmenším členem stáda. V době příjezdu mu bylo teprve dva a půl roku, a protože žirafí samci rostou dlouho, určitě má dobré předpoklady dosáhnout mohutnosti, jakou by se měli dospělí samci žirafy Rothschildovy vyznačovat. Už během prvních měsíců v naší zoo se některým samicím vyrovnal, skvěle se do stáda začlenil a v létě se už snažil některé samice pářit. Sa-

mice jsme rozdělili na dvě skupiny, aby v případě maximální úspěšnosti nedošlo k devíti porodům v krátké době. Samozřejmě ale nevíme, která ze samic po sedmileté vynucené pauze, případně v sedmi letech poprvé, bude schopna zabřeznout. Potenciálně by se matkami mohly stát Paula, Shani a jako prvoroďičky i Phoenix, Zwena a Saran, které jsou v současné době s Michalem ve stáji, později zařadíme případně další. Je docela možné, že se v roce 2023 dočkáme žirafího mláděte, a to by nám udělalo ohromnou radost.

Na začátku roku se narodilo 8 mláďat oryxů jihoafrických v poměru pohlaví 4,4. Všechna mláďata byla zdravá, v průběhu prvních měsíců odchovu v zimovišti jsme s nimi neměli žádné vážné starosti a na jaře jsme všechny beze ztrát vypustili do výběhu. Jako nový chovný samec se do stáda dostal dvouletý Malkin. V tomto věku by už mohl vykazovat chování dospělého oryxího samce a co se týká exteriéru, mohl by jako dospělý i vypadat, avšak Malkin po vypuštění vizuálně zcela zapadl mezi mladé samičky. Během několika prvních dnů ve výběhu obvykle pozorujeme u samce velkou sexuální aktivitu, protože všechny samice jdou synchronizovaně do říje, avšak u Malkina jsme žádný zájem o samice nebo rituály související s pářením, ani žádné projevy dominance nepozorovali, a tomu tak bylo v průběhu celé letní sezóny. Pozitivní bylo to, že samec neprojevoval vůči samicím ani žádnou agresivitu a ve výběhu byl po celou sezónu klid a pohoda. Oryxi jsou v mnoha zoologických zahradách považováni za zvířata nebezpečná a vcelku plachá, v naší zoo je celé stádo velmi klidné, problémy nečiní ani provoz safari vláčku v jejich výběhu, ani zážitkové programy Dopoledne ošetřovatelem, kterých se u nich letos uskutečnilo celkem 33. Přesto je třeba stále počítat s tím, že jsou to antilopy z otevřených stepí a pláň, které na leknutí někdy můžou velmi prudce reagovat útekem, aniž by celou situací vyhodnotily. V přírodě jim toto chování často zachrání život, v naší zoo jsme však takto bohužel přišli o jednu mladou samici, která si zlomila vaz. Odchovaní samci

Vypouštění nového žirafího samce
/Releasing a new male Giraffe/

Nový samec se výborně zařadil do stáda
/Connecting of new male to herd was successful/

Stádo oryxů jihoafrických (*Oryx gazela*)
/Gemsbok herd/

Souboje oryxů po vypuštění
/Fighting Gemsboks/

Vypuštěné mládě oryxe
/Gemsbok calf run to enclosure/

Pakůň běloocasý (*Connochaetes gnou*)
/Black Wildebeest/

Zebra Chapmanova (*Equus quagga chapmani*)
/Chapman's Zebra/

Stádo zebek ve výběhu se žirafami
/Common keeping of zebras and giraffes/

Transport samce pakoně běloocasého
/Transport of a male Black Wildebeest/

Adax (*Addax nasomaculatus*)
/Addax/

Štětkoun kamerunský (*Potamochoerus pictus*)
/Red River Hog/

jsou připraveni k transportu do samčí skupiny, zatímco samice si ponecháváme do vlastního chovu. Na přelomu roku stádo čítalo 20 jedinců včetně odchovaných mláďat.

U pakoňů běloocasých se v roce 2022 nenarodilo žádné mládě. Chovný samec Noir byl po celou letní sezónu 2021 přítomen u samic, neměl žádné zdravotní problémy a choval se tak, jak se na dominantního chovného samce patří až do svého odjezdu ze zoo před zavřením zbytku stáda do zimní ubikace na konci

sezóny 2021. Na jaře 2022 jsme pospíchali s ukončením rekonstrukce jejich výběhu, protože jsme nepochybovali o březosti samic a chtěli jsme, aby se mláďata narodila až po vypuštění. Hned po zprovoznění výběhu jsme vypustili šest samic různého věku a s nimi současně i mladého samce Noda narozeného ve Dvoře Králové, který má velmi neobvyklý hlasový projev. Očekávali jsme přírůstky, avšak samice z důvodu, který neznáme, březí nebyly a neporodily. Z chování Noda nebylo možné usoudit, zda vůbec došlo k páření v sezóně 2022. Na konci roku samice vypadají, že by mohly být březí, ale bohužel nám není známý ani přibližný termín porodu. Je možné, že se mláďata narodí v zimovišti, v každém případě se budeme snažit skupinu vypustit, jen jak to počasí dovolí, protože vypouštění matek s mláďaty do výběhu je podle našich zkušeností pro mláďata nebezpečné.

Po kompletní rekonstrukci pakoniho výběhu probíhaly v jeho okolí další různé stavební práce. Z jedné strany vedla provizorní obchůzková trasa a kolem protilehlého oplocení vozila nákladní auta hlínu z výkopů na třídění, což Nod nezvládal s takovým klidem jako jiná zvířata. Svoji nervozitu projevovat tak, že se k samicím nechoval zrovna jako gentleman a napadal je při jakémkoliv vyrušení, takže jsme museli předčasně zavřít nejprve některé ze samic a později i Noda.

Důležitým počínem bylo odeslání samce pakoně narozeného v roce 2021 společně s několika dalšími antilopami z českých zoo do nově vzniklého zařízení Animalia Empreendimentos E. Participacoes S. A. v Brazílii, se kterým plánujeme i do budoucna spolupracovat.

Chov kriticky ohrožených adaxů je v rámci evropského záchranného programu v současné době omezen a všichni naši adaxové jsou momentálně mimo chov. Proto se v roce 2022 nenarodilo žádné mládě a ani v následujícím roce porod neočekáváme. Na jaře 2022 uhynula ve věku 22 let nejstarší samice Linda, takže na konci roku 2022 máme pětičlenné jednopohlavní stádo, ze kterého dvěma samicím doporučil koordinátor chovu odcestovat

do Opole. Ke dvěma starším, Leoně a Vlastě, by měl přidělen nový samec na místo Heintera, který byl z chovu vyřazen.

Dvě starší samice prasat štětkounů se těší dobrému zdraví a stále čekají na vyřešení své bytové otázky. Ubytování pro ně by mělo vzniknout v sousedství rybníka pod pavilonem Kalahari.

Zebry Chapmanovy jsou jedním z druhů afrických zvířat, v jejichž chovu jsme se v roce 2022 neposunuli vpřed. Naopak jsme zaznamenali velkou ztrátu, když nešťastnou náhodou přišla o život jedna z mladších samic Tarana. Velmi nás to mrzí, protože tyto zebry v našich zoologických zahradách jakožto přímé potomstvo zvířat importovaných z Afriky Ing. Josefem Vágnerem mají velkou chovatelskou hodnotu. Na konci roku 2022 jsme měli 4 klisny, z nichž dvacetiletá Dáša již není do budoucna příliš perspektivní, ale jsou zde její dvě dcery a samice Tabby narozená ve Dvoře Králové. Problémem je naprostý nedostatek geneticky vhodných hřebců, přičemž naše situace je komplikovanější v tom, že bychom do našeho stáda potřebovali hřebce dospělého. Řešení je připustit naše samice hřebcem z jiné zoologické zahrady a k této variantě budeme muset přikročit, i když není ideální, protože transport zebry i spojování jedinců, kteří se neznají, vždycky nese riziko úrazu či problémů spojených se stresem. Doufáme, že se také dočkáme stáje pro zebry, která má být postavena přímo v jejich výběhu.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

SAFARI EUROASIE A OSTATNÍ KOPYTNÍCI

Z horských kopytníků chováme bohatou škálu druhů, kterým se v naší zoo daří velmi dobře. Nejvzácnějším druhem je kozorožec kavkazský. Velké stádo těchto impozantních zvířat pobývá v jedné části euroasijského safari, skrz kterou projíždí v letní sezónu vláček. Ve stádě se odchovává 5 mláďat. Chovný program pro tento druh vede naše zoologická zahrada již

velmi dlouhou dobu a populace v evropských zoo pomalu narůstá. Dalším relativně početným druhem jsou kozorožci sibiřští. Od předešlých kozorožců je rozeznáte podle stavby a délky rohů u samců. Zatímco kavkazští mají mohutné kratší rohy, samci sibiřských kozorožců se vyznačují velmi dlouhými rohy jemnější konstituce. Ve stádě sibiřských kozorožců se narodilo 8 mláďat. Pravidelně se tu rodí i dvojčata. Společný výběh v euroasijském safari sdílí s jelenovitými také kozy bezoárové. I tento druh chováme delší dobu a úspěšně se u nás množí. Narodila se čtyři mláďata, která dovádí společně s mláďaty muflonů a jelenů sika. Nejnovějším druhem horských kopytníků jsou kozy krétské, které žijí odděleně. V roce 2022 se do chovu úspěšně zapojil samec dovezený ze Zoo Atény a v našem malém stádečku se odchovává tři mláďata, z nichž dvě jsou samičky. Zpočátku byla zvířata tohoto druhu hodně plachá, ale pomalu si zvykají a již se pravidelně předvádí i před návštěvníky. Hlavními obyvateli euroasijského safari je velké stádo siků vietnamských, u kterých se narodilo osm mláďat, z nichž bylo šest úspěšně odchováno. Tento druh se vyznačuje sezonní změnou barvy srsti, zatímco během zimy je barva těchto zvířat šedohnědá, v létě jsou všichni krásně puntikáti. Je také řízen chovným programem a naše stádo patří v rámci tohoto programu mezi jedno z nejpočetnějších. Druhým druhem jelenovitých v tomto výběhu jsou vzácní daňci mezopotámské. Dovězli jsme dva samce původem ze Zoo Szeged. Začátkem roku 2023 bude ještě přivezena samice z Francie. Tento

Kozorožec kavkazský (*Capra caucasica*)
/West Caucasian Tur/

Mládě kozorožce kavkazského
/West Caucasian Turs calf/

Kozorožec sibiřský (*Capra sibirica*)
/Siberian Ibex/

Sika vietnamský (*Cervus nippon pseudaxis*)
/Vietnamese Sika Deer/

Mládě siky vietnamského
/Vietnamese Sika Deer calf/

Muflon (*Ovis aries musimon*)
/European Mouflon/

Daněk mezopotámský (*Dama mesopotamica*)
/Mesopotamian Fallow Deer/

Zubr evropský (*Bison bonasus*)
/European Bison/

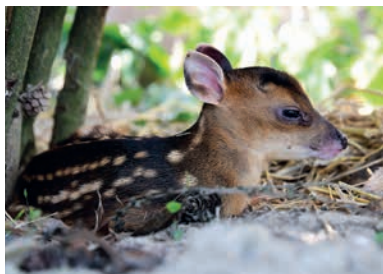

Koza krétská (*Capra aegagrus cretica*)
/Cretan Wild Goat/

Muntžak malý (*Muntiacus reevesi*)
/Reeve's Muntjac/

druh je také řízen chovným programem, ale jeho zastoupení v evropských zoologických zahradách není příliš početné. Budeme moc rádi, pokud se i oni budou v naší zoo úspěšně množit. Posledním druhem, který doplňuje tento velký výběh, je muflon. I tady jsme v chovu relativně úspěšní. Mufloni nepatří mezi prioritní zvířata, neboť nejsou ohrožení a ve výběhu jsou pouze pro doplnění rozmanitosti druhů. V bezprostřední blízkosti tohoto výběhu chováme zubry evropské. Ty mohou vidět pouze ti návštěvníci, kteří se svezou safari vláčkem. Oběma našim dospělým samicím se narodila mláďata – sameček a samička. Stále doufáme, že se část našich zvířat podaří odeslat k repatriaci směrem na Kavkaz. Aktuálně těmto přesunům brání válka na Ukrajině a v předešlých letech to nebylo možné z důvodu pandemie covid-19. Naše samice hrošíka liberijského ve svém věku 36 let je jednou z nejstarších v chovném programu. Obývá starou expozici poblíž pavilonu opic a prozatím se těší dobrému zdraví.

Mládě muntžaka malého
/Reeve's Muntjac fawn/

Muntžáci malí, jež sdílí výběh spolu s pandami, nás potěšili dvěma mláďaty, která se stanou součástí nově vzniklého evropského záchovného programu. Tento druh jelenovitého sudokopytníka byl zařazen na seznam potenciálně invazních druhů EU, což s sebou neslo nemalou administrativní zátěž. Navzdory tomu jsme se však rozhodli v chovu tohoto druhu pokračovat, a to v zájmu zachování zdravé životaschopné populace v lidské péči. Z tohoto důvodu došlo k výměně samců, kdy jsme přijali nového ze Zoo Ostrava.

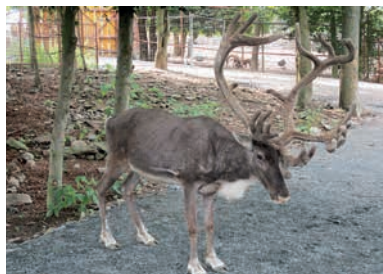
Zpracovali:

Ing. Jitka Vokurková, MVDr. Jan Kirner

SEVERŠTÍ, HORŠTÍ A OSTATNÍ KOPYTNÍCI NA ÚSEKU ZIMOVIŠTĚ

Budovatelská činnost v uplynulé sezóně zasáhla výrazně i stádo sobů. Především proběhla kompletní výměna oplocení všech částí sobích výběhů. V souvislosti s rozšířením okruhu safari o arktickou část se vybudoval další úsek cesty, kterou vláček vjede v horní části sobího výběhu od nové vyhlídky na velbloudy a opustí je u Lanáčku. Nejdelší úsek trati vláčku vznikne v nové části sobího výběhu, který byl (k velké spokojenosti obyvatel) původně hustě zarostlý vegetací.

V roce 2022 se u sobů narodilo celkem 8 mláďat. První 4 přišla na svět v průběhu května a jedná se o poslední potomky samce Václava, který pocházel z Brna a kterého jsme už přesunuli do soukromého chovu. Z těchto mláďat jsme si 3 samičky ponechali do dalšího chovu a sameček odesťoval k soukromému majiteli do Polska. Sob Václav byl na konci roku 2021 léčen na kopytní absces a následně oddělen od zbytku stáda, proto zbývající samice nezabřežly. Mladý světle zbarvený sob, který se narodil v naší zoo v roce 2018, ale kromě své matky a jedné sestry po otci je ke zbytku samic nepříbuzný, byl na podzim 2021 ještě od stáda oddělen, ale v lednu se mu podařilo protrhnout chatrné pletivo na dělicí přepážce

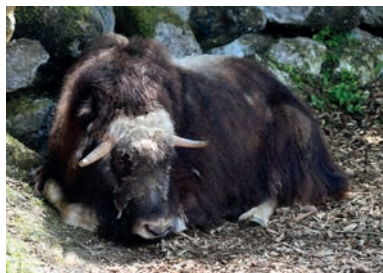
Sob polární (*Rangifer tarandus*)
/Reindeer/

Stádo sobů s mláďaty
/A Reindeer herd with younglings/

Sobi v létě rádi využívají sprchu
/During summer showering is popular/

Pižmoň grónský ve výběhu
/Muskox in enclosure/

a spojit celé stádo. Protože v tu dobu už měl nejméně 4 týdny shozené paroží, předpokládali jsme, že se už plodně pářit nebude, ale opak byl pravdou. Narodila se po něm další 4 mláďata v období od začátku července do začátku srpna. O dvě jsme nešťastnou náhodou přišli a nejmladší se nepodařilo odchovat pravděpodobně z důvodu nepříznivého počasí v době, kdy mládě bylo ještě malé. Na podzim jsme k našemu světlému sobímu samci přidělili nejprve 5 samic a později ještě další 3. Říje probíhala v nejmenší části výběhu za současných stavebních prací v těsné blízkosti. Samec byl nervóznější a agresivnější, než jak jsme u sobů zvyklí, což vyvrcholilo bodnutím jedné ze samic. Úraz našťastí nebyl vážný, a abychom zabránili dalším problémům i útokům na ošetřovatele, uřezali jsme sobovi paroží. Váha obou shozů byla 4,10 kg.

Čtyřlétá samice pižmoně Ragna byla již dva roky sama, a protože samota těmto severanům neschází, žádali jsme opakovaně koordinátora chovu o přidělení samce, až jsme se na podzim roku 2022 dočkali. Pižmoň, který se měl stát partnerem naší samice, byl osmiletý Ódin, do té doby chovný samec v Kolíně nad Rýnem. Problém byl v tom, že musel tuto zoologickou zahradu opustit ve velmi krátké době poté, co jsme dostali doporučení k přesunu, a to nejpozději do konce října. Dovoz dospělého pižmoního samce není úplně snadná záležitost, neboť se jedná o zvíře velmi silné a nebezpečné, ale současně citlivé na přehřátí a na podobný diskomfort. U většiny přepravních firem, které jsou schopny takový transport bezpečně realizovat, je nutné mít termín zarezervovaný předem. Vše se podařilo uskutečnit zásluhou zkušeného přepravce Roye Smitha a kolegů z Kolína nad Rýnem, kteří potřebovali termín transportu dodržet. Pižmoň skutečně opustil domovskou zoo 31. 10. a do Olomouce dorazil 1. 11. V každém případě tento transport byl nejvýznamnější událostí v chovu chladnomilných kopytníků v roce 2022. Se samičkou Ragnou jsme je brzo spojili a jejich soužití bylo zpočátku ideální, avšak po určité době mezi nimi vznikly neshody. Obě zvířata chtěla být

spolu, ale současně samec samici napadal, takže jsme je museli dočasně oddělit. Jejich spojení bude probíhat pod dohledem ošetřovatelů.

Stádo kamzíků prožilo prakticky celý rok v provizoriu. Bylo potřeba jednak zpevnit a opravit sesouvající se vyhlídku ze strany návštěvnické trasy, ale také nahradit stávající původní velmi chatrné oplocení celého výběhu a vytvořit novou vjezdovou bránu. Vybudován byl také nový přístřešek z akátového dřeva a dřevěné oplocení ve stejném stylu po celé délce cesty pro návštěvníky. Před takto rozsáhlou rekonstrukcí jsme celou skupinu samic přesunuli do jedné části rozděleného výběhu pro markhury. Zde si však kamzíci mnoho klidu neužili, protože vedle jejich výběhu se pracovalo s těžkou technikou, a to nejprve při budování cesty, která bude součástí okruhu safari, a později bylo nutno tudy odklonit obchůzkovou cestu pro veřejnost. Kamzíci s tím však problém neměli, v provizorních podmínkách se narodilo a bylo odchováno 8 mláďat v poměru pohlaví 3,5. Celý výběh byl přítomností 19 jedinců dosti zatížený, ale protože povrch je kamenitý a není zatravněný, odchov proběhl bez komplikací, které by jistě v travnatém výběhu způsobili endoparaziti. V rámci spolupráce evropských zoologických zahrad jsme odeslali našeho chovného samce do Zoo Szeged, zatímco do naší zoo jsme přivezli nového dospělého samce z Karlsruhe. Ten však z důvodu provádění stavebních prací a nedostatku prostoru pro jeho sexuální aktivitu zůstal do konce roku oddělen v zázemí.

V souvislosti s přechodným pobytem kamzíků se markhuři museli spokojit po celou sezónu jen s jednou částí svého rozděleného výběhu a jejich hustota zde byla opravdu velká. Mláďat se narodilo celkem 16, odchováno z nich bylo 10. Těmto kozám se v naší zoo v posledních letech dobře daří, a proto početnost stáda značně vzrostla. Zatím stále ponecháváme ve skupině finského kozla s ruskými kofovy a oddělujeme jeho samčí i samičí potomstvo.

Transport samce pižmoně
/Transport of a male Muskox/

Kamzíci v původním výběhu
/Chamois in the original paddock/

Markhur (*Capra falconeri*)
/Markhoor/

Chov markhurů se nám daří
/Our breeding of Markhoors is successful/

LAMY, VELBLOUDI, DOMÁČÍ ZVÍŘATA

Lamy alpaky se v roce 2022 dočkaly svého vlastního výběhu se stylovým přístřeškem na seno z akátového dřeva. Výběh sice není přímo na obchůzkové trase pro návštěvníky, ale alpaky bude možné vidět z vyhlídky u pakoňů a uvidí je i cestující z projíždějícího vláčku. Alpaky jsou hezká, přátelská a velmi oblíbená zvířata, která jsou v hojně míře zastoupena i v soukromých chovech. V roce 2022 jsme odchováli celkem 8 mláďat v poměru pohlaví 5,3, jejichž otec je nepříbuzný samec dovezený ze soukromého chovu v Německu. Samičky z tohoto spojení si necháváme a jejich otce spolu se třemi samicemi jsme přesunuli na školní statek Střední zemědělské školy v Přerově, aby se studenti této školy naučili s těmito zvířaty pracovat. Celé stádo chované v naší zoo je kontaktní a používá se i k různým vzdělávacím a marketingovým účelům. Jedenkrát ročně nám naše lamy upravuje stříhač ovcí pan Vlastimil Bischof.

Lamy vikuně dostaly po delší přestávce opět příležitost. Několik let žil samec odděleně od samice, protože se k ní choval agresivně. Od letošního léta jsou opět spolu, a to v zázemí zoo, kde zatím žijí ve shodě, s rozmnožením těchto starších zvířat už ale nepočítáme. Reorganizace venkovních výběhů a ubikací se dotkly i obou druhů velbloudů. Velbloudy jednohrbé jsme přesunuli do bývalého výběhu velbloudů dvouhrbých a jako zimní ubikaci využívají starý seník. Velbloudi dvouhrbí jako obyvatelé náhorních plošin střední Asie

Lama alpaka (*Vicugna pacos*)
/Alpaca/

se snadno vyrovnávají s naší zimou, a proto teplou stáj nepotřebují. Byl tedy pro ně vybudován nový výběh na místě, kde dříve žily ovce kamerunské a nanduové. Plocha výběhu je vymezena bariérou z pískovcových balvanů, které jsme získali z pískovny v Ondratovicích, jež nám přivezli a podle našich představ poskládali pracovníci stavební společnosti Valtr. Celý výběh je pokrytý vrstvou písku. Návštěvníci můžou pozorovat velbloudy dvouhrbé z nové přebudované vyhlídky nad výběhem klokanů a markhurů. Ve výběhu je nový přístřešek na seno, ale zatím používají i svoji provizorní starou ubikaci. Skupinu velbloudů dvouhrbých tvoří samec Lorenzo a samice Tereza, Masafi, stará Eliška a Margot, kterou jsme pořídili v Zoo Praha. Bohužel jsme přišli o chovnou samici Maryszu. Velbloudi jednohrbí jsou v olomoucké zoo stále dva, samec Amir a samice Faray.

Protože spokojenost návštěvníků a jejich dětí je pro nás prioritní záležitostí, stále se držíme strategie mít ve výběhu co nejmenší a co nejrozmanitější kozy zakrslé. Nemáme tedy čistokrevný chov koz kamerunských ani holandských zakrslých. V sezóně 2022 se poprvé rodila kůzlata po stříbrném kozlíkovi, který do našeho stáda vnesl nové barevné varianty – kromě stříbrné i cappuccino a čokoládovou. Pro vzdělávací účely chováme v zoo ještě dvě ovce původní valašky a kozu anglonubijskou. V naší zoo máme stále také i všech 5 poníků a oslící, kteří kromě toho, že si zde užívají svého zasluženého důchodu, se občas pod vedením veterinářky MVDr. Lenky Chrastinové účastní akcí pro děti a věnují se jim i děti ze Zooklubu. Že se o poníky dobře staráme, svědčí skutečnost, že nejstarší z nich Blanka má už 36 roků.

Stříhání alpak
/Alpacas shearing/

Ošetření mláďete alpaka
/Treatment of young Alpaca/

Nový přístřešek pro alpaky
/New shed for Alpacas/

Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*)
/Bactrian Camels/

Dovoz samice velblouda dvouhrbého
/Importing of new Bactrian Camel female/

Velbloudi dvouhrbí v novém výběhu
/Bactrian Camels in enclosure/

Velbloud jednohrbý (*Camelus dromedarius*)
/Dromedary Camels/

Páření jednohrbých velbloudů
/Mating of Dromedary Camels/

Stádo koz zakrslých
/Goat herd/

35 LET CHOVU KAMZÍKŮ ALPSKÝCH V ZOO OLOMOUČ

Kamzici sice nepatří k nejvýznamnějším a neohroženějším druhům v kolekci zvířat olomoucké zoo, i přesto zaujímají velice významné místo. S jejich chovem jsme začali v roce 1967, kdy do zoo přicestovali první kamzíci z Jeseníků. V roce 1990 byl jejich chov ukončen a znovu se sem vrátili v roce 2010.

První pár kamzíků z Jeseníků získala olomoucká zoo na základě povolení Ministerstva zemědělství a výživy k odchytu. Pozdější žádosti o doplnění stáda byly zamítnuty, přesto se stádo pomalu rozrůstalo. Dostávali se sem kamzíci, kteří vyčerpaní uvízli v závějích, kde je občas nacházeli pracovníci lesní správy. Tato zvířata byla většinou ve špatné kondici, zesláblá nedostatkem potravy, velkým množstvím parazitů a byla pod vlivem stresu. Tehdejší možnosti veterinární medicíny nebyly zdaleka takové, jako v dnešní době, kamzíky se často nepodařilo zachránit, přestože jim ošetřovatelé i veterináři věnovali veškerou možnou péči. Občas se je ale podařilo aklimatizovat, dostat do dobré kondice a zařadit do chovu. V roce 1971 se narodilo první mládě, jednalo se o první odchov tohoto druhu v českých a slovenských zoo.

V prvním období jsme chovali kamzíky horské (*Rupicapra rupicapra*) bez určení poddruhu. Všichni jedinci v naší zoo pocházeli z Jeseníků, kam byli kamzíci dovezeni z Rakouska zhruba před 110 lety zásluhou arcivévodky Eugena, velmistra z Řádu německých rytířů. Zvířata pocházela přímo z oborového chovu císaře

Františka Josefa I. Vzhledem k těmto skutečnostem je nanejvýš pravděpodobné, že jsme vždy chovali jeden poddruh, a to kamzíky horské alpské (*Rupicapra rupicapra rupicapra*). Kamzíci nejprve obývali zalesněný výběh, který je posledním na obchůzkové trase pro návštěvníky poblíž pavilonu opic. V 70. letech stádo čítalo obvykle kolem 10 kusů, a i když jsme u nich řešili řadu problémů, jejichž příčinou byli většinou paraziti, kamzíky se dařilo pravidelně rozmnožovat. Obecně byli kamzíci považováni za obtížně chovatelný druh, proto jsme si jich velmi vážili. Na přelomu 70. a 80. let byl kamzík erbovním zvířetem olomoucké zoo, takže například ošetřovatelé měli na svých pracovních oděvech nášivku s kamzíkem. V 80. letech jsme kamzíky přemístili do výběhu pod vyhlídkovou věží. I zde byla odchována řada mláďat, ale současně docházelo i k velkým ztrátám, až bylo nakonec rozhodnuto kamzíky nahradit jiným druhem. Poslední jedinec odcestoval z olomoucké zoo v roce 1990 do Zoo Košice.

Jedním z důvodů, proč jsme se v roce 2010 rozhodli k chovu kamzíků znovu vrátit, bylo vybudování prvního úseku trasy safari vláčku, který vede velkým výběhem po pravé straně vrstevnicové cesty. Původní záměr, proč se kamzíci alpské v roce 2010 vrátili do olomoucké zoo, byl ten, že se s nimi počítalo jako s jedním z druhů, které měly osídlit Safari Euroasie. Zakladateli nového stáda se staly dva páry ze soukromého oborového chovu. I v tomto případě se jednalo o jedince s neurčeným poddruhem, zvířata však pocházela z rakouského Altenfeldenu, takže je velmi pravděpodobné, že i zde se jednalo o poddruh *Rupicapra r. rupicapra*. V následujícím roce jsme skupinu posílili o pár mláďat kamzíků alpských z Tierparku Berlin. Za 12 let chovu se v Zoologické zahradě Olomouc narodilo celkem 38 mláďat v poměru pohlaví 18,20. Jako první chovný samec zde působil jeden ze zakladatelů z Altenfeldenu, kterého po 3 letech vystřídal samec z Tierparku Berlin. Ten na konci roku 2016 náhle uhynul, ale mláďata narozená 2017 byla ještě jeho. Následoval chovný samec z Košic,

který do naší zoo přicestoval na začátku roku 2018. Samice jsme si nechávali vždy z vlastního chovu.

Protože tyto horské kozy byly vždy považovány za chovatelsky problematické, ponechali jsme je pro začátek v samostatném výběhu s tím, že do smíšené expozice euroasijského safari budeme přidávat jen odchované kusy. V chování jednotlivých zvířat jsou velké rozdíly, každý jedinec má svou povahu. První odchovaný samec, který byl do společného výběhu vypuštěn, se ke všem ostatním zvířatům ve velmi početném smíšeném stáde choval natolik dominantně až agresivně, že musel být ze safari odstraněn. Rok poté jsme do výběhu přidali dva odchované samce, kteří naopak vůbec nebyli schopni ve smíšené skupině přežít, takže jsme dále tuto kombinaci už nezkoušeli a kamzíci žijí jako samostatný druh ve svém výběhu. Na rozdíl od první etapy chovu se v současné době jeví jako druh chovatelsky naprosto bezproblémový. Celé stádo žije ve vzájemné shodě, ovšem pokud je ve skupině přítomen dospělý samec, je třeba vždy před říjí oddělit mladé samečky, a pokud dojde k agresivnímu chování vůči některé samici, je třeba ze stáda oddělit i ji.

Rok 2022 byl pro kamzíky zlomový. Jejich chov v rámci organizace EAZA začal být monitorován, chovný program sídlí v Zoo Košice. V rámci doporučení kolegů z Košic odcestoval dospělý chovný samec do Zoo Szeged a do naší zoo jsme přivezli nového, rovněž dospělého samce z Karlsruhe. Přestože kamzíci strávili celý rok ve skutečném provizoriu, podařilo se bez problému odchovat 8 mláďat. Jejich výběh pod vyhlídkovou věží byl kompletně zrekonstruován a kamzíci se do něj již brzy vrátí. Chceme, aby se návštěvníci mohli zblízka seznámit s tímto zajímavým druhem horské kozy, která je součástí naší přírody.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

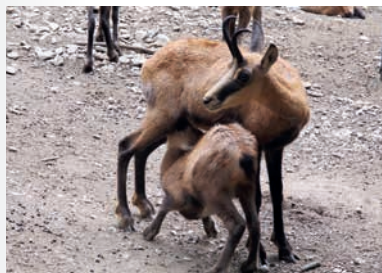
Kamzík alpský (*Rupicapra rupicapra rupicapra*)
/Alpine Chamois/

Kamzíci v provizorním výběhu
/Alpine Chamoises in temporary paddock/

Čerstvě narozené mládě kamzíka
/Newborn Alpine Chamois calf/

Samice kamzíka při kojení
/Breastfeeding of Alpine Chamois/

OSTATNÍ SAVCI

ZOOLOMOUC

Chov malých nočních vačnatců se nám podařilo rozšířit hned o dva nové velmi zajímavé druhy, a to o klokánka rudohnědého a klokánka krysího. Oba druhy jsou v zoologických zahradách velmi zřídka chovány. Návštěvníci je společně s klokánky králičovitými, které chováme již delší dobu, mohou vidět v Pavilonu netopýrů, kde byla dokončena celková rekonstrukce. Pavilon dostal novou střechu, byla opravena celá vnitřní část, vyměnily se všechny parkovy a skla, nově se vymalovalo, všechna noční i denní světla byla nahrazena novými a kvalitnějšími a provedly se mnohé další drobné úpravy. V současné době se pracuje na nové hvězdné obloze a na doplnění zvukových efektů. V roce 2022 jsme tento pavilon doplnili ještě jedním trošku větším vačnatcem, kterým je kusu liščí. Obývá střední část pavilonu společně s klokánky krysími. I přesto, že se jedná o běžný australský druh, v expozicích zoologických zahrad moc často k vidění není. Všechny druhy si na ostatní spolubydlící – kaloně zlaté a mirikiny bolívijské – v pavilonu velmi dobře zvykly. Klokánkům králičovitým se narodila dvě mláďata a u kaloňů rodriguezských jsme zaznamenali „babyboom“, kdy se narodilo a odchovalo celkem 17 mláďat.

Skupina klokanů rudých se rozrostla o několik jedinců. Na přelomu roku jsme jich měli 24, z nich dva dospělí samci, kteří jsou z našeho vlastního chovu, jsou připraveni k transportu do jiné zoo. Nepříbuzný samec Matheo, kterého jsme před časem přivezli z Hamburku, si nešťastnou náhodou zlomil vaz. Tento samec sice nevyrostl do velikosti, které by klokaní samci měli dosáhnout, ale je velmi pravděpodobné, že samice pářil a že mláďata odchovaná v průběhu roku 2022 jsou jeho. Otcovství nelze nikdy snadno odvodit podle data narození či opuštění vaku matky vzhledem ke složi-

tému schématu rozmnožování vačnatců. Nyní máme v plánu zajistit nového samce z jiné zoo. Klokani rudí žijí v oblasti svého přirozeného výskytu ve větších skupinách, a proto i v našem australském safari by měla jejich skupina zůstat i nadále takto početná. Podle chování samotných klokanů je zcela zřejmé, že jim tento stav vyhovuje a zároveň je atraktivní i pro návštěvníky, přestože klokan většinu času tráví odpočinkem.

S klokanem parma je trochu horší pořízení. Do roku 2022 jsme vstupovali s trojicí 1,2. Na jaře mláďata obou samic opustila vak. Samice Chocholka měla samičku, která bohužel uhynula, zatímco druhá samice odchovala mláďe samečka do dospělosti. Ze Zoo Salzburg jsme získali pár mladých klokanů parma. Náš samec v průběhu stavby úseku safari výběh opustil, posléze se sice vrátil, ale pak výběh znovu opustil. Na konci roku obě dospělé samice měly opět mláďata ve vaku, takže očekáváme, že se skupina dále rozroste.

V Jihoamerickém pavilonu chováme převážně zvířata řádu chudozubých. Nejzajímavějšími zástupci tohoto řádu, které chováme v naší zoo, jsou dva druhy mravenečníků a lenochodi. Jsou to lekavá a na stres náchylná zvířata, a tak s ohledem na fakt, že kolem pavilonu probíhaly stavební práce, byla zvířata na několik měsíců přesunuta do náhradních prostor i proto, že všechny samice mravenečníků vykazovaly známky březosti. Přesun je sám o sobě pro zvíře stresující, a tak jsme nakonec byli velmi rádi, že se odchovy dvou samic mravenečníka čtyřprstého a samce mravenečníka velkého povedly. Mláďata se musí pravidelně vážit a kontrolovat, samicím se přilepšuje v krmení tak, aby měly dostatek mléka a případné problémy občas musí vyřešit i veterinární lékař. Odchovy mravenečníků nejsou zcela běžné a ani nijak snadné a opravdu jsou zde ceněné dlouholeté zkušenosti chovatele, který na odchov dohlíží. Po ukončení stavebních prací v bezprostřední blízkosti pavilonu byla zvířata přesunuta zpět a návštěvníci po zbytek sezony mohli pozorovat početnou skupinu mravenečníků čtyřprstých ve společné expozici

Klokánek králikovitý (*Bettongia penicillata*)
/Brush-tailed Bettong/

Klokánek rudohnědý (*Aepyprymnus rufescens*)
/Rufous Rat-kangaroo/

Klokánek krysí (*Potorous tridactylus*)
/Long-nosed Potoroo/

Kusu liščí (*Trichosurus vulpecula*)
/Common Brush-tailed Possum/

Kaloň rodriguezský (*Pteropus rodricensis*)
/Rodriguez Flying Fox/

Stádo klokanů rudých (*Macropus rufus*)
/Red Kangaroo herd/

Mládě klokanu rudého ve vaku
/Red Kangaroo youngling in pouch/

Klokan parma (*Macropus parma*)
/Parma Wallaby/

Lenochod dvouprstý (*Choloepus didactylus*)
/Southern Two-toed Sloth/

Nový samec lenochoda dvouprstého
/New male of Southern Two-toed Sloth/

Mravenečník velký (*Myrmecophaga tridactyla*)
/Giant Anteater/

Mara slaništní (*Dolichotis salinicola*)
/Chacoan Mara/

Pásovec kulovitý (*Tolypeutes matacus*)
/Southern Three-banded Armadillo/

Psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*)
/Black-tailed Prairie Dog/

s lenochody a divokými morčaty. Z německé Zoo Nordhorn jsme přivezli nového mladého lenochodiho samečka, který bude do budoucna naším chovným samcem. V pavilonu je ještě spousta dalších jihoamerických zvířat, včetně vačic krysích, které se také úspěšně rozmnožily, zajímavých drobných letounů listonosů světých, několik malých expozic se zástupci bezobratlých a velmi zajímavá žába rohatka. Výběh s kotuly veverovitými ještě doplňují mary slaništní, které se nám během roku rozmnožily dvakrát, vždy měly dvojčata.

Expozici v pavilonu opic sdílí společně s kosmany stříbřitými ještě drobní pásovcí kulovití, kteří dokáží během chvilky převrátit celou podestýlku ve své ubikaci vzhůru nohama.

Specialitou naší zoo jsou již řadu let urzoni kanadští. V roce 2022 se však tito hlodavci nerozmnožili. Dvě samice z původní skupiny jsou pravděpodobně už za zenitem věku vhodného k reprodukci a mladá samice, kterou jsme získali v roce 2022, přišla do naší zoo už po říji.

U dikobrazů srstnatonosých se v letošním roce narodila tři mláďata. Naše úsilí se však zaměřovalo spíše na smysluplné uchopení chovu tohoto druhu, redukcii počtu chovaných jedinců a ozkoušení bezpečné metody určení pohlaví těchto zajímavých hlodavců, o které se dočtete v samostatném příspěvku.

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá, MVDr. Jan Kirner

JAK BEZPEČNĚ URČIT POHLAVÍ DIKOBRAZA?

Na počátku roku jsme byli v rámci chovu dikobrazů srstnatonosých vystaveni nemilé situaci. Ve třech chovných prostorech se nacházelo dohromady 14 dikobrazů nejasného pohlaví, jehož znalost je pro smysluplné uchopení dalšího chovu klíčová. Nejprve jsme se u jednoho jedince pokoušeli o celkovou anestezii a následně vyšetření. Hlavním úskalím imobilizace pomocí foukačky se ukázalo odrážení střel s anestetikem napřimováním bodlin. Po několika neúspěšných pokusech následovala imobilizace manuální pomocí podběráku, jakožto univerzálního prostředku k odchytu zvířat. Jak je známo, stres zrychluje metabolizaci anestetik a je tedy potřeba zvýšit jejich dávky. Spotřeba xylazinu a ketaminu pro uspání jednoho dikobraza byla neúměrná hodnotě dosaženého výsledku. O stresu zvířete s rizikem poškození fragilní dikobrazí kůže ani nemluvě. Bylo třeba se zamyslet nad jiným řešením. Zde by se slušelo zmínit, že spolehlivé určení pohlaví dikobraza je možné pouze manuální palpací, vybavením pohlavních orgánů a nelze se řídit vzdáleností řitního otvoru od vyústění pohlavní soustavy, jak tomu bývá, podle naší zkušenosti, například u psounů prériových.

Na základě nápadu spřáteleného soukromého chovatele Radka Thumse náš truhlář Jiří Novotný vytvořil manipulační bednu imitující dikobrazí noru. Onou hlavní vychytávkou bylo dno bedny z pevné mříže, kterou dikobraz o váze až 22 kg nepřehryze a kterým může vyšetřující

Palpační určení pohlaví dikobraza – samec
/Sexing of porcupine male/

Určování pohlaví v manipulační bedně
/Sexing in manipulating box/

prostrčit prsty k palpaci nebo kterým lze vytáhnout dikobrazí nohu za účelem například intramuskulární aplikace léčiv. Velikost ok v mříži je 6×6 cm, délka bedny 110 cm, šířka 37 cm. Na prvním místě zůstává samozřejmě bezpečnost lidí. Proto je bedna vyrobena tak, aby vchod do ní přesně navazoval na ústí úkrytů ve výbězích. Vůbec tak nedochází k rizikovému kontaktu člověka s dikobrazem. Dikobraz zavřený v temné bedně se chová klidně, může se v ní otočit a dikobrazí gynekolog/androg se může plně věnovat své práci. Jediným zádrhelem zůstávají nepříjemně čpící kapky moči kapající na člověka ležícího na zemi pod bednou.

Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

ODCHOV MLÁDĚTE MRAVENEČNÍKA VELKÉHO

Z důvodu plánovaných stavebních prací kolem Jihoamerického pavilonu byla březí samice mravenečníka velkého přestěhována do náhradních prostor ve volné ubikaci s výběhem. Stres z nových prostor a celkově velký pohyb stavební techniky poblíž byly příčinou toho, že samice po porodu neměla dostatek mléka a o čerstvě narozené mládě nejevila patřičný zájem. Všechny druhy mravenečníků potřebují k odchovu mláďat dostatek klidu a bezpečný prostor. Po konzultaci s koordinátorkou chovu jsme přistoupili k dokrmování mléčnou náhražkou postavenou na mléce pro štěňata. Bohužel se nám nepodařilo získat náhražku, kterou používali v Zoo Dortmund, odkud pochází i koordinátorka, a tak muselo být toto náhradní mléko ještě několikrát doplňováno různými ingrediencemi tak, aby mládě rovnoměrně přibývalo na váze.

Prvních 10 dní probíhalo krmení ze stříkačky přímo do tlamičky, pak už mládě přijímalo mléko samostatně jazykem z hlubší misky. Během prvního měsíce mládě na váze nepřibývalo, a tak byla krmná náhražka doplněna o aminokyseliny (Lysin : Methionin v poměru 1 : 3) a kokosový olej. Další měsíce už mládě rostlo bez komplikací. Mléčná náhražka se smíchala s dalšími ingrediencemi ve fenyklovém čaji, který pomáhá při trávení. Množství čaje se přidává podle požadované konzistence mléčné náhražky. Od 4 měsíců věku mládě začíná přijímat i směs, která se připravuje dospělým mravenečníkům.

Malé mládě mravenečníka velkého
/Giant Anteater/

Složení mléka u mravenčníka velkého

Věk	Protein [%]	Tuk [%]	Cukr [%]	Sušina [%]	Protein/Tuk
5 dní	4,61	0,85	3,03	9,88	5,4
7 dní	5,24	1,67	2,24	11,04	3,2
10 a více dní	5,81	5,36	2,24	15,57	1,1

Složení jednotlivých ingrediencí

	Tuk [%]	Bílkovina [%]
Esbilac (Dortmund)	40	
Canina (Olomouc)	25	30
Žloutek (slepičí vejce)	32,6	
Sušená syrovátka	5,3	80
Kokosový olej	100	

Příprava náhražky:

189 g Canina prášek (rozpuštěno ve fenyklovém čaji)

1 g aminokyseliny (Lysin; Methionin 1 : 3)

10 g kokosový olej

Další přísady: probiotika, betaglukany, taurin

Přehled přírůstků s ohledem na příjem krmiva

Věk [dny]	Datum	Hmotnost [kg]	Množství mléka [ml]	Denní frekvence krmení
0	3. 3.	1,413		
13	16. 3.	1,340	80	7
25	29. 3.	1,420	160	7
30	31. 3.	1,415	170	8
39	9. 4.	1,525	165	8
45	15. 4.	1,815	200	8
56	26. 4.	2,475	270	6
65	5. 5.	3,010	314	5
69	9. 5.	3,180	340	5
73	13. 5.	3,470	370	4
80	20. 5.	4,005	430	4
90	30. 5.	4,805	430	4
94	3. 6.	5,00	490	4
102	10. 6.	5,56	430	4
118	26. 6.	6,09	430	4
130	10. 7.	7,20	580	4
165	30. 8.	14,00	–	3

Malé mládě mravenečníka velkého
/Giant Anteater/

Mládě mravenečníka s matkou
/Young Giant Anteater with female/

V šesti měsících věku bylo mládě postupně spojeno zpět s matkou na pavilonu pro jihoamerická zvířata, se kterou mělo doposud kontakt přes mříž. Spojení proběhlo bez komplikací a již po několika dnech si mládě s matkou hrálo a po krátké době přijímalo potravu ze společné misky. Z mláděte vyrostl plnohodnotný jedinec, který svými geny obohatí chov v lidské péči. Prozatím stále zůstává společně s matkou na jihoamerickém pavilonu, kde je mohou vidět návštěvníci.

Je potřeba poděkovat všem, kteří se na úspěšném odchovu podíleli, jmenovitě koordinátorce Iloně Shappert ze Zoo Dortmund za cenné rady, Jaroslavu Mendlíkovi a Petře Bolechové za rady při úpravě složení mléčné náhražky a chovatelce Haně Dostálové za vytrvalost a čas, který odchovu věnovala.

Zpracovaly:

Ing. Jitka Vokurková, Hana Dostálová

ODCHOV DVOU MLÁĐAT MRAVENEČNÍKŮ ČTYŘPRSTÝCH

Aktuálně chováme samce a dvě samice těchto velmi zajímavých chudozubých. Všechna zvířata chováme společně i s lenochody v jedné ubikaci a společném výběhu, který ještě navíc obývají divoká morčata. S ohledem na zjištěnou březost obou samic a zároveň blížící se zvýšený ruch v okolí pavilonu byly obě samice v předstihu odstěhovány do náhradních prostor. Vzhledem k tomu, že mladší samice čekala své první mládě, rozhodli jsme se dát na dobu porodu každou zvlášť. Toto opatření bylo nutné k zajištění dostatečného klidu pro odchov mláděte. Starší samice původem ze Španělska porodila mládě již na konci ledna, konkrétně 30. 1. Druhá porodila o pár dní později, 17. 2. Obě samice o mláďata vzorně pečovaly a naší největší starostí bylo zajistit pro ně dostatek klidu a pravidelně kontrolovat váhové přírůstky mláďat. Obě narozená mláďata jsou samičky a prospívají velmi dobře. Sice

Mládě mravenečníka čtyřprstého
/Young Southern Tamandua/

Včelí plástve jsou pro ně pochoutkou
/Honeycombs are delicacy/

Samice mravenečníka s mládětem
/Southern Tamandua female with young/

se vyskytly nějaké drobné potíže, ale i ty se nakonec podařilo zvládnout. Začátkem května byly samice s mláďaty přesunuty ze zázemí zpět na pavilon. Návštěvníci měli možnost pozorovat odchov obou mláďat v Jihoamerickém pavilonu. Zájímavostí je i to, že starší samice byla ochotna kojit i druhé mládě. Nezřídka můžete vidět všechny mravenečníky poskládané pěkně pohromadě v jedné boudě a občas se tam vejdou i s lenochodem. Začátkem října se k samicím s mláďaty přidal ještě chovný samec. I takto dohromady funguje celá pětice bez jakýchkoliv komplikací. Krmná dávka je dospělčům i mláďatům zpestřována včelími plástvemi s tzv. trubčinou, kterou mají v oblíbeně.

Datum	Hmotnost starší mládě [g]	Hmotnost mladší mládě [g]
30. 1.	320	
13. 2.	420	
17. 2.	520	370
5. 3.	791	467
1. 4.	1 200	836
6. 5.	2 039	1 360
6. 6.	2 820	1 980
7. 7.	3 280	2 160
8. 8.	3 330	2 350
7. 9.	3 400	2 350
8. 10.	3 550	2 350
10. 11.	3 580	2 430
6. 12.	3 800	2 460

Zpracovaly:
Ing. Jitka Vokurková, Hana Dostálová

AFRICKÝ PAVILON KALAHARI

Damani jsou nejbližší příbuzní slonů, i když by to do nich na první pohled nikdo neřekl. Do pavilonu Kalahari přibyli v roce 2021 jako noví, ale dlouho očekávaní obyvatelé, a v letních měsících uplynulého roku krásně oživilí venkovní výběh hrabáčů, kde si každý z nich našel oblíbené místočko na skále. Expozice se stala ještě více atraktivnější, když v červnu samice přivedla na svět tři mláďata. Spojení damanů skalních a hrabáčů je z hlediska expozičního velmi dobré, avšak jako většina smíšených expozic přináší řadu provozních problémů. V tomto případě problémem bylo chování damanů, kteří navštěvovali spící hrabáče v jejich jeskyňce a svými zuby jim způsobovali různá poranění. Po narození malých damanů se aktivity matky ještě vystupňovala, až vyvrcholila pokousáním čenichu samice hrabáče, která si patrně ze zvědavosti chtěla malé damany prohlédnout. Nicméně v létě, kdy damani trávili většinu času na venkovní skále, se situace uklidnila.

Daman skalní (*Procapra capensis*)
/Common Rock Hyrax/

Mládě hrabáče kapského (*Oryzomys afer*)
/Young Aardvark/

Surikaty (*Suricata suricatta*) s mládřaty
/Meerkats with young/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

Enrichment u medojeda kapského
/Enrichment for Honey Badger/

Venkovní výběh pro medojedy
/Outdoor enclosure for Honey Badgers/

U hrabáčů jsme očekávali rozmnožení, březost samice jsme kontrolovali, před porodem jsme provedli řadu vyšetření a samici jsme i přeléčili. Mládě se narodilo v očekávaném termínu a bylo velmi vitální, ale i přes velké úsilí o záchranu během několika dnů podleho bakteriální infekci. I když v některých zoologických zahradách hrabáci chovatelům nedělají příliš velké starosti, nedá se říci, že by jejich odchov byl snadný. V závěru roku 2022 jsme věděli, že samice se opět blíží k porodu. Další kroky, které podnikáme k dosažení úspěchu, a jejich výsledek budou předmětem příští výroční zprávy.

Úspěšně ve svém rozmnožení byly tentokrát surikaty, kterým se podařilo v letních měsících odchovat dvě mláďata. Surikaty se v zoologických zahradách rozmnožují vcelku běžně, v našem luxusním výběhu v pavilonu Kalahari tomu tak bohužel není. Možnou příčinou jsou návštěvy škodné, která sice malé surikaty určitě nezlikviduje, ale dospělým členům rodinné skupiny to nepřídá na klidu, který k péči o mláďata potřebují.

Naopak mládě medojeda už v naší zoo ničím mimořádným. V roce 2022 se podařilo odchovat už třetí mládě a i tentokrát se jednalo o samičku. Její sestra z předchozího roku se stala základem nového páru v Zoo Dvůr Králové. Je škoda, že se z mláďete medojeda nemůžou radovat návštěvníci. Matkou všech tří mláďat je samice – zakladatelka chovu, která sídlí v zázemí zoo. Dokonce i před námi chovateli je vývoj medojedích mláďat utajen, protože vše probíhá v přísné ilegalitě a v prvních dnech pouze podle zvuků, které mládě vydává, poznáme, že je vše v pořádku. V roce 2022 se medojedi dočkali venkovního výběhu, který pro ně zprovoznil ošetřovatelé pod vedením Pavla Vidláře.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PTÁCI

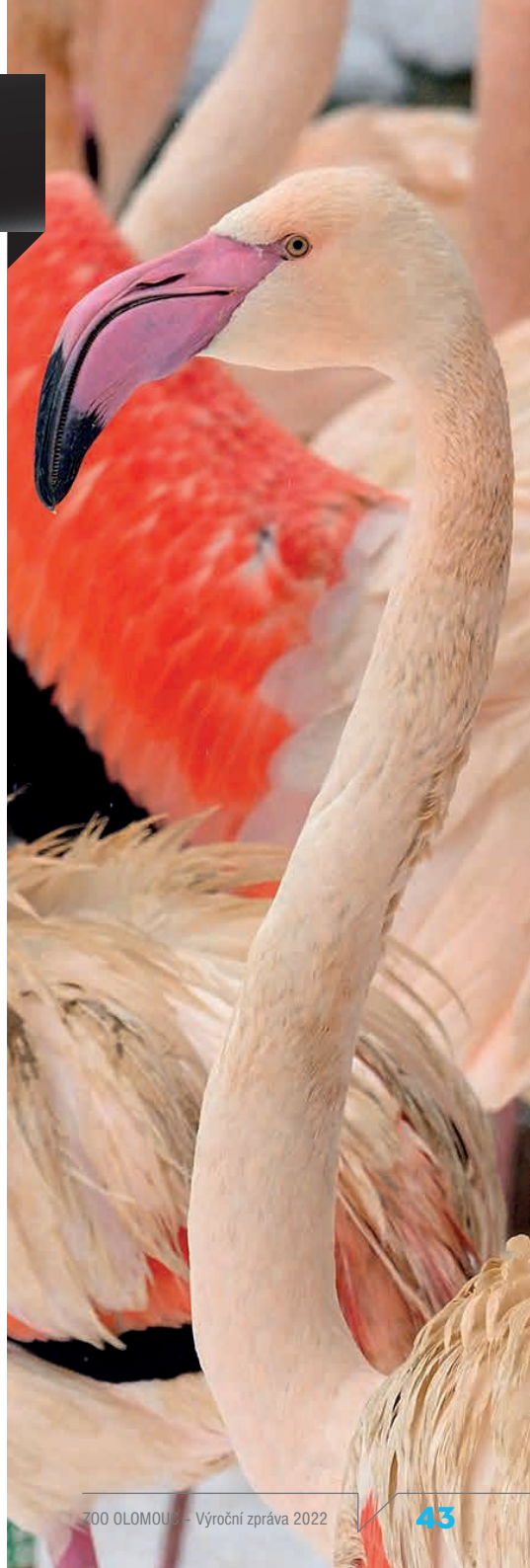

Samec nandu pampového v roce 2022 vysešel a úspěšně odchoval jednu samičku. V průběhu roku jsme dosáhli optimálnějšího poměru pohlaví v našem hejnu díky odchodu několika samců, včetně dvou kusů bílé formy. Tato zvířata nadále budeme prezentovat pouze v přírodním zbarvení.

Chovný pár čápů černých nás nezklamal ani po přesunu do zázemí z důvodu stavebních prací v obří voliére, kde během letošního roku zásadní proměnou prošlo jezírko ve spodní části. Po změně krmné dávky, kdy jsme zvýšili procentuální zastoupení ryb, čápi zahnízdili dříve než v roce 2021, v podstatě synchronně s volně žijící populací. Pár vyvedl dvě samičky, které našly nový domov ve spřátelených zahradách v Ostravě a ve Zlíně. Odchovu a harmonizujících rodičů si vážíme o to víc, neboť za posledních 12 měsíců se odchov podařil pouze v pěti zoo v Evropě.

Devítičlenné hejno ibisů skalních trávilo sezónu v prostorné voliére naproti pavilonu šelem. Hnízdní aktivita byla zaznamenána u dvou párů, u jednoho z nich jsme se dočkali snůšky, u níž to ovšem skončilo. Nutný odchyt do vytápěného zázemí během listopadu bývá spojen s nemalým stresem. Proto jsme letos část hejna úspěšně pochytili v rámci zlepšení welfare do odchytové klece.

Po další sezóně bez odchovu jsme se u 56hlavého hejna plameňáků růžových rozhodli pro změnu granulí a několik chovatelských úprav. Chovný pár čájí obojkových úspěšně vysešel čtyři mláďata. Odchov všech bohužel skončil do dvou týdnů života. Na základě patomorfolického vyšetření a zjištěné příčiny smrti jednoho z mláďat jsme se pro nadcházející sezónu rozhodli pro přesun do jiných prostor. Prvoodchov pro naši zoo se podařil husám tibetským. Bez problémů vysešely snůšku ve

Emu hnědý (*Dromaius novaehollandiae*)
/Emu/

Čáp černý (*Ciconia nigra*) s mládřaty
/Black Stork with chicks/

Ibis skalní (*Geronticus eremita*)
/Waldrapp/

Ibisové skalní v odchytové kleci
/Catching cage for Waldrapp/

Plameňák růžový (*Phoenicopterus roseus*)
/Greater Flamingo/

Čája obojková (*Chauna torquata*) na hnízdě
/Nesting Southern Screamer/

Klubající se mládřata husy tibetské
/Hatching goslings/

Mládřata husy tibetské (*Anser indicus*)
/Bar-headed Goose/

Mláděta kachniček mandarínských (*Aix galericulata*)
/Mandarin Duck/

Páv korunkatý (*Pavo cristatus*)
/Indian Peafowl/

Bažant královský (*Syrmaticus reevesii*)
/Reeves's Pheasant/

V expozici se objevil kur bankivský (*Gallus gallus*)
/Red Junglefowl in enclosure/

Jeřáb bělošíjí (*Grus vipio*)
/White-naped Crane/

Jeřáb popelavý (*Grus grus*)
/Common Crane/

Přesun jeřábů mandžuských
/Red-crowned Cranes/

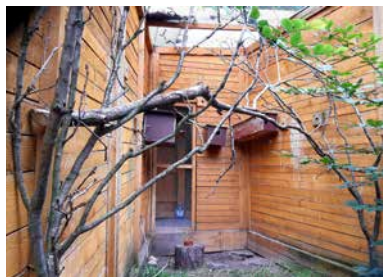
Aratinga černohlavý (*Aratinga nenday*)
/Nanday Parakeet/

Kondor královský (*Sarcoramphus papa*)
/King Vulture/

Ara vojenský (*Ara militaris mexicana*)
/Mexican Military Macaw/

Úprava voliér českých sov
/Modification of owl aviary/

velké voliře navzdory přítomnosti takových spolubydlicích, jakými jsou hadilovi. Sameček a dvě samice našli nový domov v Zoo Zlín. Dvě mláďata odchovaly kachničky mandarínské. U všech vrubozobých ptáků jsme provedli revizi pohlaví pomocí palpace. Ukončili jsme chov husice egyptské a indických běžců.

Chovný pár kondorů královských zůstal z důvodu dopřání potřebného klidu v zázemí. Jedná se o druh, jehož hnízdní období začíná již během Vánoc. Obohacení krmné dávky o přípravek Falcon B bylo korunováno snesením oplozeného vejce. Bohužel došlo k úhynu posledního jedince kondora krocánovitého.

U hrabavých ptáků nás potěšil odchov 1,1 bažantů stříbrných a 0,2 pávů korunkatých. Po úhynu samice bažanta Wallichova na srdeční selhání jsme od soukromého chovatele dopřávali stávajícího samce. Bažant královský může být mnoha lidmi považován za běžný. Hojně se chová v bažantnicích jako lovná zvěř. Méně známým faktem je, že v místě jeho přirozeného výskytu jeho populace klesají a je veden jako zranitelný druh. I z tohoto edukačního důvodu v jeho chovu pokračujeme výměnou kohouta za jedince nepřibuzného k našim slepičkám. Ze zázemí do expozice byl po mnoha letech přesunut divoký předek kura domácího – kur bankivský. Ruská agrese na Ukrajině negativně ovlivňuje i zvířata, a to jak v přírodě tak i v lidské péči. Reintrodukce jeřábů mandžuských do východního Ruska opět nebyla možná. Z důvodu naplněnosti kapacity evropských zoo (včetně té naší) nebylo naším cílem jejich rozmnožení. Snesená vejce jsme proto podložili pod samici jeřába běloššího, abychom si nemnožící se pár tohoto druhu odzkoušeli coby pěstouny pro obtížněji množitelné druhy jeřábů. Jedna „plonková“ samice jeřába mandžuského odešla do francouzské Réserve Zoologique de la Haute-Touche. Nový pár jeřábů panenských sestavený na podzim roku 2021 snesl svoji první snůšku. Ačkoliv byla vejce neoplozená, vzorné sezení samice je příslibem do budoucna. Pár jeřábů popelavých byl z prostorových důvodů depónován do záchranné stanice v Rudě nad Mora-

vou, kde tak může více plnit vzdělávací roli než v našem neveřejném zázemí.

Seriemy rudozobé nově osídlily voliέρu na tzv. vrstevnicové cestě, což sklídilo u návštěvníků nemalý ohlas. Tito charismatičtí ptáci z Jižní Ameriky jsou atraktivní nejen kvůli svému vzhledu a pronikavému křiku, ale i velké oblibě ve vyhřívání se na slunci, kdy leží na boku jako by byly mrtvé. V novém prostředí se podařilo odchovat jedno mládě, samce, u kterého byla úspěšně řešena roznožka (splay leg). Bohužel po úspěšném odchovu jsme přišli o chovnou samici, takže v následující sezóně budeme muset začít od začátku.

V zástupcích řádu papoušků bylo zapotřebí udělat důkladný pořádek. U obou druhů agapornisů jsme provedli protřídění početných hejn, jehož výsledkem byla zejména eliminace mezidruhových hybridů druhů *Agapornis lilianae* x *Agapornis fischeri* a určení pohlaví zbývajících jedinců. Domnělý pár ar araraun byl analýzou DNA přeурčen na dvě samice, čímž se vysvětlily snůšky o osmi vejcích.

Byl ukončen chov kakadu bílého a ary marakany. V obou případech se jednalo o solitérní

krotké jedince. Zbytky hejna papoušků mniších jsme poskytli do Papouščí zoo Bošovice, protože již několik let nedocházelo k odchovům.

Na počátku roku došlo k náhlému úhynu samice mexického poddruhu ary vojenského. Na základě doporučení koordinátora EEP jsme následně sestavili nový chovný pár. Samec přišel z belgického Planckendaelu, partnerka z polské Zoo Zamość. Nechovného samce z původního páru mohli návštěvníci obdivovat v jedné z expozičních voliér, zatímco chovný pár zůstává v zázemí.

V hejnu arating černohlavých bylo odchováno jedno mládě. Nově obsadili voliέρu naproti euroasijskému safari a stali se zdaleka slyšitelným zpestřením návštěvnícké trasy. Zásadní změnou v chovu papoušků bylo rozdělení krmné dávky na krmení dvakrát denně. Více se dočtete v části o výživě a krmení.

Banánovci obecní zůstali letos u sezení na vejcích. U turak Schalowových jsme s úspěchem vyřešili vnitropárovou agresivitu, která bývá hned po yersinioze druhou nejčastější příčinou úhynu v lidské péči.

Pravidelné vážení sov – sýček obecný
/Regular weighing of Little Owl/

Zoborožci kaferští (*B. leadbeateri*) ve výběhu
/Young Southern Ground Hornbill in enclosure/

Zdravotní kontrola samce toko Deckenova
/Health checking of Decken's Hornbill male/

Seriema rudozobá (*Cariama cristata*)
/Red-legged Seriema/

Mládě seriemy ve výběhu
/Young Red-legged Seriema in enclosure/

Voliéry českých sov nedaleko Lanáčku doznaly drobných terénních úprav. Poprvé v nich vyvedli jednu samičku dosud nemnožící se pár sovy pálené. Ta byla poskytnuta pro repatriáční program do záchrané stanice v Bartošovicích, se kterou dlouhodobě spolupracujeme. Po aklimatizaci v rozletové voliére byla metodou tzv. soft release vypuštěna do volné přírody Novojičínska. Z francouzského Zooparc de Trégomeur k nám přišla samička sýčka obecného nepřibuzná na populaci v českých zoologických zahradách.

Sovice sněžní jsme na počátku roku „přepárovali“. V expoziční části zůstal nechovný sourozenecký pár a v zázemí zahnízdl nový nepřibuzný pár. Kompletně vyvinutá mláďata se bohužel nevylíhla.

Ptáky z řádu srostloprstých u nás zastupuje pět druhů zoborožců. Mezi menší hmyzožravé druhy patří toko Deckenův a toko šedý. Toko šedý dostal venkovní voliéru, což se okamžitě velmi pozitivně projevilo na vokalizaci samce a celkovém chování ptáku.

Výběh po gepardech v centrální části zoo osídlili zoborožci kaferští. Získali jsme příležitost využít nového prostředí pro riskantní spojení mláďat odchovaných uměle v roce 2021 s jejich rodiči. Navzdory našim obavám proběhlo na výbornou, dospělí okamžitě začali mláďata krmit a společně harmonicky využívali celý rozlehlý výběh tak jako na afrických savanách. Celá skupina byla po sezóně rovněž bez problémů umístěna ve výrazně menším vytápěném zázemí.

Pro zlepšení kondice a motoriky jsme do voliéry zoborožců šedolících instalovali lana, která okamžitě začali s chutí využívat.

Od 18. do 22. 7. byla naše chovatelka ptáků Mgr. Monika Davidová na praxi na úseku ptáků v Zoo Plzeň. Pod křídla si ji vzal zkušený chovatel Milan Hřebík, za což mu velmi děkujeme. Během tohoto týdne získala plno cenných zkušeností v oblasti chovatelství, zařízení ubikací či možností krmení zvířat.

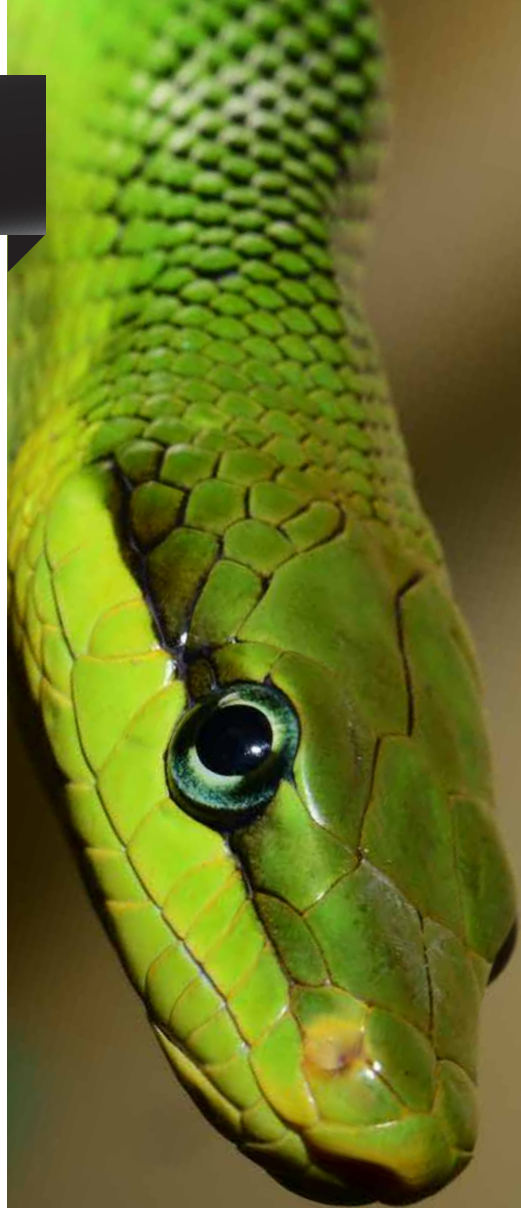
Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

TERÁRIA

ZOOOLOMOUC

Začátek roku 2022 vypadal v rámci teraristiky velmi slibně. Plánovaný projekt terárií ve východu zoo začal mít reálné obrysy především díky aktivitě a nadšení kolegů teraristů pracujících mimo zooúsek. Kromě toho jsme se s kolegy chystali na mnoho dalších oprav a stabilizaci našich expozic v rámci vystavovaných druhů. Chovatelský úsek v pavilonu šelem zasáhly nečekané personální změny a k našim povinnostem přibyla na denní bázi péče o chovance vskutku neterarijní. Dostali jsme na starost vlky Hudsonovy, medvědy baribaly, levharty mandžuské a kozorožce sibiřské. V rámci exkluzivity druhů byla teraristika odsunuta na druhou kolej a naši noví srstnatí chovanci se stali prioritou. V pavilonu levhartů kolega Filip pěkně využil volné místo v centrální přípravné místnosti a umístil zde 2 regály s boxy pro chov hlodavců. Protože jsme už dříve, než nám byla přidělena péče o velké druhy savců, nadšeně kývali na možnosti chovu raritnějších drobných zvířat, často důležitých v rámci udržitelnosti druhu v chovech, dostaly se nám do péče i 3 druhy hlodavců. Nejvzácnějším byl pískomil světlý *Gerbillus* cf. *perpallidus*, do teď tedy s nejistou determinací a možnou vnitrodruhovou genetickou variabilitou. Jedná se o endemický druh ze severozápadního Egypta, který jsme dostali na starost z jihlavské zoo. Chov je celkem úspěšný a povedlo se odchovat několik mláďat od různých párů. Taktéž se nám povedl odchov myšek drobných (*Micromys minutus*) získaných z plzeňské zoo. Jedná se o nádherné miniaturní myšky žijící i v ČR, nejčastěji na podmáčených loukách či v okolí vodních ploch, s typickým kulovitým hnízdem ze stébel trav vystavěným ve výšce zhruba půl metru nad zemí. A do třetice přibyli pískomilové křečkovití (*Pachyuromys duprasi*), jediní zástupci

Leguán zelený (*Iguana iguana*)
/Common Green Iguana/

Chameleon pardálí (*Furcifer pardalis*)
/Panther Chameleon/

Varan Mertensův (*Varanus mertensi*)
/Mertens's Water Monitor/

Teju pruhovaný (*Salvator merinae*)
/Argentine Giant Tegu/

Dasie smaragdová (*Dasia smaragdinum*)
/Green Tree Skink/

Ještěrkovec žlutohrdlý (*Gerrhosaurus flavigularis*)
/Yellow-throated Plated Lizard/

Korovec jedovatý (*Heloderma suspectum*)
/Gila Monster/

Agama límcová (*Chlamydosaurus kingii*)
/Fruited Dragon/

Gekon širokoprstý (*Ptyodactylus hasselquistii*)
/Fan-footed Gecko/

Gekon prstýnkový (*Tarentola annularis*)
/Ringed Wall Gecko/

Užovka ostronosá (*Gonyosoma oxycephala*)
/Red-tailed Green Ratsnake/

Mláďata kobříka kapského (*Aspidelaps lubricus*)
/Youngs of Cape Coral Snake/

Mláďata krokodýla čelnatého (*Osteolaemus tetraspis*)
/African Dwarf Crocodile young/

Želva ostruhatá (*Centrochelys sulcata*)
/African Spurred Tortoise/

Želvy tuniské sezónně krmíme květy ibišku
/Hibiscus flowers are seasonal feeding/

Čolek kurdistánský (*Neurergus crocatus*)
/Yellow-spotted Newt/

Kontrola čipů u mláďat krokodýlů
/Crocodiles chip checking/

Trhočolek bradavčitý (*Tylotriton verrucosus*)
/Himalayan Crocodile Newt/

Létavka obecná (*Polypedates leucomystax*)
/Common Southeast Asian Tree Frog/

Rohatka Cranwellova (*Ceratophrys cranwelli*)
/Cranwell's Horned Frog/

svého rodu, rovněž známí jako kyjochvostové podle nevšedního tlustého ocasu, do kterého ukládají tuk podobně jako velbloudi do hrbu.

A nyní konečně něco i o teraristice. V pavilonu žiraf se mnoho nového neudálo, novou terarijní část doplnilo rohové insektárium pro parazitoidní vosy – žirafiky smaragdové (*Ampulex compressa*). Stále čeká na dodělení elektroinstalace a nejspíš i na novou várku vos. Ty se povedlo získat z budapeštské zoo na počátku roku a díky dostatku švábů amerických (*Periplaneta americana*) z pavilonu opic i úspěšně odchovat další 2 generace. Z důvodu proběhlé deratizace však nebylo vhodné dále nabízet vosám tyto šváby a nějakou dobu jsem tak byl nucen nabízet pouze menší šváby harlekýny (*Neostylopyga rhombifolia*) z vlastního chovu, kteří jsou jako jediní z běžně chovaných druhů, společně s rodem *Periplaneta*, vosami přijímáni. To vedlo k vysokému počtu vylíhlých samců a na konci roku stál celý chov na poslední vylíhlé samici. Snad se povede druh doplnit na stabilní počet a návštěvník je bude moci brzo pozorovat a bude stejně jako já fascinován jejich životním cyklem.

Nová expoziční část se ukázala jako stabilně zabydlena, jedno mládě se objevilo u živořých leguánek modrých (*Sceloporus cyanogenys*), kteří dlouhodobě úspěšně sdílejí terárium s korovci jedovatými (*Heloderma suspectum*). Prvních neoplozených snůšek jsme se dočkali od ještěrek (*Gastropholis prasina*) a dokonce i od leguánů zelených (*Iguana iguana*). U těch nadále fungovalo soužití se starší samicí teju pruhovaného (*Salvator merianae*) a donedávna i s leguánkem měnivým (*Leiocephalus carinatus*), který nám často ukazoval svoje hrdinství a neváhal si své místo na slunění pod lampou uzmout na části těla některého z leguánů. Bohužel však nejspíš na svoji nebojácnost doplatil, neboť je od září nezvěstný. Insektárium obsadil bizarní druh kudlanky *Phyllocrania paradoxa* a po druhou část roku samice *Deroplatys denticata*, oba druhy velmi specificky přizpůsobené ke skrytému životu díky krypsí, důmyslnému to napodobování okolního prostředí jak barvou, tak tvarem těla,

kdy je i přes malý rozměr ubikace mohl najít pouze pozorný návštěvník. Bohužel se nám ani u jednoho druhu nepovedlo správně inkubovat ootéky, snad se nám to podaří v budoucnu. Insektárium pro zlatohlávky rodu *Pachnoda* a mnohonožky jsme přebudovali a nově je v nich k (ne)vidění skupina asijských štírů rodu *Heterometrus* získaných z ostravské zoo. Starší část expozice, jež slaví už 20 let od svého vzniku, doznala vícero změn. Bazilišky zelené (*Basiliscus plumifrons*) jsme byli nuceni přesunout do zázemí z důvodu dlouhodobě nevyhovujících sušších podmínek celé části pavilonu, které se nám nedaří příliš zlepšovat a druhovou skladbu jsme tak nuceni postupně měnit. Některé přitahy vzduchu vedou přímo z prostoru žirafího zimoviště, což s sebou, krom bohatého množství prachu a suchého vzduchu, nese často i velmi vydatnou žirafí vůni. Snad se s plánovanou rekonstrukcí střechy povede tento nešvar technologicky vyřešit. Bazilišky v teráriu následně nahradil pár odolných žab, létavek obecných (*Polypedates leucomystax*). Vloni pořízené užovky ostro-nosé (*Gonyosoma oxycephalum*) a agamy límcové (*Chlamydosaurus kingii*) velmi rychle dorostly téměř do dospělosti, jejich apetit byl po celý rok nevidaný. Ale i ony byly krátké na čerstvě adultní pár teju pruhovaných, kteří rostli jako z vody a samice již měla první nepovedenou snůšku. Pro tyto impozantní omnivorní ještěry z Jižní Ameriky, délkou hravě přesahující i 120 cm, plánujeme v dalším roce propojit dvě ubikace staré části, ať mají dostatek prostoru i místo pro životaschopnou snůšku vajec.

Želvy ostruhaté (*Centrochelys sulcata*) přečkaly další léto v zapadlém výběhu vedle plameňáků, ve kterém jsme vlastními silami ještě před sezónou zvládli alespoň provizorně opravit a zaizolovat polorozpadlou dřevěnou boudu a teplo sálající z nainstalovaného výhřevu tak želvy využily mnohem lépe. Někjaký slunný výběh se zděnou boudou by však našim plazím velikánům slušel mnohem více. Zimu opět stráví v pavilonu šelem vedle krokodýlů čelnatých západoafrických (*Osteolaemus te-*

Kudlanka (*Phyllocrania paradoxa*)
/Ghost Mantis/

Veleštír trnitý (*Heterometrus spinifer*)
/Giant Forest Scorpion/

Žirafík smaragdový (*Ampulex compressa*)
/Emerald Cockroach Wasp/

traspis tetraspis). Krokodýlí skupina, 5 mláďat a dospělá samice, se pro tento rok nezměnila, mláďata krásně rostou a jsou stále tolerována matkou. Automatické rosení stále funguje, nově přidaným rostlinám se relativně daří a panu Josefu Drtilovi, vedoucímu pavilonu šelem, se povedlo opravit velkou prasklinu ve vodopádu, díky čemuž už jsou ztráty vody minimální. V jihoamerickém pavilonu jsme zre-novovali terárium původně obývané kraby, nově je tam k vidění samec rohatky Cranwellovy

(*Ceratophrys cranwelli*). Tyto žáby jsou zpravidla zahrabány do půli těla, což je u nich při číhání na kořist typické. Veliké čelisti opatřené zuby, zvláště pak ty horní, z nich dělají nebezpečného predátora, který zvládne ulovit i myš. V pavilonu Kalahari zůstalo vesměs vše při starém, nad gekony prstýnkové (*Tarentola annularis*) jsme umístili gekony širokoprsté (*Ptyodactylus hasselquistii*). Oba druhy oplývají enormní rychlostí a už několikrát se vydaly na výzvědy mimo své ubikace, aniž bychom stačili mrknout. Samice sklípkana myšího (*Pterinochilus murinus*) se i přes mou snahu opět zabarikádovala na stejném místě v horní části insektária, kde návštěvník nemá moc možností ji vidět a ani její pavučinovou noru. Zlatohlávky konžské (*Pachnoda marginata*) i zákeřnice (*Platymeris* sp. Mombo) se nám daří pravidelně odchovávat mimo jejich drobné ubikace a díky tomu můžeme pravidelně expozici doplňovat o čerstvé dospělé brouky nebo odrostlé nymfy zákeřnic a je tak vždy něco k vidění.

Z našeho pohledu ošetřovatelů nebyl rok 2022 vůbec jednoduchý a další modernizace a budování terarijních expozic šla bohužel k naší nelibosti dosti stranou. Spousta zde nezmiňovaných zvířat stále čeká na nové příbytky, snad bude rok 2023 přívětivější. Velmi rád bych ještě poděkoval Martinovi Buchelovi, který nám pomáhal po velkou část letní sezóny během dvouměsíční praxe v rámci programu Erasmus+ a dále patří naše poděkování i několika studentům SŠ i VŠ, kteří nám často velmi pomohli s každodenní rutinou.

Zpracoval: Bc. Miroslav Vaverka

CHOV A ODCHOV GEKONA OBROVSKÉHO

Tento druh má v přírodě široké rozšíření v Asii, od Indie po indo-australské ostrovy, vyskytuje se v různých ekosystémech, primárně obývá deštné pralesy, ale neváhá osidlovat i lidská obydlí, kde často na kořist číhá na stěnách osvětlených světly a lampami. Tito gekoni dorůstají délky až 40 cm, z toho polovina připadá

na ocas, což z nich dělá jedny z největších zástupců čeledi gekonovitých. I přes svou mohutnost jsou velmi hbití a díky přísavným lamelám na prstech pohodlně překonávají i kolmé hladké povrchy. Jejich zbarvení je variabilní, záleží na způsobu života a celkovém rozpoložení zvířete, základní zbarvení je šedé až do modra s oranžovými až červenými skvrnkami. Tento barevný kontrast je výraznější u samců, kteří dorůstají i větší velikosti. Gekoni jsou aktivní hlavně za soumraku a v noci a díky své velikosti jsou schopni pozřít i menší obratlovce, například ptáky a myši.

Mezi teraristy byl dříve tento druh široce zastoupen díky své barevnosti a velikosti, a dokonce i pro svou agresivitu, protože tito gekoni se umí pěkně vztekat a místo strategie „beru nohy na ramena“ typické pro většinu gekonovitých, začínou vyluzovat zvuk podobný štěkání a pro kousanec nejdou daleko. Poslední dobou z chovů pozvolna mizí, navíc jeho import z přírody je značně omezen díky tomu, že byl nově zařazen na seznam CITES II.

Tento druh s noční aktivitou chováme v zoo pouze v zázemí, vlhké terárium je vyhříváno 25 W lampou a je v něm nainstalováno kromě kusů kůry a rostlin i několik širokých bambusových tyčí sloužících chovancům jako úkryt po většinu dne. Po dosažení dospělosti jsme samici nastěhovali do terária k samci a pár spolu začal bez problémů fungovat. Po několika měsících jsme v jedné z bambusových tyčí našli pod samicí na stěně nalepenou dvojici vajec, která samička strážila jako oko v hlavě. Inkubace tedy probíhala přímo v rodičovském teráriu a zhruba po 4 měsících nás jednoho dopoledne překvapilo zpoza bambusu vykuřující čerstvě vylíhlé mládě. Mláďat i vajíček průběžně přibývalo a aktuálně je s dospělým párem pět mláďat různého stáří. Potravu podáváme různorodou jak druhem, tak velikostí, aby si i mláďata byla schopna ulovit přiměřeně velkou potravu, jedná se hlavně o malé nymfy cvrčků. Dospělci hravě uloví i saranče nebo většího švába, občas dostanou na přilepšenou myši holátko.

I přes rizika kanibalismu mezi různě velkými mláďaty nám tito gekoni potvrdili známý fakt, že u nich funguje bazální péče o potomstvo a rodiče svá mláďata nenapadají, tolerují a po nějakou dobu snad i chrání, než jedinci vyrostou a obsadí nová teritoria. Naše chovance vydatně krmíme a kontrolujeme dění v teráriu, je však nutné počítat s možnými ztrátami.

Zpracoval: Filip Vařeka

PŘÍPRAVA NOVÉ TERARIJNÍ EXPOZICE VE VÝCHODU ZE ZOO A NOVÉ EXPOZIČNÍ TERÁRIUM

Jak jsme již avizovali v roce 2021, spolu s kolegy jsme se pustili do nového projektu, se kterým nám výrazně svým příspěvím pomohla společnost Plaček Pet Products, s. r. o. se svou privátní značkou zboží pro terarijní zvířata – Repti Planet. Kromě dodání 9 nádrží nám v roce 2022 sponzorsky předali navíc i osvětlení a další vybavení, které bude potřebné pro

Terárium v podobě balvanu
/Natural looking terrarium/

Příprava expozice ve východu ze zoo
/Preparing of new Terrarium in main building/

zdárný chod expozice. Původním záměrem bylo rozmístit nádrže na dvou místech v areálu, a to v prostorách východu a v pavilonu levhartů. Nakonec jsme se rozhodli, že nejlepší bude soustředit všechna terária ve východu ze zoo. Na začátku roku 2022 došlo k instalaci automatického bezkontaktního pohonu dveří, který má řešit případné nechtěné tepelné ztráty a ke kompletní výměbě a opravě poškozených omítek. Velký díl práce na celém projektu má naše údržba. Ta na jednotlivé nádrže vyrobila kovové stojany, následně je obložila smrkovou kulatinou a natřela. Poté došlo k jejich přesunu spolu s terárii na místo jejich určení. Dalším nedodělkem z loňska, který se podařilo alespoň částečně dokončit, je terárium v podobě balvanu, jež bude předřazené před velkou expoziční nádrží pro leguány zelené, která je umístěná v pavilonu žiraf. Aktuálně čeká v dílně na elektroinstalaci a přemístění do expozice.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

Jak už bývá za poslední léta na akváriích v pavilonu šelem zvykem, neproběhly v minulém roce žádné velké změny. Co se týče parametrů vody byla pravidelně měřena a hodnoty zůstávají na velmi dobré úrovni, proto nebylo potřeba zasahovat do filtrací.

Co se týče živočichů, tak jsme se neobešli bez pořízení nových ryb, a to ploskozubce dvoubarevného (*Cetoscarus bicolor*), králíkovce modropruhého (*Siganus puellus*), klipky Kleinovy (*Chaetodon kleinii*), sapínovce žlutofialového (*Pictichromis paccagnellae*) a dále jsme obdrželi darem od chovatele z Lichnova, který rušil akvárium, krásné velké ryby bodloka modropáskovaného (*Acanthurus blochii*), bodloka Tennentova (*Acanthurus tennentii*) a bodloka plachtonoše (*Zebrasoma veliferum*), čehož si velmi vážíme. Největší novinkou tohoto roku pro nás proto bylo předěláním malého akvária s měkkými korály na akvárium pro koničky kuda (*Hippocampus kuda*), kterých jsme získali 15 kusů. Koničci jsou velmi zajímavou skupinou mořských ryb z čeledi jehlovitých, které jsou známy svým netypickým tvarem těla. Plavou vzpřímeně, pohybují se pomocí hřbetní ploutve a ocasní ploutev je nahrazena chápavým ocáskem, kterým se s oblibou přidržují na řasách, kamínkách a korálech. Žijí spíše skrytým způsobem života. Jejich asi největší zajímavostí je, že sameček přijme od samičky jikry do svého vaku na břišku, kde si je sám oplodní a nosí je necelý měsíc, tj. do doby, než se mladí koničci stanou soběstační, a poté je vypudí z vaku. Spolu s nimi jsme do této nádrže pořídili 4 kusy větetek mandarínských (*Synchiropus splendidus*) a 5 kusů krevetek pruhovaných (*Lysmata amboinensis*) na oživení expozice a zároveň jako úklidovou četu. Z tohoto akvária jsme odstranili korály a místo nich doplnili řasy rodu lazucha (*Caulerpa* sp.)

a torza korálů *Acropora* sp., abychom vytvořili vhodnější podmínky pro koničky, kteří žijí „usedlým“ způsobem života a rádi se chytají ocásky za předměty, čímž se maskují. Tyto živočichy jsme pořídili od soukromého chovatele pana Hynka Dařbujána, jež má s chovem letité zkušenosti. Důležité pro nás bylo i to, že koničci byli již naučení na mražené krmení. Přejít z živého krmení na mražené bývá totiž někdy problematický, obzvlášť pokud nemáte alespoň jednoho jedince takto naučeného, od kterého by příjem takové potravy mladší „odkoulali“. Do expoziční nádrže jsme vypustili 9 kusů koničků, 6 samců a 3 samice. V zázemí jsme umístili 4 jedince, 2 samce a 2 samice, z důvodu pokusu o odchování mláďat. Do každé nádrže jsme umístili Petriho misky, do kterých předkládáme mražené krmení a koničci se z nich naučili žrát. Pro akvarijní účely je odchov koničků nezbytný, a proto se jím chceme v budoucnosti zabývat. Naší prioritou je teď zajistit chov potravy pro čerstvě narozená mláďata, který je ovšem velmi časově náročný. Nezbyvá než doufat, že se nám podaří „vychytat“ krmení i nově narozených koničků, a díky tomu je začneme odchovávat. Uvidíme, jak se s tím v následujícím roce popereme. Pro svou výjimečnost se tento koniček stal velmi žádaným druhem do akvárií. Jeho vyschlé tělo se hojně využívá jako suvenýr pro turisty. Své využití našel i v tradiční čínské medicíně, a to je důvod, proč ve většině lokalit přirozeného výskytu patří mezi druhy ohrožené a je chráněn mezinárodní úmluvou CITES.

Naše největší korálové akvárium o objemu 4 000 litrů umístěné v prostoru pokladen zoo letos v létě oslavilo deset let svého provozu. Korálnatcům, rybám i ostatním živočichům se v něm daří. Kolonie korálů se stále rozrůstají, takže je nutné občas provést větší zásah a některé omezit. Tím také získáváme fragmenty vhodné k dalšímu chovu. Prakticky všechny druhy korálnatců se nám stále daří rozmnožovat, snažíme se držet si záložní jedince a přebytek nabízíme ostatním zoo, obchodníkům i soukromým chovatelům. Za rok 2022 se nám podařilo odchovat a odeslat 336 kusů

korálů a sasanek (viz tabulka). Osádka ryb je stabilní, většina ryb je v akváriu od jeho založení. Letos jsme ji doplnili o klipku pyramidovou (*Hemitaurichthys polylepis*) získanou od bývalého ředitele naší zoo Ing. Slavotínka. Ten nám také věnoval nový druh korálů turbinatku hladkou (*Euphyllia glabrescens*). Do expozičního akvária jsme dokoupili užitečné ryby hlaváče modropásé (*Valenciennea strigata*), kteří žijí na dně a stále přehrabují a čistí písek. Do karanténní nádrže v zázemí jsme ještě zakoupili dvě ježovky diadémové (*Diadema setosum*), aby tam ožíraly nárosty nechtěných řas. Technické vybavení akvária funguje stále dobře. V tomto roce nebylo potřeba dělat žádné větší zásahy. Průběžně měníme podle potřeby zářivkové a UV trubice a také filtrační náplně. Parametry kvality mořské vody se nám daří držet na velmi dobré úrovni. Pravidelně provádíme základní měření a čtvrtletně posíláme vzorky vody na kompletní analýzu. Podle naměřených hodnot potom doplňujeme konkrétní chybějící prvky.

Žralouček okatý (*Hemiscyllium ocellatum*)
/Blind Shark/

Siba atlantská (*Rhinoptera bonasus*)
/Cow-nosed Ray/

Koniček kuda (*Hippocampus kuda*)
/Spotted Seahorse/

Metynis rostlinožravý (*Cichla monoculus*)
/Plain Metynnis/

Cichlida jednooká (*Cichla monoculus*)
/Mono Pike Cichlid/

Pruhatec královský (*Sargocentron diadema*)
/Crowned Squirrelfish/

Bodlok plachtonož (*Zebrasoma veliferum*)
/Eastern Sailfin Tang/

Bodlok Tennentův (*Acanthurus tennenti*)
/Doubleband Surgefin/

Bodlok modropáskovaný (*Acanthurus blochii*)
/Ringtail Surgeonfish/

Klipka pyramidová (*Hemitaichthys polylepis*)
/Pyramid Butterflyfish/

Klipka skvrnitá (*Chaetodon guttatissimus*)
/Peppered Butterflyfish/

Chrochtal prasečí (*Anisotremus virginicus*)
/Atlantic Porkfish/

Králičkovec modropruhý (*Siganus puellus*)
/Blue-lined Rabbitfish/

Klaun sedlatý (*Amphiprion ephippium*)
/Saddle Anemonefish/

Krevetka pruhovaná (*Lysmata amboinensis*)
/Cleaner Shrimp/

Odchované a odeslané korály v roce 2022

Druh	[ks]
Rifovník <i>Acanthastrea</i> sp.	3
Větevník útlý <i>Acropora tenuis</i>	6
Větevník <i>Acropora tumida</i>	5
Větevník proměnlivý <i>Acropora valida</i>	12
Laločnick <i>Anthelia</i> sp.	3
Laločnick <i>Capnella</i> sp.	2
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. green	3
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. light green	9
Útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	9
Stolon <i>Clavularia</i> sp.	5
Korálovník <i>Discosoma</i> sp. green	5
Korálovník <i>Discosoma</i> sp. purple	1
Dendrofyla vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	6
Útesovník <i>Echinopora</i> sp.	3
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> green	9
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> red	32
Turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	11
Turbinatka <i>Euphyllia paradivisa</i>	10
Útesovník <i>Favia</i> sp.	4
Útesovník <i>Favia</i> sp. light green	4

Druh	[ks]
Houbovník <i>Fungia</i> sp.	9
Okulína <i>Galaxea</i> sp.	3
Rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	2
Útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	3
Útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	2
Merulína <i>Merulina</i> sp.	1
Montipóra <i>Montipora confusa</i>	1
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> green	1
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> grey	2
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> red	2
Turbinatka <i>Nemenezophyllia</i> sp.	6
Houbovník <i>Pachyseris</i> sp.	2
Houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	6
Houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	12
Papírník <i>Pectinia</i> sp.	2
Sasanka <i>Phymanthus</i> sp.	17
Turbinatka <i>Physogyra</i> sp.	2
Laločnick <i>Pinigorgia</i> sp.	1
Pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	4
Dirkovník <i>Porites</i> sp. yellow	4

Druh	[ks]
Korálovník <i>Rhodactis</i> sp. green	12
Korálovník <i>Ricordea</i> sp. red	1
Korálovník juma <i>Ricordea yuma</i> green	3
Laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	16
Pórovník úhledný <i>Seriatophora caliendrum</i>	7
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora histrix</i> green	3
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora histrix</i> red	4
Laločnice <i>Sinularia</i> sp.	10
Laločnice <i>Sinularia</i> sp. green	15

Druh	[ks]
Laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1
Pórovník <i>Stylophora</i> sp.	7
Dendrofyta <i>Turbinaria</i> sp.	5
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp. green	1
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp. red	27
Celkem	336

Zpracovali:
Tomáš Podhorka, Josef Drtil

Turbinatka hladká (*Euphyllia glabrescens*)
/Torch Coral/

VETERINÁRNÍ PÉČE

ZOOLOMOUC

Zoologická zahrada Olomouc pracuje i nadále pod dohledem Krajské veterinární správy Státní veterinární správy ČR pro Olomoucký kraj. Za velmi dobrou spolupráci i za jejich metodické vedení a pochopení děkujeme především paní MVDr. Vieře Karabové a MVDr. Miloslavu Lakomému. Veterinární péči v zoologické zahradě zajišťuje již dlouhá léta MVDr. Lenka Chrastinová, kterou zastupuje MVDr. Ivana Amoussa. V roce 2022 jsme prohloubili spolupráci s veterinární klinikou MVDr. Michaela Mazocha, která pokračuje nejen zástupnou veterinární péčí, ale rovněž prací mladých veterinárních lékařů, kteří na této klinice pracují. Spolupracujeme také se Státním veterinárním ústavem Olomouc. Za pomoc při řešení řady zapeklitých případů bychom rádi poděkovali všem pracovníkům této instituce, především MVDr. Jiřímu Harnovi, MVDr. Martinovi Pijáčkovi a MVDr. Josefu Dostálovi. V případě potřeby se obracíme také na veterinární lékaře specialisty a na laboratoře Fakultní nemocnice Olomouc.

Základem veterinární péče je stejně jako v předchozích letech prevence. Zahnuje jednak pravidelnou vakcinaci všech zvířat, u kterých je to třeba, dále pravidelnou dehelmintizaci a kontroly její účinnosti. Neustálý boj

Sonografické vyšetření hrabáče
/Sonography examination of Aardvark/

s parazity komplikuje opakované používání výběhů podobnými druhy a také nesnadné odčervování zvířat ve smíšených výbězích s více druhy. K veterinární péči patří též střihání ovcí a lam alpak a úprava kopyt a paznehtů. O kopyta všech poniků i oslice se pravidelně stará kovář Lukáš Habich.

Vlastní léčebná činnost je velmi různorodá a stále přináší nové poznatky. V roce 2022 jsme řešili řadu zajímavých případů:

- U samice rysa a gibona zlatolícího jsme v celkové anestezii odstraňovali antikoncepční implantáty.
- Velké starosti nám dělala samice hrabáče kapského Nyota. Absces neznámého původu, který se objevil ve slabině a postupně se zvětšoval, jsme se rozhodli odstranit chirurgicky. Tomu předcházelo několikrát zkušeno sonografistku MVDr. Gabrielu Zelinovou. Operační rána se při podávání antibiotik velmi rychle a dobře zhojila, a navíc při posledním sonografickém vyšetření byla potvrzena fyziologická březost.
- Samice lamy alpaky trpěla po porodu nechtěným současně ztratila mléko. Byla razantně léčena antibiotiky, infuzemi, prokinetiky a protizánětlivými léky, nálevy do bachoru a rektálními nálevy. Provedli jsme kompletní vyšetření krve, kontrolu chrupu a RTG vyšetření, aniž bychom zjistili příčinu tohoto stavu. Nakonec jsme symptomatickou léčbou dosáhli pozitivního výsledku. Mládě zůstalo s matkou, ke krmení jsme použili nejprve kozí mléko a následně sušené mléko Sano pro telata.
- Komplikovaný porod lamy alpaky způsobený polohou plodu v kozelci úspěšně vyřešila a matku i mládě zachránila MVDr. Zdenka Bébarová.
- Operovali jsme kýlu samce alpaky, která se několikrát opakovala. Příčinou těchto potíží byla alergie zvířete na sící materiál.
- Oba velbloudi jednohrbí, kteří si namotali na zadní končetiny drát elektrického ohradníku, museli být k jeho odstranění imobilizováni.

Vyndávání implantátu u samice rysa
/Removal of the implant in Lynx female/

Operace abscesu ve slabině hrabáče
/Absces surgery in Aardvark/

Opakovaná operace kýly u samce alpaky
/Repeated hernia surgery in Alpaca/

Řešení nechutenství po porodu u alpaky
/Solution to anorexia in Alpaca/

Seriema infestovaná parazity
/Cariama infested by ectoparasites/

Řešení dermatitidy vlka Hudsonova
/Solution of dermatitis in Hudson's Wolf/

Odběr krve u lenochoda
/Taking blood samples of Sloth/

Ošetření starého samce siamanga
/Nursing of the old Siamang male/

Sonografické vyšetření samce makaka
/Sonographical examination of Japanese Macaque/

Odběr krve u mravenečnicka čtyřprstého
/Taking blood sample of Tamandua/

Korekce paznehtů markhura
/Correction of the Markhor claws/

Korekce kopyt u poníků
/Correction of the pony's hooves/

Odstranění zubního kamene u gibona
/Tartar removal in the Gibbon female/

Úspěšně řešená play leg u seriemy
/Successfully resolved play leg in Cariama/

Vyšetření přestarlé velbloudice
/Examination of an old Camel female/

- Několik týdnů jsme bojovali s profuzním průjmem u dvou velbloudů jednohrbých, který vedl až ke zhoršení jejich kondice. Po zjištění příčiny, jíž byl *Trichuris* současně s pomnožením clostridií, jsme obě zvířata přeléčili antibiotiky, opakovaně odčervili a jejich stav se velmi rychle upravil.
- Samice velblouda dvouhrbého Eliška ve svém věku 27 let trpí rozsáhlou artrózou, která postihla i oblast lopatky. Kvalitu života tohoto starého zvířete zlepšila aplikace Til-drenu a Aminflexu. Účinek těchto preparátů se projevil postupně, až za několik týdnů po aplikaci.
- Dermatitida samců vlků Hudsňových byla způsobená invazí ektoparazitů. Úspěšně byla vyřešena podáním Bravecta všem členům smečky. Nejvíce postižený vlk byl ošetřen v ordinaci.
- Invaze ektoparazitů u seriem bohužel skončila po opakovaném ošetřování úhnyem chovné samice.
- V průběhu celého roku jsme se zabývali problematikou chudozubých. U mravenčníků čtyřprstých se podařilo odchovat dvě mláďata – samičky. Stejně jako u některých předcházejících odchovů jsme se ve veterinární ordinaci zabývali krmnou dávkou v souvislosti se zastavením růstu a zhoršením kondice mláďat v určité fázi vývoje do jednoho roku. Opakovaně jsme odebírali krev u těchto mláďat i u matek.
- K naší činnosti patří i péče o gerontologické pacienty, u kterých nelze předpokládat vyléčení, ale snažíme se o to, aby žili kvalitním životem, dokud je to možné. V uplynulém roce jsme se takto starali o samce siamanga Benta a o makaka červenolícího Huberta, u kterého byla zjištěna cukrovka.

Na našem pracovišti se věnujeme také vzdělávací a osvětové činnosti. Probíhají zde pravidelné praxe studentů veterinární univerzity, uskutečnila se zde přednáška pro studenty veterinárního zaměření z Vyšší odborné školy PRIGO Olomouc. Pro širokou veřejnost proběhla beseda o veterinární práci v zoo v Knihovně města Olomouce.

Aktivně jsme se účastnili dvoudenního pracovního setkání parazitologů a patologů Státních veterinárních ústavů ČR se zahraniční účastí kolegů ze Slovenska, která proběhla v Olomouci 23.–24. 11. Účastníci absolvovali přednášku MVDr. Lenky Chrastinové, která se uskutečnila v hotelu Flora, a komentovanou prohlídku, jejíž program byl velmi zajímavý, zejména z hlediska doplnění znalostí biologie a chovu vybraných exotických zvířat s důrazem na veterinární péči a následnou laboratorní diagnostiku. Vzájemné setkání posílilo spolupráci pracovníků oddělení patologické morfologie a zoo a navázalo na dlouholetou spolupráci.

*Zpracovaly: MVDr. Lenka Chrastinová,
RNDr. Libuše Veselá*

ŘEŠENÍ ZDRAVOTNÍCH PROBLÉMŮ KLOKANŮ

Pravděpodobně nejčastějšími pacienty ve veterinární ordinaci v roce 2023 byli opět klokani, kteří jsou známí svými abscesy v dutině ústní. Protože jsme dospěli k poznatku, že úspěšnost léčby přímo závisí na včasném zjištění problému a jeho řešení, navštěvují klokani ordinaci při jakémkoliv podezření, drobném otoku tlamy, přivírání oka nebo i při změně chování. Ošetření se obvykle provádí v celkové anestezii, je sice časté, ale velmi úspěšné.

U čtyř jedinců, u kterých se problém opakoval, jsme zvolili dlouhodobé podávání antibiotik. Jednalo se o tyto pacienty:

- Samice jménem Sirotek, u níž příčina abscesu v dutině ústní byla jako z učebnice – hluboko zapíchnutá větvička mezi stoličkami.
- Stará samice Rezavá s otokem pod čelistí.
- Samice Bitkařka, u které se již několik let opakuje absces z vnější strany čelisti ne-související s dutinou ústní. Z abscesu byly izolovány bakterie způsobující nekrobacilózu. Tato samice v průběhu léčby utrpěla úraz tlamy, čímž se léčba prodloužila.
- Stará samice klokana parmy, které bylo odstraněno několik zkažených zubů.

Skupina klokanaů rudých v ubikaci
/The group of Red Kangaroos in the house/

Extrakce zubu u klokana parma
/Parma Wallaby tooth extraction/

Ošetření dutiny tlamní u klokana rudého
/Nursing of kangaroo's mouth/

RTg vyšetření klokana rudého
/Rtg examination of the Red Kangaroo/

Výsledek tohoto postupu bude znám až v příštím roce. Zcela prokazatelným výsledkem však je úspěšně dokončený odchov mláďete u samice parmy i u samice klokana rudého jménem Sirotek v průběhu léčby, bez které by tyto matky nepochybně uhynuly.

Otok tlamy se opakovaně vyskytoval také u samice Tečky, která má po úrazu od emu hnědého trvale poškozené oko a přišla i o několik zubů na téže straně. U této samice jsme prováděli sonografické vyšetření poraněného oka, dlouhodobou léčbu jsme zatím neuplatnili. V červnu 2022 došlo k úrazu dvou klokaničích samic, které byly pravděpodobně brzo ráno vyrušeny a narážely do plotu. Ve vážném stavu byla především samice Cizí, která měla několiknásobné fraktury kostí v obličejové části hlavy. Byla dlouhodobě léčena antibiotiky a kortikoidy zároveň. V současné době kromě změny fyziognomie obličeje nemá žádné následky. Příčinou úrazu mohly být neshody, které vznikly mezi klokany a přítomnými pávy. Následující den totiž páv zaútočil na jednu z mladých samic a poranil jí ucho.

V závěru roku jsme řešili úraz zadní nohy mladé samice Soni. Krátkodobě dostávala kortikoidy a dále kloubní výživu.

Ve spolupráci s MVDr. Vításkem jsme provedli RTG vyšetření pěti samic klokanaů. Byly to: Saly, která po kolizi s emu hnědým měla zablokovanou krční páteř, Tečka po úrazu od pštrosa emu, Cizí po úrazu hlavy, Julie, která má od opuštění vaku vadný postoj zadních končetin a u Bitkačky nás zajímal stav čelisti.

I přes četné léčené případy uhynula v roce 2022 pouze jedna klokanič samice. Jednalo se o jednu z nejstarších a navíc měla nádor na krku, který nebylo možné operovat, protože prorostl přes krční cévy.

I když všeobecně platí, že nekrobacilóza čelisti je hlavním problémem, který devastuje chovy klokanaů v zoologických zahradách, u nás hlavním problémem je úrazovost, kdy původci této choroby vniknou dovnitř organismu takto vzniklou otevřenou ránou.

Zpracovala: Ing. Eliška Veselá

ZKUŠENOST S KOMPLIKOVANÝM PORODEM VELBLOUDICE

Bývá zvykem, že ve výročních zprávách se prezentují vydařené akce a různé chovatelské úspěchy. Tentokrát bychom touto cestou chtěli předat i jednu naši velmi špatnou zkušenost, za kterou jsme draze zaplatili. Na jaře 2022 jsme očekávali, že porodí velbloudice Marysza. Přibližný termín porodu jsme znali, protože jsme věděli, kdy byl samec oddělený od samic, a mělo se jednat o třetí mládě této samice.

10. června samice od rána projevovala známky blížícího se porodu. Stranila se ostatních, byla nervózní a měla velmi nalité vemeno. Naposledy jsme ji kontrolovali ve 23 hodin, situace byla stále stejná, a proto jsme předpokládali, že se mládě narodí v noci.

11. června ráno se nic nezměnilo, samice mládě neměla. Krátce nato službu konající ošetřovatel zjistil, že samice si lehá a kope nohama. Ihned jsme sehnali veterinární pomoc, ale když jsme se sešli u velbloudů, velbloudice už chodila po výběhu a vytrvale troubila, jako když shání svoje mládě. Nic nenasvědčovalo tomu, že by byla krátce po porodu. Uvažovali jsme, jestli neporodila někde za kamennou bariérou výběhu a mládě není někde mrtvé, napadaly nás i nemožné teorie, že jej odnesla liška, ale nenašli jsme žádnou stopu. Sháněli jsme informace od zkušených chovatelů a veterinářů, zda někdy velbloudice troubí i před porodem, dostalo se nám nepřesvědčivé informace, že snad ano. Samici jsme neustále kontrolovali až do pozdních nočních hodin. Protože jsme se obávali předčasného vyvolání porodu, veterináři nepřístupili k vnitřnímu vyšetření pochvy a dělohy.

12. června ráno mládě stále nebylo, velbloudice přestávala troubit a měla i méně nalité vemeno. Stále jsme ji sledovali a někteří přítomní se domnívali, že se porod ještě nerozběhl a že by nebylo správné do situace jakkoliv zasahovat, tedy ani samici vyšetřit. Byl zde také názor, že když porod začne, tak se nemůže zastavit, že je tedy čas.

Velbloudi dvouhříbí v naší zoo
/Bactrian Camels in our zoo/

13. června byla velbloudice v klidu, přijímala potravu, někteří se stále domnívali, že na porod je čas, jiní uvažovali i o falešné březosti, vemeno bylo méně nalité než na začátku a i objem břicha se zmenšil, samici jsme stále kontrolovali od časného rána do pozdních večerních hodin.

14. června začala velbloudice projevovat určitou nepohodu, proto jsme jí sáhli do pochvy. Zjistilo se, že uvnitř je mládě v určitém stupni rozkladu. Ihned jsme přikročili k cisařskému řezu. Mládě bylo v děloze v nefyziologické poloze, plodová voda již odtekla a děloha byla už porušená. Mládě mělo normální porodní váhu 40 kg. Velbloudici se bohužel nepodařilo i přes velkou péči zachránit. Poznatky, které z tohoto případu máme, bychom chtěli předat všem velbloudářům, aby se do podobné situace už nikdo nedostal. Jakmile se začnou projevovat v předpokládaném termínu příznaky porodu a porod nepokračuje, není na co čekat a situaci je třeba řešit. Není pravda, že pokud se porod rozběhne, nemůže se zastavit. V době, kdy velbloudice ležela a kopala, mělo porod proběhnout, a když troubila, mělo už být mládě narozené. Za velkou pomoc děkujeme Mgr. Ing. Lence Bakové a kolegům z ostatních zoologických zahrad, kteří nám předali důležité zkušenosti.

*Zpracovaly: Ing. Eliška Veselá,
RNDr. Libuše Veselá*

VÝŽIVA A KRMENÍ

ZOOOLOMOUC

Celkové náklady na krmení našich svěřenců v roce 2022 dosáhly výše 6 986 869,12 Kč. Hodnota spotřebovaného krmiva za 1 den činila 19 142,10 Kč.

Z dotace Ministerstva životního prostředí byla čerpána částka 977 258 Kč. V jarních měsících proběhly nezbytné agrotechnické úpravy pozemků na ulici Dvorského i na ulici Šlíkova. K následnému osetí byla zvolena jetelotravní směs s převahou vojtěšky. I přes relativně příznivé počasí výsledný porost nebyl ideální svou druhovou skladbou ani hustotou. V návaznosti na údržbu pozemků se v letošním roce začalo čerstvé zelené krmení zvířatům předkládat později, než je obvyklé, a to na přelomu května a června. Louka na ulici Dvorského byla využita na dvě seče. Na pozemku v ulici Šlíkova byla ke krmným účelům použita pouze jedna seč, neboť vzešlý porost v podstatě vůbec neobsahoval jeteloviny. Upřednostňován byl kvalitní vojtěškový porost, který jsme sklízeli na soukromých pozemcích v blízkosti zoologické zahrady. Podíl čerstvého zeleného krmení je z nutričního hlediska velmi důležitý pro správnou kondici zvířat. Především v období odchovu mláďat představuje významný benefit. Dlouhodobě s námi spolupracuje rodina Pražáková a v roce 2022 nám nově poskytnul pozemek i pan Aclar. Tímto velmi děkujeme za poskytnutí zmíněného krmiva, které jsme využívali tradičně dlouhou dobu až do začátku listopadu. Bohužel ani v letošním roce jsme se u kopytníků nevyhnuli potížím s parazity. Opět jsme se rozhodli u kozorožců, koz krétských, koz šrouborohých, dále u zubrů, muflonů a dalších obyvatel euroasijského safari využít medikované granulované směsi od firmy MIKROP. Tentokrát jsme zvolili použití obou dostupných variant – již tradičně Wildmix 2 a nově i Wildmix 1. Jednotlivé typy se liší obsahem účinných látek,

čímž dochází k minimalizaci vzniku případných rezistencí parazitů. Wildmix 1 byl do krmných dávek zařazen vůbec poprvé, s výjimkou koz šrouborohých, které byly krmeny pouze první zmíněnou směsí. Časový odstup mezi krmením jednotlivých mixů byl čtyři měsíce. Invaze parazity byla bohužel natolik silná, že u několika velmi oslabených jedinců došlo po přeléčení druhou směsí k úhynům, což nebylo v předšlých letech zaznamenáno.

U pižmonů byla provedena optimalizace krmné dávky, kdy jsme se částečně inspirovali zoologickou zahradou v Kolíně nad Rýnem, odkud přicestoval náš nový chovný samec Odin. Nyní pižmoni dostávají dva typy granulí. Prvním druhem jsou granule Grazer (Granovit) vhodné pro „spásavé“ kopytníky s kontrolovaným množstvím mědi a dále granule Browser (Kasper) určené pro „okusožravé“ druhy zvířat. Ve volné přírodě se pižmoni v letním období živi zejména travinami, přičemž některé populace upřednostňují okusování listů arktických keřů, primárně vrby. V průběhu roku přijímají různé druhy dřevin. V zimě se dostanou k travinám a dřevinám s vyšším obsahem vlákniny (vrba, bříza). Podíl travin i listů keřů v potravě může být velmi variabilní a závisí na mnoha faktorech. Kromě granulí jsou pižmoni krmeni řepnými řízký a v malém množství čerstvou zeleninou, zejména dostupnou kořenovou, tzn. mrkví, celerem, petrželí, červenou řepou, doplňkově pak dýněmi, patizony, cuketami a fenýklem. Kvalitní luční seno je základem krmné dávky a je podáváno celoročně *ad libitum*. Podle momentální dostupnosti v průběhu sezóny je zkrmováno čerstvé zelené krmení a okus. V zimním období dostávají doplňkově jetelotravní senáž. K dispozici mají sůl k lizu. Vzhledem k dřívějšímu výskytu zdravotních komplikací, které se mimo jiné projevily na játrech, byl dále preventivně zařazen ostropestřec mariánský (*Silybum marianum*). Tato prastará léčivka má v lidovém léčitelství dlouholetou tradici. Bývá používána při problémech s krevním tlakem, břišní dutinou a dokonce při depresích. Nejznámější využití je však při jaterních obtížích. Játra chrání organismus před škodlivými a toxickými látkami z potravy

a bývají velmi zatěžována. K ochraně jaterních buněk a jejich rychlejší regeneraci bývá využíván právě ostropestřec, a to nejen ve výživě lidí, ale i zvířat. Údajně snižuje negativní vlivy odčervení a léčí, posiluje imunitu, podporuje zdravé trávení a metabolismus, dále zdravý růst srsti a rohoviny. Účinná látka silymarin je obsažena především v tvrdých slupkách plodu, které není snadné narušit. Při lisování plodu obvykle nedochází k extrakci potřebného množství účinných látek. Ostropestřecový olej neobsahuje silymarin a představuje pouze zdroj mastných kyselin a vitamínu E. Pro účely prevence i aktivní detoxikace jsme proto zvolili formu výlisků, konkrétně expelery firmy IREL, které je možné krmít v suchém stavu, popřípadě se mohou i namáčet. Nesmí se zalévat vodou o teplotě vyšší než 40 °C, aby nedošlo k degradaci silymarinu. O tom, že prevence je základem všeho dobrého, není pochyb. V letošním roce jsme se zaměřili na kvalitu objemového krmiva. Vybrali jsme několik typů sena od různých dodavatelů. K rozboru na vyšetření přítomnosti mykotoxinů jsme odeslali celkem 4 vzorky. Jednalo se o vzorky vojtěškového sena, jetelotravní senáže, sena pro soby, pižmoně a sena, které je určeno primárně pro ovyxy a další kopytníky. Celkově jsme nechali jednotlivé vzorky vyšetřit na přítomnost tří mykotoxinů (zearalenon, deoxynivalenol (DON) a T-2/HT-2 toxin). Výsledky nás velmi potěšily, všechny vzorky vyhověly a přítomnost mykotoxinů odpovídala běžným nálezům. Vzhledem k příznivým výsledkům jsme nepovažovali za nezbytné nutně přidávat našim svěřencům do krmných dávek plošně deaktivátory či vyvazovače mykotoxinů. Přesto neusínáme na vavřínech a kvalitu sena stále hlídáme. Naši ošetřovatelé ani v letošní sezóně nelenili a pro svá zvířata opět připravili okus k zamražení. S přípravou pomáhali i praktikanti. Již tradičně se mrazila především vrba jiva a třešně včetně plodů, doplňkové maliník. Vybírány jsou větve s mladými listy, které jsou nutričně nejdodnotnější a zvířata je vždy s chutí přijímají. Tentokrát byl okus připravovaný nejen pro primáty, ale i pro kaloně a další obyvatele Pavilonu netopýřů. U kaloňů bylo v krmné dávkě výraz-

Rozvoz zeleného krmení
/Delivery of green feeding/

Příprava krmiv probíhá v kuchyni pro zvěř
/We prepare feeding in animal kitchen/

Krmení pro makaky červenolící
/The food prepared for Japanese Macaque/

Makakové dostávají potravu na krmné stoly
/They use feeding tables/

Krmení zpestřujeme i včelími plástvemi
/Sometimes we feed with honeycombs/

Krmení kusu liščích
/Food for Common Brush-tailed Possum/

Primátům přidáváme sezonní ovoce
/Seasonal fruit is great for primates/

Zvířata ráda přijímají květy ibišku
/Animals enjoy flowers of Hibiscus/

ně navýšeno množství podávaného okusu, ale také bylin a nejrůznějších květů. Na ibiškových květech si v sezóně pochutnali i primáti a terarijní zvířata. Nezapomněli jsme ani na lenochody a jejich oblíbený maliník, který zvláště v zimním období velmi ocení. Pandy červené oproti loňskému roku přijímaly po postupném navykání kromě čerstvého bambusu i chlazený. Poprvé jsme zkusili bambus dokonce i zamrazit, přestože zkušenosti z jiných zoologických zahrad byly spíše negativní. Pandy dokážou být velmi konzervativní a i malé změny v krmné dávce musí být opravdu pozvolné. Nakonec nás mile překvapily a vzaly za vděk i bambusem mraženým. V období nadbytku jej tedy v dalším roce zamrazíme ve větším množství. Velké díky si zaslouží pan Slováček, který nám poskytl značnou zásobu bambusu ze své zahrady. V případě, že máte na zahradě bambusovou houštinu (bez chemického ošetření), kterou potřebujete zkrotit a přebytek plánujete vyhodit, věřte, že ji naše pandy velmi ocení.

V době hojnosti a dozrávání plodů vždy myslíme na naše svěřence. Letos jsme zamrazili větší množství třešní, které se zařazují do krmných dávek nejen primátů, ale i medvědů, binturongů, kusu liščích či kaloňů. Kaloni rádi přijímají i mražené borůvky, ostružiny nebo arónie. Sezónní ovoce i zeleninu využíváme na maximum a rádi podpoříme nákupem lokální zemědělce či zahrádkáře, kteří produkují krmivo kvalitní, s minimem chemie a nevláčí se k nám přes kraj světa. V letošním roce jsme navázali spolupráci se Střední školou zemědělskou v Přerově, od které jsme odebírali krmnou mrkev. Ta je pro naše svěřence díky svému nižšímu obsahu cukrů rozpustných ve vodě nutričně vhodnější. Kromě toho, že je u ní vyšší výnos, má i vyšší obsah sušiny, tudíž se lépe skladuje po delší dobu. Běžná červená mrkev sloužící pro lidskou výživu obsahuje příliš mnoho cukrů a její využití ve výživě zvířat je méně vhodné. Při jejím nadměrném zkrmování může údajně docházet až k narušování trávicích pochodů a rovnováhy minerálů. Velmi populární jsou u našich zvířat jahody nebo meruňky, které jsme i v letošním roce obdrželi v průběhu června a července

ve spolupráci s firmou SOLAGRO (JahodyOlomouc). Tyto ovocné hody si užívají například makaci, kočkodani či lemují, dále binturongové, medvědi, štetkouni, papoušci a mnozí další. Velmi oblíbenou sezónní zeleninou jsou dýně. Představují vítané zpestření krmných dávek, především u štetkounů, pižmoňů, hrošíka či damanů a urzonů. Dýně využijeme perfektně i v rámci enrichmentu, kdy do nich schováme nejrozličnější „poklady“ ve formě ovoce a zeleniny nebo krmného hmyzu – sarančat, cvrčků a moučných červů, ale klidně i pořádného kusu masa nebo naopak drobných hlodavců, v závislosti na konkrétním druhu zvířete. Zábavnou formou dostávají svou potravu nejen primáti, ale i hrabáči, surikaty, medvědi, medojedi či velké i malé kočkovité šelmy.

U velkých kočkovitých šelem byla snížena frekvence krmení a upraveno množství podávaného krmiva. Nyní naše velké kočky krmíme třikrát týdně ve dnech pondělí, středa, pátek. V ostatní dny je zařazen půst. U některých jedinců došlo ke zlepšení kondice, nejvýrazněji u naší starší lvice. V budoucnu chceme frekvenci krmení snížit na jednu až dvakrát týdně podle potřeby zvířat tak, abychom co nejvěrohodněji napodobili situaci v přírodě, kdy po úspěšném lovu šelmy spořádají v relativně krátkém časovém intervalu velké množství potravy a následně několik dní tráví. V zimním období jsme velkým kočkám přidali do krmných dávek minerálně-vitaminový doplněk MIKROS Wild Cats firmy MIKROP, který obsahuje mimo jiné kvalitní aminokyseliny, biotin a vysoké procento taurinu. Klíčové změny v krmných dávkách či technice krmení byly provedeny na úseku ptáků. Základ krmné dávky čápů černých tvořili původně jednodenní kohoutci, přičemž ryby byly podávány (s výjimkou období odchovu mláďat) pouze doplňkově. Tito krásní, skrytě žijící ptáci jsou vázáni na zalesněné oblasti a zdržují se v blízkosti vodních ploch, především v době hnízdění. Jejich potrava ve volné přírodě je výhradně živočišného typu. Primárně se živí dostupnými druhy ryb. V jídelníčku bývá zastoupen kapr, karas, cejn, okoun nebo třeba pstruh. Mimo uvedené konzumují i žáby, plazy, bezobratlé, kroužkovce

či drobné savce. V některých studiích jsou žáby dokonce řazeny na první příčku, což je jistě ovlivněno více faktory, například dostupností konkrétní potravy v dané oblasti. Vzhledem k výše uvedenému jsme se rozhodli upravit krmnou dávku našich čápů. Nyní je založena na rybách a jednodenní kohoutci představují pouze doplňkové krmení. Množství ryb je před chovnou sezónou výrazně navýšeno, abychom simulovali hojnost potravy a stimulovali tím ptáky k hnízdní aktivitě. Dostávají sladkovodní mix, ve kterém jsou zastoupeni především karasi a plotice, v přibližné velikosti 15–25 cm. Je zajímavé, že hnízdící čápi ve volné přírodě loví pro svá mláďata ryby určité velikosti v závislosti na aktuálním věku svých potomků. Proto již v předstihu sháníme různě velké ryby, počínaje 5 cm. V krmné dávce mláďat jsou ryby zastoupeny z téměř 90 %. Zbýlých 10 % připadá na ostatní složky, např. drůbeží srdíčka, myši, kuřátka či hmyz (cvrčci, mouční červi atp.). Ke krmení používáme zejména mražené ryby. Proces mražení čerstvých ryb bohužel aktivuje enzym thiaminázu, který degraduje thiamin (vitamin B₁) přirozeně obsažený v rybách. Nejen tento vitamin je vhodné při zkrmování výhradně mražených ryb doplňovat. Do krmné dávky jsme tedy zařadili nutriční doplněk Promotor L. Ten se obecně používá při oslabení organismu, rekonvalescenci či v rámci reprodukčního cyklu. Obsahuje kompletní spektrum vitaminů a řadu 20 aminokyselin. Do budoucna bychom rádi pořídili plachtové bazény či jejich vhodnou alternativu, abychom mohli alespoň po přechodnou dobu uchovávat ryby v živém stavu a nesnižovali jejich nutriční hodnotu mražením. U všech námi chovaných druhů jeřábů jsme provedli změnu v technice krmení. Granule již nejsou podávány *ad libitum*, ale v určité dávce a do nerezových, snadno dezinfikovatelných misek. Ke změně jsme přistoupili z důvodu, abychom zajistili nezavadnost krmení – znehodnocení vlhkem a nelákali nezvané hosty v podobě volně žijících hlodavců.

U plameňáků růžových jsme se bohužel ani v letošním roce nedočkali mláďat. Do krmné dávky jsme přidali výživový preparát Flamingo

Listnatý okus potěší řadu zvířat
/Green branches with leaves are popular/

firmy GEAVET, který je speciálně navržený pro doplnění krmné dávky plameňáků chovaných v lidské péči. Díky svému složení slibuje pozitivní vliv na reprodukci. Po jeho podávání byla opravdu zaznamenána zvýšená reprodukční aktivita, přičemž si ptáci dokonce začali stavět hnízda. I přesto jsme se bohužel nedočkali žádných snesených vajec. Vzhledem k tomu, že byl letošní rok ve znamení stavebních realizací, nebylo vždy možné zajistit ideální podmínky pro klidný odchov zvířat. Přestože je chovná sezóna ovlivněna mnoha faktory, rozhodli jsme se změnit podávaný typ granulí. Z původních granulí pro plameňáky od firmy LUNDI jsme postupně přešli na granule Ranger Flamingo Maintenance švýcarské firmy GRANOVIT. Pro přechod jsme zvolili podzimní období, kdy obecně přecházíme z granulí určených pro chovnou sezónu (letní varianta) na zimní variantu – období snáškového klidu tak, aby případná chovná sezóna nebyla narušena. Postupný přechod probíhal v průběhu měsíce září. Plameňáci nové krmivo přijímali s oblibou. V prvních týdnech po změně došlo k navýšení množství podávaných granulí, během října se množství ustálilo na původních hodnotách.

Zásadní změny v krmení proběhly ke konci roku u papoušků. Doposud byli krmeni pouze jedenkrát denně, přičemž jim byla předkládána směs ovoce a zeleniny a zároveň i suchá směs zrnin (semena, ořechy atp.) obsahující například slunečnici. Docházelo k preferenci tučnějších složek suché směsi. Ovoce a měkká zelenina především v letních měsících ztracely během dne výrazně na kvalitě a ptáci tak v od-

Vánoční stromky zpestří potravu kopytníkům
/Christmas trees are good for Ungulates/

poledních hodinách konzumovali již částečně nakvašené krmivo, což je samozřejmě naprosto nežádoucí. Výsledkem může být nadměrné zatěžování organismu, především jater. Mimo jiné docházelo k podstatnému plýtvání samotného krmiva. Množství podávaného krmiva bylo upraveno – výrazně sníženo. Papoušci jsou nyní krmeni dvakrát denně, a to následovně: ráno je ptákům předkládána směs ovoce a zeleniny, která je kolem poledne odebrána. V rámci druhého krmení dostávají suchou směs, která zůstává ptákům k dispozici až do rána dne následujícího. Papoušci si na tento nový systém brzy navykli a začali lépe využívat předkládané krmivo, což se projevilo minimálními zbytky v miskách. V mimo hnízdním období byla také snížena pestrost nabízených druhů ovoce a omezeno podávání výrazně sladkého ovoce typu hroznové víno atp. V návaznosti na původní systém krmení a na provedené změny bude do krmných dávek papoušků zařazen doplněk Detoxicum (GEAVET). Tento preparát je založený na bylinných složkách (ostropestřec mariánský, artyčok, pampeliška) a své opodstatnění má při nadměrné zátěži jater a ledvin, intoxikacích, léčbě antibiotiky, podvýživě či dietetických poruchách.

Další výživový doplněk od této firmy byl zařazen do krmné dávky kondorů královských. Jejich dieta se skládá z následujícího: drůbeží a hovězí maso, hovězí žebra, jednodenní kohoťoucí a hlodavci – např. potkani, morčata, myši. Doplněk jsou podávány skopové vnitřnosti. Dvakrát týdně bývá obvykle zařazena hladovka a jednou týdně částečný půst. Krmná

dávka byla letos poprvé doplněna přípravkem Falcon B, který díky svému složení podporuje reprodukční vlastnosti jedinců. Podává se 60 dní před předpokládaným snesením vajec. Na výsledky podávání zmíněného preparátu si musíme počkat do ledna příštího roku. Změna krmné dávky dále proběhla u sýčků obecných. Ti byli krmeni primárně jednodenními kuřátky a docházelo u nich k nadbytečnému ukládání tuku. Nyní se jejich krmení skládá vyjma kuřátek i z myší a hmyzu, především sarančat a moučných červů. Jednou týdně je zařazena hladovka.

Dne 10. 11. se v Internetovém centru Knihovny města Olomouce v rámci cyklu pořadů Příběhy Zoo Olomouc uskutečnila přednáška s názvem „Co zvířatům chutná aneb od sarančat až po steaky“. Posлуhači byli seznámeni s provozem na úseku výživy v rámci zoologické zahrady a nahlédli pod pokličku krmných dávek našich svěřenců. Dozvěděli se, že složení krmné dávky může být opravdovou alchymii jako je tomu u mravenečnicků a hrabáčů a také zjistili, kdo patří mezi naše největší gurmany. Přednáška byla doplněna praktickou ukázkou krmiv. Zajímavé byly například medové plástve i s larvami, na kterých si pochutnávají medvědi, medo-

jedi nebo mravenečníci. Právě u mravenečnicků mají své opodstatnění při rozkrmování zvířat po stresových situacích nebo úbytku hmotnosti. Velké díky patří panu Ing. Jaroslavu Mendlíkovi, Ph.D. (firma TROUW NUTRITION) za jeho čas a cenné rady při dietetických komplikacích u mravenečnicků a za veškerý dodavatelský servis, který nám dlouhodobě poskytuje. Děkujeme našim spolehlivým dodavatelům za dlouholetou spolupráci, vstřícné jednání a také za nově navázanou spolupráci se společností Lidl ČR, v. o. s., která nám dodává ovoce a zeleninu ve velkém množství a za velmi symbolickou cenu. Speciální poděkování patří všem sponzorům, kteří nás podpořili i v letošním roce. Poskytnuté krmivo a výživové doplňky obohatily krmné dávky našich svěřenců. Jedná se především o firmy AHOLD Czech Republic, a. s., Dajana Pet, s. r. o. a spoustu dalších. Za veškerou pomoc děkujeme i všem příznivcům zoologické zahrady ze strany široké veřejnosti.

Zpracovala: Ing. Tereza Míšková

Náklady na vybrané druhy krmiva

Krmivo	Náklady bez DPH [Kč]
Ovoce, zelenina	1.610.900
Maso (hovězí, kuřecí, skopové, vepřové)	1.559.400
Granule pro kopytníky	1.105.800
Hlodavci, králíci	570.500
Seno, sláma (pouze balíky)	490.800
Hmyz	317.900
Granule pro ptáky	224.000
Zrniny, semena, luštěniny	112.900
Granule pro primáty	102.600
Mořské plody (včetně ryb)	91.500
Vejsce (slepičí, křepelčí)	62.600
Arabská guma	27.200
Luvos	9.100

DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU

VÝZKUM

Zoologická zahrada Olomouc spolupracuje na výzkumu s mnoha univerzitami a dalšími institucemi na území ČR a dalších států. Mnoho studentů v naší zoo zpracovává bakalářské, diplomové a doktorandské práce a někteří studenti přímo zde získávají praktické zkušenosti během praxí.

V rámci spolupráce s Veterinární univerzitou v Brně jsme v kooperaci s MVDr. Michalem Přibylem z Ústavu ekologie VETUNI provedli kožní stěry všech našich hadů. Podílíme se tak na zjištění prevalence výskytu plísněvého onemocnění hadů zvaného snake fungal disease (SFD) v chovech v lidské péči. Jeho původcem je plíseň druhu *Ophidiomyces ophioidicola* a k jejím prvním zachytům v kontinentální Evropě došlo právě v České republice u užovky podplamaté na Brněnské přehradě. Námí chovaní hadi jsou negativní.

Dále jsme spolu s Ústavem biologie a chorob volně žijících zvířat VETUNI determinovali několik skrytých zástupců entomofauny vyskytujících se v naší zoo. Na těle seriem rudozobých prof. RNDr. Oldřích Sychra, Ph.D. diagnostikoval infestaci všenkou druhu *Colpocephalum cristatae*, která je hostitelsky specifická právě pro tyto jihoamerické ptáky. U pásovice štětinatého jsme úspěšně řešili infestaci veverčí blechou druhu *Tarsopsylla octodecimentata*. Ve spolupráci se stejným ústavem jsme poskytl vzorky krve a peří pro zpřesnění metody určení pohlaví sov pomocí PCR.

V rámci výzkumného projektu pod hlavičkou EAZA jsme se zapojili do screeningu rysů

ostroidů, jehož cílem bylo jednou provždy vyjasnit příslušnost chovaných jedinců k jednotlivým evropským subpopulacím. Oba naši rysí patří do populace karpatské.

Podobně jako u rysů jsme po odběrech krve zanalyzovali geografickou příslušnost námi chovaných želv bahenních ve spolupráci s Výzkumným institutem ochrany genofondů při Safari Parku Dvůr Králové nad Labem.

Výzkum vnitrostátní:

- **Spolupráce při řešení problémů s vnitřními parazity u exotických zvířat** (Ústav parazitologie VFU Brno)
- **Flexibilita vokalizace u gibbonů zlatolících** (P. Bolechová, M. Hradec; ČZU)
- **Mikrobiom gibbonů rodu *Nomascus*: vliv složení krmné dávky na zdravotní stav a výskyt bifidobakterií** (V. Neužil Bunešová, P. Bolechová; ČZU)
- **Mikrobiom primátů chovaných v zoologických zahradách** (V. Neužil Bunešová; ČZU)
- **Vliv velikosti a složení skupiny na reprodukční úspěch a délku života reprodukčních párů drápkatých opic** (M. Másiřková, M. Konečná; Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

Výzkum mezinárodní:

- **Conservation of cranes of Eurasia** (T. Kashentseva; Zoo Moskva)

SPOLUPRÁCE SE STUDENTY

Diplomové práce:

- **Vliv chovatelského prostředí a krmné dávky na vybrané mikrobiální skupiny v trávicím traktu mravenečníka čtyřprstého (*Tamandua tetradactyla*)** (Anna Košatová; ČZU)
- **Lateralita u gibbonů v lidské péči s bližším zaměřením na rod *Nomascus*** (Lukáš Kohout; UK Praha)
- **Hodnocení welfare mullonů a daňků chovaných v zoo** (Tereza Součková; Vetuni Brno)
- **Maintenance of big cats in zoos** (Izabela Kowalska; Warsaw University of Life Sciences)

- Chování gibbonů (*Hylobatidae*) při předložení makety predátora (Petr Cibulka; ČZU)
- Chování gibbonů (čeleď *Hylobatidae*) při předložení různých forem potravy (Šárka Albrechtová; ČZU)
- Vokální reakce gibbonů (čeleď *Hylobatidae*) na maketu hada (Sára Lukšíková; ČZU)
- Chování gibbonů zlatolících (*Nomascus gabriellae*) při přehrání separačního volání: playback experiment (Jitka Richterová; ČZU)
- Playback separační volání u gibbonů zlatolících (*Nomascus gabriellae*) v lidské péči (Karolína Rovánová; ČZU)
- Sdílení potravy u gibbonů (čeleď *Hylobatidae*) (Michaela Stošková; ČZU)
- Husbandry and Breeding Management Practices in South American Camelids kept in Europe (Kateřina Berková; FTZ ČZU)
- Potravní nároky a výživa klokanovitých (*Macropodidae*) a klokánkovitých (*Potoroidae*) v lidské péči (Šárka Hulmáková; FTZ ČZU)
- Hodnocení behaviorálních projevů u žiraf nábijských ve vybraných zoologických zahradách v ČR (Veronika Lechnerová; Vetuni Brno)
- Feeding behaviour of the Bactrian Camel (*Camelus bactrianus*) (Bc. Iva Pešková; FTZ ČZU)
- Hodnocení welfare lam a alpak (Petra Kofroňová; Vetuni Brno)

Bakalářské práce:

- Zhodnocení úrovně chovu vlků arktických (*Canis lupus arctos*) ve vybraných zoo v ČR (Aneta Sasová; Vetuni Brno)
- Welfare assesment pro vybrané druhy horských kopytníků v chovu Zoo Olomouc (Kristýna Viktorová; ČZU)
- Hodnocení welfare chovu hrošíka liberijského v zoo v ČR (Eva Jebáčková; Vetuni Brno)
- Studium udržitelné populace asijské pandy červené (*Ailurus fulgens* F. G. Cuvier, 1825) ve volné přírodě a v zajetí (Lucie Martinovská; FTZ ČZU)

MVDr. Příbyl a Bc. Vaverka při odběru vzorků /Taking samples from our snakes/

Odběr krve želv bahenních pro účely výzkumu /Taking blood samples from turtles/

Exkurze studentů z UPOL /Excursion for students from Palacký University/

Exkurze studentů z Ostravy (foto J. Pluháček) /Excursion for university students from Ostrava/

Dizertační práce:

- **Problematika kojení a alokovení několika vybraných druhů podčeledi *Caprinae*** (Simona Kubičková; Ostravská univerzita)
- **Breeding management practices and reproductive performance in camelids** (Jana Marešová; FTZ ČZU)

Seminární práce:

- **Chov ptactva** (Hana Sedláčková a Jan Maurer; SOŠ Veselí nad Lužnicí)
- **Chov tygra ussurijského v zoo ČR** (Eliška Brázdová; Gymnázium Šternberk)

Praxe studentů v Zoo Olomouc:

Celkem v Zoo Olomouc bylo na praxi 76 studentů různých škol.

- **Vyšší odborná škola Prigo**
– 1 student, 2 měsíce
- **Taufereva střední odborná škola veterinární Kroměříž** – 8 studentů
- **Střední škola zahradnická a technická Litomyšl** – 10 studentů
- **Střední odborná škola a SOU, Praha Čakovice** – 2 studenti
- **Střední škola zemědělská a zahradnická Olomouc** – 33 studentů
- **Střední škola zemědělská Přerov**
– 5 studentů
- **Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre** – 2 studenti, ERASMUS+
- **Vetuní Brno, Ochrana zvířat a welfare**
– 2 studenti
- **Mendlova univerzita Brno**
– 4 studenti
- **Česká zemědělská univerzita Praha**
– 7 studentů
- **UPOL Olomouc, Pedagogická fakulta**
– 2 studenti

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá, MVDr. Jan Kirner

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Zoologická zahrada Olomouc vydává každoročně výroční zprávu v nákladu 1000 ks. Její první číslo vyšlo již v roce 1995. Na zpracování výroční zprávy se podílí pracovníci všech úseků zoo. Kromě zhodnocení chovu jednotlivých zoologických skupin zvířat, výživy, veterinární péče, odborných článků a podrobných přehledů chovaných zvířat ve formě tabulek zde čtenář najde i celou řadu dalších informací o chodu zoo, jejím marketingu, ekonomice či stavební činnosti. Publikace obsahuje zhruba 350 aktuálních fotografií.

V roce 2022 vydala zoologická zahrada také již 23. číslo sborníku odborné komise UCSZ00 pro poloopice. Ve sborníku čtenář najde mnoho odborných článků, překladů ze zahraniční literatury, zpráv z jednotlivých zoologických zahrad a stavy poloopic v členských zoo UCSZ00.

Mezi vydané tiskoviny patřil také skládací leták formátu A4 s programem naší zoo na rok 2023 v počtu 10 000 ks. Na jedné straně jsou uvedeny všechny pořádané akce včetně komentovaných krmení, na druhé představujeme další zajímavé atrakce v našem areálu, jako vyhlídkovou věž, Lanáček, safari vláček a geologickou stezku. Ve dvoutisícovém nákladu jsme vydali publikaci Atlas zvířat Zoo Olomouc popisující 200 vybraných druhů živočichů chovaných

Sborník komise UCSZ00 pro chov poloopic
/An anthology of Prosimians in the UCSZ00/

v areálu zoo. Tuto knihu je možné zakoupit na pokladnách. V září jsme vytvořili dva fotografické kalendáře, nástěnný formátu A3 v počtu 500 ks a stolní 400 ks, autory fotografií jsou Milan Kořínek a Mgr. Pavel Javůrek z naší zoo. Mezi další tiskové materiály patří několik nových druhů pohlednic či nová mapa areálu.

*Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Mgr. Pavel Javůrek*

SOUTĚŽ O ODCHOV ROKU

8. května se po dvouleté přestávce způsobené epidemií koronaviru uskutečnilo v bývalém kapucínském klášteře ve Fulneku slavnostní vyhlášení soutěže Odchov roku – Bílý slon 2021. Za Zoo Olomouc se této akci zúčastnily Libuše Veselá, Eliška Veselá a Pavel Vidlář. Do soutěže bylo přihlášeno 59 odchovů a 7 staveb ze 14 zoologických zahrad.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE:

Kategorie savci:

1. Slon africký – Zoo Zlín
2. Ježura novoguinejská – Zoo Plzeň
3. Orangutan sumaterský – Zoo Praha

Kategorie ptáci:

1. Tricha orlí – Zoo Praha
2. Leskoptev dlouhoočá – Zoo Dvůr Králové
3. Nestor kea – Zoo Brno

Kategorie ostatní:

1. Varan modrý – Zoo Jihlava
2. Želva chrámová – Zoo Ostrava
3. Zmije Nitscheiova – Zoo Dvůr Králové

Kategorie Stavba roku:

Pavilon žiraf – Zoo Dvůr Králové

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Dobrovolníci pomáhali na akcích v zoo
/Helping volunteers/

DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC

V tomto roce mnoho dobrovolnických akcí neproběhlo, neboť se nenaskytly možnosti jejich plného využití. Oficiálně byly svolány pouze dvě akce. Na výpomoc na Den bez palmového oleje (6. 8.) se přihlásilo celkem 10 účastníků, ale vzhledem k nepříznivému počasí byla tato akce zrušena a dobrovolníci odvoláni. A tak jediným společným setkáním se stal Den zvířecích rekordů (20. 8.). Z přihlášených 14 zájemců dorazilo sice jen 7, ale ti se aktivně zapojili do práce na stanovištích a seznamovali návštěvníky s různými zajímavostmi z říše zvířat. Při úklidu expozic nám pomocnou ruku podalo několik škol – ZŠ Vítězná Litovel, ZŠ Břidličná a dále organizace JITRO Olomouc, o. p. s. Velké díky rovněž patří ZŠ a MŠ Olomouc ze Svatého Kopečku, její žáci nám pomohli se zpracováním 200 ks dýní, které posloužily k podzimní výzdobě areálu zoo.

Ačkoliv příležitostí k setkání nebylo tolik, jsme rádi, že naši příznivci nám opět projeví důvěru a pravidelně se k nám do zoo vracejí a neváhají pomoci.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

Účastníci kurzu SVOPAP
/Students on the SVOPAP course/

VZDĚLÁVACÍ CENTRUM SVOPAP

Po vynucené přestávce z důvodu covidových omezení proběhla ve dnech 18.–20. 2. v olomoucké zoo jedna z částí rekvalifikačního kurzu SVOPAP „Chovatel zvířat v zoo“. Výuky se zúčastnilo 15 studentů za dodržení protiepidemických opatření. Přednášky byly zaměřené na výživu exotických zvířat, chov malých savců a chov primátů. Závěrem tohoto víkendového bloku byli studenti seznámeni s chovem v naší zoo a se zásadami praktické manipulace se zvířaty. Přednášející odpovídali na všechny dotazy a studentům poskytli studijní materiály k vyučované látce.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

OCHRANA PŘÍRODY

ZOOOLOMOUC

Ani v tomto roce jsme nezapomněli na přírodu v našem areálu. Jednou z prvních aktivit, do kterých jsme se zapojili, byla „Ptačí hodinka“, kterou pořádá Česká společnost ornitologická. Princip je takový, že na začátku ledna v určeném termínu, zpravidla od pátku do neděle, se sčítají po dobu jedné hodiny ptáci na krmítkách. My jsme se zapojili do pozorování a sčítání 7. ledna. Mezi nejčastější hosty patřily sýkory koňadry, modřínky, babky, uhelníci a brhlíci lesní. Jedná se o typický příklad tzv. public science (občanské vědy), do níž se může svým příčiněním zapojit široká veřejnost.

Jak je patrné, věnujeme se pravidelnému zimnímu přikrmování ptáků. Využíváme k tomu krmítka i košíky na lojové koule, jako potravu jsme předkládali slunečnici, směs pro venkovní ptactvo, hotové lojové koule a větve, které jsme obdrželi sponzorsky od společnosti Lidl. Do připravených krmítek pro veverky servírujeme i různé druhy ořechů.

Na počátku roku jsme se také pustili do pravidelného čištění ptačích budek rozmístěných v areálu a vyvšili jsme několik nových. Kontrolu jejich obsazenosti jsme poté provedli v rámci akce „Vítání ptačího zpěvu“, která proběhla 7. 5. ve spolupráci se členy České společnosti ornitologické. Celodenní tematický program byl složen z ukázek odchyťů a kroužkování ptáků a poznávání ptačích druhů. V areálu proběhly dvě komentované prohlídky o volně žijících ptačích v zoo vedené ornitologem Evženem Tošenovským.

Během roku jsme zaznamenali i mnohá zajímavá pozorování, v areálu se opět vyskytl dudek chocholatý (*Upupa epops*), leucistický jedinec kosa černého (*Turdus merula*), opakovaně datlové černí (*Dryocopus martius*) a v rámci Dne pro zoologické zahrady konané 3. 9. se podařilo ornitologům odchyťit a okroužkovat

Sýkora babka (*Poecile palustris*)
/Marsh Tit/

Hnízdící kos černý (*Turdus merula*)
/Nesting Common Blackbird/

budnička lesního (*Phylloscopus sibilatrix*), králička ohnivého (*Regulus ignicapilla*) a sýkory parukářky (*Lophophanes cristatus*).

ZABEZPEČOVÁNÍ SKLENĚNÝCH PLOCH

Sklo je velmi často využívaný materiál v zoologických zahradách, který však skýtá velké bezpečnostní riziko pro volně žijící ptáky, jenž takto připravenou bariéru nevidí a mnoho z nich nárazem do něj končí svůj život. Proto jsme požádali zaměstnance, aby tyto úhyny hlásili a my si tak udělali přehled, kde ke střetům dochází nejčastěji. Snažíme se alespoň částečně tento jev eliminovat, proto postupně zabezpečujeme některá riziková místa. V předchozích letech to byla například dnešní expozice pro pandy červené. Tento rok jsme se pustili do pavilonu levhartů. Existují mnohé varianty řešení – různé druhy fólií, lana, speciální skla a mnoho dalšího. S ohledem na charakter stavby jsme se rozhodli pro va-

Polepy skel u levhartů
/Windows stickers on Leopard pavilion/

riantu fólie s vyřezávanou grafikou, která nejenomže svým neotřelým vzhledem zatraktivnila celkový ráz pavilonu, ale také snížila rizikovost jednotlivých skleněných ploch. Jejich úprava zaujala v připravovaném dokumentu i Českou společnost ornitologickou. Během nadcházejících sezón bychom rádi zabezpečili podobným způsobem i další místa.

PODPORA LOKÁLNÍ BIODIVERZITY

V roce 2021 jsme se pustili do projektu „Podpora lokální biodiverzity“, jehož cílem bylo vybudování čtveřice tůní v sousedství voliér pro české druhy sov, vydání publikace a umístění naučného panelu. A ani v roce 2022 jsme nezaháleli, u tůní nám zbývalo ještě pár menších nedodělků – položili jsme jutovou síť a doskládali kameny na některé břehy, vysázeli další rostliny a provedli odstranění všudypřítomného ostružiníku. Dvě dřívě založené nádrže se již pěkně zaběhly a celkově zapadly do okolního

Osázená a napuštěná tůň
/The filled and planted water pool/

Tůně osídlily i užovky obojkové
/Ponds are refuge for Grass snakes/

přírodního prostoru. Zajímalo nás, jak se bude vyvíjet druhová skladba v nádržích a jestli si je najdou obojživelníci. Naše přání se splnilo a na konci března v nich byli spatřeni skokani štíhlí (*Rana dalmatina*) i s jejich typickými snůškami kotvenými k vegetaci. Nebyly však jediným druhem žab, které tento prostor zaujal, úspěšně se tam rozmnožily i ropuchy obecné (*Bufo bufo*). V areálu se vyskytují i další druhy obojživelníků, například mloci skvrnití, ti však ke svému rozmnožování využívají tekoucí vody, a to zejména v lese pod výběhy makaků a vlků Hudsonových.

ENTOMOLOGICKÝ PRŮZKUM

Ve spolupráci s entomologem Jakubem Kovářem jsme se dohodli na umístění 15 zemních pastí (vždy po 5 ks) na třech místech v zoologické zahradě, a to v období od 13. 6. do 4. 7. Zemní past je složená z dvojice zakopaných plastových nápojových kelímků s médiem na usmrcení a zakonzervování napadaného hmyzu překrytých kouskem kůry či jiným ma-

teriálem, pod který nic netušící hmyz zaleze. Prvním místem byl smrkový les za voliérou pro plameňáky, druhým mladý smíšený porost mezi ptačím altánem a tůněmi a třetím okraj lesa za lanovým centrem Lanáček. Zaznamenané druhy patřily spíše mezi ty běžné, ve všech pastech bylo zachyceno celkem 41 druhů brouků – 28 druhů čeledi Carabidae (střevlíkovití), pět ze Staphylinidae (drábčkovití), čtyři z Curculionidae (nosatcovití) a po jednom z Endomychidae (pýchavovníkovití), Geotrupidae (chrobákovití) a Elateridae (kovaříkovití).

Jsem velmi rád, že zájem o přírodu v zoo sdílí celá řada jejich zaměstnanců, kteří aktivně hlásí zajímavá pozorování či se jinak zapojují do činností, které pomáhají zlepšit život jejím volně žijícím obyvatelům. Pro rok 2023 jsme si opět vytyčili drobné cíle, rádi bychom se pustili do dalšího menšího inventarizačního průzkumu rostlinných druhů vyskytujících se v areálu ve spolupráci s botanikou z Univerzity Palackého v Olomouci.

V zoo se vyskytuje řada druhů hmyzu
/Many insect species live in zoo/

Druhy zaznamenané na jednotlivých plochách

Druh	Čeď	Plocha		
		Plamenáči	Tůně	Lanáček
<i>Abax parollepipedus</i>	Carabidae	•	•	•
<i>Abax parallelus</i>	Carabidae	•		
<i>Abax ovalis</i>	Carabidae	•		
<i>Anchomenus dorsalis</i>	Carabidae		•	
<i>Carabus violaceus</i>	Carabidae	•	•	•
<i>Carabus intricatus</i>	Carabidae	•	•	
<i>Carabus hortensis</i>	Carabidae	•		•
<i>Carabus glabratus</i>	Carabidae		•	•
<i>Harpalus rufipes</i>	Carabidae	•		
<i>Harpalus affinis</i>	Carabidae	•		
<i>Harpalus laevipes</i>	Carabidae	•	•	
<i>Leistus rufomarginatus</i>	Carabidae	•		
<i>Nebria brevicollis</i>	Carabidae	•	•	
<i>Pterostichus niger</i>	Carabidae	•		
<i>Pterostichus oblongopunctatus</i>	Carabidae	•		
<i>Loricera pilicornis</i>	Carabidae	•		
<i>Calathus fuscipes</i>	Carabidae	•	•	•
<i>Amara plebeja</i>	Carabidae	•		
<i>Amara curta</i>	Carabidae	•		
<i>Amara aenea</i>	Carabidae	•		
<i>Amara convexior</i>	Carabidae		•	
<i>Bembidion properans</i>	Carabidae	•	•	
<i>Nebria brevicollis</i>	Carabidae			
<i>Pterostichus strenuus</i>	Carabidae	•		
<i>Panagaeus bipustulatus</i>	Carabidae		•	
<i>Notiophilus aestuans</i>	Carabidae			•
<i>Notiophilus biguttatus</i>	Carabidae		•	
<i>Notiophilus palustris</i>	Carabidae		•	
<i>Trichotichnus laevicollis</i>	Carabidae	•		
<i>Cardiophorus ruficollis</i>	Elateridae	•		
<i>Philonthus decorus</i>	Staphylinidae	•		
<i>Philonthus succicola</i>	Staphylinidae	•		
<i>Quedius formosus</i>	Staphylinidae	•		
<i>Paederus schoenherri</i>	Staphylinidae	•		
<i>Parabolitobius formosus</i>	Staphylinidae	•		
<i>Exomias pellucidus</i>	Curculionidae	•	•	•
<i>Sitona lepidus</i>	Curculionidae	•		
<i>Hylobius abietis</i>	Curculionidae			•
<i>Otiorhynchus raucus</i>	Curculionidae		•	
<i>Mycetina cruciata</i>	Endomychidae			•
<i>Anoplotrupes stercorosus</i>	Geotrupidae			•

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

MAPOVÁNÍ PLCHA VELKÉHO

Spolu s organizací Alka Wildlife jsme se v naší zoologické zahradě zaměřili na mapování plchů. Jsou to malí až středně velcí hlodavci, pro něž je typický zejména chlupatý ocas. Nejčastějším ze čtyř druhů plchů žijících v České republice je plch velký. Lze ho rozpoznat podle vzhledu nebo typického pištění a hvízdání. Jejich hvízdání jsme bohužel během nočního monitoringu v areálu zoo zatím nezaznamenali. Plch velký je veden v „Konceptu záchranných programů a programů péče zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin v České republice“, kde je zařazen mezi „Druhy vyžadující zvláštní zřetel“, tedy druhy ochrannýsky velmi významné s nedostatečně známou biologii, ekologií, rozšířením, příčinami ohrožení, nebo způsoby odstranění těchto příčin.

Zpracovala: Ing. Lucie Čížmářová

Monitoring chřástala polního na Šumavě
/Monitoring of The Corn Crane/

MONITORING CHRÁSTALA POLNÍHO NA ŠUMAVĚ

Tajemný tažný pták z řádu krátkokřídlých, chřástal polní, se kvůli intenzivnímu hospodaření a mizení podmáčených horských luk ocitá v České republice na hraně přežití. Jeho monitoringu se dlouhodobě věnuje Zoo Plzeň spolu s Agenturou ochrany přírody a krajiny. Postupem času se do každoročního monitoringu vokalizujících samečků na Šumavě zapojila Zoo Jihlava a letos jsme se na jih Čech v červnu vypravili i my. Na vytipovaných trvale monitorovaných lokalitách sice bylo zjištěno více samečků než v předchozím roce, situace je však stále alarmující. Na většině lokalit bylo ticho. Velkou radost nám udělalo odchycení jedinců, kteří byli na stejných lokalitách kroužkováni i v předchozím roce. To znamená, že tento pták velikosti většího kosa v pořádku odletěl do zimovišť v Africe a po roce se opět vrátil na stejnou louku uprostřed Šumavy, aby volal samicí - možná zastřelenou při přeletu Středomoří nebo rozsekanou těžkou zemědělskou technikou.

Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

MOBILY PRO GORILY

Ve spolupráci se společností REMA Systém jsme pořídili nové tubusy pro sběr starých mobilních telefonů, které byly rozmístěny v zoo, dále v městském informačním centru a na Přírodovědecké fakultě UP. Společnost z telefonů recykluje součástky obsahující drahé kovy jako je například tantal, jejichž největší naleziště jsou v centrální tropické Africe. Ložiska se bohužel často překrývají s místy výskytu goril nížinných. Za každý mobil společnost REMA navíc posílá 10 Kč na ochranu volně žijících goril.

Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

Derbianus na Dni pro zoologické zahrady
/Derbianus Conservation on our event/

DERBIANUS CONSERVATION

Zoologická zahrada Olomouc je již 6 let členem organizace Derbianus Conservation, která se zabývá ochranou kriticky ohroženého západního poddruhu antilopy Derbyho. 3. září 2022 se opět uskutečnila oblíbená akce Den s antilopou, která byla součástí Dne pro zoologické zahrady. Ve stánku umístěném opět na vyhlídce u afrického safari si návštěvníci mohli nejen zakoupit trička s obrázkem této největší antilopy a různé upomínkové předměty, ale také se dozvěděli, na jaké účely bude výtěžek z tohoto prodeje použit. Z organizace Derbianus Conservation se akce zúčastnila Ing. Markéta Gloneková, Ph.D. a další členové.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

HLEDÁ SE OKRAJENKA!

Přírodovědci zoologického oddělení Národního muzea mapují výskyt mnohonožek v ČR. Jedním z monitorovaných druhů je okrajenka žlutoskvrnná (*Chondrodesmus riparius*). Jeden ze tří stávajících nálezů pochází ze Zoologické zahrady v Olomouci, kde ji objevil fotograf Milan Kořínek. V olomoucké zoo se tyto okrajenky objevily již 17. prosince 2009 v květináči se zakoupenou palmou. Jednalo se spíše o mladé jedince dlouhé asi 3–4 cm. Okrajenky jsme si tehdy nafotili, ale až do letošního roku, kdy jsme fotografie na základě letáčku poslali do Národního muzea na determinaci, jsme netušili, o jaký druh se vlastně jedná. Ostatní nálezy pochází z květináčů zakoupených soukromě v obchodních řetězcích.

Okrajenka žlutoskvrnná
/Milipede/

Okrajenka je velká, nepřehlédnutelná a nápadně zbarvená tropická mnohonožka žijící skrytě na kořenech palem a cykasů. Typická jsou pro ni malá oblá křídélka, žluté okraje hřbetních štítků a hnědovínově zbarvené tělo. Můžete na ni narazit v botanických zahradách, pěstebních sklenících či při nákupu exotických rostlin. Schovává se pod květináči nebo v kořenovém obalu. Do připravovaného Atlasu rozšíření mnohonožek ČR stále chybí informace o této okrajence.

V případě, že se s okrajenkou setkáte, dejte, prosím, vědět na e-mail pm@nm.cz, případně uložte pozorování okrajenky prostřednictvím chytrého telefonu do aplikace iNaturalist. Pokud se s nalezenou okrajenkou dokážete rozloučit, prosíme o její zaslání buď v plastové nádobě, na jejíž dno umístíte navlhčenou vatu (aby nedošlo k jejímu vyschnutí při transportu, který by neměl trvat déle než dva dny), nebo ji (není-li živá) zašlete v malé nádobě se 40% lihem na adresu: RNDr. Petr Dolejš Národní muzeum, zoologické oddělení, Cirkusová 1740, 190 00 Praha 9 – Horní Počernice.

Zpracovali: Iveta Gronská, Milan Kořínek

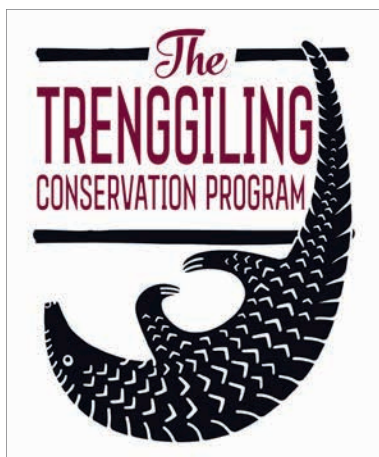
ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG A PROGRAM NA OCHRANU LUSKOUNŮ

Kukang Program se zaměřuje na ochranu outloňů a dalších ohrožených zvířat Indonésie prostřednictvím mnoha aktivit, a to od aktivní ochrany populací přímo v přírodě až po vzdělávání a produkci ochranné kávy. Další dů-

ležitou činností je přímé potírání nelegálního obchodování s ohroženými druhy, na což se nyní zaměřuje ve spolupráci s Trenggiling Conservation Programem. Mezinárodnímu týmu v čele s indonéskou policií a českými ochránci se podařilo zatknout na západě Sumatry pašeráka jménem Greed. Policejní zátah proběhl 11. března, během něhož byla zabavena 3 mláďata kočky bengálské, 1 želva mohutná a 1 luskoun. Přes několik Greedových skupin na WhatsAppu, které čítaly stovky členů, se denně prodávalo ohromné množství ohrožených divokých zvířat, včetně outloňů, luskounů, a dokonce i mláďete slona sumaterského. Greed je nyní ve vězení.

V rámci Trenggiling Programu se podařilo přesunout luskouna ostrovního získaného od místního lovce, který ho nechtěl zabít, do chráněné a bezpečné oblasti. Následně ho do přírody pomohli vypustit Wahyudi a Kaban, bývalí lovci luskounů a outloňů, kteří nyní pracují pro Kukang Program jako ochránáři.

Co se týká ochrany outloňů a dalších zvířat v přírodě, tak jako každoročně tým Kukang Programu pokračoval v monitoringu nočních divokých zvířat, a to v okolí záchranného centra Kukang v Bandar Baru a terénní oblasti Kuta Male. Během monitoringu v Bandar Baru bylo zaznamenáno několik pozorování cibetek, dokonce i vzácného a chráněného lindsanga, ale outloně se najít nepodařilo. V této chvíli lze těž-

ko odhadnout nějaký závěr, ale prozatím zde má výskyt outloňů bohužel tendenci klesající. V oblasti Kuta Male byl zaznamenán na jedné z tras rekordní počet jedinců, a to devět. Vypadá to, že populace outloňů je v těchto místech stabilní, či spíše mírně zvyšující a ochránářské aktivity zde přinášejí pozitivní výsledky. Tato oblast byla vybrána společností Netflix do 5dílné dokumentární série Our Great National Parks o pozoruhodných národních parcích světa a jedním z nich je právě i Národní park Leuser na severu indonéského ostrova Sumatra, kde záchranný Program Kukang úspěšně chrání outloně a další divoká zvířata před nelegálním obchodem. Pro zajímavost – komentáře jednotlivých dílů čte bývalý prezident USA Barack Obama. Ve spolupráci s tvůrci tohoto pořadu vznikl i samostatný krátký dokument o aktivitách záchranného programu.

Instalování fotopastí v terénní oblasti Kukang Programu /Photo traps installation/

Luskoun ostrovní zabavený při zatýkání pašeráka /Confiscated Sunda Pangolin/

Noční monitoring zvířat Kukang týmem /Night monitoring of animals/

Předávání sazenic kávy a avokáda farmářům /Seedlings for farmers/

Kromě přímého monitoringu terénní tým instaluje v oblasti Kuta Male fotopastí k hlubšímu zmapování výskytu ohrožených druhů zvířat. Na snímcích z fotopastí se podařilo zaznamenat například ohroženou kočku Temminckovu nebo kriticky ohroženého luskouna ostrovního. V této oblasti také pokračuje projekt ochranné Kukang kávy. Získat dobré sazenice kávovníku je však pro místní farmáře stále obtížnější, a proto v rámci tohoto projektu každý člen Kukang kávové komunity dostal 200 sazenic kávovníků a 20 sazenic avokádových stromků. Avokádo bylo vybráno proto, že vysázené stromy vytvoří biokoridory pro divoká zvířata a jejich plody se navíc stanou důležitým zdrojem financí pro farmáře. Tedy nejenže farmáři nebudou lovit chráněná zvířata, ale naopak jim budou vytvářet lepší prostředí. Letos do ČR dorazilo 800 kg kávy, a to ve větší kvalitě než kdy dříve. To vše díky novému kávovému domu, který jsme postavili přímo v oblasti, kde se káva pěstuje. V tomto kávovém domě se zlepšilo zpracování i skladování naší kávy. Co se týká vzdělávání, po dlouhém covidovém období probíhá výuka v Anglicko-environmentální škole Kukang Programu již v normálním režimu a učitelský tým na pár měsíců posílila studentka z Univerzity Palackého v Olomouci Anna Bartoňová. Žáci jsou rozděleni do tří tříd podle jejich jazykové úrovně. Cílem je, aby výuka probíhala v menších skupinách interaktivní formou za použití obrázků, videí a samozřejmě i knih. Jelikož výuka probíhá v pronajaté budově, která je již nevyhovující, rozhodli jsme se postavit pro studenty školu na pozemku záchranného centra. 10. května byl tedy společně se zástupcem hejtmána a starosty položen základní kámen školy. Součástí školy bude otevřený „pondok“ s výhledem na hory sloužící i pro slavnostní události, děti si zde budou moci půjčit knížky z knihovny, která vznikla ve spolupráci s Green-Books.org. Kukang škola se také zapojila do mezinárodního projektu Education-4Conservation vedeného primatologem Stan-dou Lhotou. Tento projekt má ambice vzdělávat o přírodě a její ochraně předškolní děti a působí kromě Indonésie také na několika místech po

celém světě, například na Madagaskaru nebo v Botswaně. Hlavní koordinátorka Kukang školy Novi byla oceněna certifikátem Nejlepší učitel roku 2022 právě v tomto projektu. Celý učitelský tým také pomáhal s organizováním soutěže Vaření bez palmového oleje, která probíhá již několik let na různých místech světa. Třetí místo se svým receptem salátu získala desetiletá studentka Ebi, která se tak zároveň stala nejmladší oceněnou v této soutěži za celou dosavadní historii. V rámci vzdělávání a péče o zvířata jsme v našem záchranném centru uspořádali zdarma několikadenní akci na odčervení a odblešení čtyřnohých mazlíčků obyvatel Sumatry. Akce probíhala čtyři dny a bylo ošetřeno 37 psů a koček. Zároveň se specializovaný vzdělávací tým snažil jejich majitelům a návštěvníkům vysvětlit rozdíl mezi ohroženou divokou faunou a jejich mazlíčky, že není dobré to zaměňovat a proč nejsou divoká zvířata pro roli mazlíčků vhodná. Každý majitel dostal domů leták s informacemi o ohrožených druhích zvířat a zákonem, který tato zvířata chrání.

Letos byla vydána také vůbec první rozsáhlá EAZA (the European Association of Zoos and Aquaria) příručka k chovu outloňů a my se podíleli na její tvorbě. Tento dokument je velmi důležitý pro chov outloňů, a tedy pro vytváření jejich záložních populací v moderních zoologických zahradách. V příručce je vše – od jejich biologie přes rady k jejich chovu až po jejich ochranu. Zajištění udržitelné populace v lidské péči, tzv. ex situ, je jedním z hlavních cílů a v tomto roce už byl jejich chov rozšířen do dalších zoologických zahrad. Zoo Olomouc má nyní jednoho outloně v zázemí a buduje pro něj nové speciální zařízení.

V rámci kampaně Ukradená divočina byla vytvořena nová série fotografií, tentokrát zaměřená především na konzumaci divokých zvířat. Tyto osvětové fotografie se dostaly až do daleké Panamy, a to na světovou konferenci CoP19 CITES o ochraně divoké přírody, na kterou ji přivezla česká delegace. Tato nová série je již vystavena i v areálu Zoo Olomouc a k prohlédnutí bude i v dalších zoologických zahradách u nás i v zahraničí.

Český tým Kukang Programu se zúčastnil také několika akcí v ČR včetně každoročního „Dne pro zoologické zahrady“ pořádaného Zoo Olomouc, kde měl svůj stánek.

Více o programech na:

www.kukang.org a www.trenggiling.org

*Zpracovala: Ing. Lucie Čižmářová,
terénní zooložka Zoo Olomouc*

Vyučování v Kukang škole
/Lesson in Kukang school/

Základní kámen nové Kukang školy
/Cornerston of new Kukang school/

Panel z kampaně „Ukradená divočina“
/Stolen Wildlife educational panel/

MARKETING A PROPAGACE ZOO

Rodinné pasy přilákaly 6 341 návštěvníků
/6 341 people visited Family day/

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2022

Rok 2022 byl po dlouhé době konečně opět rokem, kdy byla zahrada pro návštěvníky otevřena opravdu 365 dnů v roce bez jakýchkoliv covidových omezení. Toto tvrzení má však dvě „trhliny“, neboť hned z kraje roku (30. 1. a 19. 2.) nás potrápily rozmary počasí a z důvodu silného větru (resp. víchřice) musela být zahrada tyto dva dny mimořádně uzavřena už v průběhu dopoledních hodin. Tyto uzávěry byly však naštěstí pouze preventivním opatřením k zajištění bezpečnosti návštěvníků, nedošlo k žádným zásadním škodám a neměly tudíž žádný větší vliv na celkovou návštěvnost. První tři měsíce letošního roku překonaly počtem návštěvníků rok předchozí, což je samozřejmé, neboť v roce 2021 od 1. 1. až do 12. 4.

byla zahrada úplně uzavřena. Duben a květen 2022 byly srovnatelné se stejnými měsíci loňského roku a kumulativní návštěvnost roku 2022 ještě stále rok 2021 převyšovala. Ale od června po celé léto se rozdíl v mezisoučtech roků 2021 a 2022 postupně snižoval a v září o svůj náskok definitivně přišel. Tuto bilanci zvrátily až úspěšné prosincové vánoční prohlídky, i když těsně, a nakonec rok 2022 přeje jen v celkovém součtu 367 711 návštěvníků předchozí rok překonal.

Dnem s nejvyšší návštěvností se v roce 2022 stala neděle 15. 5., kdy v areálu zoo probíhala pod záštitou Olomouckého kraje a jeho Rodinných pasů akce „Den rodin v Zoo Olomouc“. Tato akce přilákala rekordních 6 341 návštěvníků.

Návštěvnost byla v roce 2022 velmi dobrá
/The attendance in 2022 was great/

Vývoj návštěvnosti v roce 2022 a její srovnání s rokem 2021

2021	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	10	233	279	16 772	21 836	20 011	39 764	37 034	16 746	13 763	2 700	3 596	172 744
Mládež	3	5	99	10 049	12 340	10 307	26 332	26 201	7 991	8 282	1 414	3 050	106 073
Sponzoři	308	192	682	4 487	3 525	745	206	732	110	393	141	661	12 182
Škola	0	0	0	19	922	11 299	698	495	904	601	101	144	15 183
Zlevněné vstupné	30	20	360	3 638	3 272	3 068	6 674	7 175	2 723	2 617	549	1 164	31 290
Platící celkem	351	450	1 420	34 965	41 895	45 430	73 674	71 637	28 474	25 656	4 905	8 615	337 472
Neplatící	3	2	1	123	395	1 411	637	750	418	637	92	213	4 682
Děti do 3 let	0	1	0	2 774	3 504	3 256	5 255	4 844	2 748	1 834	424	454	25 094
Celková návštěvnost	354	453	1 421	37 862	45 794	50 097	79 566	77 231	31 640	28 127	5 421	9 282	367 248
Kumulativní	354	807	2 228	40 090	85 884	135 981	215 547	292 778	324 418	352 545	357 966	367 248	
2022	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	3 413	4 944	12 972	14 841	21 399	16 275	33 722	32 108	9 733	13 514	3 708	5 284	171 913
Mládež	1 789	3 094	6 942	8 075	9 585	8 455	21 913	23 648	4 519	8 424	2 005	4 239	102 688
Sponzoři	123	60	265	786	1 043	488	78	104	153	175	67	464	3 806
Škola	105	70	205	1 647	3 242	11 129	485	640	724	323	218	156	18 944
Zlevněné vstupné	609	824	2 247	5 843	3 240	2 688	5 243	6 045	1 641	2 386	899	1 343	33 008
Platící celkem	6 039	8 992	22 631	31 192	38 509	39 035	61 441	62 545	16 770	24 822	6 897	11 486	330 359
Neplatící	63	74	1 482	1 477	3 109	1 594	648	653	362	570	140	514	10 686
Děti do 3 let	513	764	2 226	2 069	3 655	2 759	4 907	4 663	1 724	2 149	557	680	26 666
Celková návštěvnost	6 615	9 830	26 339	34 738	45 273	43 388	66 996	67 861	18 856	27 541	7 594	12 680	367 711
Kumulativní	6 615	16 445	42 784	77 522	122 795	166 183	233 179	301 040	319 896	347 437	355 031	367 711	
Porovnání měsíční	6 261	9 377	24 918	-3 124	-521	-6 709	-12 570	-9 370	-12 784	-586	2 173	3 398	
Porovnání kumulativní	6 261	15 638	40 556	37 432	36 911	30 202	17 632	8 262	-4 522	-5 108	-2 935	463	

Graf vývoje návštěvnosti v letech 2021 a 2022

osob

100 000

80 000

60 000

40 000

20 000

■ 2021 ■ 2022

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

MARKETINGOVÉ AKTIVITY V ROCE 2022

Rok 2022 byl z hlediska chodu zoologické zahrady i našich marketingových aktivit konečně naprosto plnohodnotný, bez jakýchkoliv omezení a my si tak mohli po delší době opět říci, konečně normální rok, neboť posledním takovým byl 2018.

Z hlediska návštěvnosti můžeme konstatovat, že letošní rok se výrazně nelišil od roku 2021. Do našeho areálu proudivo i přes četná stavební omezení velké množství návštěvníků. Vlakovým zvířetem, které jsme po několikaleté odmlce přivítali v našem chovu a využili k marketingové komunikaci, se stal kusu liščí, drobný vačnatce původem z Austrálie. Veškeré činnosti, kterým jsme se v rámci propagace zoo věnovali, najdete v následujících podkapitolách.

SOCIÁLNÍ SÍTĚ A WEBOVÉ STRÁNKY

Nejčastější formou spojení s našimi příznivci jsou jednoznačně naše webové stránky a sociální sítě jako Facebook a Instagram, které využíváme nejvíce. Všechny důležité informace týkající se zoo lze nalézt na hlavní stránce našeho webu. Mezi nejvyhledávanější patří otevřicí doba, cena vstupného, připravované akce nebo další nabízené služby. Od 1. ledna 2022 vznikla pro provozovatele webů povinnost ukládat cookies pouze s aktivním souhlasem návštěvníků, což však způsobilo zkreslení informací o návštěvnosti webových stránek, neboť se zaznamenávají pouze ti návštěvníci, kteří po vstupu na webovou stránku cookies odsouhlasí. Návštěvnost webových stránek dosáhla v roce 2022 hodnoty 341 560. Podobně tomu bylo i v případě počtu zobrazených stránek, který rovněž zaznamenal pokles, a to až na číslo 1 172 469. Při srovnání reálné návštěvnosti zoo s virtuální je na přiloženém grafu vidět ztelná korelace.

Spolu se společností REDIGY, s. r. o., která stojí za naší webovou stránkou, jsme se pustili do přípravy herní aplikace, která bude sloužit našim návštěvníkům jako další zdroj zábavy a poučení v areálu zoo. V tomto roce se poda-

řilo dokončit připravovaný e-shop, spustit jeho neveřejný provoz a zahájit testování.

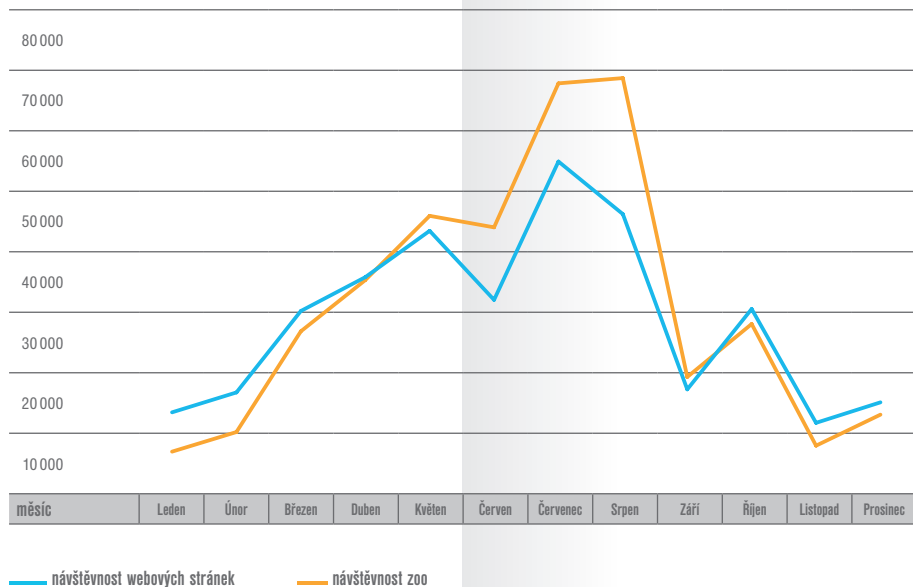
Ani na sociálních sítích se nezahálelo. Letos jsme byli osloveni reklamní agenturou Bricks Agency, která nám nabídla partnerskou pomoc s online marketingem. A tak jsme se poprvé za celou dobu využívání sociálních sítí pustili i do produkce placených příspěvků na Facebooku. Na každý měsíc připravujeme obsah ve formě čtveřice příspěvků, které našim příznivcům sdělují informace o pořádaných akcích, novinách, pavilonech, zvířatech a dalších zajímavostech. Jejich dosah je podstatně větší než u informací, které pouze vložíme na facebookovou stránku bez dalšího přičinění. Facebook nabízí množství statistik, ze kterých jsme schopni zjistit například, jak velký byl dosah našich příspěvků či celé stránky. Sdílený obsah zaujal za celý rok 960 763 lidí. Počet „To se mi líbí“ k 31. 12. 2022 činil 23 257, což je o 2 717 více než v předchozím roce. Zajímavé jsou i údaje o okruhu uživatelů, kteří nás sledují. Naše stránky navštěvují častěji ženy (66,1 %) než muži (33,9 %) a mezi ženami je nejpočetnější věková skupina 25–34 let.

Instagram byl i v tomto roce využíván jako online galerie zoo a také jsme pomocí něj reagovali na dotazy potenciálních návštěvníků. Na této platformě olomoucká zoo sděluje formou fotografií a videí novinky u zvířat, v expozicích, akce v zoo i plánované úpravy areálu. Tato sociální síť rovněž slouží široké veřejnosti ke zveřejnění vlastních videí a fotek, na kterých s ostatními sdílí hezké zážitky ze zoo. Již 6. rokem funguje tato síť bez investování finančního kapitálu, který zvyšuje dosah jednotlivých příspěvků. I přesto statistiky ukazují stále zvyšující se zájem o stránky zoo. V roce 2022 přibylo na Instagramu 73 příspěvků, což je o 3 více než v minulém roce. Příběhů, které se zobrazují pouze 24 hodin po vložení, jsme přidali či sdíleli 357. Letošním nejoblíbenějším příspěvkem se stala fotografie levharta mandžuského, která oslovila 8 179 a líbila se 622 uživatelům, a nejoblíbenějším videem, které sledovalo 16,8 tisíc uživatelů, bylo vypouštění samice pandy červené do venkovního výběhu.

K 31. 12. sledovalo stránku 5 176 osob, což je o 979 více než v předcházejícím roce. Cílem loňského roku bylo zveřejňovat sestříhaná videa ze života zvířat, což se nám podařilo. Prozatím vzniklo prostřednictvím ošetřovatele Vojtěcha Maška šest videí, které sám natočil a sestříhal. Ta si okamžitě získala u sledujících velkou oblibu a byla ve velké míře pochvalně

komentována. Páli bychom si, aby i v příštím roce číslo sledujících stále narůstalo a Instagram Zoo Olomouc dělal lidem jen samou radost. Budeme rovněž rádi, když se zvýší počet sdílených videí, která návštěvníky alespoň touto online formou vtáhnou mezi zvířata – tedy do přírody.

Srovnání reálné návštěvnosti s návštěvností webových stránek v roce 2022

Počet zobrazených stránek na webu v čase za rok 2022

KUSU LIŠČÍ A PAVILONU NETOPÝRŮ

Na začátku roku 2022 se podařilo dokončit rekonstrukci Pavilonu netopýrů. Kromě výměny střechy a úpravy vnitřních expozic došlo i k částečné obměně chovaných zvířat. Přibyly dva nové druhy klokánků – klokanci rudohnědí a krysí. Velmi populární fenci berberští se přesunuli do prostor s venkovním výběhem na proti safari Euroasie. Jejich upravenou ubikaci osídlili kusu liščí, drobní vačnatci původem z Austrálie, které jsme již dříve v tomto pavilonu chovali. Pro marketingovou prezentaci jsme si pro tento rok vybrali právě toto velmi atraktivní zvíře a spolu se sloganem „Velký návrat drobného australana“ se snažili jej přiblížit veřejnosti. Jeho motiv na příznivce zoo vykuloval z billboardů, city light vitrín, reklamních čtyřhranů, novin i webu.

PLACHTY S POZVÁNKOU NA VSTUPNÍ BUDOVĚ

Abychom naše návštěvníky informovali o blížících se akcích v zoo (např. Večer duchů a strašidelná zoo, Vánoce...), připravili jsme plachty s pozvánkami, jež vyvěšujeme před uskutečněním akce na zábradlí balkonu naší vstupní budovy.

POLEP SKEL PAVILONU LEVHARTŮ

Vzhledem k tomu, že skleněné plochy mohou být velmi rizikové pro volně žijící ptactvo, rozhodli jsme se zabezpečit skla u pavilonu levhartů, kde docházelo k častým střetům. Grafické studio La Taupe připravilo neotfelou a originální grafiku s levharty a jejich prostředím. Ta byla pak ve formě polepu instalována na skleněné plochy. Kromě bezpečnostního se stala i velmi atraktivním prvkem, který ozvláštnil celkový ráz pavilonu.

PUBLIKACE

V režii marketingového a vzdělávacího oddělení vzniklo v roce 2022 hned několik tiskovin. Vytvořili jsme publikaci Atlas zvířat Zoo Olomouc, která pojednává o druzích chovaných v naší zoo. Každoročně vydáváme výroční zprávu Zoo Olomouc. Mezi další tiskoviny patří několik nových pohlednic, dva kalendáře pro

rok 2023 – stolní a nástěnný, nová mapa areálu, program akcí v roce 2023.

PROPAGAČNÍ VIDEO

Při propagaci areálu jsme začali využívat i videa. Některá si vytváří zoo sama prostřednictvím chovatele Vojtěcha Maška, jenž natáčí krátká videa o našich zvířatech. Ta jsou pak využívána na sociálních sítích nebo jako další doplňkový materiál tiskových zpráv. Tak vznikly například spoty o vypouštění pandy červené do nové expozice, enrichmentu, o podzimním řádění medoježdů či koniččích kuda. Ve spolupráci s panem Petrem Vodákem jsme natáčeli promo videa k akcím – Večer duchů a Večerní vánoční prohlídky, která využijeme jako reklamu v příštím roce.

SPOLUPRÁCE S OLMOUCKÝMI KINY

Dlouhodobě spolupracujeme s olomouckými kiny a multikiny, která na svých plátnech promítala náš spot odkazující na Večer duchů a strašidelnou zoo. Nejrůznějšími propagačními předměty jsme podpořili akce v Premiere Cinemas a Dětské neděle v CineStar, kde míváme mimo jiné postavený plyšový model žirafy, jenž slouží jako foto stanoviště pro děti a zároveň jako libivá reklama.

PŘÍPRAVA NOVÉHO KOMENTÁŘE PRO SAFARI VLÁČEK

V souvislosti s plánovaným otevřením nových safari výběhů Austrálie a Arktida, jsme museli kompletně předělat komentář, který je pouštěn ve vláčku, jenž tyto expozice projíždí. Po přípravě textových materiálů jsme oslovili Český rozhlas Olomouc s prosbou o jeho nové nahrání. Role průvodce se ujala moderátorka paní Dita Vojnarová, která mu vdechla své osobité kouzlo.

BILLBOARDOVÉ, JINÉ REKLAMNÍ PLOCHY A DALŠÍ FORMY SPOLUPRÁCE

Stejně jako v loňském roce jsme využili reklamních ploch společnosti AB Centre, s. r. o. V období od května do srpna jsme si pronajali jeden bigboard na D46 u Prostějova, dva bill-

WWW.ZOO-OLOMOUČ.CZ

DNES

Billboard s kusu liščím
/Billboard with Common Brush-tailed Possum/

boardy v Přerově a Mohelnici a od března do srpna štítovou zeď v Olomouci. Kromě těchto jsme využívali i další billboardové plochy na základě dlouhodobé spolupráce s panem Lumírem Knollem. Stěžejním motivem se stal kusu liščí a oblíbená panda červená.

Reklamní kampaně mohli naši příznivci vidět v citylight vitrínách v Olomouci, na velkoplošné obrazovce u hlavního vlakového nádraží, na samonosných stojanech u Galerie Šantovka, Hypermarketu Globus nebo v areálu Flory Olomouc, v tramvajích a autobusech DPMO, obrazovkách v čekárnách Fakultní nemocnice Olomouc a ve vitrínách Magistrátu města Olomouce v Hynaisově ulici. Publikovali jsme také v kalendáři akcí na portále Statutárního města Olomouc či v Olomouckých listech.

Billboard na Hamerské ulici
/Billboard on Hamerská street Olomouc/

Vzniklo také nové grafické pojetí dalšího olomouckého autobusu. Nový kabát v podobě tygra drásajícího kabinu autobusu vytvořilo grafické studio LA TAUPE. Samotný polep realizovala olomoucká společnost ZAFI.

Citylight vitríny v Olomouci
/Olomouc city light show-cases/

Naše žirafa v olomouckém CineStar
/Giraffe in multiplex cinema/

Autobus s polepem tygra
/New tiger design on the bus/

LEDEŇ, ÚNOR	ZÁŘÍ
2. 1. – 12. 2. Zoonventura	2. 9. Den pro zoologické zájmy (10:00 – 15:00)
BŘEZEN	28. 9. – 30. 10. Mléko-napájení
13.–19. 3. Vitání jara v zoo	ŘÍJEN
DUBEN	7.–8. 10. Běhový den zvířat
8.–9. 4. Velikonoční tradice a komentovaná krmění v areálu (10:00 – 15:00)	7.–8. 10. Narození vln tygů
22. 4. Phokalská konference (zárodky)	23. 10. Vánoce (okružný jíz 18:30, areál do 20:00)
KVĚTEN	22.–29. 10. Strávilná zoo (okružný jíz 16:00, areál do 18:00)
4. 5. Vitání srpného zvěře	28. 10. Zoo svítí! (lampový průvodě (okružný jíz 18:00, areál do 20:00)
20. 5. Mezinárodní den biodiverzity	PROSINEC
ČERVEN	16. 12. Vánoční směn pro zvířata (10:00, areál do 18:00)
1. 6. – 31. 6. Letní fotostroj o mechoví mláďe	24. 12. Vánoční slavnosti pro návštěvníky
2.–4. 6. Vánoční slavnosti (10:00 – 16:00)	25.–30. 12. Vánoční vánoční prohlídka a přiblížení (průvodce vychází v 16:00 a 18:00)
2.–4. 6. Narození žraločích tygů	
LIDEN	
5. 8. Den bez palmového oleje (10:00 – 15:00)	
19. 8. Den zvěřinové rekordy (10:00 – 15:00)	
29. 8. Mezinárodní den pro heterofy (10:00 – 20:00)	

KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Velikonoce: 8.–9. 4. Květen – červen, září: o víkendech a svátcích. Červenec – srpen: každý den. Komentovaná krmění u vybraných zvířecích druhů probíhá pravidelně každým zájmovým ze světa zvířat.

Program akcí 2023
/Programme of events/

MEDIÁLNÍ SPOLUPRÁCE S RÁDII

Spolupracujeme s různými rádii, například s Českým rozhlasem Olomouc či Rádiem Blaník, ale také s Rádiem Haná, které pro nás připravuje různé mediální kampaně na Olomoucku a zajišťuje výrobu těchto spotů, které pak šíří éterem. V rozhlasovém prostředí jsme působili i celorepublikově, pod hlavičkou Rádía Impuls jsme odvysílali např. mediální kampaň na říjnový Večer duchů.

Zpracovali:

Mgr. Pavel Javůrek, Lucie Skřípská

GEOSTEZKA

V roce 2016 se v olomoucké zoo začala budovat geologická stezka, jež byla v roce 2022 dokončena. Jednotlivá stanoviště této stezky jsou rozmístěna na třinácti různých místech na obchůzkové trase, od vstupu do zoo až po výběh kozorožců sibiřských. Na dvanácti zastaveních se vždy nachází několik geologických objektů, které si zájemci mohou zblízka prohlédnout a osahat a jsou doplněné naučnými i popisnými panely, které mohou sloužit všem školám jako prvek praktické výuky geologie a zároveň ji může využívat i široká veřejnost při běžných návštěvách zoo. Na třináctém – závěrečném stanovišti čeká na návštěvníky malý geokvíz.

V roce 2022 byly ve spolupráci s geology a grafiky dokončeny a nainstalovány naučné i popisné panely k zastavení č. 7 „Organogenní usazeniny“. Na naučném panelu je použita i reprodukce obrazu slavného malíře Zdeňka Buriana nazvaná „Karbonský prales a *Meganeura monyi*“. Dalším počinem na této stezce byla instalace panelu „Rozloučení s geologickou stezkou“ u výběhu kozorožců sibiřských, kde stezka končí. Obsahuje poděkování všem, kteří se o její vznik zasloužili. Všimavý návštěvník si zde může také vyzkoušet poznávání zde umístěného kamene a o jaký typ se jedná (vyvířelina, usazenina či přeměněná hornina). Součástí panelu je i skrytá odpověď.

Naučný panel „Organogenní usazeniny“
/Geological educational panel/

Geostezka – jednotlivá stanoviště

- 1 Krystalické břidlice – amfibolity (2017)
- 2 Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem (2016)
- 3 Žilné vyvěřeliny (2019)
- 4 Pískovce (2019)
- 5 Usazené horniny – slepence, prachovce, jílovce a břidlice (2018)
- 6 Moravská droba (2018)
- 7 Organogenní usazeniny (2021)
- 8 Usazené horniny – krasové kameny (2017)
- 9 Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice (2017)
- 10 Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity (2017)
- 11 Hadce (2020)
- 12 Skarn (2017)
- 13 Rozloučení s geologickou stezkou (2021)

Zpracoval: Milan Kořínek

Rozloučení s geologickou stezkou
/Farewell with geological path/

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

Vážení čtenáři, každým rokem se snažíme o analýzu spolupráce s médií. K tomu nám napomáhá jejich monitoring. Je třeba si uvědomit, že vysoká čísla mediální publicity neznamenají vždy jen pozitivní zprávy. Stačí sebemenší „provinění“ a už se objevujete ve všech médiích. V roce 2022 nás může těšit, že tato čísla nevyšla z žádného takového případu. V roce 2022 zahrada vydala 110 tiskových zpráv, uspořádala řadu tiskových konferencí, aktivně se účastnila i dalších akcí, jež vedly k propagaci a podpoře zoo.

Ráda bych poděkovala nejbližším kolegům marketingového oddělení, zoologům a současně ošetřovatelům, kteří se na tiskových zprávách i konferencích po celý rok podíleli. Také děkuji kolegům fotografům, jejichž fotografie zvyšují kvalitu tiskových zpráv a usnadňují tím novinářům jejich práci.

K dále uvedenému grafickému srovnání (s historicky nejlepším ročním výsledkem) se sluší podotknout, že s mnohými médii spolupra-

Spolupráce s médii je na velmi dobré úrovni
/The cooperation is at a very good level/

Tisková mluvčí Iveta Grónská
/The spokeswoman Iveta Grónská/

cujeme více než 10 let a společně poukážeme na naše zvířata tak, aby to bylo v jejich prospěch, ve prospěch návštěvníků i zahrady samotné. A to pro nás znamená mnohem víc, než že jsme se v uplynulém roce 2022 zařadily k 5 nejpropagovanějším zahradám z 16. Pouze Zoo Praha, Zoo Ostrava, Zoo Liberec, Zoo Plzeň a naše zahrada přesáhly hranici 2000 v počtu mediálního výskytu online, v tisku, televizi, rozhlasu a podcastech.

Ředitel zoo poskytuje rozhovor
/The director of the zoo is delivering a speech/

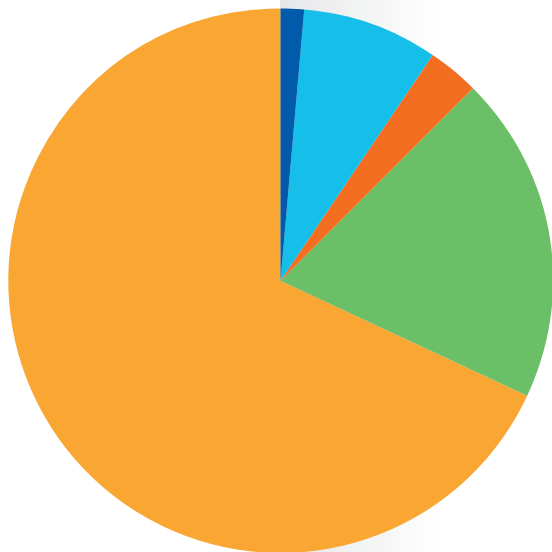

Natáčení v Jihoamerickém pavilonu
/Reportage from South American pavilion/

Takto tedy vypadala naše spolupráce s médii v roce 2022 a já vám za ni, milí a ctění přátelé z mediální obce, za celou zahradu s pokorou děkuji. Ať už náležíte k regionální či celostát-

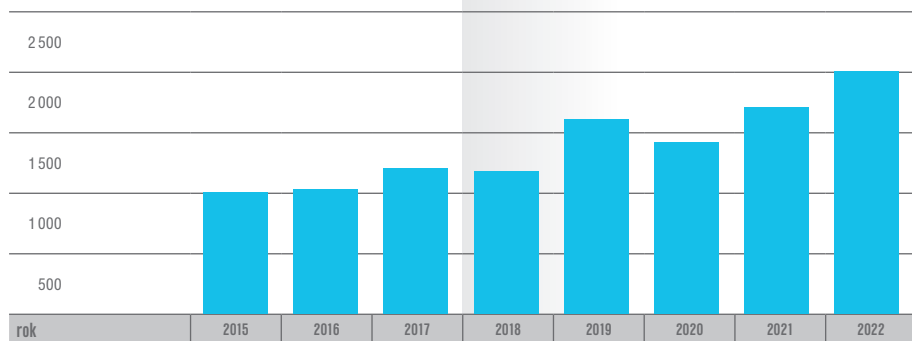
ní televizi, tištěným médiím, jakkoliv velkému online médiu či rozhlasu (bez ohledu na pořadí), vážíme si vás všech pro bezúplatně vykonávanou práci pro naši zahradu.

Mediatyp pro Zoo Olomouc za období 1. 1. až 31. 12., celkem 2 053

■ podcasty 29 ■ rozhlas 167 ■ televize 66 ■ tisk 396 ■ on-line 1 395

Výskyt Zoo Olomouc v médiích on-line, tisk, televize, rozhlas a podcasty v období 2015-2022

VDANÉ TISKOVÉ ZPRÁVY

1. Zoinventura
2. První mládě roku 2022
3. Bilance roku 2021
4. Vánoční stromečky chutnaly
5. Zoo Olomouc se loučí se samičí žraloka. Patřila v Evropě k nejstarším
6. Co by zoo neudělala pro kozy
7. Nejstarší obyvatelé zoo podstoupili prohlídku
8. Další oryx na světě
9. Krokodýlí kontrola
10. Pavilon netopýrů – rekonstrukce
11. Lidé darovali zvířatům neuvěřitelných 7 642 246 Kč
12. Dnes uhynul Šimon, samec lva berberského
13. Do Zoo Olomouc se chystá lvice
14. Pevnost poznání a kusu liščí v zoo
15. Ukrajina – podpora tamních zoo a vstup do zoo zdarma
16. Fotograf poprvé u mláďat mravenečníků!
17. Lidé poskytli téměř dva miliony korun pro zoo na Ukrajině
18. Další noční putující duch v zoo
19. Vstupné do zoo pro ukrajinské uprchlíky za 1 Kč
20. Baribalové se probudili!
21. Jeden z čertů dnes opouští zoo
22. Čeští ochranáři pomohli dostat za mříže pašeráka zvířat, vše zdokumentovala terénní zooložka Zoo Olomouc
23. Příjezd žirafího samce
24. V přírodě vyhubený, v zoo se rozmnožil! Sika vietnamský
25. Zoo Olomouc buduje Safari Austrálie a Arktida
26. V Pavilonu netopýrů to žije mláďaty
27. Velikonoce v Zoo Olomouc
28. Vejce u lemurů, to byla podívaná!
29. Klokani a psouni... jaro na ně šlo už v zimě. Dnes je skupina klokanů tou nejpočetnější v republice
30. Předstletová konference čarodějnic
31. Zoo Olomouc má za sebou den s 2. nejvyšší návštěvností
32. Včera se narodili kozorožci!
33. Vstupné do zoo pro ukrajinské uprchlíky za 1 Kč bude od 1. května možné ve dnech pondělí až pátek, v čase od 9:00 do 14:00
34. Vypouštění oryxů
35. Quetsal na to šel zhurta
36. Fenci v novém
37. Obří kmeny pro šelmy a prosba o další
38. Zoo získala létající živé drahokamy. Vyvíjí se v tělech švábů, které pomalu ale jistě usmrcují
39. Do Zoo Olomouc přicestovala lvice
40. První snímky lvice
41. První setkání lvů
42. Poslední žijící „hrůzopták“ se představuje návštěvníkům
43. Mravenečníci jsou opět k vidění a... je jich o dva víc!
44. Víkend dětí v pohádkovém lese Zoo Olomouc
45. Unikátní sběratelské bankovky v Zoo Olomouc
46. Co na to ptáci? „Uf“. Pavilon levhartů získal unikátní polepy
47. Ulicemi města se prohání tygr ze Zoo Olomouc
48. Mobily pro gorily v zoo, na Univerzitě Palackého a v Informačním centru Olomouc
49. Doba zkracování dostihla i naše lamy alpaky
50. Nejmenší dvojčata opic na světě jsou na světě. Stará se o ně otec
51. Dvojčata u lemurů běločelých!
52. Klokánci mají klokánka
53. Zpívající akrobaté, kteří mění barvu, se dočkali potomka!
54. Neviděli jsme ho, ale věříme, že ho máme! Mládě medojeda
55. Zoo Olomouc se zapojila do ochrany chřástala. Ohrožují jej žací stroje, dobytek a vysoušení luk
56. Medojedí medové hody
57. V roce 1925 jich bylo naživo posledních 60. Olomouc vítá další mládě
58. Prvoodchov štekajícího jelena

59. Makaci mají malé makaky
60. Radost u sobů – 5 mládřat
61. Úplně první mláďata kočky slaništní v Zoo Olomouc
62. Léto, jak má být, ale co severská zvířata?
63. Surikatí přírůstky a rozpis služeb celé rodiny
64. Příbuzní slonů porodili mláďata
65. Olomoucká zoo se loučí se samcem geparda štihlého Dumou
66. Víťame mládě největší kočkovité šelmy Evropy
67. Zoo Olomouc navrácí sovu pálenou do volné přírody
68. Krátkouchá kořata
69. Návrat kaferáků na savanu
70. Den pro zoo
71. Za elektrospotřebič dětská vstupenka
72. To je radost! První chvíle velbloudů v novém!
73. Medojeři venku a v novém
74. Dvousté mládě v Pavilonu netopyřů
75. Není past jako past. Kdysi kladli pasti, dnes používají fotopasti a chrání přírodu
76. Do Zoo Olomouc přicestoval lenochod
77. Pandí seznamka. Zoo už nemá dva bratry, ale chovný pár!
78. Hružopták musel nosit podvazky. Dnes je z něj mládě k pohledání
79. Dvouhrbá slečna z Prahy se hanácky učit nemusí
80. Večer duchů zahájí Strašidelný týden v zoo
81. Klokánek rudohnědý, nový obyvatel zoo
82. Večer duchů zahájí Strašidelný týden v zoo
83. Na Večer duchů přišlo přes 3 000 strašidel
84. Dýňobraní u zvířat
85. Mládě mravenečníka je doma
86. World Lemur Day
87. Olomoucká zoo se loučí s Bentem, samcem siamanga
88. Přijel statný Odin, samec pižmoně
89. Na Strašidelný týden v zoo přišlo přes 15 000 návštěvníků
90. Podzimní radovánky medojeřů
91. Unikátní „sběratelské bankovky“
92. Kotul veverovity
93. U mořských koničků je otec jistý vždy. V Zoo Olomouc jsou opět k vidění
94. Hledá se okrajinka! Pomozte při jejím nalezení. Prozatím se objevily pouze tři v ČR, z toho jedna v Zoo Olomouc
95. Maso z lesa. Na konzumaci ohrožených druhů zvířat upozorňuje kampaň Ukradená divočina
96. Jak dováděla zvířata
97. Čas chladných rán v zoo svědčí nejednomu zvířeti. Návštěvníkům navíc zima nabízí snížené vstupné
98. Kaloni mají nejvíce narozených mláďat za 23 let
99. Ve volné přírodě žije posledních 550 tygrů ussurijských a v Zoo Olomouc se chystají jejich námluvy
100. Jak se daří Michalovi?
101. Sněhová nadílka v Zoo Olomouc
102. Šimon, samec lva berberského, je zpátky v zoo
103. Zoo Olomouc děkuje za uplynulý rok
104. Vánoční stromečky. Máte doma listnáč?
105. PF 2023
106. Ohňostroj a zoo
107. Ježíšek naděloval i u gibbonů! Mládě se patrně stane i posledním mládětem roku 2022
108. Pohádková zoo a večerní vánoční prohlídka
109. Ve stínu s Lucií Čizmarovou, terénní zooložkou Zoo Olomouc
110. Vánoční a silvestrovská hostina

Zpracovala: Iveta Gronská

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

Ani letos jsme nezaháleli a snažili se působit prostřednictvím vzdělávacích programů na děti a mládež, která k nám nacházela cestu v průběhu celého roku.

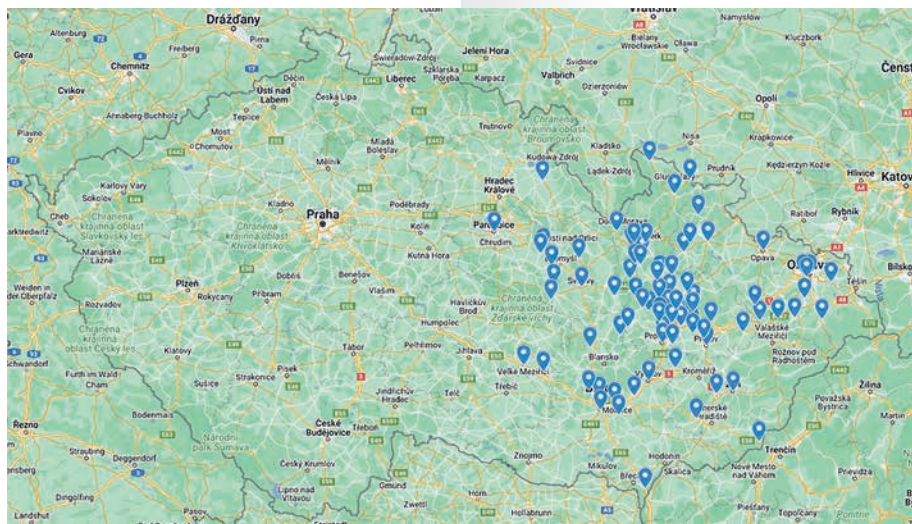
Až do září programová nabídka zůstala nezměněna a mateřské, základní, střední či vysoké školy měly možnost si svůj program složit z komentovaných prohlídek, setkání se zvířetem, dotykové zoo a environmentálních programů. Pokud bylo v jejich zájmu projít si areál bez průvodců, mohly si zakoupit pracovní sešity, využít naučné stezky nebo si pracovní listy volně stáhnout z našich webových stránek.

Na podzim jsme do naší nabídky přidali dva nové výukové programy: „Zvířecí jedlíci“, což je 60minutový environmentální program pro mateřské školy a žáky 1. třídy ZŠ a 90minutovou verzi s názvem „Zajímavá potrava našich svěřenců“, která je určena pro žáky ZŠ, studenty středních a vysokých škol. V prvním zmíněném se děti seznamují s tím, co mají některá zvířata ráda, jaká potrava je pro ně přesně ta pravá a co by bylo vhodné konkrétnímu druhu naservírovat. U druhého žáci a studenti nahlédnou do „zvířecí kuchyně“, průvodce jim představi a předvede různé druhy krmiv a další potraviny, jež se předkládají chovaným živočichům. Součástí obou programů je i krátká komentovaná prohlídka areálem.

Podobně jako v předchozím roce i v tom letošním využívali pedagogové ve velké míře možnosti čerpání finančních prostředků k uhrazení našich programů z projektu Šablony vyhlášeného MŠMT.

V období od dubna do konce června jsme zrealizovali celkem 116 komentovaných programů. Za celý rok jich pak s průvodci proběhlo 143. V celkovém součtu naše programová nabídka zaujala 125 škol a školských zařízení se 4 012 žáky (započítány jsou i ty školy, které pouze na

Mapa škol a školských zařízení, které využily programovou nabídku v roce 2022

Výukové programy provádíme za každého počasí
/We organize educational programmes in any weather/

koupily sešity nebo měly program bez průvodce). Prodali jsme 623 pracovních sešitů. Nejvíce školních skupin k nám dorazilo z Olomouckého kraje, dále pak z Moravskoslezského, Jihomoravského, Pardubického, Zlínského a Vysočíny. Z dalších aktivit, které byly realizovány na úseku vzdělávání, stojí za zmínku účast jejich pracovníků na Krajské konferenci EVVO, která se uskutečnila v centru ekologických aktivit Sluňákov. Proběhla i beseda o chovu želv pro žáky ScioŠkoly Olomouc, povídání o plazech pro děti z Lesní mateřské školy Bažinka, přednáška o chovu terarijních zvířat a historii teraristiky v zoo na PĚF UPOL, komentované prohlídky pro pracovníky České spořitelny, Tyfloturistický oddíl a zaměstnance Laboratoře růstových regulátorů PĚF UPOL a rodinné příslušníky. Ve spolupráci s Knihovnou města Olomouce jsme uspořádali blok přednášek pracovníků zoologické zahrady, které probíhaly od března do listopadu letošního roku v prostorách knihovny. Celkem se jednalo o 7 tematických besed, kterých se mohla zúčastnit široká veřejnost.

Témata přednášek:

8. 3. Somaliland, země neznámá
– zoologem v Africe (MVDr. Jan Kirner)
29. 3. Tajemný a ohrožený Madagaskar
(Ing. Jitka Vokurková)
12. 5. Ojedinělé příběhy z veterinární péče
(MVDr. Lenka Chrastinová)
7. 6. Zoo Olomouc včera a dnes
– 65 let historie Zoo Olomouc se zaměřením na africká zvířata (RNDr. Libuše Veselá)
8. 9. Kterak se pedagog teraristou stal
– teraristika v Zoo Olomouc
(Mgr. Pavel Javůrek)
27. 10. Posláním ošetřovatel
– chov chudozubých (Hana Dostálová)
10. 11. Co zvířatům chutná, aneb od sarančat až po steak (Ing. Tereza Mišková)

Uspořádali jsme opět několik osvětových akcí pro veřejnost, například „Vítání ptačích zpěvu“, které proběhlo ve spolupráci s Evženem Tošenovským a Českou společností ornitologickou nebo „Den zvířecích rekordů“. Jako každoroč-

Zrealizovali jsme 143 programů
/In 2023 we realized 143 programmes/

M. Vaverka představuje dětem štíhlovku
/M. Vaverka is introducing a Whip Snake/

Krajská konference EVVO
/Environmental Education Conference/

Přednáška v městské knihovně
/Our presentation in city library/

Pozvánka na přednášku o Madagaskaru
/An invitation to one of our lectures/

ně jsme společně s RNDr. Jiřím Šafářem a Českou společností pro ochranu netopýrů uspořádali Mezinárodní noc pro netopýry. Nechyběl ani Den pro zoologické zahrady, na kterém byly přítomny různé spolupracující organizace prezentující svou činnost: Veterináři bez hranic, Česká společnost pro ochranu netopýrů, Česká společnost ornitologická, The Kukang Rescue Program, Derbianus Conservation, Katedra ekologie a životního prostředí UPOL a ALKA Wildlife, o. p. s.

Letní prázdniny se nesly opět v duchu příměstských táborů, čtvrtý ročník nepřinesl zásadní změny oproti těm předchozím, protože organizačně je již máme dobře zaběhnuté. Projevový zájem a pozitivní reakce dětí i rodičů nás ale povzbuzují k další činnosti. Uskutečnilo se celkem šest turnusů v těchto termínech: 11.-15. 7., 18.-22. 7., 25.-29. 7., 1.-5. 8., 8.-12. 8., 15.-19. 8. Zúčastnilo se jich 190 dětí. Kromě našich táborů jsme dále zajišťovali od 22. do 26. 8. program pro „Letní univerzitu juniorů“ pořádanou Středoevropskou asociací přátel ZOO. A ve stejném termínu jsme také vypomáhali na tábore pořádaném DDM Olomouc, který se koná v naší zoo každoročně na konci léta.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC

Po dvou letech, kdy byla vzájemná spolupráce DDM Olomouc se Zoo Olomouc značně poznamenána a omezena přítomností koronaviru, probíhal rok 2022 opět klasicky a bez omezení.

Zooklub se v druhé polovině předchozího školního roku opět scházel pravidelně každý čtvrtek odpoledne pod vedením Mgr. Hany Matysové a RNDr. Evy Havlické. Stejně tak tomu bylo i v období od konce září do konce roku 2022, jen klienti se v novém školním roce trochu obměnili. Některé ze starších dětí přestaly kroužek navštěvovat z důvodu nových školních povinností, ale místo nich nám přibýly malé děti, takže věkový průměr „zooklubáků“ se o něco snížil, počet členů však zůstává stále stejný – 25. Děti jsou o něco mladší a dělají nám velkou radost, protože jsou velmi bystré a vnímavé. Snažíme se, aby program schůzek byl různorodý a abychom naučili děti vědět toho o zvířatech co nejvíc, rozumět jim a mít je rádi. Z řad odrostlých zooklubáků máme i několik instruktorů, takže se dá říci, že si vychováváme nejen mladé zoology a přátele zvířat, ale také nové pedagogické pracovníky. Činnost Zooklubu sledují i rodiče, kteří se rádi účastní některých akcí. Stejně jako v předchozích letech jsme poslední schůzku před prázdninami pojali jako společné setkání s opékáním špekáčků a rodiče jsme pozvali i na tradiční akci zdobení vánočního stroměčku pro ptactvo 17. prosince.

Děti ze Zooklubu se seznámí i se zvířaty
/Zooklub members are getting to know animals/

22. února se uskutečnil výlet do Zoo Ostrava. Zúčastnili se někteří členové Zooklubu a jejich kamarádi. I když počasí se k nám nezachovalo příliš přátelsky, návštěva zoo se přesto dětem líbila.

27. října jsme opět vycestovali, tentokrát do Zoo Brno. Tento výlet se opravdu vydařil a děti si ho užily.

Poslední prázdninový týden, tentokrát to byl termín 22.–26. srpna, pravidelně probíhá příměstský tábor, o který je vždy velký zájem. Účastnily se ho i jiné děti než členové Zooklubu. Tábor vedly Mgr. Hana Matysová, RNDr. Eva Havlická a Mgr. Petra Johnová a dva instruktory – David a Ondra.

18. srpna se uskutečnila návštěva zoo pro ukrajinské děti. Byla součástí příměstského tábora, který pro děti ukrajinských uprchlíků uspořádal DDM Olomouc.

Pro návštěvníky zoo jsme připravili jarní stezku na téma Domácí zvířata a jejich divocí předkové a u příležitosti Světového dne zvířat stezku týkající se velbloudů. Další tradiční akcí, kterou Dům dětí a mládeže pro návštěvníky zoo připravuje, je Den země. Této akce se účastní větší počet pracovníků DDM, členové Zooklubu a další příznivci a kamarádi. V roce 2022 byla hlavním tématem příroda České republiky a jednotlivé biotopy.

*Zpracovaly: RNDr. Libuše Veselá,
RNDr. Eva Havlická a Mgr. Hana Matysová*

Výlet Zooklubu do Zoo Ostrava
/Zooklub trip to Ostrava Zoo/

SPOLUPRÁCE SE ŽS BŘIDLIČNÁ

Pracovníci Zoologické zahrady Olomouc při vzdělávací činnosti spolupracují s velkým množstvím škol různých stupňů, avšak s některými školami máme nadstandardní vztahy. Jedná se například o Základní školu Břidličná, kde jsou děti velmi intenzivně vedeny ke vztahu k přírodě a ke zvířatům. Výuce biologie a biologickým kroužkům se věnuje paní učitelka Mgr. Květa Děrdová.

Dne 9. května se v Břidličně uskutečnilo krajské kolo soutěže Zlatý list, která se zabývá naší přírodou a děti zde soutěží ve třech věkových kategoriích. Mgr. Pavel Javůrek, Bc. Miroslav Vaverka a RNDr. Libuše Veselá se soutěže zúčastnili jako lektoři pro plazy a obojživelníky. O prázdninách jsme navštívili Letní badatelskou školu ve Václavově u Oskavy, kde jsme se věnovali savcům naší přírody. Následně o prázdninách naši zoo navštívily děti z chovatelského tábora. Hovořili jsme o různých chovatelských odbornostech – akvaristice, teraristice, chovu koček, okrasného ptactva, drůbeže, králíků a hlodavců a došlo i na praktické ukázky. Rádi jsme pomohli s přípravou dětí na některé soutěže a přispěli tak k úspěchu kroužku ze ŽS Břidličná. Na Chovatelské olympiádě, což bylo celostátní kolo soutěže mladých chovatelů, získaly děti pět zlatých, tři stříbrné a pět bronzových medailí. Úspěšná byla také družstva žáků z Břidličné v náročné Soutěži mladých zoologů, která se uskutečnila na podzim roku 2022 v Zoo Ostrava. Těto soutěže se zúčastnilo velké množství soutěžících a konkurence byla silná. Naše děti ze sedmé třídy

Letní badatelská škola
/Summer school/

se podělily o 21.–27. místo ze 178 účastníků, šestáci na své první soutěži skončili 59. ze 178 družstev, a i družstvo nejstarších se umístilo v první čtvrtině. Děti z Břidličné s paní učitelkou Děrdovou jsou připraveny přijet a pomoci v zoologické zahradě, kdykoliv je potřeba, a viditelně jim to přináší dobrý pocit. V září proběhla například brigáda na likvidaci nežádoucí vegetace v sobím výběhu, děti pro nás sbíraly lesní plody atd. Ze strany zoologické zahrady v roce 2022 s dětmi pracovali také chovatelé Bc. Miroslav Vaverka, Ing. Eliška Veselá, Tomáš Podhorka a RNDr. Libuše Veselá.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Prázdniny bez táborníků v zoo si už jistě nikdo nedokáže představit. Počet táborových turnusů se ustálil na 6 (v termínech 11.–15. 7., 18.–22. 7., 25.–29. 7., 1.–5. 8., 8.–12. 8., 15.–19. 8.), což je ideální počet i pro další roky. I věkové složení 7–12 let a maximálně 30 dětí je pro program v zoo ideální, i když pro nás někdy těžko udržitelný. Nemusíme zmiňovat, jak velký zájem o příměstské tábory v zoo je, ale letos jsme byli překvapeni i my, neboť už za pár hodin byly některé turnusy naplněny, celkem se nakonec zúčastnilo 190 dětí. Přihlášování bylo spuštěno 1. března v 9 hodin. Cena tábora činila v letošním roce 3 000 Kč.

A proč je o tábor v zoo tak velký zájem? Těžko říct, někteří tvrdí, že je to tábor exkluzivní, ale podle nás spíš rozhoduje to, že se jedná o tábor vzdělávací, kdy děti tráví skutečně CELÝ den na čerstvém vzduchu v přírodním areálu zoo s exotickými zvířaty.

Letošní tábor byl tematicky zaměřen opět velmi originálně. Kdo by čekal, že v zoo budeme potřebovat kriminalisty! Letošní název zněl: ZOOKRIMINÁLKA – za vzácnými vejci vymřelého ptáka moa. Styčným bodem každého dne byly novinové články pro táborníky zveřejňované formou plakátů na reklamním stojanu vedle stanu. Plakáty každý den palcovými titulkou

Proběhlo šest turnusů táborů
/Six camp sessions took place/

hlásaly nečekané odhalení a byly doprovázené fotografiemi:

pondělí – Zoo získala vzácná vejce vymřelého ptáka moa!

úterý – Jedinečné vejce ukradeno!

středa – Na stopě...

čtvrtek – Zloděj stále nedopaden!

pátek – Rozuzlení

Dny probíhaly podle zažitého harmonogramu z předcházejících let: účastníci měli sraz buď v 8.00 na nádraží, nebo v 8.30 před zoo, od 9.00 do 12.00 probíhal dopolední blok činností, po obědě (12.00–13.00) následoval odpolední blok, a to od 13.00 do 15.50, poté si unavené děti začali vyzvedávat rodiče. Program byl plný pohybu, ale i aktivit vzdělávacích a tvořivých a jeho dějová linka byla následující:

V pondělí jsme si kromě seznamovacích her a poznávání areálu ukázali i vzácné vejce ptáka moa, které z dalekého Nového Zélandu přivezl ředitel zoo. Odpoledne však bylo vejce ukradeno! Sestavili jsme 3 „krimitymy“ a vydali se po stopách pachatele. Následující den nás první stopa při-

vedla k vrátnému, který prý při své službě usnul a špatně hlídal. Nalezené útržky látky a stopy pracovních bot nám nakonec ukázaly, že pachatelem bude asi někdo jiný. Abychom se mohli vydat dál, bylo zapotřebí procvičit se v běhu, skoku, hodu a střelbě. Ve středu nás stopy dovedly až k ošetřovateli terarijních zvířat, u kterého jsme vejce objevili – ta byla ale podstatně menší, než jsme hledali, šlo o vejce křepelčí, která chutnají i některým terarijním zvířatům. Zkusili jsme si proto pomalovat vatová vejce, abychom příště přesně věděli, jak vejce jednotlivých ptáků vypadají. Nevinný terarista nám za naši snahu daroval kapesní baterky s UV světlem, které nejen ukáže, jak krásně svítělkují štíři, ale umí objevit i nejedno tajemství. A dal nám tip, kde pokračovat v hledání – v Pavilonu netopyřů. Tam na nás ve čtvrtek čekala tajuplná mapa se siluetami medvěda a ptačího altánu, která byla viditelná jen za svitu baterky. V pátek jsme se tedy vydali po stopách pachatele a po zdolání mnohých překážek jsme u ptačího altánu našli obří vejce, dopis, odznáčky (placky) a bonbony. Po důkladném prozkoumání místa ná-

Děti se seznámily s hroznýmšem
/Children met boa/

Tábory v zoo jsou velmi oblíbené
/Suburban camps are very popular/

MÍ JÍTEA

2022

Tragédie!

Série vyšetřování zatím nepřinesla žádné ovoce

Mezi hlavní podezřelé se nově zařadil mladý chovatel, který je od zamedikalizování případu nezvěstný.

SVATÝ KOPECEK

Podezřelý Miroslav Vaverka je asi 185 cm vysoký, pravděpodobně se ukrývá a může být nebezpečný. Dbejte zvýšené opatrnosti. Pokud jej naleznete informujte orgány v této věci cinně.

Článek ke krimi hře
/Part from camp programme/

lezu a přečtení dopisu jsme zjistili, že vejce není skutečné a za vším stojí pan ředitel, který chtěl upřít veškerou pozornost médií na zoo. Pták moa tedy bohužel neexistuje a skutečně vyhynul!

Kromě celotáborové hry jsme dny trávil v blízkosti zvířat, seznamovali se s nimi, s jejich potravou i životem ve volné přírodě, některá jsme sami nakrmili, ošetřovatelé nám řekli spoustu zajímavostí o jejich chovu a dozvěděli jsme se mnoho dalších užitečných informací.

Součástí programu byla i jízda safari vláčkem a návštěva lanového centra Lanáček.

Děti si z tábora odnesly nejen nečekané zážitky, ale i kšiltovky, box na svačtinu a další upomínkové předměty.

Zpracovala: Lucie Skřipská

ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY

Dnešní doba, kdy lidé mají po materiální stránce vše a začínají si uvědomovat, že mít méně věcí a více zážitků je pro život daleko obohacující, nahrává tomu, aby lidé ve větší míře využívali široké nabídky zážitkových programů různých institucí. V našem případě můžeme směle říci, že nejde jen o samotný prožitek, ale i o určitou formu neformálního vzdělávání široké veřejnosti, což je dozajista také další výhodou, proč se takového typu programu zúčastnit. Zájem o zážitkové programy se stále zvyšuje, od účastníků přicházejí jen pozitivní reakce, a to je samozřejmě dobře.

Aktuálně naše nabídka zahrnuje programy, které zvládnou absolvovat malé děti, handicapovaní, milovníci přírody a vlastně všechny věkové skupiny, i když nabízí pouze dva typy, které jsou však absolutně pružné a přizpůsobitelné. Jsou to:

DOPOLEDNE OŠETŘOVATELEM

Tradiční program, který najdete v nabídce již od roku 2010. Dokonce se ukazuje, že je často vyhledávaný i opakovaně – to znamená, že někteří účastníci se vrací každý rok znovu a znovu, aby se vrátili ke zvířatům, která poznali rok před tím. Myslím, že není nutné

připomínat, že jde o skvělý dárek k narozeninám, Vánocům či jakémukoliv jubileu, důvody k nákupu mohou být velmi různorodé. V letošním roce do těchto programů již nezasahovala žádná omezení, můžeme tudíž konstatovat, že šlo o klasický „předcovidový“ rok. Podmínky zůstaly stejné jako v roce předcházejícím: Za částku 3 000 Kč pro jednu osobu, či 3 500 Kč pro osoby dvě, se programu mohl zúčastnit člověk starší 15 let (u osoby mladší 18 let byl stále zapotřebí souhlas rodičů), který dorazil v čase 9.00 – 11.00, případně v čase 8.00 – 10.00 (podle chovatelských úseků) a užil si 2 hodiny v blízkosti ošetřovatele, který jej seznamoval se svou láskou ke zvířatům. Rozdělení nabízených úseků zůstalo také nezměněné, pro připomenutí zde opět uvádíme: Účastník si vždy vybíral kombinaci ze dvou chovatelských úseků – jeden ze skupiny A, druhý ze skupiny B. Případně byla možná i volba dvojice ze skupiny B. Skupiny byly rozděleny následovně:

Skupina A

Žirafy

Jihoamerický pavilon (mravenečníci, lenochodi, kotuli)

Kalahari (medojedi, hrabáči, surikaty)

Klokani, psouni, velbloudi

Opice (lemuři) – letos pouze ve středě

Opice (makaci a ostatní primáti) – letos pouze ve středě

Vlci a medvědi (pouze duben, květen, červen, září, říjen)

Skupina B

Sobi a pižmoni

Terária (začátek programu vždy od 8.00)

Akvária

Safari Euroasie

Safari Afrika, zebry a pakoně

Papoušci a jiní ptáci

Pavilon netopýrů a kozorožci (začátek programu vždy od 8.00)

Ptačí voliéry (jeřábi, hadilovi, ibisi, vodní ptactvo a další)

Krimi hra děti velmi zaujala
/Crimi game was interesting for children/

I letos byli všichni zájemci okamžitě obeznámeni s tím, že nejde o program mazlíčů, že nejsme žádnou kontaktní zoo, která stresuje zvířata nechtěnými dotyky, focením s nimi či jiným nuceným kontaktem. Program se vždy skládal z informací o chovaných jedincích přímo od jejich daného chovatele, úklidu expozice či přípravy krmiva zvířat. Žadatelům je vždy při dotazech vysvětlováno, že nejde o to „pochovat“ si daného tvora, ale o seznámení se s prací ošetřovatele a i přesto, že se na dotek ke zvířeti nedostanete, jde o zážitek, který rozhodně stojí za to. Zároveň je pochopitelné, že některé zoo tento typ programů zavrhnou, protože komunikace se zájemci je často náročná a pro druhou stranu těžko pochopitelná, ale ve skutečnosti jde o vzdělávání široké veřejnosti, kdy je zapotřebí neustále vstěpovat, k čemu vlastně zoologické zahrady slouží.

V letošním roce proběhlo 101 programů, kterých se zúčastnilo 192 osob. Prodáno bylo 132 programů v celkové hodnotě 449 000 Kč, což je druhý nejvyšší počet v dějinách zážitkových programů (nejvyššího jsme dosáhli v roce 2019) a rekordní částka vybraná za tento typ programu.

Na konec bych ráda vyzvedla práci ošetřovatelů – ne každý považuje práci s veřejností jako svou povinnost, ale komu záleží na přírodě jako takové, jistě chápe přesah a možnost ovlivnit a změnit myšlení alespoň té hrstky lidí, se kterou přijde do kontaktu. Proto bych ráda poděkovala těm, kteří svou láskou k přírodě sdílí a předávají dále, protože jde o činnost velmi zásadnou...

Dopoledne ošetřovatelem je již zavedený program
/Programme "Zookeeper in the morning"/

ZOO ZADNÍMI VRÁTKY

Tento program byl spuštěn 10 let po Dopoledni ošetřovatelem a pomalu si hledá své zájemce. V druhém roce fungování můžeme říci, že skutečně doplnil nabídku, která je tímto kompletní a může pokrýt různorodou škálu zájemců téměř bez omezení.

Pokud bychom měli program stručně představit: jedná se o zážitek určený pro skupinu až 5 osob jakéhokoliv věku. Tento program má umožnit nahlédnout do zázemí zahrady, poznat chov a fun-

gování zoo. Cena 2 500 Kč zahrnuje vstup pro maximálně 5 osob. Realizace programu probíhá v pracovních dnech v čase od 8.00 do 14.00. Účastníci stráví hodinu v doprovodu pracovníka zoo a dále mohou zůstat v areálu zahrady. Letos se počet realizovaných programů zvýšil z loňských 10 na 23, zúčastnilo se 93 osob. Prodáno bylo 30 dárkových poukazů v celkové hodnotě 60 000 Kč. Je tedy evidentní, že zájem o tuto akci skutečně roste. Snad bude i v dalších letech oblíbenost zážitkových programů stoupat!

Zpracovala: Lucie Skřípská

Poukaz na „Zoo zadními vrátky“
/Gift voucher on "Zoo from the Behind"/

NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY

V podstatě celý rok 2022 byl poznamenán realizací stavebních projektů přímo v areálu zahrady. Ať už se jednalo o různá omezení prohlídkové trasy, nebo „jen“ o přítomnost různých stavebních strojů a těžké techniky, jednoznačně to ubíralo na komfortu návštěvníků.

Omezen byl i provoz horního parkoviště v Darwinově ulici, kdy jedna jeho část byla trvale zabrána skládkou stavebního materiálu. Naopak po delší době bylo letos ve správě zoo i spodní parkoviště u Fojtství, které tak snad dostatečně kompenzovalo chybějící místa na parkovišti horním. V podzimních měsících se obě tato parkoviště začala připravovat na instalaci závorového systému, který by měl být zprovozněn do začátku hlavní sezony 2023 a který snad usnadní a zjednoduší parkování na celém Svatém Kopečku.

Jako novinka byl v rámci snahy o neustálé zlepšování služeb a servisu pro návštěvníky od dubna do listopadu v lokalitě u Lanáčku umístěn sanitární kontejner TOI TOI. Ten nahradil skupinku mobilních toalet z předešlých let, která především v plné sezoně nebyla nevhodnějším řešením z důvodu absence tekoucí vody.

Parkoviště u Fojtství
/One from our parkings/

PRODEJ PROPAGAČNÍCH A DÁRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Uplynulý rok 2022 v rámci prodeje propagačních a dárkových předmětů návštěvníky zaujal asi nejvíce nový automat na prodej pamětních bankovek umístěný v blízkosti vstupu, který tak doplnil již známé automaty s pamětními mincemi. Do prodeje bankovek se zapojilo i několik dalších zahrad. V naší zoo si návštěvníci mohli vybrat ze dvou druhů bankovek – fialové s motivem pandy červené nebo oranžovožluté se žirafou Rothschildovou. A poptávka byla opravdu vysoká.

K širokému sortimentu v našem koutku se suvenýry tuto sezonu přibýly nové kšiltovky a kloboučky pro menší návštěvníky, svačिनové boxy, hliníkové lahve na vodu a celá paleta pestrých magnetek s nejrůznějšími zvířaty. V červenci 2022 vyšla nová publikace Atlas zvířat Zoo Olomouc a koncem léta byly již tradičně do prodeje zařazeny stolní a nástěnné kalendáře. Celková tržba z prodeje suvenýrů překonala rok 2021 a činila 1.632.568 Kč, tedy o 265.367 Kč více než vloni.

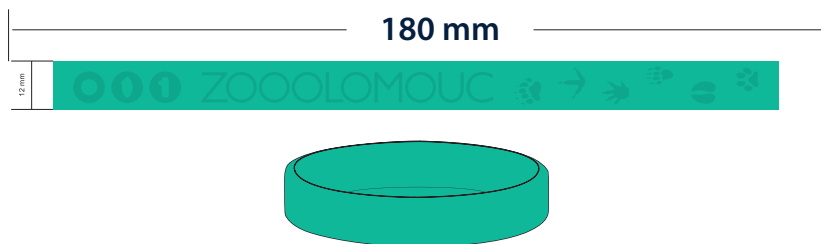
Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

Vánoční výzdoba pokladen
/Christmas decoration in the main building/

Bankovka Zoo Olomouc
/Zoo Olomouc banknote/

Silikonový náramek s ražbou
/New bracelet/

**OTEVŘENO DENNĚ
PO CELÝ ROK**

OTEVÍRACÍ DOBA POKLADEN:

LEDEN - ÚNOR	9:00 - 16:00
BŘEZEN	9:00 - 17:00
DUBEN - SRPEN	9:00 - 18:00
ZÁŘÍ	9:00 - 17:00
ŘÍJEN - PROSINEC	9:00 - 16:00

ZOO JE NUTNĚ OPUSIT DO 2 HODIN
PO UZAVŘENÍ POKLADEN.

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA OLOMOUC
DARWINOVA 29,
779 00 OLOMOUC – SVATÝ KOPECEK
TEL. +420 585 131 601
INFO@ZOO-OLOMOUC.CZ
WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ

Vykoukněte našeho
mobilního průvodce
m.zoo-olomouc.cz

MAPA
ZOOOLOMOUC

Nová mapa zoo
/New zoo map/

Magnetka s tygrem
/Magnet with a tiger/

KALENDÁŘ AKCÍ V ROCE 2022

3. 1. - 14. 2. ZOOINVENTURA

V zoo je třeba vést přesnou evidenci chovaných zvířat. Zájemci, kteří se chtěli vžít do role sčítacích komisařů si mohli vyzkoušet, jak probíhá pravidelná inventura zvířat. Nejednalo se zřejmě o jednoduchou věc, protože naši chovanci chvíli neposedí. Soutěž probíhala do 14. 2. Zootinventury se zúčastnilo na 106 sčítacích komisařů.

14.-20. 3. VÍTÁNÍ JARA V ZOO

Jarní stezka na téma „Tisíce let s člověkem“ v režii DDM Olomouc představila domácí zvířata a jejich domestikaci. Také velké množství čerstvě narozených mláďat bylo výzvou k procházce po zoo. Do zoo zavítalo během celého týdne 8 814 návštěvníků.

1. 4.- 30. 6. JARNÍ FOTOSOUTĚŽ O NEJHEZČÍ MLÁDĚ

Na základě veřejného hlasování na facebookové stránce Zoo Olomouc vybrali naši příznivci pěti nejpopulárnějších fotografií. Ty byly oceněny věcnými cenami. Hlavní výhrou byl poukaz na zážitkový program „Zoo zadními vrátky“.

1. Polčíková Pavla - Levhart mandžuský
2. Metelka Vlastimil - Krokodýl čelnatý
3. Albrecht Miloš - Vik Hudsonův
4. Mičánek Lubomír - Svačina
5. Jošt Marek - Lvice

2. 4. VETERINÁRNÍ KONTROLA KVS SVS ČR

V zoo proběhla veterinární kontrola Krajské veterinární správy.

Vítězná fotografie fotosoutěže
/The winning photography/

9. 4. DEN ZEMĚ

I přes poměrně nepříznivé počasí se zábavný program tematicky zaměřený na přírodu České republiky pro malé i velké v režii DDM Olomouc vydařil. Areál zoologické zahrady tak oživila stanoviště s hravými úkoly.

16.-17. 4. VELIKONOČNÍ TRADICE A KOMENTOVANÁ KRMENÍ V AREÁLU

Ve spolupráci s Historickým spolkem Kirri i zaměstnanci zoo jsme připravili o víkendu soutěžní stanoviště, která návštěvníkům představila různé velikonoční tradice. Kromě soutěžení si účastníci mohli vyrobit malované vejce nebo zhlédnout premiérová komentovaná krmení. Areálem zoo prošlo o víkendu celkem 5 413 návštěvníků.

21. 4. KOMISE ZE SDRUŽENÍ ČESKÁ ZOO

Zoo Olomouc navštívili Jaroslav Svoboda a Ing. Vladislav Jiroušek a další lidé ze sdružení Česká zoo za účelem posouzení pavilonu Kalahari, který jsme přihlásili do soutěže Stavba roku 2021.

Velikonoce v Zoo Olomouc
/Easter in zoo/

Velikonoční ukázky lidových řemesel
/Traditional folk crafts/

Komise ze sdružení Česká zoo
/Committee from Czech zoo association/

Foto z předselekové konference čarodějnic
/Photo from Witch event/

21.-24. 4. JARNÍ ETAPA FLORY OLOMOUC

Akce se zúčastnila některá námi chovaná hospodářská zvířata.

23. 4. PŘEDSLETOVÁ KONFERENCE ČARODĚJNIC

Předsletová konference čarodějnic hostila všechny příslušníky čarodějnického cechu. Díky nejúčinnějším tematickým workshopům, vzdělávacím aktivitám, ale i školením BOZP se všichni účastníci mohli dozvědět, jak se dostatečně připravit na nadcházející tradiční slety. Součástí byl i veletrh mučičích nástrojů, na kterém nechyběl ani populární pranýř. O samotná školení jsme zaznamenali velký zájem, na stanovíšti se tak vystřídalo okolo 250 malých čarodějnic a čarodějů. Areál zoo v tento den hostil 3 733 návštěvníků.

1. 5. - 28. 9. KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Komentovaná krmení přináší návštěvníkům zajímavosti ze světa zvířat. První z nich probíhají o velikonočním víkend; v měsících květen, červen a září jsou pouze o víkendech a svátcích; v červenci a srpnu každý den. Setkání probíhala u těchto zvířat:

- 10:00 lemur kata
- 10:30 surikata (KALAHARI)
- 11:00 gepard štlíhý
- 11:30 klokan rudý, psoun prériový
- 12:00 velbloud dvouhrbý
- 12:30 kočkovité šelmy
- 13:30 makak červenolící
- 14:00 vlk Hudsonův
- 14:30 medvěd baribal
- 15:00 žirafa Rothschildova

7. 5. VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU

Spolu se členy České ornitologické společnosti jsme si v našem ptačím altánu naproti euroasijskému safari představili metody vědecké práce spojené s terénním výzkumem ptáků. V rámci celodenního tematického programu jsme předvedli ukázky odchytů a kroužkování ptáků, kontroly budek, poznávání maket pta-

Komentované krmení lemuru kata
/Commented feeding of Ring-tailed Lemurs/

Komentované krmení žiraf
/Commented feeding of Rothschild Giraffes/

Vítání ptačího zpěvu
/Event with Czech Society for Ornithology/

čích druhů, které vyrábí z plsti paní Škráčková z Bělkovic. Proběhly také dvě komentované prohlídky o volně žijících ptácích v zoo vedené ornitologem Evženem Tošenovským. Do areálu zoologické zahrady zavítalo celkem 1 860 návštěvníků.

Výročí založení veterinární kliniky
/Anniversary of the veterinary clinic/

Zlatý list Břidličná
/Environmental competition in Břidličná/

Den rodin v naší zoo
/Family day in zoo/

Mezinárodní den biodiverzity
/International Biodiversity day/

7. 5. VÝROČÍ ZALOŽENÍ VETERINÁRNÍ KLINIKY MVDR. MICHAELA MAZOCHA

Naši pracovníci se zúčastnili oslavy výročí založení Veterinární kliniky MVDr. Michaela Mazocha, se kterým dlouhodobě spolupracujeme.

9. 5. ZLATÝ LIST BŘIDLIČNÁ

Jako každoročně se naši pracovníci Libuše Veselá, Pavel Javůrek a Miroslav Vaverka zúčastnili krajského kola přírodovědné soutěže Zlatý list, kde zajišťovali chod jednoho ze stanovišť.

15. 5. DEN RODIN V ZOO OLOMOUC

Bohatý program a dětské vstupné zdarma přilákalo v neděli 15. do zoologické zahrady obrovské množství návštěvníků, kterých dorazilo celkem 6 336. Akce pořádaná Olomouckým krajem spolu s Rodinnými pasy se nadmíru vyvedla, děti mohly absolvovat například zábavný program na pódiu, komentovaná krmení, rodinnou soutěž, hry, skákací atrakce a mnohé další. Držitelé Rodinných pasů mohli navíc navštívit za zvýhodněnou cenu Lanáček.

18. 5. BÍLÝ SLON 2021

Zoologická zahrada Olomouc se zúčastnila předávání cen v prestižní soutěži „Bílý slon“ v bývalém kapucinském klášteře ve Fulneku.

21. 5. MEZINÁRODNÍ DEN BIODIVERZITY

Zoo Olomouc ve spolupráci s Katedrou ekologie Univerzity Palackého v Olomouci připravila vzdělávací program pro všechny návštěvníky. Na třech zajímavých stanovištích pojednávajících o výzkumných aktivitách na tomto odborném pracovišti se mohli návštěvníci seznámit s životem v půdě, ve vodě nebo se dozvědět zajímavé informace o hmyzu kolem nás. Do zoo zavítalo celkem 3 450 lidí.

4.-5. 6. VÍKEND DĚTÍ

Víkend dětí proběhl v duchu pohádkového lesa, kde na malé i velké účastníky čekaly nejrůznější pohádkové bytosti. Děti pomáhaly shánět správné ingredience pro čarodějnické lektvary, uděly pořádek v pohádkové říši mezi čarodějnicemi a čaroději, zarybařily si

s vodníkem a vypraly mu špinavé prádlo, zaskákaly si v pytli s čerty, rozpoznávaly zvířecí kůže a Sněhurce a jejím trpaslíkům poskládaly rozbité obrázky. Na každém zastavení jsme také připravili tematické fotokoutky. Areál o víkendů přivítal celkem 5 353 návštěvníků.

4.-5. 6. NÁRODNÍ ŽRALOČÍ TÝDEN

Jako již každoročně proběhla v naší zoo osvětová akce s názvem „Národní žraločí týden 2022“ pořádaná při příležitosti světového dne moří a oceánů skupinou obránců divočiny „FOREST“. Ve svém stánku naproti vlčímu safari prezentovali velké množství informací a zajímavosti ze života těchto mořských predátorů.

7. 6. SBĚRATELSKÉ BANKOVKY

Unikátní „sběratelské bankovky“ vytištěné ve Státní tiskárně cenin si návštěvníci olomoucké zoo mohli od tohoto dne koupit přímo v areálu. Pamětní listy s hlavním motivem evoluce vzešly z mezinárodní designerské soutěže. Bankovky s propracovanou kresbou zvířat usazených do jejich biotopů pochází z dílny designerské dvojice české akademické sochařky a medailérky Majky Wichnerové a slovenského designéra Mateje Gábriše. Letošní pilotní projekt, kterého se účastnily prozatím 4 zoologické zahrady, předčil očekávání, neboť zájem o „bankovky“ byl nevídaný.

10. 6. ZOORAFTING - DIVOČINA NA VODĚ

Pro naše zaměstnance jsme v resortu Krásná Morava přichystali jarní teambuildingovou akci. Připravena pro ně byla plavba na raftech, různá soutěžní klání a bohaté občerstvení, které na ně čekalo po úspěšném doplutí z Chomoutova do kempu.

12. 6. SPOLEČNOST PRO RANOU PĚČI

Společnost pro ranou péči zajišťující podporu a pomoc rodinám, ve kterých se narodilo dítě se zrakovým nebo kombinovaným či jiným postižením, zavítala do olomoucké zoo. Společně s jejich představiteli a v doprovodu příbuzných přišly či přijely děti, které její pomoc potřebují. Zahrada jim nabídla program „Dotyková zoo“ a „Setkání s kontaktním zvířetem“.

Stanoviště s čarodějnici
/Stand with witch/

Víkend dětí
/Children's weekend/

Zaměstnanci zoo na podnikové akci
/Corporate event/

Jízda na raftech
/Rafting/

Teambuilding pokračoval i v kempu
/Teambuilding continued in camp/

Fotograf Joel Sartore
/Photographer – Joel Sartore/

Fotografie vzniklá v rámci projektu PhotoArk
/Photo for PhotoArk project/

Příměstský tábor v naší zoo
/Suburban camp in zoo/

12. 6. TERČIN ZVÍŘECÍ SVĚT

Natáčení dalšího dílu oblíbeného seriálu pro děti přijel zajistit štáb České televize. Natáčelo se po celý den. Pozornost byla tentokrát věnována pandám, levhartům, binturongům, adaxům, fenkům a dalším zvířatům.

14. 6. PROJEKT PHOTOARK

V rámci svého fotografického projektu PhotoArk poctil naši zoo svou návštěvou světově uznávaný fotograf National Geographic Joel Sartore se svým týmem. Do fotografické databáze světové biodiverzity jsme přispěli zvětšením křívek obecných (*Loxia curvirostra*) a kolonoků (*Mustela sibirica*).

18.-19. 6. SVĚTOVÝ DEN ŽIRAF

Zábavná stezka na téma ze života žiraf zpestřila návštěvníkům víkendové dny v zoologické zahradě.

11. 7. - 19. 8. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY ZOO OLOMOUC

Čtvrtého ročníku příměstských táborů se zúčastnilo celkem 190 dětí. Jako již tradičně se skládal ze šestice turnusů v termínech: 11.-15. 7., 18.-22. 7., 25.-29. 7., 1.-5. 8., 8.-12. 8., 15.-19. 8.

Tábory jsou u dětí velmi oblíbené
/Camps are very popular/

19. 7. PREMIÉRA FILMU

Filmaři pod vedením herce a režiséra Miroslava Krobota si vybrali Zoo Olomouci jako jednu ze svých lokací pro natáčení filmu Velká premiéra. Natáčelo se u velbloudů a oryxů. Ve filmu si zahrála i naše zooložka RNDr. Libuše Veselá. Umělci film osobně uvedli v předpremiéře 19. července v olomouckém kině Metropol.

2. 8. VETERINÁRNÍ KONTROLA KVS SVS ČR

Dne 2. 8. se uskutečnila pravidelná kontrola z Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Olomoucký kraj, kterou provedli MVDr. Viera Karabová, MVDr. Miloslav Lakomý a MVDr. Alena Danielová. Předmětem kontroly byla veterinární dokumentace, dodržování biologické bezpečnosti, požadavků při přesunech zvířat včetně dovozu ze třetích zemí, povinností při nakládání s vedlejšími živočišnými produkty a welfare zvířat. Kontrola nezasnamenala žádný problém.

6. 8. DEN BEZ PALMOVÉHO OLEJE

Tato akce byla z důvodu nepříznivého počasí nakonec zrušena.

18. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUČ PRO DĚTI Z UKRAJINY

Paní zooložka připravila komentovaný program pro skupinu ukrajinských dětí, které se účastnily příměstského tábora DDM Olomouc.

20. 8. DEN ZVÍŘECÍCH REKORDŮ

Na šesti stanovištích umístěných na dětském hřišti jsme s návštěvníky zkoumali, zkusili a ověřovali rekordy a „superschopnosti“ zvířecí říše. Děti i dospělí tak absolvovali řadu her a dozvěděli se spoustu zajímavých informací, za jejichž správné vyřešení dostalo přes 80 účastníků i drobnou odměnu v podobě publikace „Za přírodou v Zoo Olomouc“. Největším tahákem byla ukázka nejrůznějších druhů potrav a krmiv, jenž předkládáme našim světcům, a dotyková zoo. Šikovně si odnesli domů vlastnoručně vyrobená papírová zvířátka. Akci podpořila VZP. Sobotní den přilákal celkem 2 318 návštěvníků.

Foto z natáčení filmu Velká premiéra
/Shooting a film called "Velká premiéra"/

Veterinární kontrola KVS
/Veterinary control/

Tábor pro děti z Ukrajiny
/Camp for Ukrainian children/

Den zvířecích rekordů
/The Day of Animal Records/

Příměstský tábor DDM
/The suburban camp of the youth club/

Mezinárodní noc pro netopýry
/The International Night for Bats/

Den pro zoologické zahrady
/The Zoological Gardens Day/

Záchraný program Kuskang
/The Kuskang Rescue Program/

22.-26. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUC

Poslední prázdninový týden patřil už tradičně dětem z příměstského tábora DDM Olomouc.

22.-26. 8. LETNÍ UNIVERZITA JUNIORŮ V ZOO
Pracovníci marketingu a vzdělávání zajišťovali program pro „Letní univerzitu juniorů“ pořádanou Středoevropskou asociací přátel ZOO.

26. 8. MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

Poslední srpnový pátek již tradičně patří netopýrům a jejich mezinárodní noci. Lidé, kteří se této akce zúčastní, mají možnost se seznámit se životem netopýrů, s možnostmi jejich ochrany i vědeckým výzkumem, dozví se také, jak jim mohou sami pomoci. Večer jsme odstartovali v 17 hod. krátkým kvízem pro děti, za jehož splnění účastníci obdrželi publikaci „Za přírodou v Zoo Olomouc“. Poté převzal slovo RNDr. Jiří Šafaří se svou fundovanou přednáškou, kterou zakončil ukázkou živých netopýrů. V další části pak hravou formou představil jejich zvyky. Vyzkoušeli jsme si rovněž, jak se odchyťávají, měří a váží. Při společné procházce večerní zoologickou zahradou jsme se potkali s námi chovanými letouny. Zavítali jsme i do Pavilonu netopýrů, Jihoamerického pavilonu, ale i do pavilonu Kalahari, kde jsme měli možnost pozorovat aktivní hrabáče a medojedy kapské. Zlatým hřebem večera byl závěrečný film. Akci navštívilo 30 účastníků.

3. 9. DEN PRO ZOOLOGICKÉ ZAHRADY

V sobotu 3. 9. proběhl čtvrtý ročník akce nazvané Den pro zoologické zahrady. Její chod zajišťují různé projekty a organizace, které se zaměřují na ochranu ohrožených druhů zvířat na celém světě i v ČR. Návštěvníci mohli načerpat inspiraci, dozvědět se nové poznatky, nakoupit krásné věci, a tím podpořit činnost těchto organizací. V sobotní den navštívilo areál zoo celkem 2 547 návštěvníků.

Zúčastnily se tyto organizace:

- Derbianus Conservation
- The Kuskang Rescue Program
- Veterináři bez hranic

- Česká společnost pro ochranu netopýrů
- Česká společnost ornitologická
- ALKA Wildlife, o. p. s.
- Katedra ekologie a životního prostředí UPOL

3. 9. S VYSLOUŽILCI ZDARMA DO ZOO

Na tradiční akci pořádanou společností ELEKTROWIN mohli návštěvníci přinést staré elektrospotřebiče a vyměnit je za dětskou vstupenku. Tuto možnost využilo celkem 22 návštěvníků.

5. 9. VALNÁ HROMADA UCSZOO

V naší zoo se uskutečnila valná hromada Unie českých a slovenských zoologických zahrad.

21. 9. BRANNÝ ZÁVOD PRO SENIORY

Tuto zářijovou středu proběhl na Svatém Kopečku v areálu zoo a jeho blízkém okolí již devátý ročník akce pro seniory pořádaný Městskou policií Olomouc.

28. 9. - 31. 10. MĚSÍC ROZHLEDEN

Od 28. září, v Den věží a rozhleden ČR, a po celý následující měsíc při cestě na vrchol rozhledny čekalo na návštěvníky 10 kvízových otázek na 10 mezipatrech. Cesta nahoru obohacená o zajímavé otázky uběhla jako nic a na vyhlídkové plošině si každý mohl zkontrolovat správné odpovědi. Zároveň tam na ně čekala superotázka s možností získat odměnu. Odpověď zaslala celá řada zájemců, ovšem výherci mohli být pouze tři.

29. 9. - 2. 10. PODZIMNÍ ETAPA FLORY OLOMOUC

Akce se zúčastnila některá námi chovaná hospodářská zvířata.

1.-2. 10. SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Podzimní vědomostní stezka o velbloudech, opět v režii DDM Olomouc, poskytla malým i velkým návštěvníkům zoo zábavnou formou spoustu zajímavých informací o těchto zvířatech.

Branný závod pro seniory
/Race for seniors/

Naše zvířata na výstavišti Flora
/Our animals on Flora Olomouc/

Národní vlčí týden
/National Wolf Awareness Week/

1.- 2. 10. NÁRODNÍ VLČÍ TÝDEN

Osvětová kampaň skupiny FOREST k Národnímu vlčímu týdnu (National Wolf Awareness Week) pořádaný ve Spojených státech amerických) byla doplněna bohatou vlčí expozicí v altánku naproti výběhu vlků Hudsonových a přiblížila všem zájemcům život těchto zvířat a důležitost jejich ochrany.

Malování na obličej na Večeru duchů
/Face painting on Ghosts' Evening /

Naši zaměstnanci na Večeru duchů
/Our employees on Ghosts' Evening/

Krampus Olomouc na Večeru duchů
/The Krampus Olomouc group/

8. 10. ZÁJEZD PRACOVNÍKŮ ZOO DO ZOO CHORZÓW

Pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky jsme uspořádali zájezd do zoologické zahrady v polských Katovicích. Všichni zúčastnění si výlet náležitě užili.

11. 10. BRANNÝ ZÁVOD PRO ŽÁKY ZŠ

Na Svatém Kopečku v areálu zoo a jeho blízkém okolí proběhl již jedenadvacátý ročník branného závodu pro žáky základních škol „O putovní pohár primátora města Olomouce“.

22.-30. 10. VEČER DUCHŮ A STRAŠIDELNÁ ZOO

Na Večer duchů se v sobotu 22. 10. přišlo podívat 3 045 návštěvníků. Přestože počasí bylo pochmurné, návštěvníci hýřili úsměvy, i když těm malým nepatrně zatuhy ve chvíli, kdy se na scéně objevili čerti. Zpočátku je nebojácně vyhlíželi z ramen svých rodičů, ale po otevření pekelné brány rychle slezly a raději se držely máminy sukně. Areál zoo ozdobilo na 500 dýní, byla připravena Strašidelná stezka a tematická stanoviště s dušičkovými rekvizitami. Zahrada tímto děkuje Moravskému divadlu Olomouc za osobní účast, zapůjčení krásných kostýmů, které kostymérna nabízí i pro veřejnost, mágům z Pevnosti poznání za doplnění atmosféry, svatokopecké základní škole za pomoc s dlabáním dýní, čertům Krampus Olomouc a v neposlední řadě historickému spolku Kirri, kteří se postarali o to, aby Večer duchů dostal své pověsti.

Od neděle 23. 12. následně navázala Strašidelná zoo, která pokračovala až do neděle 30. 10. Akci navštívilo přes 15 000 návštěvníků.

30. 10. SPOT VEČERA DUCHŮ

Petr Vodák během Večera duchů vytvořil ve spolupráci se Zoo Olomouc minutový spot, který bude sloužit k propagaci této akce v roce 2023. Stejný počin provázal i Večerní vánoční prohlídky spojené se sváteční výzdobou areálu.

Vystoupení na Zoo světél
/Dance show on Zoo of lights event/

25. 10. BESEDA SE ZRAKOVĚ POSTIŽENÝMI

Zaměstnanci marketingového oddělení Zoologické zahrady Olomouc se zúčastnili besedy se zrakově postiženými. Jejich otázky se týkaly zajímavostí ze světa zvířat i provozu zahrady. Došlo rovněž na problematiku, jak zahradu pro lidi s částečnou, či úplnou ztrátou zraku vylepšit, aby pro ně byla co nejvíce bezbariérová a zvířecí svět tak dostupnější.

28. 10. ZOO SVĚTEL (LAMPIONOVÝ PRŮVOD)

V pátek 28. 10. proběhla Zoo světél. Tento lampionový průvod zahájilo světelné vystoupení andělů skupiny Obyčejně neobyčejných žen a komentovaná prohlídka pracovníků zoo.

4. 11. NATÁČENÍ POŘADU „DOBŘE RÁNO S ČESKOU TELEVIZÍ“

Přímo do areálu Zoo Olomouc zavítal štáb televizního studia Ostrava, aby zde natočil živé vstupy pro své ranní vysílání pořadu „Dobré ráno s Českou televizí“. Hlavní mediální hvězdou se stal hrabáč, následovaly surikatky a plazi. Závěr patřil makakům a vlkům.

Setkání patoložů a parazitoložů
/Pathology and parasitology meeting/

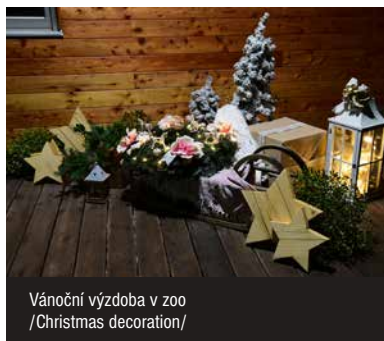
Z pohádky „S čerty nejsou žerty“
/Stand „Give the Devil His Due“/

Výjev z pohádky o Popelce
/From the Cinderella fairy tale/

Zdobení stromu pro zvířata
/Decorating of Christmas tree for animals/

Vánoční výzdoba v zoo
/Christmas decoration/

Slavnostně nasvícená zoo
/Christmas lights/

24. 11. PRACOVNÍ SETKÁNÍ PATOLOGŮ A PARAZITOLOGŮ SVŮ ČR

Při příležitosti dvoudenního „Pracovního setkání patologů a parazitologů SVŮ ČR“ proběhla komentovaná prohlídka pod vedením MVDr. Lenky Chrastinové a RNDr. Libuše Veselé.

16. 12. - 8. 1. 2023 POHÁDKOVÁ ZOO A VÁNOČNÍ VÝZDOBA V AREÁLU

V areálu jsme pro návštěvníky připravili pohádkové instalace, které se letos nově rozrostly o scény z předních českých vánočních pohádek, a několik vánočních aranžů.

17. 12. VÁNOČNÍ STROM PRO ZVÍŘATA

Vánoční stromeček v zoo není pouhou okrasou, připravené ozdoby totiž slouží volně žijícím zvířatům jako potrava. Místo baněk jsou na něm jablíčka, lojové koule, šišky obalené v semínkách a jiné laskominy. Akci již tradičně zahájil Dům dětí a mládeže Olomouc, ke kterému se připojili i někteří návštěvníci a společně tak ozdobili několik stromů a keřů v okolí obchůzkové trasy.

24. 12. VÁNOČNÍ DÁREK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Dětské vstupné pro všechny dospěláky je dárek, který každoročně nadělujeme návštěvníkům a ani tentokrát tomu nebylo jinak. Překvapivě velký počet návštěvníků strávil dopoledne Štědrého dne v naší zahradě oděné do vánočního kabátku. Celkově branami zoo prošlo tento den 1 520 osob.

25.-30. 12. VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY S PRŮVODCEM

Vánoční výzdoba, zimní večer, teplý punč, natešení návštěvníci a příjemní průvodci. To vše spojovalo večerní vánoční prohlídky v zoo. Po delší pauze jsme se k této tradici opět vrátili. Komentované prohlídky probíhající 25.-30. 12. absolvovalo 607 návštěvníků.

Zpracovali:

Mgr. Pavel Javůrek, Iveta Gronská

SPONZOŘI ZOO OLOMOUC

Věnováním finančních darů pomáhají sponzoři naší zoologické zahradě významnou měrou v našem každodenním snažení o záchranu ohrožených druhů zvířat. Zájem spatřujeme jak u pravidelných dárců, kteří svým adoptivním zvířatům zachovávají přízeň i řadu let, tak u nových sponzorů, jež zoo podpořili nejen v době uzavření areálu pro veřejnost, ale i v období poté.

Jednou z forem, jak podpořit zoologickou zahradu, je adopce zvířete, a tím se finančně podílet na jeho výživě. Adoptivním rodičem se může stát jednotlivec, firma nebo kolektiv (třída, kroužek, sdružení apod.). Adoptovat můžete kterékoliv zvíře ze seznamu uvedeného na našich webových stránkách, a to již od 500 Kč za rok. Je to velmi jednoduché. Na našich webových stránkách vyplníte formulář k vámi vybranému zvířeti, které si přejete adoptovat. Tento adoptiční formulář je nutné vyplnit, neboť v něm dáváte souhlas s uzavřením elektronické darovací smlouvy a souhlas s GDPR. Adoptivní vztah trvá jeden rok od vyplnění formuláře a poté automaticky zaniká.

Adopce zvířete bývá velmi milým dárkem a překvapením pro přátele nebo rodinu. Adoptiční listinu zasíláme spolu s volnými vstupy na vaši e-mailovou adresu. Do listiny si můžete také dopsat vaše originální přání pro obdaruvaného.

Naši návštěvníci a příznivci zoo podpořili chov a výživu ohrožených druhů zvířat následujícími částkami:

Adopce zvířat	2 712 231 Kč
Věcné dary	138 023 Kč
DMS	15 551 Kč
Mám v péči	17 850 Kč

Kromě adopcí zvířat můžete zoologickou zahradu podpořit i takto:

1. Koupí VSTUPNÉHO pro sebe nebo své blízké.
2. Podpořit Zoo Olomouc libovolným obnosem na DÁRCOVSKÝ ÚČET. Peníze budou využity na podporu chovu zvířat v naší zoo.
3. Zakoupit voucher MÁM V PÉČI, kdy přispíváte menšími částkami na vybrané zvíře, a obratem získáte dárcovský certifikát.
4. Dárci mohou přispět i odesláním zprávy z mobilního telefonu. DÁRCOVSKÝMI SMS podpoříte ohrožená zvířata v Zoo Olomouc.

V roce 2022 se do programu adopcí zapojilo celkem 448 adoptivních rodičů. Děkujeme všem rodinám, jednotlivcům, kolektivům a třídám mateřských a základních škol, firmám, sdružením a všem ostatním. Na chov a výživu zvířat chovaných v naší olomoucké zoo jste přispěli celkovou částkou ve výši 2 883 655 Kč. Děkujeme, že nám touto podporou pomáháte plnit hlavní poslání zoologických zahrad.

Nový vzhled Adoptiční listiny
/New visual of adoption certificate/

PENĚŽITÉ DARY - FYZICKÉ OSOBY, SPOLKY, KOLEKTIVY, KROUŽKY

Adámková Nikola, Újezd u Uničova

Adamopulosová Pavlína, Osoblaha

Andrássy Lucie, Nový Jičín

Andrová Kateřina, Chrudim

AŽD, MZO-MTZ, Olomouc

Bahňáková Helena, Olomouc

Balášová Hana, Prostějov

Balzer Michal, Olomouc

Bardoňová Eva, Olomouc

Barlogová Marie Sára, Uherské Hradiště

Bartáková Ilona, Velký Týnec

Bartošová Emílie, Postřelmov

Bednář Jindřich, Přerov

Bednaříková Lea, Olomouc

Bencová Jitka, Krnov

Bigas Petr st., Broumov

Bigas Petr, Broumov

Bigasová Johana, Broumov

Bigasová Milena, Broumov

Bílek Petr, Velká Bystřice

Brančíková Marcela, Olomouc

Bratrstvo buněčné placky, Olomouc

Čehovská Lucie, Vrbátky

Černohous Petr, Petrov nad Desnou

Černota Jiří, Nový Jičín – Loučka

Čížková Romana, Přerov

Člupný Petr, Bílá Lhota

Daněk Dominik, Kladno

Darat Adam, Olomouc

Dařílková Naďa, Olomouc

Davidová Monika, Praha

Dittrichová Veronika, Postřelmov

Dobešová Jolana, Olomouc

Doležel Martin, Brno

Domanská Marie, Přerov

Dostálová Simona, Olomouc

Dostálová Věra, Olomouc

Doubravová Renata, Lipník nad Bečvou

Doubravská Lenka, Přerov

Drábek Jiří, Držovice

Drdová Simona, Chotěšov

Drexlerová Jana, Olomouc

DŘEVÁCI metal fans, Lipník nad Bečvou

Dubravský Radek, Olomouc

Duda Roman, Klíčany

Dulínková Michaela, Bruntál

Dům dětí a mládeže Litovel

Durcová Ingrid, Bruntál

Engel Sebastien, Přerov

Englová Jasmína, Přerov

Fantalová Miroslava, Olomouc

FbK OrlickoTřebovsko, Česká Třebová

Fingerová Lenka, Olomouc

Fojtíková Kristýna, Valšov

Fojtíková Zuzana, Lipník nad Bečvou

Formánková Soňa, Olomouc

Fukalová Markéta, Štarnov

Ganger Věra, Chotěšov

Greplová Beáta, Olomouc

Hájkovi, Olomouc

Halířová Tereza, Prostějov

Haltmar Miroslav, Šternberk

Hammerová Hana, Prostějov

Haník Tomáš, Olomouc

Havlíček Petr, Mohelnice

Havlíčková Anna, Jevíčko

Havlíčková Marie, Hvozď

Hegrová Eva, Archlebov

Hejlová Lucie, Ostopovice

Henslová Šárka, Brno

Hochmannová Olga, Olomouc

Homolovi Zuzana a Petr, Šternberk

Horňáková Tereza, Mostkovice

Hovancová Hana, Bílá Lhota

Hoyerová Klára, Praha 2

Hradil Zahradníková Ivana, Přerov

Hradil Zdenek, Přerov

Hradilová Terezie, Lipník nad Bečvou

Hroch Tomáš, Zábřeh

Hudcová Hana, Olomouc

Hýblová Romana, Olomouc

Chaura Vilém, Pardubice

Chudý Jonáš, Praha

Iliadisová Marta, Olomouc

Jakuba Michal, Olomouc

Janečková Simona, Brno

Janka Radek, Bystrovany

Janků Ondřej, Olomouc

Janoušek Ivo, Rýmařov

Jašková Veronika, Hrabšíň

Jelínková Alena, Hranice

Jezdecký oddíl Pegas, Náměšť na Hané

Ježková Zdenka, Kostelec na Hané
Jorda Jakub, Bruntál
Juchymivová Dagmar, Dlouhá Loučka
Jurášek Petr, Olomouc
Jurečka Radek, Rybí
Kabilková Marta, Hněvotín
Kalábová Silvie, Slatinice
Kašpárková Jana, Pečky
Kavková Dagmar, Přerov
Kavková Michaela, Olomouc
Klapáčová Lenka, Nové Město na Moravě
Klein Jakub, České Budějovice
Kleštinec Milan, Olomouc
Klíčová Věra, Šternberk
Knápková Andrea, Ostrava Výškovice
Knotová Michaela, Praha 6
Kolářová Kristina, Obecnice
Kolářová Marie, Brno
Kolářová Nikola, Vendolí
Kollerová Mašková Aneta, Olomouc
Komínek Miroslav, Přerov
Konečná Veronika, Olomouc
Kopejska Martin, Kosmonosy
Kopytková Michaela, Olomouc
Korábečná Kamila, Olomouc-Chomoutov
Kořínková Lenka, Přáslavice
Kosík Pavel, Vrbno pod Pradědem
Kotsopoulosová Jana, Olomouc
Koudela Jiří, Milovice
Koukalová Margita, Prostějov
Kožoušková Eva, Kamenná
Krátká Marie, Olomouc-Hodolany
Krátký Jaromír, Přerov
Krátký Martin, Žichlínek
Kratochvílová Jana, Olomouc
Kratochvílová Tereza, Praha 8
Krejčí Alena, Šumperk
Krejza Zdeněk, Olomouc
Krempaský Jakub, Praha
Kristová Klára, Mokrá-Horákov
Kröner David, Olomouc
Kropáčová Renáta, Kladno
Kroupová Lucie, Pardubice
Křepela Tomáš, Brno
Křupková Amálie, Mohelnice
Kubačka Mikuláš, Přerov
Kubačková Marie, Přerov

Kubalčík Jan, Jesenec
Kubalčíková Kateřina, Olšany u Prostějova
Kubiček Radek, Olomouc
Kubičková Kateřina, Rapotín
Kučerová Eva, Uherské Hradiště
Kudělková Romana, Olomouc
Kurcová Kristina, Praha 3
Kvapil Pokorná Tereza, Pavlov
Kvapilová Taťána, Olomouc
Kypusová Marta, Olomouc
Kyselá Radka, Věrovany
Landová Hana, Šumperk
Lindauerová Jana, Praha 5
Locker Adam, Zábřeh
Lockerová Anna, Rychnov nad Kněžnou
Lojínová Petra, Přelouč
Loubová Věra, Pardubice
Lux Vítězslav, Ústí nad Orlicí
Macek Václav, Olomouc
Macourková Zdenka, Olomouc
Madeja Martin, Olomouc
Machalová Dana, Brno
Machovská Zlatica, Olomouc-Samotišky
Makoš Marián, Ondratice
Malá Kateřina, Beroun
Martinek Pavel, Olomouc
Matějčíková Veronika, Přerov
Matějová Barbora, Olomouc
Matějů Lucie, Olomouc
Matoušek Roman, Olomouc
Matoušková Ivanka, Šternberk
Matušek Lukáš, Olomouc
Matýsová Helena, Olomouc
Mazáčová Miloslava, Bubovice
Měrková Svatava, Přerov
Mířka Dušan, Olomouc
Michnová Petra, Milotice nad Bečvou
Mikláš Jan, Prostějov
Miklíková Silvie, Olomouc
Mikulášková Anežka, Olomouc
Mišelnická Jana, Olomouc
Mlejnková Martina, Dobromilice
Mlynář Jan, Pardubice
Mollnhuberová Eva, Luboměř
Molnár Josef, Olomouc
Morbitzer Stanislav, Horka nad Moravou
Motalová Hana, Prostějov

Mrakava Tomáš, Olomouc
Mrázková Veronika, Rychnov nad Kněžnou
Mysliveček Milan, Zruč nad Sázavou
Navrátilová Pavla, Drahanovice
Neklanová Marta a Kozel Petr, Vrbátky
Němčáková Barbora, Kroměříž
Neplechová Marie, Štěpánov
Neumannová Anna, Šternberk
Neužilová Taťána, Olomouc
Nimrichter Čeněk, Brničko
Nimrichterová Hana, Brničko
Nosková Tereza, Bohutín
Nováková Kateřina, Prostějov
Nováková Klára, Slatinice
Novotná Petra, Lutín
Nygrýnová Zdeňka, Olomouc
Oral Ivo, Olomouc
ORL klinika – FN Olomouc
Palinková Eva, Olomouc
Palkosková Sylvie, Jirkov
Pánek Jiří, Olomouc
Pánová Vendula, Prostějov
Páral Jan, Čechy pod Kosířem
Pavlicová Karla, Olomouc
Pecháčková Vendula, Štítý
Peřinová Diana, Olomouc
Píchalová Černá Alena, Mladeč
Piňosová Veronika, Olomouc
Piroutek Tomáš, Olomouc
Piteráková Jitka, Olomouc
Plintovičová Anežka, Kelčany
Podgrabinská Eliška, Olomouc
Podgrabinský Petr, Olomouc
Pokorná Ivana, Křelov-Břuchotín
Poláchová Vašátková Jana, Olomouc
Polášek Přemysl, Olomouc
Polášková Leona, Tršice-Hostkovice
Polová Leontýna, Šternberk
Portešová Kateřina, Zábřeh
Pospíšilík Marek, Sušice
Pospíšilová Marie, Olomouc
Pospíšilová Pavla, Bystřice pod Hostýnem
Prosecký Vít, Prace
Přidal Petr, Těšetice
Příkryl Vítězslav, Bruntál
Pučoková Markéta, Olomouc
Quisová Rozálie, Holasovice

Rajmonová Marie, Olomouc
Reich Pavel, Přerov
Rekova Renata, Prostějov
Ritterová Gabriela, Olomouc
Rosecká Jana, Chudobín
Rubáčová Petra, Prostějov
Rušíkvas Adam, Vrchlabí
Růžičková Daniela, Zábřeh
Rychová Miluše, Bruntál
Ryšánek Miroslav, Beroun
Řoutil Vilemek, Šternberk
SDH Náměšř na Hané
Sdružení Podkovy, Bohuňovice
Sedláčková Monika, Přerov
Sedlářová Pavlína, Olomouc
Severinová Hana, Krnov
Schejbalová Renata, Pardubice
Skaličková Zuzana, Šternberk
Skřebský Jan, Postřelmov
Skřepský Roman, Jevíčko
Smetana Roman, Bystrovany
Smrčková Denisa, Olomouc
Soukupová Lucie, Město Albrechtice
Spáčil Tadeáš, Olomouc
Srněnský Pavel, Frenštát p. Radhoštěm
Stanke Ladislav, Olomouc
Stejskalová Eva, Olomouc
Stodůlky Property Park, s. r. o., Praha
Stošková Zdeňka, Prostějov
Stráněl Zdeněk, Olomouc
Stránská Marcela, Moravská Třebová
Stránský Jiří, Moravská Třebová
Stupárková Barbora, Olomouc
Súvová Petra, Olomouc
Svitáčková Anetka, Olomouc
Svoboda Petra, Praha 5
Svobodová Kristýna, Drahaný
Šenbergerová Jana, Zlaté Hory
Ševčík Michael, Prostějov
Šiška Pavel, Dlouhá Loučka
Šišková Dagmar, Dlouhá Loučka
Šišmova Pavlína, Zábřeh na Moravě
Škorňáková Dana, Ostrava
Škrabálek Machálek Gabriela, Šternberk
Škurková Simona, Olomouc
Šmerdová Pavlína, Brno
Šmída Štěpán, Měrotín

Šnajdr Honzík, Frýdlant n. Ostravicí
Šnajdrová Vladimíra, Olomouc-Holice
Špalek Radoslav, Horní Moštěnice
Šrámková Andrea, Olomouc
Šupík Pavel, Olomouc
Šuster Miroslav, Vrbno pod Pradědem
Švecová Pavla, Olomouc
Švikruhová Andrea, Orlová
Táborský Jan, Nový Jičín
Tempír-Kotrlá Andrea, Šumperk
Tisoň Tomáš, Vsisko
Tkadlec Petr, Šumperk
Tlustošová Lenka, Chornice
Tomášková Hana, Tověř
Tomková Martina, Čelákovice
Trávníčková Monika, Újezd
Tulejová Jana, Jeseník nad Odrou
Tumová Monika, Svitavy
Ulrichová Soňa, Velké Kunětic
Ústav soudního lékařství a med. práva,
– Olomouc
Vacovská Ivana, Olšany u Prostějova
Vachutková Kamila, Bruntál
Válová Nela, Olomouc
Varmuža Jan, Šumperk
Vavřík Alois, Myslejovice
Vavříčková Jitka, Myslejovice
Vávrová Lucie, Dobřenice
Vidomusová Kateřina, Jeseník nad Odrou
– Hůrka
Vignati Marie, Přerov
Viktorová Lucie, Olomouc
Vobejdová Zuzana, Olomouc
Vocelková Hana, Plzeň
Vodičková Zdenka, Olomouc
Volek Jaroslav, Chýnice
Vollmer Barbora, Olomouc
Vrabec Tadeáš, Studénka
Vrána Pavel, Olomouc
Vránová Lucie, Přerov
Vrbová Tereza, Olomouc
Vršek Jaroslav, Kladno
Vyběralová Dan, Hlušovice
Vyběralová Lenka, Přemyslovice
Vychodilová Ivana, Olomouc-Droždín
Vysloužilová Jitka, Hlubočky
Winterová Jana, Zábřeh

Wittner Aleš, Písek
Wittnerová Monika, Písek
Zajíčková Irena, Olomouc
Zápalka Martin, Olomouc-Lošov
Zapletal Libor, Prostějov
Zapletalová Jaroslava, Kroměříž
Zdařil Jaroslav, Olomouc
Zdařil Jiří, Olomouc
Zdařil Michal, Olomouc
Zelenková Ivana, Nový Jičín
Zeman Mirko, Blansko
Zgařarová Nelča, Lověšice
Zichová Andrea, Choceň
Zimmermannová Jarmila, Prostějov
Žita Aleš, Praha 10 – Malešice
Žita Petr, Praha 10 – Malešice
Žitová Lenka, Praha 10 – Malešice
Žitka Jan, Zvole
Žáčková Lenka, Olomouc
Žajglová Tereza, Bohuňovice
Žufníček Jiří, Olomouc

PENĚŽITÉ DARY – PRÁVNICKÉ OSOBY, ŽIVNOSTNÍCI

Běháme spolu, z. s., Jablonec nad Nisou
Bla bla bla Olomouc, s. r. o., Olomouc
Česká spořitelna, Olomouc
Ernst Leopold, s. r. o., Blansko
LB 2000, s. r. o., Olomouc
Luboš Chlanda – účetní a lektorské služby,
co frčí..., Dolany
Pivovary CZ Group, a. s., Přerov I – Město
PRIMA PACK, s. r. o., Olomouc
Rádio Haná, Olomouc
REISSWOLF likvidace dokumentů a dat,
s. r. o., Kralupy nad Vltavou
Středoevropská asociace přátel zoo, z. s.,
– Plzeň
TESCO SW, a. s., Olomouc

PENĚŽITÉ DARY – ŠKOLY A ZAŘÍZENÍ ŽRIZOVANÁ MINISTERSTVEM ŠKOLSTVÍ

Gymnázium Čajkovského, Olomouc
Gymnázium Jakuba Škody, Přerov
Mateřská škola G. Frištenského, Litovel
MŠ Doloplazy
MŠ Radova, Olomouc

MŠ Sedmikráska, Rožňavská, Olomouc
Obchodní akademie 1. B, Prostějov
Základní škola a Mateřská škola Demlova,
– Olomouc

Základní škola Břidličná
Základní škola Felberova, Svitavy
Základní škola Haškova, Uničov
ZŠ a MŠ I. Stupeň, Senice na Hané
ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová-lázně
ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou
ZŠ a MŠ Sluníčko, s. r. o., Lipník nad Bečvou
ZŠ a MŠ Určice
ZŠ Dlouhá Loučka
ZŠ E. Valenty, Prostějov
ZŠ nám. Svobody, Šternberk
ZŠ Stupkova, Olomouc

VĚCNÉ DARY

DAJANA PET, s. r. o., Bohuňovice
LIDL ČR, v. o. s., Olomouc
MJM agro, a. s., Litovel
Novák Jiří, Velký Týnec
Obec Zdětín

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI

REKLAMA

Auto Kubíček, s. r. o., Šumperk
BIDFOOD Czech Republic, s. r. o.,
– Kralupy nad Vltavou
Javořice, a. s., Ptení
Kofola, a. s., Krnov
LUNA zmrzlina ČR spol. s. r. o., Praha
Moravské divadlo Olomouc,
– příspěvková organizace
NEJLEPŠÍ ADRESA, a. s., Olomouc
Pivovary CZ Group a. s., Přerov
Solagro, s. r. o., Olomouc-Skrbeň
Vodohospodářská společnost Olomouc, a. s.
Zvoska, s. r. o., Krnov

Zpracovala: Bc. Markéta Steinerová, DiS.

GASTRO

Po dvouletém pandemickém období konečně přišel rok, kdy jsme se mohli nadechnout a pracovat bez omezujících vládních opatření. Návštěvnost se od ledna pohybovala na poměrně vysoké úrovni. V žebříčku od roku 2011 se držela stále kolem čtvrtého místa, pouze prázdniny byly zcela průměrné a září druhé nejhorší. Výsledek za celý rok je téměř totožný s rokem předchozím. Celkové tržby za úsek gastru oproti předchozímu roku malinko stouply.

Začátek roku patřil jako obvykle inventurám, uzavření a zhodnocení roku předchozího a úklidu. Kromě toho jsme se zaměřili na opravy stávajících (restaurace Pod Věží - malování a bistro U Lemurů - venkovní opravy) a stavby nových provozů (gril U Lvů a kavárna U Koziček), včetně zajištění jejich vybavení a všeho potřebného pro zahájení provozu. Náročnější bylo letos i zajištění personálního pokrytí. Od dubna začal sezónní kolotoč neustávajícího objednávání a přebírání zboží, kancelářského zpracování dokladů, provozních příprav a vydávání občerstvení hladovým zákazníkům. Pokračující absence grilu U Lvů, se kterým jsme počítali nejdříve na Velikonoce, pak na sezónu, případně alespoň na Večer duchů, se postupně prodlužovala. Na konci prázdnin už bylo jasné, že provoz bude zahájen až v roce 2023. Kavárnu U Koziček jsme otevřeli podle plánu na Velikonoce, protáhlo se pouze dokončení úpravy okolí, které proběhlo až za provozu. Rok 2022 byl v oblasti gastru „zpestřen“ průběžnými nárůsty cen a častými výpadky v zásobování u různých položek našeho sortimentu. To zvyšovalo nároky na sledování odkud, kdy, co a v jakém množství objednat nebo čím nahradit. Průměrná prázdninová návštěvnost přinesla občerstvením v areálu téměř rovnoměrné, ale svou vytrvalostí vyčerpávající množství zákazníků, jež bylo obohacené o tábory jak naše,

tak DDM, Letní univerzitu juniorů, plus stále čtenější cizí táborové skupiny. Závěr roku byl netradiční pouze atypicky špatným počasím, které v září provázelo plánované marketingové akce a raut CCL House pro 60 osob. Večer duchů a Strašidelný týden proběhly bez větších komplikací. Střídavé prosincové počasí zmátlo naše odhady průběhu Vánoc, jejichž začátek byl slabší a větší množství lidí se díky teplému počasí rozhodlo zoo navštívit až v druhé polovině vánočního období.

Suma sumárum letos Zoo Olomouc navštívilo 367 711 osob, což je téměř totožné množství jako v roce předchozím (o 463 osob víc, což dělá 0,1 %). Tržby gastru dosáhly 19 646 804 Kč, tedy o 3 % více. Náklady vzrostly na 15 487 596, a to hlavně díky zvýšení odpisů dlouhodobého majetku. Zisk po zdanění činil 1 643 239 Kč.

Změny v oblasti sortimentu se letos stávajících provozů dotkly jen minimálně. Z nabídky bistra U Lemurů jsme stáhli položky, které se v předchozím roce neosvědčily (polévku a kuřeč křídla). V restauraci Pod Věží bylo celé léto ve znamení řešení hranolek. V předchozím roce jsme přešli na kvalitnější variantu, jejichž výroba se ale letos zkomplikovala kvůli dodávce jedné z ingrediencí. V květnu jsme dostali avízo, že nastane několikaměsíční výpadek. Objednali jsme tedy maximální množství hranolek, které nám skladovací prostory dovolily a doplňovali, dokud je dodavatel měl. Pak jsme odběry převedli k druhému z dodavatelů, kde byly v nabídce ještě další měsíc, ale koncem července došly i tam. V polovině srpna začal výrobce distribuovat plnohodnotnou náhradu. Prodej méně kvalitní varianty tedy nakonec trval jen necelé dva týdny. Po prázdninách jsme zkusili do nabídky nově zařadit smažený květák a pečené kuře. Květák si okamžitě získal své fanoušky, kuře budeme ještě testovat. Pozornost jsme věnovali hlavně rozběhu kavárny U Koziček, jejíž sortiment zahrnuje všechny typy kávy, sedm druhů čokolád a ochucených cappuccin, točenou kofolu a pivo Zubr Grand, v PET lahvích vodu, 100% ovocnou šťávu a smoothie. Z jídel nabízí pizzaty ve třech pří-

chutích, nachos s dipem, kobližky a lívance. Pro osvěžení si zákazníci mohou vybrat z nabídky nanuků, dění a lepších zmrzlin v kelímku, mraženého smoothie nebo ze dvou druhů ledové tříště, případně řeckou ledovou kávu. Nabídka je jednoduchá ze dvou důvodů, jednak pro zachování rychlé obslužnosti velkého množství lidí a jednak z důvodu minimálních skladových kapacit stánku.

Palačinky U Lanáčku i pizza U Medvěda letos fungovaly beze změn v sortimentu, ale s nižšími tržbami. Točená zmrzlina zaznamenala velký propad prodeje způsobený hlavně stavební činností v prostoru, kde se stánek nachází. Provoz jsme spustili až v polovině května a hned byl zase na půlku června zastaven. Po většinu sezóny stánek z velké části zakrývala parkující auta, takže hodně lidí ho úplně minulo. To se odrazilo na tržbách a vrátilo návštěvníky zpět k nanukům, přičemž kupovali víc nanuky Prima. Algida měla v kusech téměř totožný prodej jako Ioni, ale kvůli zdražení tržby za ni také stouply.

I přes pokračující absenci grilu U Lvů a obrátových propadů některých stánků se podařilo celkový obrat gastru oproti minulému roku navýšit. Stále se vracíme i k porovnání s rokem 2019, který byl poslední bez uzávěr a jehož výsledky letos překročily všechny provozy včetně restaurace Pod Věží. To se promítlo i do celkového navýšení obrátu oproti tomuto roku ve výši 19 %. Zároveň se tím potvrdilo, že výstavba kavárny U Koziček je správným krokem.

Porovnání prodeje TOP komodit odrážející zájem zákazníků o nejvíce poptávané položky v kusech, případně porcích, za rok ukazuje, že ani bistro U Lemurů letos nebylo tak úspěšné jako v roce předchozím. S lehkým propadem jsme s ohledem na personální výměnu počítali. 10% pokles prodeje párků v rohlíku potvrzuje, že nový člověk stídnající zkušené pracovníce po nejsilnějším roce tohoto provozu, měl složitou pozici, ale výsledky byly přesto nad očekávání. Prodej kávy jednoznačně pomohla kavárna, která pravděpodobně zvedla i prodej točené kofoly. Lídrem letošního roku byly hranolky.

Prodej TOP komodit z naší nabídky za posledních osm let

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Káva	19 963	27 097	35 459	30 953	32 105	32 972	39 287	42 938
Kofola točená	-	22 448	23 385	25 889	26 627	23 401	21 029	25 564
Pivo točené	22 350	24 488	24 858	20 396	20 701	24 944	22 759	22 786
Nanuky	25 789	28 884	35 039	39 319	38 471	37 892	31 407	35 193
Zmrzlina	-	-	19 478	27 062	23 329	22 703	32 190	15 034
Burgr jako kráva	-	-	9 933	2 075	3 049	1 782	3 365	1 075
Párky v rohlíku	31 963	40 211	28 584	31 935	33 251	40 365	33 629	30 204
Teplej pes	-	-	-	-	-	2 834	2 558	1 347
Hranolky	9 946	12 728	12 651	13 140	13 062	22 407	28 910	36 617
Pizza	8 000	11 500	7 000	9 124	6 472	6 456	12 281	9 117
Palačinky	16 556	19 000	16 000	10 321	6 541	8 997	14 101	9 248
Trdlo	-	-	-	-	1 852	5 656	5 918	4 167
Kelímky + HOT CUPy	14 200	24 854	21 435	20 664	19 453	20 562	26 983	29 971

Vratné kelímky rozšířením nabídky o HOT CUPy chytily znovu vítr do plachet. Prodej této komodity stoupl meziročně o 11 %, stejně jako procento jejich prodeje na počet návštěvníků, které se tak dostalo na první místo žebříčku od zavedení kelímků v zoo místo jednorázových. Nabídlí jsme hned několik nových motivů. U kelímků na studené nápoje 0,5 l klokan, 0,5 l sob, 0,3 l mládě sovice, 0,3 l mládě velblouda. Hot Cup 0,2 l v čokoládové barvě s béžovým logem a víčkem a 0,3 l s bílým logem a víčkem.

Za rok 2022 utratili zaměstnanci na provezech gastru 102 101 Kč po odečtení bonusové slevy ve výši 19 849 Kč z prodejní ceny. Meziroční rozdíl je +35 854 Kč, což je nárůst o 54 %. Loňský pokles byl tedy pravděpodobně způsoben hlavně covidovými uzávěrami a letos se útraty vrátily na úroveň přesahující sto tisíc korun za rok.

V minulé výroční zprávě byla na tomto místě nastíněna koncepce obnovy a rozvoje gastro úseku Zoo Olomouc, která vyplynula z vývoje situace okolo zhoršujícího se stavu našeho kmenového provozu. Základem tohoto plánu je mít při odstavení restaurace z provozu kvůli přestavbě zajištěno pokrytí poptávky návštěv-

níků ostatními stánky. Přestavba restaurace je plánována na etapy, aby odstávka provozu trvala jen jednu hlavní sezónu. První etapa bude zahrnovat výstavbu nového sociálního zařízení a části budovy s ním související, druhá následně zbytek. Ostatní stánky je však potřeba na nápor zákazníků připravit. V uplynulém období jsme zvládli dostavět gril U Lvů, který je v tuto chvíli připraven na kolaudaci a následně zahájení provozu. Proběhly také opravy střechy a ochozů bistra U Lemurů. Střecha byla zároveň protažena tak, aby zakrývala dřevěné ochozy. Na příchodové schody a rampy i nejbližší okolí jsme nově namísto dřeva použili betonové napodobeniny pražců, které jsou trvanlivější a mají lepší pochozí vlastnosti.

Na konci roku 2021 byl zlikvidován dřevěný altánek u kozího výběhu. Po Novém roce firma vybagrovala a srovnala prostor pro instalaci kavárny. Naši údržbáři připravili betonové patky podle dodaného projektu a v úterý 15. března přesně podle smlouvy přijely dva kontejnery tvořící stánek. Do konce týdne byla předána hotová stavba zvenčí obložená pálenou borovicí a připravená pro montáž vnitřního vybavení. Během dalšího týdne proběhlo nastěhování, montáž a připojení vnitřního vybavení. Pivo-

Obsluha na Večeru duchů
/The waiting staff in the Ghosts' Evening/

Na Večer duchů se gastro pečlivě připravuje
/Preparation for the Ghosts' Evening/

Nový kelímek na kávu
/New coffee cup/

var dodal a napojil výčepní zařízení, dodavatel kávy přivezl i napojil kávovar a čokomat. Externí firma se pustila do výstavby přístupových schodů, rampy pro vozíčkáře a ochozů. Tato práce se trochu zkomplikovala a následně ji museli dokončit naši údržbáři už za provozu. 16. 4. byl provoz kavárny U Koziček zahájen. V srpnu 2022 jsme spustili přípravu přestavby pizzy U Medvěda. V první fázi přijeli technici z dopravní společnosti, abychom odsouhlasili, zda je navezení kontejnerů do určených prostor reálné. Následně jsme začali pracovat na plánu stánku, jeho velikost bylo třeba upravit potřebnému vybavení. Na rozdíl od kavárny bude obsahovat prodejní prostor spojený s výrobním, zázemí pro zaměstnance a sklad. To si vyžádalo i rozvržení a první rozkresy vybavení. V druhé polovině září jsme realizovali poptávkové řízení na dodavatele. V říjnu byl po ukončení provozu odvezen stávající stánek a prostor vyklizen. Říjen a listopad jsme věnovali dopracování technických plánů pro výrobu a ostatních materiálů k žádosti o stavební povolení. Koncem roku ještě proběhlo vytyčení prostor pro externího pracovníka, který začátkem roku vybagruje místo pro kontejnery a připraví ho na vybetonování základových patek. Kromě uvedeného průběžně pracujeme na tvorbě plánů přestavby restaurace Pod Věží. Řešení stavebních záležitostí a z nich vyplývajících dopadů na provoz je a bude ještě několik následujících let nutnou součástí práce vedoucího gastro provozu. Společně s přibývajícími nároky na personální práci došlo k navýšení množství práce natolik, že se stala pro jednoho člověka nezvladatelnou. Proto došlo závěrem roku na našem úseku k další změně, a to vytvoření pozice zástupce vedoucí. Práci jsme rozdělili na dva smysluplné celky, zjednodušeně administrativu a provoz. Obě pozice mají v povinnosti vzájemnou zastupitelnost a obě pracovnice musí úzce spolupracovat. Tím by mělo vzniknout dostatek prostoru pro dohled na fungování provozů, nábor a zaškolení nových zaměstnanců i brigádníků, včetně dodržování všech hygienických a ostatních předpisů. Zároveň se zmenší časový pres při zpracování

dokladů, měsíčních uzávěrek a všech kroků souvisejících s modernizací úseku.

Plány pro následující sezónu máme velké. Tentokrát už na 100 % zprovozníme gril U Lvů a návštěvníkům se tak otevře možnost dát si během sezóny burger, kdykoli na něj dostanou chuť. Záměrem nové, větší pizzerie je zvýšení obslužnosti, tedy uspokojení většího množství zákazníků, kterým zde nabídneme nově i točené pivo a kořolu. Zároveň se stane dalším místem, kde bude možno vrátit kelímky.

Závěrem musím poděkovat personálu i brigádníkům, což dělám pravidelně, ale stále s větší úctou. Nároky kladené na zaměstnance i brigádníky našeho úseku jsou vyšší a vyšší a holky je zvládají skvěle. Většinou jim nechybí ani dobrá nálada a pevná vůle, bez kterých by to zkrátka nešlo. Velkou oporou jsou nám i pracovníci ostatních úseků, děkujeme a věříme, že to tak zůstane.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

Stavba grilu U Lvů
/Construction of a new restaurant/

Téměř dokončený gril U Lvů
/New restaurant before completion/

Stavba kavárny U Kozíček
/Construction of a new cafe/

Kavárnu jsme otevřeli na Velikonoce
/Easter opening of new cafe/

Oprava dlažby u bistra U Lemurů
/The reconstruction of the paving/

Bistro U Lemurů
/Bistro U Lemurů/

VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA

PROJEKTY HOSPODAŘENÍ S POVRCHOVÝMI VODAMI A REKONSTRUKCE INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Na úseku výstavby a údržby za nejvýznamnější realizovaný projekt lze v roce 2022 považovat projekt „Hospodaření s povrchovými vodami“, který významným způsobem řeší problematiku zadržování dešťových vod a jejich postupné vypouštění zpět do přírody. V rámci projektu v hodnotě 27 090 032,23 Kč bez DPH bylo vybudováno pět podzemních nádrží a rekonstruovány 2 nadzemní nádrže včetně propojovacích potrubí. Nejviditelnější je prostor bývalého rybníčku, který se změnil k nepoznání. Opěrná zeď umožnila vybudování vyhlídky pro návštěvníky. Protilehlé břehy jsou vyskládány z přírodních valounů zakrývajících nepropustnou fólií na dně. Zachycenou vodu lze v případě potřeby používat i pro závlahy v areálu zoologické zahrady.

Na projekt „Hospodaření s povrchovými vodami“ plynule navázal projekt „Rekonstrukce inženýrských sítí“, který řeší rekonstrukci stávajících sítí a doplnění o dosud neexistující. V rámci projektu za 33 217 423,59 Kč bez DPH budou položeny nové rozvody vody, nízkého a vysokého napětí, veřejného osvětlení, optické sítě a nové trafostanice. Ukončení realizace se předpokládá v první polovině roku 2024. Společným atributem obou projektů je rekonstrukce povrchů komunikací a výměny kovových zábradlí a oplocení za prvky z akátu.

DALŠÍ PRÁCE NA ÚSEKU VÝSTAVBY A ÚDRŽBY

Neustále se zvyšující nároky na úroveň občerstvení vedly k výstavbě nových stánků občerstvení na místě těch již nevyhovujících. Stánek U Lvů byl kompletně postaven pracovníky údržby na železobetonové základové desce z tvárnice Porotherm za použití kontaktního zateplení s fasádou ze sibiřského modřínu, který byl použit i na přilehlou terasu. Stánek U Kozíček byl dodán dodavatelskou firmou na klíč na předem připravené základové patky a sítě. Zároveň proběhlo modelování přilehlého okolí formou opěrných zídek z lomového kamene zděného nasucho. Oba stánky byly nově napojeny na veškeré sítě.

V rámci realizace rozšíření safari o část Austrálie a Arktida bylo externí firmou vybudováno nové oplocení výběhů pro pakoně běloocasé, lamy alpaky a vikuně, velbloudy jednohrbé a dvouhrbé, vznikla nová komunikace pro vláček a automatické brány oddělující jednotlivé části safari. V nových výbězích pracovníci údržby vybudovali přístřešky pro velbloudy a lamy. Byly zde instalovány automatické vyhřívané napáječky, které v zimě zajistí vyšší komfort pro chovaná zvířata a nižší nároky na zaměstnance zahrady při rozvozu pitné vody. Pro vylepšení estetického dojmu dostal objekt pakoňů, nyní viditelný z trasy safari vláčku, novou dřevěnou fasádu. Změn doznal i výběh velbloudů. Stávající ohraničení výběhů z pískovcových balvanů bylo upraveno podle požadavků na nové uspořádání safari.

Externí firmou byla realizována stavba nového přístřešku ve výběhu kamzíků horských a celková rekonstrukce oplocení ze železných kari sítí, které jsou v horní části ze strany od návštěvníků nahrazeny akátovou kulatinou. Dále byla provedena celková rekonstrukce střechy u kočkodanů husarských a u stánku s občerstvením U Lemurů byly provedeny úpravy přilehlé komunikace, přístupové rampy a okolních ploch.

V objektu vodárny byla nutná modernizace, která začala již předchozí rok výměnou čerpadel. V roce 2022 byla vyměněna tlaková nádoba na vodu a instalovány nové vodoměry

Akce „Hospodaření s dešťovou vodou“
/Management with the rainwater/

Nové jezírko ve voliáře Bábovka
/New pond in big aviary/

Výkop pro podzemní nádrž na vodu
/Preparing of underground water reservoir/

Frézování asfaltových ploch
/Road milling/

Asfaltování cest po výkopech
/Asphalting of roads/

Započala rekonstrukce inženýrských sítí
/We started reconstruction of utility networks/

Úpravy brány safari
/Safari gate reparation/

Vznikla nová kavárna U Koziček
/New cafe „U Koziček“/

Nové komunikace v Safari Arktida
/New road in Arctic safari/

Dřevěná fasáda objektu pakoňů
/Wooden lining of house for Black Wildebeest/

Úpravy výběhu pro velbloudy
/Changes in camel's enclosure/

Nový přístřešek pro nandu
/New shelter for Greater Rhea/

Rekonstrukce výběhu kamzíků
/Reconstruction of enclosure for Alpine Chamoises/

Oprava střešky u kočkodanů
/Roof repairing on Patas monkey house/

Oprava kanalizace v Jihoamerickém pavilonu
/Repairing of sewerage in South American pavilion/

Přesun kmenů ke lvům
/Transport of tree trunk for lions/

vybavené modulem pro přenos dat v systému LORA jak pro oba vrty zásobující zahradu vodou, tak i tři větve vodovodního řádu.

Ve výběžcích gepardů a lvů berberských byly instalovány obří lipové kmeny poskytnuté obcemi Určice a Zdětín. Artistické kousky při umisťování kmenů do výběhů prováděla Auto-doprava Ondřej Žoch.

Na počátku roku jsme instalovali nová LED svítidla do vnitřních expozic drápkatých opic. Výrazně to zlepšilo prezentaci zvířat návštěvníkům.

OBLAST POŽÁRNÍ OCHRANY A BEZPEČNOSTI PRÁCE

Stejně jako v letech minulých ani v roce 2022 nedošlo v areálu zoologické zahrady k žádnému požáru. V rámci prevence požáru proběhla každoroční revize hasicích přístrojů a požárních hydrantů a zaměstnanci zoologické zahrady absolvovali školení zaměřené na požární prevenci externím školitelem.

V roce 2022 došlo ke dvěma pracovním úrazům, poškrábání ošetřovatelky gibbonem a vymknutí kotníku ošetřovatelky při špatném došlápnutí na práh dveří. Proběhlo pravidelné školení zaměstnanců a vedoucích pracovníků externím lektorem BOZP.

Zpracoval: Ing. Radek Dvořák

Nerezové sítě v pavilonu šelem
/New network on pavilion of carnivores/

Instalace nového oplocení
/Installation of new fence/

Nové výmalby v Pavilonu netopýrů
/New paintings in Bat pavilion/

PRODUKCE A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Likvidace odpadu probíhala ve stejném duchu jako v předchozích letech.

Do firmy Vladimír Stolička, s. r. o., bylo odvezeno 11,52 t železa a oceli, 0,025 t jedlých olejů a tuků bylo odvezeno do firmy Viking Eco Servis a 1,195 t jedlých olejů a tuků do firmy Viking group, s. r. o. Odvoz chlévské mrvy proběhl na jaře a na podzim na pozemky soukromého zemědělce Jiřího Nováka do Velkého Týnce.

Odvoz chlévské mrvy
/The dung disposal/

Prostřednictvím Technických služeb města Olomouce bylo v roce 2022 odvezeno toto množství odpadu několika kategorií:

Druh odpadu	Množství [tuny]
Nechlorované minerální motorové a mazací oleje	0,3
Papírové a lepenkové obaly	5,98
Plastové obaly	3,16
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo těmito látkami znečištěné	0,115
Olejové filtry	0,014
Ostré předměty	0,003
Směsný komunální odpad	33,96
Odpady, při jejichž sběru a odstraňování jsou kladeny zvláštní požadavky z hlediska infekce	0,001

Firma LO Haná od nás převzala toto množství odpadu:

Druh odpadu	Množství [tuny]
Asfaltové směsi	1,2
Stavební materiály obsahující azbest	0,46
Směsný komunální odpad	0,12

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PÉČE O ZELENĚ

Tento rok se nesl v duchu velkých stavebních prací. V prvním pololetí se dokončoval projekt na hospodaření s dešťovou vodou a ve druhém práce plynule navázaly na konečně schválený projekt inženýrských sítí. Zoo Olomouc tak prochází velkou změnou, ač ve finále ne tak zřetelnou, kdy se těžiště prací nachází v zemi a pro návštěvníka viditelným efektem budou hlavně nové asfaltové povrchy, obrubníky kolem komunikací a dešťové žlaby. Ovšem výsledek nijak nepodceňuji ani neshazuji, v návaznosti na zmíněné stavby jsou budovány nové zidky, ploty a některé ubikace či provozní budovy. Stále více využíváme přírodních materiálů, jako např. kámen a dřevo, a naše zoo tak získává nový, nezaměnitelný charakter. A to ani nemluvíme o potenciálu, jenž zahrada bude mít dobudováním inženýrských sítí. Zahrada se bude moci dále rozvíjet, můžou vznikat nové stavby a pavilony, ty starší bude možné renovovat v moderních trendech. To vše bylo doposud limitováno starými technologiemi a nedostatečnou infrastrukturou.

Pro náš úsek z těchto okolností vyplývaly dva zásadní úkoly. Příprava stavenišť a úprava terénu po dokončení jednotlivých etap výstavby. V prvním případě šlo převážně o vyžínání ploch přilehlých stavbě, vyřezávání keřů, ale také kácení stromů, které byly v kolizi se stavbou. V případě kácení vzrostlých stromů se jednalo o 55 kusů vyžadujících povolení magistrátu. Za škodu vzniklou tímto krokem nám byla udělena náhradní výsadba, jak v takových případech bývá zvykem. S její realizací počítáme v následujících letech, a to postupně, jak nám to umožní průběh stavebních prací. Ve druhém případě se jednalo o urovnání povrchů a jejich následné zamulčování tak, abychom předcházeli rozšiřování bláta po komunikacích a udržovali v rámci možností příjemný vzhled

zahrady. Těto práci většinou předchází rozvaha, jak bude se zmíněnými pozemky nadále nakládáno. Je potřeba vytvořit koncept funkčnosti a estetičnosti každého stavbou dotčeného prostoru. Nyní máme k dispozici techniku a jsme na startovní čáře. Byla by proto škoda nevyužít příležitosti a nespojit příjemné s užitečným. Některé pozemky jsou tedy jen urovnány a mulčovány, jak bylo napsáno výše, jelikož na nich v budoucnu bude probíhat další výstavba nebo se jedná např. o přístupové cesty. Ovšem pokud na pozemku má vzniknout nový prvek zeleně, musíme zde jít do hloubky a to doslova. Již v přípravě se snažíme podchytit detaily a výsledkem je např. to, že na takové ploše necháme odbagrovat část půdního horizontu a nahradíme místní skalnatou zem kompostem nebo tříděnou zeminou. Tím se zvýší vododržná schopnost nového záhonu a rostliny tak budou mít lepší přístup k živinám. Povrch každého záhonu je také zvažován s ohledem na výsadbu a provoz. Většinou využíváme štěpku z vlastních zdrojů, ale jsou případy, kdy se štěrk jeví jako vhodnější materiál. Taková úprava bude využita v suchomilných trvalkových záhonech nebo u rybníku, kde budou záhony navazovat na oblázková pole a bude zde možný pohyb vodního ptactva.

V takto budovaných záhonech letos proběhly převážně výsadby bambusů. Jednalo se o záhony u pavilonu Kalahari, rybníku a pand červených. Do dalších výsadeb jsme se raději nepouštěli, neboť zemní práce nebyly zcela dokončeny. Bezpečnější bude tyto finální práce nechat na následující jaro, kdy již bude vše připraveno. Výsadby alejových stromů zatím také odkládáme. Jelikož s některými počítáme v okolí návštěvnické trasy, kde se ještě stále pohybuje těžká technika, hrozí zde možnost poškození nově vysazených stromů.

Ani v lese již neprobíhaly výsadby tak intenzivně jako v letech minulých. Dobudovali jsme a dosadili velkou oplocenku pod euroasijským safarí. Bylo to asi poslední místo v areálu, kde nám plošně výsadba pokulhávala. Dále už počítáme jen s dosadbou na malých plochách, případně pokud někde plošně výsadba vypadne. Hodláme se více zaměřit hlavně na výcho-

Skládání vytěžených kmenů
/Cut trees are put aside/

Probírky stromů si provádíme sami
/We sort out the trees on ourself/

Katrování vytěženého dřeva
/Wood cutting/

Těžby probíhaly zejména v místě staveb
/Logging near the places under reconstruction/

vu porostu, se kterou jsme letos intenzivně začali. V mladém porostu za Lanáčkem jsme v tomto roce provedli prořezávku a odstranili většinu akátového náletu. Dále ke konci roku probíhala prořezávka v mlazině douglasek pod Lanáčkem v blízkosti obvodového oplocení zoo. Tato akce bude probíhat i začátkem příštího roku, neboť zde porost dosáhl již takových parametrů, že je nutné mladé stromy ředit a selektovat kvůli druhové pestrosti, které chceme dosáhnout. Práci nám zde však komplikují role ledabyle se povalujícího lesnického pletiva, jež bylo při opravě obvodového oplocení nahrazeno kari sítěmi.

V tomto roce se nám podařilo zatravnit výběh kamzíků. Hlavním předpokladem úspěchu byla rekonstrukce oplocení, a proto jsme museli přemístit zvířata do náhradního výběhu. V dřívějších letech jsme se již o tento počín pokoušeli, ale marně. Za přítomnosti zvířat je takřka nemožné docílit toho, aby trávník stihl vytvořit drn. Zvěř při okusu vytrhává celé mladé rostlinky, a tím znemožňuje vytvoření souvislého travního porostu. Dále jsme v tomto výběhu provedli opakované ošetření nežádoucích náletů kopřiv herbicidem. Věříme, že jsme tímto opatřením populaci tohoto odolného plevele výrazně oslabili. Při přípravě pro nové oplocení bylo nutné vykácet několik vzrostlých stromů, které byly buď přímo v kolizi s tímto oplocením, nebo charakterem růstu představovaly bezpečnostní riziko do budoucna. Vyhodnotit jsme samozřejmě museli vliv zásahu do kořenového prostoru všech stromů rostoucích v těsné blízkosti nově budovaných sloupků.

Letos také pokračovala výstavba další části trasy safari vláčku. K tomu bylo nutné provést přípravu ve výběžích velbloudů a sobů. V naší režii proběhly prořezávky a ochrana kmenů proti okusu a jinému poškození zvířaty.

Podařilo se nám s pomocí těžké techniky opravit většinu stávajících lesnických linek, a navíc jsme se dostali k vybudování linek zcela nových, pro provoz v okrajových částech zoo zcela nezbytných. Tímto krokem jsme se posunuli k naší vizi oddělit alespoň částečně obslužné komunikace od návštěvnických. Je pravda, že

některé z našich pracovních cest jsou momentálně hodně vytižené a poškozované těžkou technikou stavby, ale na druhou stranu tak alespoň trochu odlehčíme provozu v návštěvnické části. A je, doufám, samozřejmostí, že tyto stavbou zatížené cesty dáme do pořádku hned po jejím dokončení.

V tomto roce jsme prodali 217,7 m³ palivového dřeva v hodnotě 115 737 Kč. V těchto číslech jsou zahrnuty i poslední zbytky dřeva uloženého po vichřici Eberhard, které již bylo nevalné kvality a muselo být prodáno za nižší cenu. Důležité však je, že jsme tak uklidili staré resty a nyní již můžeme pracovat s objemy, které průběžně zvládáme zpracovávat. Snažíme se chovat jako dobrý hospodář a zužitkovat vše, co nám příroda nabízí. Ale zároveň chceme, aby se v naší zoo neopakovala situace, kdy nám všude kolem cest leželo palivové dřevo nebo kulatina.

Kromě toho jsme i letos zvládli katrování vlastního řeziva a pořezalo se celkem přes 80 m³ kulatiny, což představuje 100 % vytěženého dřeva. Letos jsme totiž podobně jako v roce 2021 získali z lesních i nelesních pozemků cca 81 m³

dřeva. Tentokrát to ovšem bylo většinou z pozemků nelesních, a to těch dotčených stavbou, jak již bylo uvedeno výše. Výsledkem zmíněného katrování bylo 39,185 m³ nového řeziva, které bylo uloženo na sklad. Dále se prodalo 77,9 m³ odkorů za 17 138 Kč a řezivo v objemu 7,488 m³ za 16 298,10 Kč. Další prodej řeziva eviduje pan Dvořák, který byl v loňském roce pověřen jeho evidencí.

Na závěr bych chtěl poděkovat svým kolegům za svědomitě odvedenou práci. Dále bych rád poděkoval některým kolegům z úseků chovatelelského, zámečnické dílny, stolárny a dopravy, s jejichž ochotnou pomocí lépe zvládáme svěřené úkoly.

Zpracoval: Robert Nádvorník, DiS.

Jaro v Zoo Olomouc
/Spring in zoo/

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE

ZOOLOMOUC

ÚDAJE O MAJETKU ZOO OLOMOUC - ROZVAHA

Název položky	Stav [Kč] k 1. 1. 2022	Stav [Kč] k 31. 12. 2022
AKTIVA		
Software	762.239,27	762.239,27
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	224.746,50	224.746,50
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00
Oprávký k softwaru	-655.349,00	-675.420,00
Oprávký k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-224.746,50	-224.746,50
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	125.000,00
Pozemky	11.833.126,90	11.833.126,90
Stavby	176.017.757,96	179.656.198,27
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	17.594.416,76	18.090.828,36
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	9.702.072,26	10.783.277,38
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	16.396.550,86	49.070.098,08
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	416.687,71	786.470,00
Oprávký ke stavbám	-78.816.934,72	-83.355.617,72
Oprávký k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-10.550.494,73	-11.084.638,73
Oprávký k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-9.702.072,26	-10.783.277,38
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0,00	6.523,87
Ostatní dlouhodobé pohledávky	3.675,76	15.229,80
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	133.001.676,77	165.230.038,10
Materiál na skladě	1.474.877,25	1.636.072,03
Zboží na skladě	1.155.015,92	1.422.170,00
Zboží na cestě	0,00	0,00
Ostatní zásoby - zvířata	7.960.537,35	8.002.008,52
Odběratelé	307.296,23	895.238,71
Krátkodobé poskytnuté zálohy	668.301,57	112.153,09
Pohledávky za zaměstnanci	66.810,00	35.284,00
Daň z příjmů	0,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	92.447,40

Název položky	Stav [Kč] k 1. 1. 2022	Stav [Kč] k 31. 12. 2022
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	0,00	0,00
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	0,00
Náklady příštích období	403.609,35	246.380,06
Příjmy příštích období	17.678,80	40.598,00
Dohadné účty aktivní	80.985,80	24.454.276,62
Ostatní krátkodobé pohledávky	355.142,00	224.856,00
Běžný účet	21.155.239,62	9.144.550,11
Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	2.063.331,88	1.617.965,75
Ceniny	28.891,00	33.995,00
Peníze na cestě	0,00	0,00
Pokladna	695.398,24	902.506,22
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	36.433.115,01	48.860.501,51
ÚHRN AKTIV	169.434.791,78	214.090.539,61
PASIVA		
Jmění účetní jednotky – fond dlouhodobého majetku	115.666.468,56	128.206.997,11
Jmění účetní jednotky – fond oběžných aktiv	0,00	0,00
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku	14.287.716,68	38.020.322,35
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	8.503.993,55	8.503.993,55
Fond odměn	259.948,00	259.948,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	2.027.492,04	1.773.554,25
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	4.687.159,91	2.675.796,39
Rezervní fond z ostatních titulů	2.273.185,30	2.007.715,30
Investiční fond	6.037.979,24	254.772,44
Výsledek hospodaření běžného účetního období	988.636,48	798.434,85
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	154.732.579,76	182.501.534,24
Dlouhodobé úvěry	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy	5.500,00	6.000,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00
Dodavatelé	1.508.275,40	4.022.328,92
Krátkodobé přijaté zálohy	0,00	0,00
Zaměstnanci	111.304,00	2.585.779,00
Sociální zabezpečení	756.473,00	974.094,00
Zdravotní pojištění	333.216,00	420.160,00
Důchodové spoření	0,00	0,00

Název položky	Stav [Kč] k 1. 1. 2022	Stav [Kč] k 31. 12. 2022
Daň z příjmů	227.190,00	268.770,00
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	170.966,00	231.616,00
Daň z přidané hodnoty	579.435,60	0,00
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	19.545.442,58
Výdaje příštích období	1.948,00	4.243,09
Výnosy příštích období	8.824.364,85	3.405.504,76
Dohadné účty pasivní	95.015,98	124.166,05
Ostatní krátkodobé závazky	2.088.523,19	900,97
CIZÍ ZDROJE CELKEM	14.702.212,02	31.589.005,37
ÚHRN PASIV	169.434.791,78	214.090.539,61

ÚDAJE O NÁKLADECH A VÝNOSECH ZOO OLOMOUC - VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

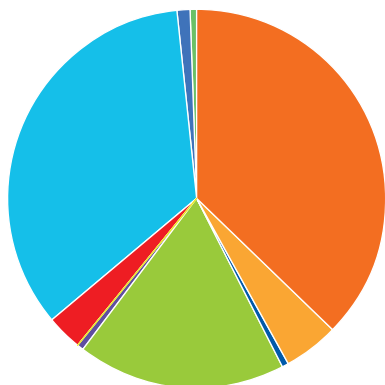
Název položky	rok 2021		rok 2022		rozdíl 2022-2021	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
NÁKLADY						
Spotřeba materiálu	11.370.970,81	12,12	12.397.022,30	12,14	1.026.051,49	12,32
Spotřeba energie	3.802.523,79	4,05	4.975.666,72	4,87	1.173.142,93	14,09
Prodané zboží	8.462.108,43	9,02	7.997.968,57	7,83	-464.139,86	5,57
Aktivace dlouhodobého majetku	-392.700,81	-0,42	-433.409,27	-0,42	-40.708,46	0,49
Aktivace oběžného majetku - krmivo	-46.860,00	-0,05	-83.740,00	-0,08	-36.880,00	0,44
Změna stavu zásob vlastní výroby	-373.756,10	-0,40	-503.685,50	-0,49	-129.929,40	1,56
Opravy a udržování	6.469.092,84	6,90	9.251.118,51	9,06	2.782.025,67	33,42
Cestovné	69.338,65	0,07	152.810,67	0,15	83.472,02	1,00
Náklady na reprezentaci	72.885,46	0,08	91.785,91	0,09	18.900,45	0,23
Aktivace vnitroorganizačních služeb	-320,04	0,00	-563,88	0,00	-243,84	0,00
Ostatní služby	10.445.848,04	11,14	11.009.197,34	10,78	563.349,30	6,77
Mzdové náklady	30.500.000,00	32,50	32.500.000,00	31,82	2.000.000,00	24,02
Zákonné sociální pojištění	9.691.980,00	10,33	10.248.318,00	10,03	556.338,00	6,68
Jiné sociální pojištění	212.255,00	0,23	120.519,00	0,12	-91.736,00	1,10
Zákonné sociální náklady	621.492,70	0,66	616.503,00	0,60	-4.989,70	0,06
Jiné sociální náklady	14.345,00	0,02	19.850,00	0,02	5.505,00	0,07
Daň silniční	5.940,00	0,01	0,00	0,00	-5.940,00	0,07
Daň z nemovitostí	825,00	0,00	825,00	0,00	0,00	0,00
Jiné daně a poplatky	2.200,00	0,00	3.850,00	0,00	1.650,00	0,02
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	2.034,00	0,00	0,00	0,00	-2.034,00	0,02

Název položky	rok 2021		rok 2022		rozdíl 2022-2021	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Manka a škody	35.654,52	0,04	0,00	0,00	-35.654,52	0,43
Prodaný materiál	3.034,22	0,00	0,00	0,00	-3.034,22	0,04
Ostatní náklady z činnosti	5.642.755,90	6,02	6.121.288,60	5,99	478.532,70	5,75
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	5.431.190,72	5,79	5.097.040,00	4,99	-334.150,72	4,01
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	15.286,00	0,02	20.071,00	0,02	4.785,00	0,06
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek – zůstatková cena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	16.055,00	0,02	1.375,26	0,00	-14.679,74	0,18
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	754.281,38	0,80	1.309.486,18	1,28	555.204,80	6,67
Kurzové ztráty	28.631,62	0,03	14.524,58	0,01	-14.107,04	0,17
Daň z příjmů	919.990,00	0,98	1.142.370,00	1,12	222.380,00	2,67
Dodatečné odvody daně z příjmů	30.590,00	0,03	63.130,00	0,06	32.540,00	0,39
Náklady celkem	93.807.672,13	100,00	102.133.321,99	100,00	8.325.649,86	

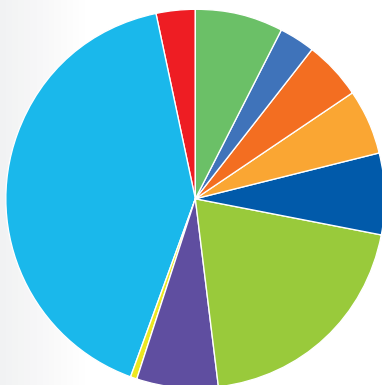
VÝNOSY

Výnosy ze vstupného	38.112.223,94	40,20	38.486.894,00	37,39	374.670,06	4,61
Ostatní výnosy z prodeje služeb	3.019.465,51	3,19	4.829.832,31	4,69	1.810.366,80	22,25
Výnosy z pronájmu	463.008,80	0,49	433.130,67	0,42	-29.878,13	0,37
Výnosy za prodané zboží	18.381.514,91	19,39	18.426.582,96	17,90	45.068,05	0,55
Výnosy z prodeje materiálu	783.123,44	0,83	541.481,87	0,53	-241.641,57	2,97
Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	1.652,89	0,00	0,00	0,00	-1.652,89	0,02
Čerpání fondů	618.946,20	0,65	11.102,00	0,01	-607.844,20	7,47
Ostatní výnosy z činnosti	3.312.246,09	3,49	3.258.228,30	3,17	-54.017,79	0,66
Úroky přijaté	2.243,25	0,00	1.726,94	0,00	-516,31	0,01
Kurzové zisky	0,00	0,00	29,24	0,00	29,24	0,00
Příspěvek na činnost od zřizovatele	25.000.000,00	26,37	35.500.000,00	34,49	10.500.000,00	129,06
Příspěvek od zřizovatele na propagaci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Účelová dotace od zřizovatele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotace od MŽP	4.244.835,00	4,48	982.258,00	0,95	-3.262.577,00	40,10
Dotace od vybraných místních vládních institucí	396.516,00	0,42	0,00	0,00	-396.516,00	4,87
Časové rozlišení transferů	460.532,58	0,49	460.490,55	0,45	-42,03	0,00
Výnosy celkem	94.796.308,61	100,00	102.931.756,84	100,00	8.135.448,23	
Výsledek hospodaření	988.636,48		798.434,85			
Soběstačnost		68,96		64,61		

VÝNOSY 2022

NÁKLADY 2022

ÚDAJE O DOTACÍCH A INVESTICÍCH

Příspěvek na provoz od zřizovatele	35.500.000,00 Kč
Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP)	982.258,00 Kč
Časové rozlišení transferů (dotace na „Výzkumné centrum lemůřů kata a vstup do zoo“, „Safari Euroasie“, „Pavilon levhartů“, „Informační stánky“, ekovozidla)	460.490,55 Kč
Dotace na investiční projekt „Regulace povrchových vod v Zoo Olomouc“ (MŽP)	19.545.442,58 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc v roce 2022 skončilo se ziskem 798.434,85 Kč. Hodnota majetku spravovaného organizací se zvýšila o 44.665.747,83 Kč, tj. o 26,36 %. Hodnota dlouhodobého majetku (stálých aktiv) se zvýšila o 32.228.361,33 Kč, tj. o 24,23 % a hodnota oběžných aktiv se zvýšila o 12.427.386,50 Kč, tj. o 34,11 %.

V roce 2022 bylo v zoologické zahradě proinvestováno 38.075.290,38 Kč, jednalo se zejména o tyto investiční akce:

Název investice	Částka [Kč]
Stánek rychlého občerstvení – G6	1.096.891,09
Safari II – Austrálie a Arktida	1.759.878,77
Pergola pro pštrosy	163.176,47
Kiosek pod věží	80.000,00
Technické zhodnocení výběhu pro medojeda	141.113,83
Přístřešek pro lamy	416.614,78
Altánek u velbloudů	320.780,87
Novostavba rychlého občerstvení – G3	1.239.013,13
Regulace povrchových vod	24.997.510,60
Ptačí voliéra a WC u Lanáčku	4.471,29
Ptačí voliéra Český les	16.273,00
Srub a odchytové zařízení – Euroasijské safari	16.253,20
Seník pro kamzíky	752.433,91
Inženýrská síť – větve 2.1, 2.2, 2.3	4.855.150,98

LIDSKÉ ZDROJE

Mzdy a personalistika

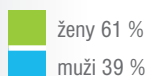
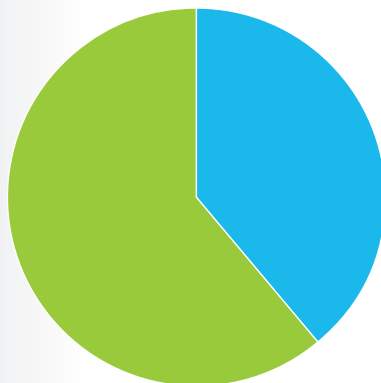
Během roku 2022 došlo ke změnám v personální oblasti, které jsou zřejmé z následujících přehledů. Vývoj mezd v roce 2022 probíhal v souladu se zásadami odměňování.

V průběhu roku byli přijati na hlavní pracovní poměr 4 noví zaměstnanci. Pracovní poměr ukončilo 7 zaměstnanců. V současné době 3 zaměstnankyně čerpají mateřskou a rodičovskou dovolenou.

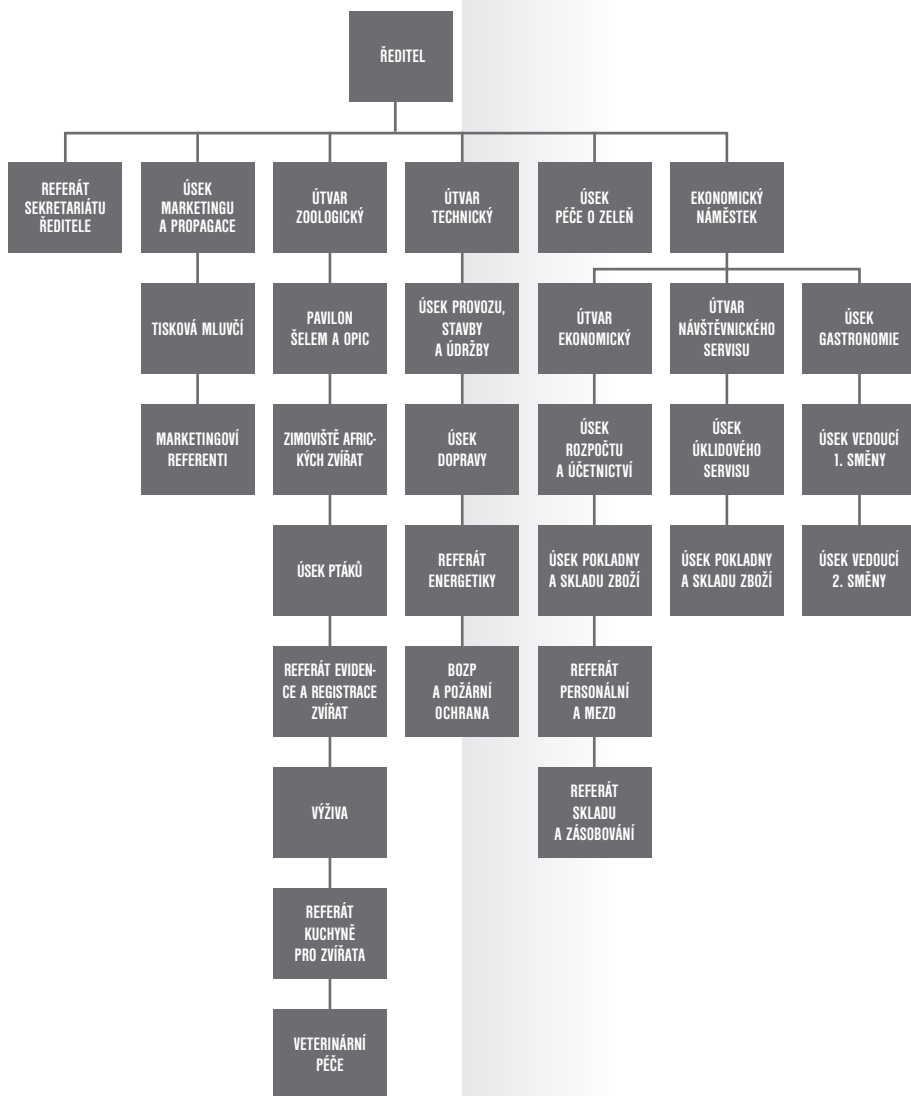
	2021	2022
Průměrný počet zaměstnanců	78	82
Přepočtený počet zaměstnanců na úvazky	76	79
Osoby pracující na dohodu o provedení práce	71	98
Osoby pracující na dohodu o pracovní činnosti	13	12
Odpracované hodiny na DPP/DPČ celkem	15 411	16 811

Struktura a počet zaměstnanců k 31. 12. 2022

Muži	32 osob
Ženy	50 osob
Celkem	82 osob
Z toho ZTP	2 osoby

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ZOO OLOMOUČ

PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Položka	Podrozvahový účet	Účetní období běžné	Účetní období minulé
A.1. Informace podle § 7 odst. 3 zákona			
Organizace nezaniká.			
A.2. Informace podle § 7 odst. 4 zákona			
Odchytky od rozvahy a výkazu zisku a ztráty nejsou.			
A.3. Informace podle § 7 odst. 5 zákona			
Použity účetní metody podle vyhlášky 410/2009 Sb. a účetních standardů.			
A.4. Informace podle § 7 odst. 5 zákona o stavu účtů v knize podrozvahových účtů			
P.I. Majetek a závazky účetní jednotky		3.215.167,04	3.304.557,70
1. Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek	901	82.840,00	97.043,00
2. Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	902	1.753.242,11	1.647.560,37
3. Vyřazené pohledávky	905		
4. Vyřazené závazky	906		
5. Ostatní majetek	909	1.379.084,93	1.559.954,33
P.II. Krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů a krátkodobé podmíněné závazky z transferů		4.647.653,64	24.193.096,22
1. Krátkodobé podmíněné pohledávky z předfinancování transferů	911		
2. Krátkodobé podmíněné závazky z předfinancování transferů	912		
3. Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů	913		
4. Krátkodobé podmíněné závazky ze zahraničních transferů	914		
5. Ostatní krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů	915	4.647.653,64	24.193.096,22
6. Ostatní krátkodobé podmíněné závazky z transferů	916		
P.III. Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou			
P.IV. Další podmíněné pohledávky			
P.V. Dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů a dlouhodobé podmíněné závazky z transferů			
P.VI. Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku			
P.VII. Další podmíněné závazky		909.414,19	
1. Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku	971	740.940,00	
2. Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku	972		
3. Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv	973	168.474,19	
P.VIII. Ostatní podmíněná aktiva a ostatní podmíněná pasiva a vyrovnávací účty			

Položka	Podrozvahový účet	Účetní období běžné	Účetní období minulé
1. Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva	991		
2. Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva	992		
3. Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva	993		
4. Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva	994		
5. Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům	999	6.953.406,49	27.497.653,92

A.5. Informace podle § 18 odst. 3 písm. b) zákona			
IČO 00096814. Organizace je zapsána do Obchodního rejstříku u Krajského soudu v Ostravě oddíl Pr. vložka 7.			

A.6. Informace podle § 19 odst. 6 zákona			
---	--	--	--

B.1. Informace podle § 66 odst. 6			
V tomto účetním období nebyla pořízena žádná nemovitost.			

B.2. Informace podle § 66 odst. 8			
Investiční fond je kryt finančními prostředky na běžném účtu.			

B.3. Informace podle § 68 odst. 3			
V tomto období se žádné významné informace nevyskytly.			

C. Doplnující informace k položkám rozvahy „C.1.1 Jméni účetní jednotky“ a „C.1.3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku“			
---	--	--	--

C.1. Zvýšení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku za běžné účetní období		24.193.096,22	
---	--	---------------	--

C.2. Snížení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku ve věcné a časové souvislosti		460.490,55	460.532,58
--	--	------------	------------

D.1. Počet jednotlivých věcí a souborů majetku nebo seznam tohoto majetku			
nejsou informace			

D.2. Celková výměra lesních pozemků s lesním porostem			
--	--	--	--

D.3. Výše ocenění celkové výměry lesních pozemků s lesním porostem ve výši 57 Kč/m²			
---	--	--	--

D.4. Výměra lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem			
---	--	--	--

D.5. Výše ocenění lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem			
---	--	--	--

D.6. Průměrná výše ocenění výměry lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem			
---	--	--	--

D.7. Komentář k ocenění lesních pozemků jiným způsobem			
---	--	--	--

E.1. Doplnující informace k položkám rozvahy			
---	--	--	--

Položka	Podrozvahový účet	Účetní období běžné	Účetní období minulé
Pol. 915 - Byla přislíbena investiční dotace na projekt „Hospodaření s dešťovou vodou v Zoo Olomouc“ ve výši 24.193.096,22 Kč. V období 1-12/2022 jsme z dotačního projektu obdrželi 19.545.442,58 Kč.			
E.2. Doplnující informace k položkám výkazu zisku a ztráty			
Do 31. 12. 2015 byly ve výkazu zisku a ztráty ve sloupcích „Hospodářská činnost“ uváděny „Zdaňované činnosti“ (výnosy podléhající dani z příjmů právnických osob a daňově uznatelné náklady podle zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění). Od 1. 1. 2016 je ve Výkazu zisku a ztráty v těchto sloupcích uváděna činnost doplňková stanovená zřizovatelem ve zřizovací listině (vyhláška číslo 410/2009 Sb., v platném znění § 5).			
E.3. Doplnující informace k položkám přehledu o peněžních tocích			
E.4. Doplnující informace k položkám přehledu o změnách vlastního kapitálu			
F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky			

Položka	Běžné účetní období
Fond kulturních a sociálních potřeb	
A.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.	2.027.492,04
A.II. Tvorba fondu	611.029,00
1. Základní přiděl	611.029,00
2. Splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992	
3. Náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu	
4. Peněžní a jiné dary určené do fondu	
5. Ostatní tvorba fondu	
A.III. Čerpání fondu	864.966,79
1. Půjčky na bytové účely	
2. Stravování	213.100,00
3. Rekreaace	111.939,00
4. Kultura, tělovýchova a sport	82.785,50
5. Sociální výpomoci a půjčky	
6. Poskytnuté peněžní dary	8.000,00
7. Úhrada příspěvku na penzijní připojištění	
8. Úhrada části pojistného na soukromé životní pojištění	
9. Ostatní užití fondu	449.142,29
A.IV. Konečný stav fondu	1.773.554,25

Položka

Rezervní fond – příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí

D.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.	6.960.345,21
D.II. Tvorba fondu	3.723.166,48
1. Zlepšený výsledek hospodaření	988.636,48
2. Nespoteřebované dotace z rozpočtu Evropské unie	
3. Nespoteřebované dotace z mezinárodních smluv	
4. Peněžní dary – účelové	4.449,00
5. Peněžní dary – neúčelové	2.730.081,00
6. Ostatní tvorba	
D.III. Čerpání fondu	6.000.000,00
1. Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	
2. Úhrada sankcí	
3. Posílení fondu investic se souhlasem zřizovatele	6.000.000,00
4. Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	
5. Ostatní čerpání	
D.IV. Konečný stav fondu	4.683.511,69

Fond investic – příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí

F.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.	6.037.979,24
F.II. Tvorba fondu	33.662.553,58
1. Peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu	5.117.111,00
2. Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele	3.000.000,00
3. Investiční dotace ze státních fondů a jiných veřejných rozpočtů	19.545.442,58
4. Ve výši příjmů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	
5. Peněžní dary a příspěvky od jiných subjektů	
6. Ve výši příjmů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	
7. Převody z rezervního fondu	6.000.000,00
F.III. Čerpání fondu	39.445.760,38
1. Pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, s výjimkou drobného hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	38.445.760,38
2. Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	
3. Odvod do rozpočtu zřizovatele	1.000.000,00
4. Navýšení peněžních prostředků určených na financ. údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost	
F.IV. Konečný stav fondu	254.772,44

Položka	Účetní období běžné			Účetní období minulé
	Brutto	Korekce	Netto	
G. Doplňující informace k položce „A.II.3. Stavby“ výkazu rozvahy				
G. Stavby	179.656.198,27	83.355.617,72	96.300.580,55	97.200.823,24
G.1. Bytové domy a bytové jednotky	408.673,80	317.089,47	91.584,33	97.560,33
G.2. Budovy pro služby obyvatelstvu	3.691.131,50	3.635.103,21	56.028,29	72.156,29
G.3. Jiné nebytové domy a nebytové jednotky	12.734.329,03	6.623.048,37	6.111.280,66	2.766.381,18
G.4. Komunikace a veřejné osvětlení	5.209.399,66	2.606.009,00	2.603.390,66	2.780.522,66
G.5. Jiné inženýrské sítě	9.462.391,68	6.665.373,59	2.797.018,09	3.154.162,09
G.6. Ostatní stavby	148.150.272,60	63.508.994,08	84.641.278,52	88.330.040,69
H. Doplňující informace k položce „A.II.1. Pozemky“ výkazu rozvahy				
H. Pozemky	11.833.126,90		11.833.126,90	11.833.126,90
H.1. Stavební pozemky				
H.2. Lesní pozemky	4.945.532,39		4.945.532,39	5.010.055,67
H.3. Zahrady, pastviny, louky, rybníky	84.547,73		84.547,73	84.547,73
H.4. Zastavěná plocha	4.460.566,87		4.460.566,87	4.460.566,87
H.5. Ostatní pozemky	2.342.479,91		2.342.479,91	2.277.956,63
I. Doplňující informace k položce „A.II.4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty				
I. Náklady z přecenění reálnou hodnotou				
I.1. Náklady z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64				
I.2. Ostatní náklady z přecenění reálnou hodnotou				
J. Doplňující informace k položce „B.II.4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty				
J. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou				
J.1. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64				
J.2. Ostatní výnosy z přecenění reálnou hodnotou				

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

Položka	Účetní období
P. Stav peněžních prostředků k 1. lednu	23.942.860,74
A. Peněžní toky z provozní	2.754.897,22-
Z. Výsledek hospodaření před zdaněním	2.003.934,85
A.I. Úpravy o nepeněžní operace (+/-)	4.224.586,44
A.I.1. Odpisy dlouhodobého majetku	5.117.111,00
A.I.2. Změna stavu opravných položek	1.375,26
A.I.3. Změna stavu rezerv	
A.I.4. Zisk (ztráta) z prodeje dlouhodobého majetku	
A.I.5. Výnosy z podílů na zisku	
A.I.6. Ostatní úpravy o nepeněžní operace	893.899,82-
A.II. Peněžní toky ze změny oběžných aktiv a krátkodobých závazků (+/-)	7.819.495,51-
A.II.1. Změna stavu krátkodobých pohledávek	24.194.388,83-
A.II.2. Změna stavu krátkodobých závazků	16.844.713,35
A.II.3. Změna stavu zásob	469.820,03-
A.III: Zaplacená daň z příjmů včetně doměrků (-)	1.163.920,00-
A.IV. Přijaté podíly na zisku	
B. Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	24.353.456,60-
B.I. Výdaje na pořízení dlouhodobých aktiv	24.353.456,60-
B.II. Příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv	
B.II.2. Příjmy z prodeje majetku Státního pozemkového úřadu	
B.II.3. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji	
B.II.4. Ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv	
B.III. Ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (+/-)	
C. Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek	14.864.507,16
C.I. Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (+/-)	14.890.481,63
C.II. Změna stavu dlouhodobých závazků (+/-)	500,00
C.II. Změna stavu dlouhodobých pohledávek (+/-)	26.474,47-
F. Celková změna stavu peněžních prostředků	12.243.843,66-
H. Příjmové a výdajové účty rozpočtového hospodaření	
R. Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni	11.699.017,08
KONTROLNÍ ČÍSLO - ROZVAHA B.III-(B.III.1+B.III.2.+B.III.3)+A.III.5-C.IV.1-C.IV.2	11.699.017,08

PŘEHLED O ZMĚNÁCH VLASTNÍHO KAPITÁLU

Položka	Minulé účetní období	Zvýšení stavu	Snížení stavu	Běžné účetní období
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	154.732.579,76	212.052.146,16	184.283.191,68	182.501.534,24
A. Jmění účetní jednotky a upravující položky	138.458.178,79	70.196.565,56	33.923.431,34	174.731.313,01
I. Jmění účetní jednotky	115.666.468,56	46.003.469,34	33.462.940,79	128.206.997,11
1. Změna, vznik nebo zánik přísl. hosp. s maj. státu				
2. Svěření majetku příspěvkové organizaci				
3. Bezúplatné převody				
4. Investiční transfery				
5. Dary				
6. Ostatní		46.003.469,34	33.462.940,79	
II. Fond privatizace				
III. Transfery na poř. dlouhodobého majetku	14.287.716,68	24.193.096,22	460.490,55	38.020.322,35
1. Svěření majetku příspěvkové organizaci				
2. Bezúplatné převody				
3. Investiční transfery		24.193.096,22		
4. Dary				
5. Snížení invest. transferů ve věcné a čas. souvislosti			460.490,55	
6. Ostatní				
IV. Kurzové rozdíly				
V. Oceňovací roz. při prvot. použití metody	8.503.993,55			8.503.993,55
1. Opravné položky k pohledávkám				
2. Odpisy				
3. Ostatní				
VI. Jiné oceňovací rozdíly				
1. Oceňovací rozdíly u cenných papírů a podílů				
2. Oceňovací rozdíly u maj. určeného k prodeji				
3. Ostatní				
VII. Opravy předcházejících účetních období				
1. Opravy minulého účetního období				
2. Opravy předchozích účetních období				
B. Fondy účetní jednotky	15.285.764,49	38.017.219,06	46.331.197,17	6.971.786,38
C. Výsledek hospodaření	988.636,48	103.838.361,54	104.028.563,17	798.434,85
D. Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření				

Zpracovala: Ing. Otilie Pernecká

KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2022

WAZA SVĚTOVÁ ASOCIACE ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD A AKVÁRIÍ, TENERIFE 23.-27. 10.

Konference světové asociace zoologických zahrad a akvárií (WAZA) proběhla v Loro Parku Tenerife na Kanárských ostrovech ve dnech 23.-27. 10. Těto konference se z naší zoo nikdo nezúčastnil.

EAZA EVROPSKÁ ASOCIACE ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD A AKVÁRIÍ, PORTUGALSKO, ALBUFEIRA 27. 9.-1. 10.

Na přelomu září a října se konala výroční konference EAZA, kterou hostila Zoomarine v portugalské Albufeire. Účastníci z naší zoo (Lucie Čizrná, Jan Kirner a Jitka Vokurková) se věnovali zasedáním TAGů (Taxon Advisory Group) podle své oborové příslušnosti. Kromě mnoha zajímavých témat a poznatků napříč celým zoologickým spektrem je účast na konferenci takového formátu důležitá pro upevnění stávajících a navazání nových kontaktů v provázané mezinárodní komunitě zoologických zahrad, na nichž se dá stavět v řešení různých chovatelských úskalí a problémů.

EAZA DIRECTORS' DAYS, BEAUVAL, FRANCIE 5.-8. 4.

Konference EAZA Directors' Days proběhla v Zooparku Beauval ve Francii v termínu 5.-8. 4. Těto konference se z naší zoo nikdo nezúčastnil.

EARAZA EUROASIJSKÁ ASOCIACE ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD A AKVÁRIÍ, KUSADASI, TURECKO 12.-14. 10.

Konference euroasijské asociace zoologických zahrad a akvárií EARAZA proběhla v lázeňském letovisku Kusadasi v Turecku v termínu

12.-14. 10. Těto konference se z naší zoo nikdo nezúčastnil.

VALNÁ HROMADA UCSZOO, ZLÍN 24.-26. 5.

Valná hromada Unie českých a slovenských zoologických zahrad byla organizovaná Zoologickou zahradou Zlín v termínu 24.-26. 5. Za Zoo Olomouc se účastnili Radomír Habáň, Otilie Pernecká a Markéta Steinerová.

MIMOŘÁDNÁ VALNÁ HROMADA UCSZOO, OLOMOUC 6. 9.

Mimořádnou valnou hromadu UCSZOO organizovala olomoucká zoo v termínu 6. 9. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Radomír Habáň.

SETKÁNÍ PRACOVNÍKŮ ČESKÝCH, SLOVENSKÝCH A POLSKÝCH ZOO, LODŽ, POLSKO 24.-26. 11.

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo bylo organizováno v Zoo Lodž v Polsku v termínu 24.-26. 11. Za olomouckou zoo se zúčastnili Radomír Habáň, Ivana Mrtvá a Karla Břečková.

ODBOBNÉ SEMINÁŘE A KONFERENCE

SEMINÁŘ O SATELITNÍ TELEMETRII PTÁKŮ, DVŮR KRÁLOVÉ 18. 3.

Setkání lidí věnujících se satelitní GPS GSM telemetrii ptáků proběhlo 18. 3. v zoo Dvůr Králové. Probíranými tématy byla efektivita jednotlivých značek GPS vysílaček, úspěchy ve sledování jednotlivých druhů ptáků a různé neinvazivní metody upevnění přístrojů na tělo ptáka. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Jan Kirner.

Midyear meeting Caprinae, Halle 23.-26. 6.

Tohoto jednání se jako členka TAG a zároveň vedoucí EEP programu pro kozorožce kavkazské zúčastnila Jitka Vokurková. Jednání probíhalo v přátelské atmosféře v zoologické zahradě v Halle. Na programu bylo seznámení se s prací jednotlivých chovných programů, rozdělení úkolů pro zpracování dokumentu „Best practice guidelines“ a dalších nezbytných

dokumentů včetně „Long Term management plan“, které požaduje EAZA. Součástí byla důkladná prohlídka Zoo Halle a při zpáteční cestě i prohlídka Leipzig Zoo.

KRAJSKÁ KONFERENCE EVVO, HORKA NAD MORAVOU 5. 10.

Dne 5. 10. se zúčastnili pracovníci marketingového oddělení Pavel Javůrek a Lucie Skřípšská Krajské konference EVVO, která proběhla v centru ekologických aktivit Sluňákov. V rámci své prezentace „Zoo Olomouc – učebna pod širým nebem“ představili nabídku vzdělávacích činností, jako jsou edukační programy a vzdělávací prvky v areálu, osvětové akce pro veřejnost, příměstské tábory i další aktivity, jež mohou pedagogové s žáky využít při návštěvě zoologické zahrady.

ZASEDÁNÍ SCHHAPP, JIHLAVA 25.-26. 11.

Zoo Olomouc je také členem Spolku chovatelů hmyzožravého a plodožravého ptactva (SCHHAPP). Každoroční zasedání se konalo ve dnech 25.-26. 11. v Zoo Jihlava. Jedná se zejména o spolek soukromých chovatelů, ale i s nimi musí v rámci zachování druhové a genetické rozmanitosti chovaných zvířat rozumná zoologická zahrada spolupracovat. Setkání se zúčastnil kurátor ptáků MVDr. Jan Kirner.

25. DNY ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÉ TVORBY, LUHAČOVICE 23.-25. 11.

Po dvouleté odmlce způsobené covidem se opět konalo setkání zahradníků a krajinářů z celé republiky. Tentokrát pod názvem „V přizemí“ konference pojednávala o záhonech a podsadbách stromů. Některá témata opět zabrousila ke globálnímu oteplování, se kterým dnes musíme počítat ve všech odvětvích, v zahradnickém obzvlášť. S tím úzce souvisí i ochrana vody a lepší hospodaření s ní. Na přetřes přišlo mulčování, které u nás již řadu let úspěšně používáme. Dověděli jsme se o výhodách některých materiálů, o přírodních způsobech mulčování listím a s tím spojenými energetickými úsporami při využití tohoto materiálu místo toho, aby byl odvážen a kompostován.

Konference EAZA
/EAZA Conference/

Konference EAZA při Zoomarine – Portugalsko
/EAZA Conference – Portugal/

Foto z postkonferenční cesty
/Photo from our Portugal trip/

Setkání TAGu pro Caprini
/Halle-Midyear meeting/

ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO

KOMISE PRO OBOJŽIVELNÍKY A PLAZY, PRAHA 2.-3. 3.

Po více než roční pauze se opět uskutečnila komise pro obojživelníky a plazy v Zoo Praha. Zúčastnili se jí Pavel Javůrek, Jan Kirner, Miroslav Vaverka, Filip Vařeka a Milan Kořínek. Naši pracovníci prezentovali dva příspěvky – jeden o stavbě nové expozice v Zoo Olomouc a druhý o misi v Somalilandu. Kromě odborných přednášek byla nabídnuta možnost navštívit chovatelské zázemí.

Program jednání:

Středa 2. 3.

- **Varan komodský (*Varanus komodoensis*) jako ukázkové EEP a RCP Chelonia** (Petr Velenský, Zoo Praha)
- **Terarijná výstava v Zoo dóme (Centre ekologické výchovy)** (Patrik Pastorek, Zoo Košice)
- **Odchov anakondy paraguajské (*Eunectes notaeus*) v Zoo Košice** (Jozef Lenard, Zoo Košice)
- **Shrnutí a historie chovu tomistom v Zoo DK** (Martin Smrček, Zoo Dvůr Králové nad Labem)
- **Nové zázemí plné terárií v Zoo Plzeň** (Ondřej Trávníček, Zoo Plzeň)
- **Gekon modrý (*Lygodactylus williamsi*)** (Petra Hnídová, Zoo Liberec)
- **O odchovu želv chrámových** (Lucas Bono, Zoo Ostrava)
- **O chovu krmeného hmyzu - mšice, chvostoskok, zavijječ...** (Lenka Janochová a Pavel Kössl, Zoo Hluboká)
- **Co dělat v covidu... kterak jsme stavěli novou expozici** (Pavel Javůrek, Zoo Olomouc)
- **Počátky ochrannářských aktivit v Somalilandu – jak díky „pardálce“ vzbudit v Somálcích vztah k přírodě** (Jan Kirner, Zoo Olomouc)

Čtvrtek 3. 3.

- **Revize Ročenky** (Petr Velenský, Zoo Praha)
- **Komentář o dvou nových teráriích (jedno na *Pogony* a *Egernie*, druhé pro *Lamprolepis smaragdina*)** (Petr Šrámek, Zoo Brno)

Přednáška na komisi pro plazy
/Our presentation on reptiles committee/

- **Komentář o novém teráriu a odchovu *egernie Stokesovy*** (Dušan Šudák, Zoo Brno)
- **Půl roku v Batu Secret Zoo na východní Jávě, průzkum okolí a přilehlých ostrovů + Projekt *Tanduk Satu*** (Ondřej Trávníček, Zoo Plzeň)
- **Želva bahenní v záři reflektoru** (Michal Podhrázký, Zoo Dvůr Králové nad Labem)
- **Plazí novinky v Zoo Ostrava** (Markéta Rejlková, Zoo Ostrava)
- **Zoopark Zájezd – chovatelská a vzdělávací činnost** (Daniel Kolečka, Zoopark Zájezd)

KOMISE PRO ŽIRAFY, ANTILOPY, KOŇOVITÉ A VELBLODOVITÉ, DVŮR KRÁLOVÉ N. L., 6.-8. 4.

Komise pro žirafy, antilopy, koňovité a velbloudy zasedala ve dnech 6.-8. 4. v Safari Parku ve Dvoře Králové. Na společné jednání se všichni těšili, protože v uplynulých dvou letech byly podobné akce kvůli koronavirové pandemii zrušeny, nicméně covid-19 udeřil znovu a komisí se nezúčastnili samotní koordinátoři Luděk Čulík a Karolína Brandlová. Proto téměř celé jednání, kromě komise velbloudovitých, vedl Luboš Melichar. Na komisi pro chov antilop zástupci jednotlivých zoo informovali o problematice chovu všech více než třiceti druhů antilop chovaných v českých a slovenských zoo a také o tom, jak si vedeme v rámci Evropy, jaký je status ohrožení těchto druhů v přírodě, kterými je vhodné se zabývat více a kterými méně.

Nepřítomný Luděk Čulík nám na žirafí komisi ústy Luboše Melichara představil nové žirafí samce, kteří se v rámci Evropského záchranného programu dostali do českých zoo. Dále

jsme se ponořili hluboko do historie chovu ve velmi zajímavém příspěvku o tom, co způsobilo nedopatření v nedokonalé evidenci žiraf v době před více než 40 lety. V naší prezentaci jsme seznámili kolegy se strastiplnou cestou k získání nového chovného samce pro olomouckou zoo.

Jednání komise pro velbloudy vedla MVDr. Dana Hyláková, projednána byla situace v chovu velbloudovitých v českých a slovenských zoo a další témata.

Jednání všech komisí a exkurze do Safari Parku Dvůr Králové se zúčastnili pracovníci zimoviště Pavel Vidlář, Eliška Veselá, Michaela Valová, Gabriela Buchtelová a Vojtěch Mašek, dále krmivářka Tereza Míšková a zoolog Libuše Veselá. Komise pro koňovité jsme se bohužel z organizačních důvodů nemohli zúčastnit. Při této příležitosti bychom rádi připomenuli, že na podzim roku 2022 tomu bylo 30 let, kdy se poprvé sešla žirafí komise pod názvem Sympózium žirafáků. Stalo se tak z iniciativy Libuše a Lubomíra Veselých a Luďka Čulíka ze Dvora Králové, za podpory tehdejšího ředitele Zoo Olomouc Ing. Zdeňka Slavotínka a dalece před vznikem komisí Unie českých a slovenských zoo. Jednání proběhlo v Radíkově u Olomouce a zúčastnili se ho chovatelé a zoologové všech českých zoo, které v té době žirafy chovali. Někteří z účastníků se stále pohybují v našich řadách.

KOMISE PRO CHOV RYB, OSTRAVA 26.–27. 4.

Po více než dvouleté pauze, vynucené proticovidovými opatřeními, proběhlo ve dnech 26.–27. 4. v Zoo Ostrava společné setkání Komise pro chov ryb a Komise pro chov ploutvo-nožců. Setkání se zúčastnilo 18 zástupců z devíti zoologických zahrad UCSZO a jeden host. Za naši zoo se zúčastnil Josef Drtíl.

Setkání proběhlo v novém přednáškovém sále vstupní budovy ostravské zoo. Součástí programu byla i společná prohlídka areálu. V průběhu setkání měli členové komise možnost navštívit všechny akvarijní expozice Zoo Ostrava, podívat se do jejich zázemí a seznámit se s chovatelskými zkušenostmi ostravských kolegů.

Program jednání:

- **Úvod, chov žraloků v Zoo Olomouc**
(Josef Drtíl)
- **Akvária pavilonu Jedovatá Afrika**
(Pavel Kalus)
- **Zátoka rejnoků Zlín** (Vladimír Daněk)
- **Pavilon akvárií v Zoo Hodonín**
(Lenka Štursová)
- **Živé krmivo a jeho alternativy**
(Kristýna Bendová)
- **Nové EEP pro živorodkovité (*Poeciliidae*)**
(Markéta Rejlková)
- **Sulawesi Keepers** (Markéta Rejlková)
- **Nová expozice pro trnuchy v Zoo Brno**
(Petr Šrámek)
- **Chov hejnových ryb** (Jiří Berka)

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ KOMISÍ PRO PRIMÁTY A KOČKY, PLZEŇ 10.–13. 5.

Jednání se za Zoo Olomouc zúčastnili: Jitka Vokurková, Kateřina Šteckerová, Michal Trizma a Tereza Míšková.

Zasedání letos probíhalo v Zoologické a botanické zahradě v Plzni. Všechny čtyři jednání dny byly nabitě zajímavými prezentacemi, nechyběla ani prohlídka zoo. Všechny komise zpracovaly pro zúčastněné zoo sborníky plné zajímavých článků.

Program:

Datum	Komise	Vedoucí komise
10. 5.	Novosvětští primáti	Lenka Václavová
11. 5.	Poloopice	Jitka Vokurková
	Starosvětští primáti	Petra Bolechová
12. 5.	Giboni a lidoopi	Jana Pluháčková
	Malé kočky	Jiří Novák
13. 5.	Velké kočky	Jan Vašák

Komise pro poloopice

- **Přehled chovu poloopice** (Jitka Vokurková)
- **Novinky Prosimian TAG** (Jitka Vokurková)
- **Enrichment v Zoo Lešná** (Marcela Čehová)
- **Enrichment v Hodoníně**
(Petra Bílková a Lukáš Baránek)
- **Enrichment v Olomouci** (Kristýna Kumrová)

- **Enrichment u lemurů kata v Zoo Ústí**
(Alena Machová)
- **Enrichment pro poloopice v Zoo Košice**
(Patrik Pastorek)
- **Jak se (za)bvají lemuři v Zoo Praha**
(Lucie Holatová)
- **Chov poloopic v Zoo Jihlava**
(Richard Viduna)
- **Novinky ze světa poloopic** (Petra Bolechová)
- **Gastrointestinální problémy u samce lemura rákosového** (Kristýna Rothová)

Všechny zoologické zahrady v UCSZO obdržely během jednání sborník komise, do kterého přispěla většina institucí, které poloopice chovají. Elektronická verze byla rozesílána společně s prezentacemi a dalšími materiály záhy po ukončení zasedání.

EKONOMICKÁ KOMISE UCSZO, ZLÍN 24.-26. 5.

Ve dnech 24.-26. 5. se v Zoo Zlín konala ekonomická komise spojená s valnou hromadou Unie českých a slovenských zoologických zahrad. Za naši zahradu se komise zúčastnily Otílie Pernecká, Jana Kešeláková a Markéta Steinerová. Ekonomická komise se věnovala problematice čerpání z FKSP, aktivací objektu ve vlastní režii a následném zařazení, home office, rozdělením nákladů v doplňkové činnosti, odprodeji osobního vozu – jakým způsobem ohodnotit při prodeji a dalšími provozními tématy.

Ekonomická komise Zlín
/Economic committee Zlín/

KOMISE ZOOLOGICKO-LEGISLATIVNÍ, JIHLAVA 2. 6.

Jednání komise v Zoo Jihlava se zúčastnila Jitka Vokurková. Na programu byla diskuze zaměřená na novou veterinární legislativu upravující přesuny zvířat. Dalším bodem jednání byla implementace regulace invazních nepůvodních druhů. Na závěr proběhla diskuze týkající se navržení nového kandidáta na vedení této komise po avizovaném odchodu stávající z důvodu nedostatku času na vykonávání této práce.

KOMISE PRO CHOV PAPOUŠKŮ, DVŮR KRÁLOVÉ 12.-13. 10.

Po delší pauze se uskutečnila papouščí komise UCSZO, kterou letos hostil Safari Park Dvůr Králové. Na této odborné komisi bývá zvykem také hojná účast soukromých chovatelů, která dává této akci užitečný přesah. Sdíleli jsme aktuality z našich chovů a inspirovali se chovatelskými vychytávkami při prohlídce zázemí královédvorské zoo. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Jan Kirner a Monika Davidová.

KOMISE MARKETINGOVÝCH A VZDĚLÁVACÍCH PRACOVNÍKŮ UCSZO, OSTRAVA 12.-14. 10.

V termínu 12.-14. 10. jsme se zúčastnili setkání členů vzdělávací a marketingové komise UCSZO v Zoo Ostrava. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Pavel Javůrek, Milan Kořínek a Lucie Skřipská. Ve středu 12. 10. byl program zahájen komentovanou prohlídkou areálu a expozičních novinek. Jednání započalo úvodním slovem ředitele Zoo Ostrava a následně jsme se věnovali marketingovým novinkám v jednotlivých zoo, ale rovněž problematice managementu populací, dnes tak hojně diskutovanému. Ve čtvrtek 13. 10. do odpoledních hodin probíhala jednání, poté se celá komise přesunula na exkurzi do Dolních Vítkovic.

V pátek 14. 10. proběhla prohlídka Kozmických ptačích luk, kde jsme se seznámili s tímto zajímavým projektem na obnovu mokřadních biotopů.

Program setkání:

Středa 12. října

- **Prohlídka zoo**
- **Edukační činnost Zoo Na Hrádečku**
(Romana Albrechtová, Eliška Dušková, Zoo Na Hrádečku)
- **Vzdělávání v Zooparku Zajezd**
(Daniel Kolečka, Zoopark Zajezd)
- **Česká školní inspekce v zoo**
(Jana Kratochvílová, Zoo Brno)
- **Projekty Mokřadní učebna a Jihlava vzdělává přírodou** (Pavla Jarošová, Zoo Jihlava)
- **Mazlením k týráni**
(Iva Uhrová, Zoo Hodonín)

Čtvrtek 13. října

- **Nový web UCSZOO** (Andrea Klasová)
- **Pojďte s námi do zoo - nový pořad na Českém rozhlasu Vysočina + marketingové novinky** (Simona Kubičková, Zoo Jihlava)
- **Spolupráce s dalšími městskými organizacemi** (Šárka Nováková, Zoo Ostrava)
- **Komunikace managementu chovu zvířat v zoo** (Simona Kubičková, Zoo Jihlava a Michal Šťastný, Safari Park Dvůr Králové)
- **Exkurze do Dolních Vítkovic**

Pátek 14. října

- **Výjezd na Kozmické ptačí louky**

Komisi zahájil ředitel ostravské zoo Jiří Novák /Committee started the director of Zoo Ostrava/

KOMISE PRO VÝŽIVU ZVÍŘAT, HLUBOKÁ NAD VLTAVOU, 20.-21. 10.

V letošním roce se komise pro výživu zvířat při UCSZOO uskutečnila v areálu Jihočeské zoologické zahrady Hluboká nad Vltavou. Dvoudenní setkání mělo velmi bohatý a zajímavý program. Značná část byla věnována změnám v krmných dávkách u šelem. Dále byly prezentovány odchovy vybraných druhů zvířat. V rámci komise proběhla prohlídka zoologické zahrady s důrazem na novou přípravnu krmiv. Velmi důležitá byla přednáška mapující momentální situaci týkající se dění kolem jednodenních kohoutků. Druhý den se jednání věnovala především okusu a zelenému krmení. Zástupci firem MIKROP, TROUW NUTRITION a NUTRILAND SLOVAKIA představili své produkty. Závěr komise patřil diskuzi a předávání zkušeností.

Foto z komise marketingu a vzdělávání v Ostravě /The photo of marketing committee in Ostrava/

Program komise pro výživu zvířat:

20. 10.

- **Změny krmných dávek u 3 druhů šelem v Zoo Hluboká** (Markéta Jariabková)
- **Změny v krmných dávkách včetně nového zařízení Zoo Hluboká** (Markéta Jariabková)
- **Změna krmné dávky medvědů Zoo Plzeň aneb první rok bez pečiva!** (Lenka Václavová)
- **Krmení velkých šelem v Zoo Plzeň – postřehy, výsledky, legislativa** (Lenka Václavová)
- **(Ne)podařený odchov tamarína pinčihó (*Saguinus oedipus*)** (Petra Bolechová)
- **Hemosideróza známá i neznámá** (Petra Bolechová)
- **Odchov mravenečnicka velkého (*Myrmecophaga tridactyla*) v Zoo Olomouc** (Jitka Vokurková)
- **Výzkum potravního chování gibbonů** (Petra Bolechová)

21. 10.

- **Umělý odchov kozorožce sibiřského (*Capra sibirica altaiana*)** (Dana Hyláková)
- **Jednodenní kohoutci – blíží se jejich konec?** (Romana Albrechtová)
- **Ohryz v Zoo Bojnice** (Andrej Duchoň)
- **Známé zelené krmivo jinak** (Monika Ptáčková)
- **Co vysadit a nechat sežrat** (Petra Bolechová)
- **Představení minerálně-vitaminových produktů pro výživu zoozvířat** (firma MIKROP)
- **Vitamino-minerální doplňky pro zoo** (firma TROW NUTRITION, Jaroslav Mendlík)
- **NutriLand Slovakia – představení produktů** (firma NUTRILAND SLOVAKIA, Magdaléna Dienešová)

KOMISE PRO IN SITU A OCHRANY FAUNY ČR A SR, BOJNICE 2.-4. 11.

Jednání komisí v Zoo Bojnice se zúčastnili za Zoo Olomouc Jitka Vokurková a Lucie Čizmářová.

Jednání byla převážně směřována na ochranu fauny SR s ohledem na místo letošního konání. Zúčastnilo se mnoho organizací, včetně Ministerstva životního prostředí, které na těchto programech s bojnickou zoo spolupracují. Bě-

hem prohlídky zoo jsme se zaměřili i na nově vybudované záchytné centrum pro zabavená zvířata a nový chovný prostor pro kočky divoké k repatriačním účelům. Co se týká in situ projektů, proběhlo pouze krátké seznámení s novými projekty, o kterých se nehovořilo v předešlých letech.

KOMISE TRANSPORTNÍ, EVIDENČNÍ A ZOOLOGICKO-LEGISLATIVNÍ, KOSTELEC NAD ČERNÝMI LESY 8.-9. 11.

Jednání komisí se za Zoo Olomouc zúčastnila Jitka Vokurková. Tato tradiční akce, při které se setkávají tři komise najednou, se koná již delší dobu v Kostelci nad Černými lesy. Tentokrát jednání probíhalo přímo na zámku v krásných prostorách, které jsou ve vlastnictví ČZU. Transportní komise diskutovala problematiku transportů převážně mezi Anglií a Evropskou unií a pak některé novinky, jež se transportů bezprostředně týkají. Během evidenční komise bylo diskutováno zpracovávání ročenky v nadcházejícím období. Zoologicko-legislativní komise se zabývala tradičními tématy, jež jsou zaměřené na seznam invazivních druhů a na jejich legislativu v ČR.

KOMISE PRO CHOV PTÁKŮ, HLUBOKÁ NAD VLTAVOU 15.-16. 11.

Ptačí komise se konala ve dnech 15.-16. 11. v Jihočeské zoologické zahradě Hluboká nad Vltavou. Nosným a velmi inspirativním tématem bylo vybavení expozic, jejich technické řešení a osazení zelení s důrazem na geografickou příslušnost k chovaným druhům ptáků. Při zpáteční cestě jsme navštívili soukromou Zoo Na Hrádečku. Za naši zoo se zúčastnil Jan Kirner.

Zpracovali:

Dr. Ing. Radomír Habáň, RNDr. Libuše Veselá, MVDr. Jan Kirner, Mgr. Pavel Javůrek, Ing. Tereza Mišková, Robert Nádvorník, DiS., Bc. Markéta Steinerová, DiS., Milan Kořínek

ANNUAL REPORT 2022 ZOOLOGICAL GARDEN IN OLOMOUC, CZECH REPUBLIC

INTRODUCTION BY THE ZOO DIRECTOR

Dear supporters of the Olomouc Zoo,

I would like to evaluate the year 2022 in a few lines. After several difficult years affected by the bark beetle calamity, the storm and the covid pandemic, I can classify the past year as one of the successful years. The attendance in our Zoo increased slightly compared to 2021 by 463 visitors and the value stopped at the number 367,711. Even though this is not a record attendance, we can be satisfied with this result given by the year-long reconstruction activity which entailed a number of closures and restrictions on visitor routes. Before the end of 2022, we completed one of the important infrastructure projects, which aims to capture rainfall in underground reservoirs and then gradually release it into the watercourse. By implementing this project, we gained not only the possibility of using rainwater, but also a new look for the part of the zoo affected by the construction. This project was smoothly followed by another infrastructural project, which deals with the modernization of all engineering networks. Obsolete networks that no longer manage to fulfil their function must be replaced by new ones. Some networks in the zoo area did not exist at all - e. g. sewerage, public lighting and low current distribution. Thanks to the financial support of the founder, we were able to start this project and, through its implementation, eliminate the operational complications associated with both insufficient engineering networks and missing networks.

In addition to these important projects for the operation of the zoo, which are not very interesting for visitors, we devoted ourselves to the last two stages of the Safari project at the Olomouc Zoo, which was completed at the end of the year. Two more stages, Australia and the

Arctic, were added to the three safari stages that are already in operation. The implementation of these two stages will complete the new circular route of the safari train, which will pass through the exhibits of five continents. Its new route will be outside the detour route so that pedestrian visitors to the garden will be disturbed as little as possible by its operation and changes.

Any Gastronomy is an integral part of every zoo. The number of refreshment points in our zoo and their ability to serve do not correspond to the number of visitors during the summer season. In an effort to improve services in gastronomy and offer them to a higher percentage of visitors, we replaced two wooden stands with establishments with a higher capacity and a higher hygiene standard.

The breeding section was busy throughout the year. Rodriguez Flying Fox and Brush-tailed Bettong have returned to the newly renovated Bat Pavilion. Both species multiplied during the year. Instead of the Fennec, the Brush-tailed Possum has found a new refuge here. With the arrival of a male Rothschild's Giraffe, a Southern Two-toed Sloth, a female Barbary Lion, or a Red Panda, we laid the foundation because of the creation of new parent pairs and the birth of the next generation. In the previous year, 250 cubs were born in our zoo, for example Southern Tamandua and Giant Anteater, Honey Badger, Red-legged Seriema, Guianan Squirrel Monkey and many others. Cubs attract the attention of not only the public, but also the media. During the year, we issued 110 press releases in which we presented important moments that took place in the Olomouc Zoo during this period.

I would especially like to thank my colleagues who ensure the daily procedures of the zoo and have a large share in the success of our zoo, I would also like to thank the visitors and sponsors for their patronage, our founder, the Statutory City of Olomouc, for cooperation, assistance in the development and financial support of our zoo, also to the Ministry of the Environment for the quick and generous provision of financial support. I believe that in the next years we will maintain our position as one of the most important tourist destinations in the Czech Republic and the most visited tourist destination in our region.

Dr. Ing. Radomír Habáň
Director of Olomouc Zoo

TABLE OF CONTENTS

ZOOLOMOUC

INTRODUCTION BY THE ZOO DIRECTOR	163	RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS	173
INFORMATION ABOUT ZOO OLOMOUC	4	PUBLICATION ACTIVITY	173
TELEPHONE AND CONTACT DIRECTORY OF THE OLOMOUC ZOO STAFF	5	COMPETITION THE REARING OF THE YEAR 2021	174
BREEDING ACTIVITIES IN 2022	165	VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO	174
MAMMALS	165	NATURE PROTECTION	174
CARNIVORES	165	DERBIANUS CONSERVATION	174
RED PANDAS IN A COUPLE	165	THE KUKANG RESCUE PROGRAMME AND TRENGGILING CONVERSATION PROGRAMME	174
PRIMATES	166	ZOO MARKETING	175
UNGULATES	166	ZOO VISITORS IN 2022	175
AFRICAN SAFARI AND AFRICAN UNGULATES	166	MARKETING ACTIVITIES IN 2022	175
SAFARI EURASIA AND OTHER UNGULATES	167	COOPERATION WITH THE MEDIA	176
NORDIC UNGULATES, MOUNTAIN GOATS AND DOMESTIC ANIMALS	167	EDUCATION IN THE ZOO	176
35 YEARS OF BREEDING THE ALPINE CHAMOIS IN THE OLOMOUC ZOO	168	COOPERATION WITH THE HOUSE OF CHILDREN AND YOUTH OLOMOUC	176
THE OTHER MAMMALS	168	COOPERATION WITH THE PRIMARY SCHOOL BRĎLIČNÁ	177
HOW TO SAFELY DETERMINE THE SEX OF THE PORCUPINE?	169	SUBURBAN CAMPS	177
BREEDING OF A BABY GIANT ANTEATER	169	THE EXPERIENCE PROGRAMMES	177
BREEDING OF TWO YOUNG SOUTHERN TAMANDUAS	169	VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS	177
THE AFRICAN PAVILION KALAHARI	169	THE CALENDER OF EVENTS IN 2022	178
BIRDS	170	SPONSORS OF OLOMOUC ZOO	178
TERRARIUMS	170	CATERING SERVICES	178
BREEDING AND REARING OF TOKAY GECKOS	171	CONSTRUCTION, MAINTENANCE AND TRANSPORTATION	178
THE PREPARATION OF A NEW TERRARIUM EXPOSITION IN THE ZOO EXIT AREA AND A NEW EXPOSITION TERRARIUM	171	AREA OF FIRE PROTECTION AND WORK SAFETY	179
AQUARIUMS	171	GARDENING	179
VETERINARY CARE	172	BASIC ECONOMIC DATA	179
SOLVING THE HEALTH PROBLEMS IN KANGAROOS	172	CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UCSZOO IN 2022	179
EXPERIENCE WITH A DIFFICULT BIRTH OF THE BACTRIAN CAMEL	172	THE ANNUAL REPORT 2022 - ENGLISH VERSION	163
NUTRITION AND FEEDING	172	OVERVIEW OF BRED ANIMAL SPECIES IN 2022	180
OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT	173	MAMMALS (MAMMALIA)	180
		BIRDS (AVES)	185
		REPTILES (REPTILIA)	188
		AMPHIBIANS (AMPHIBIA)	190
		FISH (PISCES)	190
		CARTILAGINOUS FISHES (CHONDRICHTHYES)	192
		INVERTEBRATES (EVERTEBRATA)	192
		OVERVIEW OF PROTECTED ANIMAL SPECIES	194
		INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT	196

BREEDING ACTIVITIES IN 2022

PAGE 8

By December 31, 2022, the Olomouc Zoo kept a total of 386 species and 1,591 animals with a total registered value of EUR 335,288.61. Compared to the values from the previous year, the numbers of species and bred individuals decreased slightly. During 2022, 250 cubs were raised in the Olomouc Zoo.

Species and Individual Animals in the care of Olomouc ZOO as of December 31, 2022

	Species	Individuals	Loan	Price [EUR]
Mammals	101	714	116	252,721.5
Birds	52	258	35	54,431.3
Reptiles	39	109	18	8,718.6
Amphibians	7	21	0	82.9
Fish	86	226	0	4,249.8
Chondrichthyes	3	5	0	11,687.7
Invertebrates	98	258	1	3,396.6
Total	386	1591	170	335,288.6

MAMMALS

PAGE 9

CARNIVORES

PAGE 9

The traditionally bred species from the family Canidae in our zoo, both females and males of Hudson Wolves, were completed with a new species of Coyotes. Next year, they will be placed in the exposition that they will share together with Black Bears. We believe that this combination will be attractive for the visitors because it will be possible to observe the Coy-

otes also during the winter season when the Black Bears hibernate. In the spring time, we managed to join a young male to two females of Binturong that had to be placed in the spare room outside the pavilion of carnivores before. The connection went through without any problems and currently, all three animals are together content. Concerning the carnivores, the most numerous group is formed by the family of Felidae. They are very attractive animals for the visitors. In the subfamily of Pantherinae, that we breed in our zoo, there has not been any reproduction. Nevertheless, there were some changes. A significant change was the import of a young female of Barbary Lion. This female was shortly after the transport connected with a young male that was bred in our zoo. Both young animals are doing together very well and we hope that they will continue the breeding tradition of our zoo and they will reproduce. However, the old male Barbary Lion aged 17 years passed away because he suffered from some chronic health problems. In Amur Leopards and Siberian Tigers, we received the recommendation for reproduction in the next breeding season. If it comes off well, we should welcome the cubs next year. In the subfamily of Felinae, we successfully bred the young Leopard Cats and also the Geoffroy's Cats for the first time. The breeding of the European Lynx was not successful and the cub died shortly after its birth. On the basis of a genetical study both our breeding Lynxes were included in the species of European Lynx lacking any other mixture of genes. In 2022, we substituted one of the brothers of the Red Panda for a female from the Italian Parco Natura Viva.

RED PANDAS IN A COUPLE

PAGE 14

A new female of the Red Panda was imported from the Italian Parco Natura Viva towards the end of the spring time. After the necessary quarantine, she was introduced to a male in a private space in the backgrounds. The male

had been trained for being captured in his run and being placed into the transport box. The very pairing went smoothly and now you can observe the new couple together in the run in the central part of the zoo.

PRIMATES

PAGE 15

In the long term, the marmosets are doing well in our zoo and it unfortunately results in the fact that some species cannot be reproduced, and therefore we keep them in unisexual groups. In 2022, we successfully bred two young Pigmy Marmosets and regarding the other species, we keep them either in unisexual groups, or further breeding was not successful. Currently, we keep 5 species of Strepsirhini. In the long term, to those the Ring-tailed Lemurs, White-headed Lemurs, Black Lemurs, and Black and White Ruffed Lemurs belong. The new species which enriched our collection are the Pigmy Slow Loris. This species is placed in the background area. We managed to reproduce and breed two young Ring-tailed Lemurs and twins of White-headed Lemurs. The Black and White Ruffed Lemurs did not reproduce and we have high hopes that the Black Lemurs will reproduce next year. A male Black Lemur from the Zoo Augsburg was imported to our zoo to form a breeding couple with one of our females. Another group of our bred primates are Gibbons which are kept in four families. The birth of two rare baby Southern Yellow-cheeked Crested Gibbons made us so very happy. In the meanwhile, the old female gave birth to her baby in June, her daughter, placed in the different family, gave birth to her baby towards the end of the year and it became the last-born baby animal in 2022. Unfortunately, we lost an old male Siamang that died in the autumn due to chronic health issues. We are going to import a female from England to his son next year. The last-mentioned group of primates are Old World monkeys. There is a regular breeding in this group. To Patas Monkeys a baby after the young male, that was integrat-

ed in the group in the previous year, was born. In Japanese Macaques, that occupy the passing-through quarters, three young ones were born. The quarters of the Patas Monkeys went through a reconstruction of the roof and also partly the indoor area. The group of small primates, the Common Squirrel Monkeys, inhabits the South American pavilion, and we lived up to see the birth of 4 young ones.

UNGULATES

PAGE 21

AFRICAN SAFARI AND AFRICAN UNGULATES

PAGE 21

Throughout the whole year of 2022, there were ongoing construction works in the wintering area of African animals and in all their runs. The Zoo Olomouc waited to receive a new giraffe male called Michal. He was born in 2019 in Opole (Poland). He was brought to our zoo on 1st April 2022, his transportation was a bit complicated due to construction and digging works. Michal became a part of the giraffe herd with great success and despite the fact that he is the smallest of all giraffes we even witnessed mating. It is hard to say which giraffe females will be able to get pregnant after the long pause. We have been waiting for the breeding male for 7 years.

8 young ones of South African Gemsboks were born in the male-female proportion to 4, 4. All calves gemsboks lived up to their adulthood successfully. We included a new 2-year-old male in our breeding group, but we haven't noticed any interest in the females, mating rituals, or signs of dominance. He did not show any aggression and there was completely quiet in the run. Even safari train passing through the run does not disturb the animals and does not do any harm to them. At the turn of the year, there was a herd counting 20 animals, out of it 5 males and 15 females.

Among the Black Wildebeests, no young animal was born during the year, although the breeding stud Noir was in the group all season long and he did not have any health problems. As we expected gravidity, we let out a young male Nod among the herd in the spring. It is not possible to conclude from Nod's behaviour if there was any mating and estimate the time of the prospective births, however the females look like being pregnant. The one of the young males left for the newly founded establishment Animalia Empreendimentos E. Participacoes S.A. in Brazil.

Our unisexual group of Addax has not the recommendation to breeding and we are waiting for coordinator's suggestion for a new male Addax.

In the Chapman's Zebra-breeding, there is a problem of total lack of genetically high-quality male studs. We have 4 mares and we will have to breed in another zoo, however, there is a risk connected with the stressful transportation.

SAFARI EURASIA AND OTHER UNGULATES

PAGE 25

The breeding of the mountain ungulates has a long tradition in our zoo. We keep a breed registry of the West Caucasian Tur under the terms of EAZA and we breed and reproduce this species successfully. In the herd of these impressive animals, we succeed to breed five calves. The males of this species are characterised as having shorter, but massive horns. On the contrary, long and delicate horns are typical of the Siberian Ibexes. We keep and breed this species in a different part of our zoo, and also a lot of young ones were born here, specifically 8. Another species of mountain ungulates is the Cretan Wild Goats that we have been breeding shortly, but we succeeded to integrate a male imported from Greece into the herd. Four young ones were born and three of them were bred successfully. The last species is the Wild Goat that replenishes the exposition

together with other deer and European Mouflons in the safari run. In European Mouflons we were dealing with a large number of parasites and despite this we managed to breed and rear 6 young ones. On the other hand, in Vietnamese Sika Deer, we carry on doing well in the long term and we multiplied our herd by 6 calves of this interesting and in nature endangered species which dominates in number in this mixed run. Mesopotamian Fallow Deer are also very interesting and endangered in nature, however, our herd is very small. Two males of a different age were imported from the Zoo Szegeed and joined our female and we are going to strengthen our breeding group with another female from France next year. The lastly mentioned species is the European Bison that can be spotted when passing through the Eurasian Safari by the train. Also here, there was a lot of going on, especially after two beautiful and healthy calves were born. Our little herd has grown in number to 8 individuals. In January, the oldest breeding male should leave for the Zoo Plzeň, where he is going continue to spread his genes of Olomouc origin. The Reeve's Muntjacs bred two young ones.

NORDIC UNGULATES, MOUNTAIN GOATS AND DOMESTIC ANIMALS

PAGE 27

In 2022, we bred 8 young ones of Alpaca in the sex ratio of 5,3. The father of these young Alpaca is a male bought and coming from private breeding in Germany. Vicunas were also given opportunity to breeding, nevertheless the male had to be separated from the female because he was aggressive to her. Bactrian Camels have a new run bounded by a barrier of sandstone. Their original enclosure is inhabited by Dromedary Camels that have at their disposal a warm stable and hayloft. We lost one female when she was giving birth to her baby. Another young female was brought from the Prague Zoo.

In the runs of Reindeer there were digging and construction works all the season long, aimed at building the new part of safari. In the season of 2022, 8 young ones were born out of them 5 were raised. The father of the first four Reindeer fawns was our old breeding male that was separated in December. The next four fawns Reindeers, born in the course of July, were the off-springs of a new Reindeer male from our breeding that joined the females a few weeks after he had dropped his antlers. The bred females are going to stay at our zoo. The biggest event of the year 2022 occurred in breeding of Musk Oxen. We imported a male Muskox named Odin from the zoo in Cologne (Germany). The female Muskox called Rag-na had been alone for two years before and their mating happened without any problems. However, after a few weeks the male became aggressive towards her that is why they had to be temporarily separated. Also, Alpine Chamois moved their house and were living in temporary, makeshift quarters for the whole 2022 due to the reconstruction of their run. There were 8 young Chamois bred in the sex ratio of 5,3. The breeding male left for Hungary and the new one was imported from Karlsruhe. Among Markhors, there were 10 young ones bred.

35 YEARS OF BREEDING THE ALPINE CHAMOIS IN THE OLOMOUC ZOO

PAGE 34

The Olomouc Zoo has been breeding the Alpine Chamois since the seventies. The first animals were imported from the wilderness in the Jeseníky Mountains where they were found caught in the snowdrifts. After a longer pause in breeding, we got back to this species in 2010 and the original intention was that the Chamois would be one of the species in our Eurasian safari. The Alpine Chamois are regarded not to be easily bred animals, therefore the breeding group was placed separately. Into the shared exposition should have been

placed bred animals, however, this system did not prove useful. Currently, we have a herd of about 10 breeding females. In 2022, due to ongoing construction works the Chamois lived in makeshift area, but they managed to breed 8 young ones without any problems. Their run is going through a complete reconstruction.

THE OTHER MAMMALS

PAGE 34

We have variegated the breeding of nocturnal animals with three new species: the Long-nosed Potoroos, the Rufous Rat-kangaroos, and the Common Brushtail Possums. All three species belong to rarely bred animal species in zoos. The most numerous species kept in the Nocturnal Pavilion is Rodriguez Flying Fox was extremely successful in breeding: 17 young ones were born. The group of Red Kangaroos is formed by 24 animals, out of them there are two males that are ready for the transportation to other zoos. An unrelated male of this group accidentally broke his neck, therefore, we plan to get a new one from another zoo. Red Kangaroos live at places of origin in more numerous groups, that is why we want our kangaroo group in Australian safari to remain in large numbers also in future. According to their behaviour, it is obvious that they are satisfied with the current conditions and in addition they are attractive for the visitors as well at the same time. The year of 2022 started with breeding of three 1,2 Parma Wallaby. In the spring, the babies of both females left their pouch. One of them died, but the other one, a male, was raised successfully till adulthood. From the zoo in Salzburg, a couple of young Parma Wallaby has been imported to our zoo. At the end of the year, both adult females had their babies in the pouch again. When it comes to the South American Xenarthra, two young ones of the Southern Tamandua and one young of Giant Anteater were bred in spite of the fact that there were construction works nearby the pavilion and the animals had to be moved to the spare room.

Chacoan Maras share their run together with the Common Squirrel Monkeys, and moreover, they bred two twins twice during the season. A young male of Southern Two-toed Sloth has been imported to our zoo from the zoo Nordhorn in Germany that is going to become the new breeding male. The North American Porcupines did not reproduce in 2022. Two females from the original group are probably too old and the young female that we got in 2022, joined the group already after heat. In Indian Crested Porcupines three young ones were born in 2022. Our effort aimed at a meaningful grip of their breeding and the reduction of the kept animals.

HOW TO SAFELY DETERMINE THE SEX OF THE PORCUPINE?

PAGE 37

At the beginning of the year, the breeding group of porcupines counted 14 animals regardless of gender. It was necessary to make clear how many males and females there are. The manual capture and the following general anesthesia proved to be ineffective due to the overall amount of the used-up anaesthetics and the security of the capture. We constructed a special handling crate where it is possible for both sides to determine the sex of an individual in all safety and without unnecessary stress. We consider it to be a landmark in increasing the welfare of our animals.

BREEDING OF A BABY GIANT ANTEATER

PAGE 38

Due to excessive stress and noise in the surroundings of the quarters, where a female of the Giant Anteater was placed, it happened that the mother after giving birth to its baby anteater lacked the milk and the young anteater had to be fed artificially with the milk substitutes for puppies. The substitute, proved and recommended in Zoo Dortmund, was impossible to procure that is why the milk for puppies had to

be repeatedly supplemented with other ingredients so that the baby Giant Anteater regularly put on weight. From the age of 4 months on, the baby Giant Anteater was offered to eat the mixture given to the adult Anteaters. At the age of 6 months, the young Anteater was reunited with her mother on a permanent basis and the visitors can see them in the South American pavilion and observe their plays.

BREEDING OF TWO YOUNG SOUTHERN TAMANDUAS

PAGE 40

At the beginning of 2022, we moved two females of Southern Tamanduas to the spare room, where both of them gave birth and raised their babies. Both young animals are females and therefore towards the end of the year, the coordinator considered their replacement into different zoological gardens. At the age of 3 weeks, both mothers of the Southern Tamanduas were reunited with their young ones in the South American pavilion and in October a breeding male joined them. It was repeatedly observed that one female breastfed both young ones at a time.

THE AFRICAN PAVILION KALAHARI

PAGE 41

In the Kalahari pavilion, we succeed to breed two small Meerkats. A baby Aardvark was born, too, however, the breeding of this species is not easy and therefore it died due to bacterial infection. The Common Rock Hyraxes, that occupy the exposition together with Aardvarks, increased in number and 3 young ones were bred. The common exposition is very attractive but the cohabitation of both species is less than ideal. The problems emerge predominantly in winter when the Common Rock Hyrax are kept inside together with Aardvarks and also at breeding time when the Common Rock Hyrax are sometimes aggressive towards Aardvarks. The zoo keepers

adjusted the outside run for Honey Badgers. The third baby Honey Badger in line was born and it is a female again. She was bred in the backgrounds.

BIRDS

PAGE 43

The Greater rheas bred and raised one young. From this year on, we keep and breed these species only in a natural form. There were only 11 young Black Storks bred in European zoos last year. Out of them, two females were born in our Olomouc Zoo. After another unsuccessful breeding season in Southern Screamers, we decided to move the breeding couple into the better suited breeding premises. Regarding the Bar-headed Geese, we succeed in the “first-ever” breeding case of three young ones. Due to the fulfilled capacity in European zoos, we decided not to breed the Red-crowned Cranes this year. The Red-legged Seriemas bred one young in their exposition. We made up a new breeding couple of the Military Macaw. One young of the Barn Owl was provided for repatriation into the wild. From France, we have imported a female Little Owl that is unrelated to the individuals in the Czech zoological gardens. The Snowy Owl was re-paired and the reward was a clutch of fertilised eggs. In the vast run remained after cheetahs, the visitors could observe the family group of Southern Ground Hornbills. Furthermore, there were newly placed the Nanday Parakeets, the Military Macaw, and the Red Junglefowl in the visitor area. The breeding of the Egyptian Geese, the Domestic Ducks, the Turkey Vultures, the White Cockatoos, the Blue-winged Macaws, and the Monk Parakeets was terminated. The Common Cranes were deposited to one of the rescue stations. In most cases they were solitary individuals, or non-conceptual species.

TERRARIUMS

PAGE 49

When it comes to terrarium keeping, the start of 2022 looked very promising. The planned project of the terrariums in the zoo exit area started to get real shapes. In addition to that, we got down to many further reconstructions and the stabilization of the expositions within the scope of displayed animal species. In the Leopard pavilion, the colleague Filip used the available space and placed two racks with boxes for rodent breeding there. We got hold of 3 rodent species to care for – the Pale Gerbil *Gerbillus cf. perpallidus*, Eurasian Harvest Mouse (*Micromys minutus*) and the Fat-tailed Gerbil (*Pachyuromys duprasi*). There has not been much in the Giraffes’ pavilion, only the corner insectarium for the Emerald Cockroach Wasp (*Ampulex compressa*) was added in the new part of terrariums. The new part of the exposition proved to be stably inhabited, and a young one of the viviparous Blue-spiny Lizard (*Sceloporus cyanogenys*) was born. We lived to see the first clutches of unfertilized eggs of the Green Keel-bellied Lizard (*Gastropholis prasinna*) and even of the Common Green Iguana (*Iguana iguana*) whose cohabitation with an older female of the Argentine Black and White Tegu (*Salvator merianae*) proved to work well together. A bizarre species of the Ghost Mantis (*Phyllocrania paradoxa*) occupied the insectarium and a female of Giant dead leaf mantis (*Deroplatys dessicata*) lived there for the last part of 2022. The insectarium was originally intended for the Sun Beetle of the *Pachnoda* genus and the Millipedes, however, after the reconstruction, we placed the Giant Forest Scorpion of the *Heterometrus* genus there. The older part of the exposition celebrated its 20-year-old existence. We were forced to move the Green Basilisk (*Basiliscus plumifrons*) in the background area. They were substituted with a couple of the Common Southeast Asian Tree Frog (*Polypedates leucomystax*). The Red-tailed Green Ratsnake (*Gonyosoma oxycephalum*) and the Frilled Dragon (*Chlamydosaurus kingii*) that we acquired last year, grew up very

quickly and they almost reached the size of an adult. The African Spurred Tortoise (*Centrochelys sulcata*) lasted out the whole summer in the remote run next to the flamingos. They are going to spend the winter season in the Predators' pavilion next to the West African Dwarf Crocodile (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*). The group of crocodiles consisting of 5 young ones and an adult female has not changed this year. A terrarium, originally inhabited by crabs, has been renovated in the South American pavilion and a male of the Cranwell's Horned Frog (*Ceratophrys cranwelli*) lives there. Everything in the Kalahari Pavilion remained almost the same. For this exposition, we only acquired the Hasselquist's fan-footed gecko (*Ptyodactylus hasselquistii*).

BREEDING AND REARING OF TOKAY GECKOS

PAGE 54

We breed this nocturnal species only in the backgrounds in our zoo. We keep a female together with a male in shared terrarium and their living together is idyllic. After a few months, we found in one of bamboo canes bellow a female a couple of eggs stuck to the wall that were guarded by their mother. The incubation proceeded in the parental terrarium, and after 4 months a newly hatched young one came into the world as a surprised for us. The numbers of the young ones and the laid eggs were growing and now, the adult couple is the parental duo of five young ones of a different age. The given feed varies in the served species and also in their size. A well-known fact has been confirmed that concerning these geckos there is a working basal care for the offspring and the parents do not attack them, but they even do protect them for a while.

THE PREPARATION OF A NEW TERRARIUM EXPOSITION IN THE ZOO EXIT AREA AND A NEW EXPOSITION TERRARIUM

PAGE 55

In cooperation with other colleagues, we launched a new project. We received 9 tanks from the company Plaček Pet Products Ltd. and in 2022, also the lighting and other equipment. We reached the decision that the best option would be to place all terrariums in the zoo exit area. At the beginning of 2022, the installation of the contactless door with an automatic drive was carried out there, and moreover, the complete painting and renovation of the damaged plastering took place there, too. A great deal of work on the whole project is our maintenance! Stands for the separate tanks were assembled. We completed another terrarium in the Giraffes' Pavilion that will be placed in front of the tank for the Common Green Iguanas (*Iguana iguana*).

AQUARIUMS

PAGE 56

The aquarium section was enriched with the following new fish: Bicolor Parrotfish (*Cetoscarus bicolor*), Blu-lined Rabbitfish (*Siganus puellus*), Blacklip Butterflyfish (*Chaetodon kleinii*), Royal Doty Back (*Pictichromis paccagnellae*) and in addition, we obtained a gift by the breeder from Lichnov Ringtail Surgeonfish (*Acanthurus blochii*), Doubleband Surgeonfish (*Acanthurus tennentii*) and Eastern Sailfin Tang (*Zebbrasoma veliferum*). The biggest news of this year was the reconstruction of the small aquarium with the soft corals for the aquarium suitable for the Spotted Seahorse (*Hippocampus kuda*), which we gained in the number of 15 individuals. They share the water tank together with 4 Mandarinfish (*Synchiropus splendidus*) and 5 Cleaner Shrimps (*Lysmata amboinensis*), furthermore we removed the corals and replenished it with seaweeds of the genus Caulerpa and fragments of corals (*Acro-*

pora sp.). We got hold of seahorses from the experienced breeder Mr. Hynek Dařbuján. They were already used to taking frozen feed. We let out 6 males and 3 females in the exposure water tank and we placed 2 males and 2 females in the water tanks in the background area because of our attempts to breed them. We serve the feed in Petri dishes for them.

The biggest coral aquarium of volume up to 4 000 litres nearby the cash desks has been working for 10 years now and its animal inhabitants are doing well in there. The coral colonies are growing and produce fragments for further breeding – we reproduce all species of corals in practice. In 2022, we managed to breed and dispatch 336 pieces of corals and sea anemones. This year, we have enriched this aquarium with these species: Pyramid Butterflyfish (*Hemitaurichthys polylepis*), from the former director of our zoo Ing. Slavotínek (he gave us also a new species of corals – Torch Coral (*Euphyllia glabrescens*)). We bought and completed the exposure water tank with useful fish - Blue-streak Goby (*Valenciennesa strigata*). Into the quarantine water tank which is placed in the backgrounds, we bought even two Reef Sea Urchin (*Diadema setosum*). The technical equipment works brilliantly, there is only need to change the tubular fluorescent lamps and the ultraviolet light tubes from time to time.

VETERINARY CARE

PAGE 62

The basics of the veterinary care in the zoo is prevention which lies in the systematic fight against the endoparasites and the regular vaccination. We take care of the hooves and cloven feet on regular basis together with other regular veterinary procedures. To the most interesting veterinary cases belong for example surgical intervention, the removal of an abscess in the underbelly area of an Aardvark, fixing the arthrosis of an old female Bactrian Camel and other cases of the care for gerontological patients, repeated surgeries of hernia of a male Alpaca complicated by his allergy to

suture materials, problem solving in halting the growth and worsening the condition in young Southern Tamanduas, the removal of the implants in European Lynx and Gibbon, battling the dermatitis in Hudson Wolf and others.

SOLVING THE HEALTH PROBLEMS IN KANGAROOS

PAGE 65

Kangaroos belong to the most frequent patients in the veterinary practice. These animals are well-known for health problems with necrobacillosis in oral cavity. Based on our experience, the success of the treatment directly depends on early diagnosis, therefore we check the kangaroos on daily basis and every swelling in their face or even the change in their behaviour is immediately solved. It looks like that the main problems are injuries which are the entryways for infection in oral cavity. In 2022 we tried a long-termed antibiotic medication in the three recurring cases and the outcome will be known next year. The provable results are the breeding in treated females that would have died without the medical treatment.

EXPERIENCE WITH A DIFFICULT BIRTH OF THE BACTRIAN CAMEL

PAGE 67

In 2022, we expected a Bactrian Camel to give birth to her young. The female of the Bactrian Camel showed the signs of the coming delivery at the expected date, however, they continuously disappeared. Several days after that, it became obvious that the female has a dead baby inside her abdomen. Unfortunately, the caesarean section did not come off well for her.

NUTRITION AND FEEDING

PAGE 68

The total costs of nutrition in 2022 reached the number of EUR 289,731.25. The cost

of the expended feeding per 1 day was EUR 793.78. From the subsidy from the Ministry of the Environment was drawn the sum of EUR 40,524.9. In the spring months, the necessary agrotechnical land management took place. Unfortunately, this year is no exception to avoiding the problems with parasites. We used medicated granular feed mixture Wildmix 1 and Wildmix 2 (MIKROP). In Musk Oxen was carried out the optimisation of feed ratio. Now, the Musk Oxen are getting two types of granular food – Grazer (GRANOVIT) and Browser (KASPER), beet pulp and the small amount of fresh root vegetables. The basis is the quality meadow hay served at any time of the year *ad libitum*. Seasonally, the fresh green fodder and some food to gnaw is served, whereas in winter, alfalfa haylage is fed additionally. There is salt available to lick. Preventively a milk thistle (*Silybum marianum*) was included in the served feed. We focused on the quality of the coarse fodder. We sent altogether 4 samples for the analysis of mycotoxins. All of them met the requirements. Our zookeepers prepared some branches of the pleaved trees for gnawing again to be frozen. For the first time, we also froze some bamboo for the Red Pandas. Strawberries and apricots are very popular among our animals that we received from the company SOLAGRO (JahodyOlomouc). Pumpkins belong to the popular seasonal vegetable and this kind of vegetable is used also in enrichment. Other feed is hidden into them for example other fruit and vegetables, insects as foodstuff for animals, but also some meat or rodents depending on the particular species. The big cats of the family Felidae are fed three times a week (on Mondays, Wednesdays, Fridays). On the other days, they have fast days. In winter season, we served a mineral and vitamin supplement MIKROS Wild Cats (MIKROP). The key changes in feed rations and the feeding techniques were implemented in the bird section. The basis of the feed ration for the Black Storks is formed by fish now. The fish are included in the daily feed ration for the young ones almost in 90%. The rest 10% is

formed by other ingredients such as poultry hearts, mice, chicks, or insects. We feed our animals exclusively with frozen fish that is why the nutritional supplement Promotor L. We also added the nutritional preparation Flamingo (GEAVET) in the feed for Flamingos and we changed the granules for the brand Ranger Flamingo (GRANOVIT). The major changes in feeding were carried out in parrots. Currently, they are fed two times a day. In the morning, they are given a mix of fruit and vegetables which is taken away at noon. In the second feeding, a dry mixture is served which is available to the birds until the next day morning.

OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT

PAGE 74

RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS

PAGE 74

Olomouc Zoo collaborates with many universities and other institutions in the Czech Republic and other countries in the field of research. Many students work in our zoo on their bachelor, master and doctoral theses, and some students directly acquire experience as veterinary practice.

PUBLICATION ACTIVITY

PAGE 76

The Olomouc Zoo publishes an annual report in a print of 1,000 copies every year. In 2022, the zoo also published the 23rd issue of the proceedings of the UCSZOO expert commission for Strepsirrhini. Among the printed materials published was an A4 folding leaflet with our zoo program for the year 2023 in the number of 10,000 pieces. On its second side, we presented other interesting attractions in the area. We published 2,000 copies of the Olomouc Zoo Animal Atlas publication describ-

ing 200 selected species of animals kept on the zoo holdings. In September, we also created two photo calendars, A3 wall format in the number of 500 pcs and desktop format of 400 pcs. Other printed materials included several postcards or a new map of the area.

COMPETITION THE REARING OF THE YEAR 2021

PAGE 77

On 8th May 2022, after a two-year break caused by the COVID-19 pandemic, a ceremonial announcement of a competition The rearing of the year – The White Elephant 2021 took place in the former Capuchin monastery in Fulnek. Altogether 59 rearing acts and 7 constructions from 14 zoological gardens were applying for the title. The Olomouc Zoo received the Commission's visit on 21st April to review the Kalahari pavilion that was taking part in the category of the Construction of the Year for 2021.

VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 78

This year we didn't have a lot of opportunities for volunteer days. We organized two actions, but only one was realized because of bad weather. We cooperated with elementary schools and non-profit organizations which helped with work in zoological garden like cleaning enclosures and pumpkin carving.

NATURE PROTECTION

PAGE 79

This year, we took part in bird monitoring at the bird feeders again which is a typical example of public science. In winter season, we fed the wild birds and we carried out the springtime cleaning of the birdhouses and installed new ones in the zoo area. In May, we organized together with ornithologists from the Czech Society for Ornithology an event called

Welcoming the Bird Singing. We noticed also many interesting views of some valuable bird species. We safeguarded the glass surfaces of the Leopard Pavilion against the bird crashing. We continued with the adjustments of the water pools nearby the aviaries for owls that were constructed last year and we monitored the development of the structure of species that emerged in the pools. We also did a little entomologic research in which we used the method of pitfall trapping of the bugs from June to July. We kept a record of 41 mainly common species directly linked to forests. In cooperation with an organisation called Alka Wildlife, we monitored an Edible Dormouse. Unfortunately, when doing the monitoring at night no animal species was recorded. The biologists from the Zoological departments of The National Museum monitor the presence of the Millipedes in the Czech Republic. One of the monitored species is *Chondrodesmus riparius*. In the Olomouc Zoo, this species has been recorded since 17th December 2009.

DERBIANUS CONSERVATION

PAGE 84

The Olomouc Zoo has been a member of the organisation called Derbianus Conversation that engages in conservation of a critically endangered western sub-species of Derby Eland. On 3rd September 2022, a very popular event The Day with an Antelope took place again as a part of the Day for the Zoological Gardens. The visitors had the opportunity to purchase various souvenirs at the stand, that was placed at the lookout point towards the African safari.

THE KUKANG RESCUE PROGRAMME AND TRENGGILING CONVERSATION PROGRAMME

PAGE 84

The Kukang Rescue Programme together with the Trenggiling Conversation Programme

aimed at the persecution of illegal trafficking with the endangered animal species. Within the scope of their activities, the international team led by the Indonesian police and the Czech environmental conservationists managed to arrest a trafficker named Greed in the western part of Sumatra. Via several of Greed's conversation groups on WhatsApp, which counted hundreds of members, a countless number of endangered wild animals were illegally sold on daily basis, including Loris, Pangolins, and even a young of the Sumatran Elephant. Greed is in prison now. Within the framework of the Trenggiling Programme a Sunda Pangolin has been released into the wild in a secure and protected area. As every year, the Kukang team Programme continued in monitoring of the nocturnal wild animals. During the monitoring in Bandar Bar, several Civets and even a rare and protected Lisang were spotted, however we failed to find any Loris. On the contrary, in the other area in Kuta Male on one of the routes, a record number of Lories, and that is nine, was noticed. Slow Loris from Kuta Male form a part of a five-part documentary series called Our Great National Parks about the world's remarkable national parks narrated by Barack Obama, the former president's voice. In terms of the Kukang Coffee Programme, young plants of coffee trees and avocado trees were bought and those will be planted to form wildlife corridors. The English-Environmental Kukang School Programme is in progress of building a new school building. The Kukang School also joined the international programme Education4Conservation. The main coordinator of the Kukang school called Novi was awarded the certificate for the best teacher of 2022 participating in this programme. As part of the education and animal care, the Kukang Rescue Programme organized an event aimed at deworming and flea-exterminating of Sumatran people's four-legged pets for free in its rescue centre that lasted for several days. The very first but elaborated handbook of EAZA for the breeding of Lories was published this year and the team

of Kukang Rescue Programme took part in its creation. Within the campaign Stolen Wildlife, a new series of photos was issued and this time it was aimed at the consumption of wild animals.

For more information about the programmes, please visit www.kukang.org and www.trenggiling.org.

ZOO MARKETING

PAGE 88

ZOO VISITORS IN 2022

PAGE 88

After a long time, 2022 was finally the year when the garden was really open for visitors 365 days a year. With the exception of two days when strong winds blew through the grounds and the zoo was closed for safety of the visitors. The total attendance in 2022 reached 367,711 visitors. The day with the highest number of visitors was Sunday 15 May, when the "Family Day at the Olomouc Zoo" took place right in the premises under the auspices of the Olomouc Region and its Family Passports. This event attracted a record of 6341 visitors.

MARKETING ACTIVITIES IN 2022

PAGE 90

The year 2022 was finally completely full-fledged in terms of the running of the zoo and our marketing activities. We had to start storing cookies on the website only with the active consent of our visitors that brought about a distortion of information about website traffic; it reached a value of 341,560 in 2022. Together with the company REDIGY s. r. o., which takes care of our website, we started preparing a game application. This year, the planned e-shop was completed and started its private operation. On Facebook, the number of "Likes" increased to 23,257 as of 12/31/2022. The

same was true for Instagram, where the following of the page increased to 5,176 people. This year we chose the Brush-tailed Possum with the slogan “The Great Return of the Little Australian” as the main animal for communication and tried to bring it closer to the public, so that its motif could peek out at zoo fans from billboards, city light showcases, advertising squares, newspapers and our website. In order to inform our visitors about upcoming events at the zoo, we have prepared tarpaulins with an invitation, which we placed at the entrance building. We decided to secure the glass at the Leopard Pavilion, so the graphics studio prepared original graphics with Leopards and their environment. Under the direction of our marketing and education department, several publications were created, such as the Animal Atlas of the Olomouc Zoo. They also started using different videos for promotion. This content is either created by the zoo itself or in cooperation with other creators. We have been cooperating with Olomouc cinemas and multiplexes as well as some radio stations for a long time. In connection with the two newly created stages of the safari, we have prepared textual materials for the commentary on the safari train; the recording is being prepared for us by the Czech Radio Olomouc. A new graphic concept of another of the Olomouc buses was also made.

COOPERATION WITH THE MEDIA

PAGE 96

In 2022, the zoo made 110 press releases, organized a number of press conferences, and actively participated in other meetings that led to the promotion and support of the zoo. Out of 16 Czech zoos, we belong to the group of five best zoos in the media presentation in the year 2022.

EDUCATION IN THE ZOO

PAGE 100

We added two new educational programs to our offer – “Animal Eaters” for kindergarten and the 1st grade pupils and “Interesting food of our wards” intended for the 1st and 2nd graders of primary schools, secondary schools and universities, in autumn. In the period from April to the end of June, we realized a total of 116 commented programs. 143 of them took place with guides, during the whole year. In total, 125 schools and school facilities with 4,012 pupils were interested in our offer of programmes (including those who ended up buying only workbooks or only entry without a guide). We sold 623 workbooks. The largest number of school groups came to us from the Olomouc region, followed by the Moravian-Silesian, South Moravian, Pardubice, Zlín and Vysočina regions. There were also various discussions with pupils and students, guided tours for companies and organizations. We organized a block of lectures by our zoo staff, in cooperation with the Olomouc City Library. There was a total of 7 thematic discussions. We organized several educational events for the public. During the summer holidays, we organized 6 rounds of suburban camps, attended by 190 children. In addition to our camps, from August the 22nd to 26th, we provided a program for the “Junior Summer University” organized by the Central European Association of Zoo Friends (CEAF). And on the same date, we also helped at a camp organized by DDM Olomouc.

COOPERATION WITH THE HOUSE OF CHILDREN AND YOUTH OLOMOUC

PAGE 103

The year 2022 run smoothly according the tradition without any restrictions. The members of the Zoo Club met under the leadership of Mgr. Hana Matysová and RNDr. Eva Havlická regularly every Thursday in the afternoon. In the course of the year, the children participated

in two excursions to the zoos in Ostrava and Brno. In the last week of the summer holidays, from 22nd to 26th August, a traditional suburban camp took place in our zoo. On 18th August, a group of Ukrainian children led by the Olomouc House of Children and Youth visited our zoo. A Spring Path featuring the subject of Domestic animals and their wild predecessors on the occasion of the World Animal Day regarding camels took place in autumn. In terms of “The Earth Day”, the main topic was the nature of the Czech Republic and its particular biotopes.

COOPERATION WITH THE PRIMARY SCHOOL BŘIDLIČNÁ

PAGE 104

The employees of Zoo Olomouc closely cooperate with the Primary school Břidličná under the leadership of a teacher Mgr. Květa Děrdová in the regional round of the competition Golden Leaf (on 9th May) and the Summer Research School in Václavov nearby Oskava. The children from the Primary School Břidličná visited our zoo also within the scope of a breeding camp and they take part in part-time work, too.

SUBURBAN CAMPS

PAGE 104

This year, 6 rounds of suburban camps took place (July 11th–15th, July 18th–22nd, July 25th–29th, August 1st–5th, August 8th–12th, August 15th–19th) and were attended by 190 children. The common theme of all the camps was the “ZOO CRIMINAL INVESTIGATION – tracking the precious eggs of an extinct bird Moa”. The children participated in both physical and educational activities accompanied by creative workshops. Mainly, the young participants were acquainted with many exotic animals.

THE EXPERIENCE PROGRAMMES

PAGE 106

We currently offer 2 types of the experience programmes:

The morning spent as a zookeeper

This programme is to introduce the overall work of a zookeeper. This year, 101 programmes took place and were attended by 192 people. On the whole, 132 programmes in total value of 18,619.11 EUR were purchased.

The zoo seen through the back door

The programme enables the participants to see a true picture of the backgrounds of the zoo and to enlighten the everyday functioning of the zoo. This year, 23 programmes were carried out that were attended by 93 persons. On the whole, 30 gift vouchers in total value of 2,488 EUR. 60,000.07 EUR were issued.

VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS

PAGE 109

Basically, the entire year 2022 was marked by the implementation of construction projects. These were various restrictions on the sight-seeing route, which reduced visitors' comfort. The operation of the upper parking lot in Darwin Street was also limited. This year, we also took over the lower parking lot at the Fojtství Pension. In the autumn months, both of these parking lots began to prepare for the installation of the barrier system. The TOI TOI sanitary container was placed in the location near Lanáček as a novelty for visitors from April to November. It replaced a group of mobile toilets from previous years.

Sales of promotional and gift items

Visitors' attention was attracted with a new machine for the sale of commemorative banknotes in the past year 2022. In our zoo, visitors could choose from two motifs – with the motif of a Red Panda and a Rothschild Giraffe. Our souvenirs include new caps and hats for smaller ones, snack boxes, aluminium water bottles and a whole series of colourful magnets with various

animals. In July 2022, the new publication the Atlas of Animals from Olomouc was published, and at the end of the summer, table and wall calendars were traditionally included in the sale. The total amount of sales in souvenirs surpassed 2021 and amounted to EUR 67,699.27, i.e. EUR 11,004.22 more than in 2021.

THE CALENDER OF EVENTS IN 2022

PAGE 111

From the perspective of organized events, we can consider the year 2022 to be normal, because we were not limited by any restrictions. That is why all the traditional events such as Easter, The Pre-Gathering Conference of Witches, newly organized The International Day of Biodiversity, The Children's Weekend, The Day of Animal Records, The Day for Zoological Gardens, The Evening of Ghosts and Spirits and many more that are not mentioned.

SPONSORS OF OLOMOUC ZOO

PAGE 123

Sponsors contributed the total amount of EUR 119,579.30 to the breeding and feeding of the animals kept in our Olomouc Zoo. Thank you for helping us to fulfil the main intention of zoos thanks to this support.

CATERING SERVICES

PAGE 129

The visitors were offered the refreshments in the following facilities:

At the Lemurs Bistro, the ice-cream At the Flamingos, the café At the Goaties, Pod Věží Restaurant, U Lanáčku Pancakes and At the Bear's pizza.

The visitors spent EUR 814,713 for the refreshments. The costs increased to EUR 642,239.1, mainly due to the price rise of the feedstock, and the investments for the restoration. The profit after tax was EUR 68,141.8.

CONSTRUCTION, MAINTENANCE AND TRANSPORTATION

PAGE 134

In 2022, the "Surface Water Management" project can be taken to be the most important project realized there, which significantly solves the issue of reusing rainwater and gradually releasing it back into nature. The total price of the project was EUR 1,123,368.53 without VAT. We built five underground reservoirs and reconstructed 2 above-ground reservoirs, including connecting pipes.

Another related project to the previous one is "Reconstruction of engineering networks". As part of the project, for EUR 1,377,458.99 excluding VAT, new water distribution, low and high voltage, public lighting, optical networks, new substations and new road surfaces will be laid. Its completion is expected in the first half of 2024.

Other work in the construction and maintenance section:

The Construction of two new stands with refreshments took place, expansion of the safari to include parts of Australia and the Arctic, new fencing of the enclosures for Black Wildebeest, llamas, Arabian and Bactrian camels was built, new rail was created for the train and automatic gates dividing individual parts of the safari. In the new enclosures, maintenance workers have built shelters for camels and llamas. To improve the aesthetic impression, the wildebeest building received a new wooden facade. An external company implemented the construction of a new shelter in the Chamois paddock and the overall reconstruction of the fencing. In addition, a total reconstruction of the roof at the Patas Monkey house and at the U Lemurů snack stand was carried out, and the neighbouring road and surrounding areas were changed. Modernization was also necessary in the building of the water plant. Giant linden trunks were installed in the enclosures of Cheetahs and Barbary Lions. We installed new LED lights in the indoor exhibits of marmosets, at the beginning of the year.

AREA OF FIRE PROTECTION AND WORK SAFETY

PAGE 137

In 2022, there were no fires in the zoo area. As part of the fire preventing system, fire extinguishers and fire hydrants were inspected annually, and zoo employees received training. In 2022, there were two occupational accidents. Regular training of employees and managers by an external OSH lecturer took place.

GARDENING

PAGE 139

The year 2022 was in the spirit of construction and reconstruction work. After the completion of the rainwater collection system, the construction company began the construction of utility networks. Our work also revolves around this work. In addition, we are trying to use the heavy equipment that is now working in the area, so we managed to restore and complete a lot of forestry lines. These can be used as the secondary transport networks ensuring the operation of the zoo.

We manage to fulfil all the standard duties of the section as we set out. We have completed the final clean-up after the Hurricane Eberhardt.

BASIC ECONOMIC DATA

PAGE 142

Founder's funding for operation:

1,472,112.7 EUR

State funding (MŽP):

40,732.2 EUR

Transfers (funding for "Kata lemurs research centre and zoo entrance", "Safari Eurasia", "Leopard pavilion", "Info stands", electromobiles) 19,095.6 EUR

The operations of the Olomouc Zoological Garden in 2022 ended with a profit of EUR 33,109.4. The value of assets managed by the organization increased by EUR 1,852,197.6, i. e. by 26.36 %. The value of fixed assets (fixed assets) increased by EUR 1,336,444.5, i. e. by 24.23 % and

the value of current assets decreased by EUR 515,338.4, i. e. by 34.11 %. The Olomouc Zoological Garden spent EUR 1,584,088.3 in 2022.

CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UNION OF CZECH AND SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS IN 2022

PAGE 156

The employees of the Olomouc Zoo regularly attend a number of expert conferences and workshops. In the late September and early October, the annual conference EAZA took place in the host Zoomarine in Albufeira in Portugal. We also attended the Annual General Meeting of the Union of Czech and Slovak zoological gardens hosted in Zoo Zlín and the Staff Meeting of the Czech, Slovak and Polish zoos in Lodz in Poland. Furthermore, we regularly attend various specialized seminars and the meetings of expert committees UCSZOO (Union of Czech and Slovak zoological gardens).

PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2022

SAVCI MAMMALIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
Vačnatci - Marsupialia								
klokan parma <i>Macropus parma</i>	1.2 <i>RDB=NT</i>	1.1	1.0	1.0		1.0		2.3
klokan rudý <i>Osphranter rufus</i>	2.19 <i>ESB,RDB=LC</i>		4.2	3.2			1.1	4.20
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	1.1 <i>EEP,RDB=CR,CITES=I</i>		1.1	1.1	1.0			1.2
klokánek krysí <i>Potorous tridactylus</i>	<i>RDB=NT</i>	1.1					1.0	0.1
klokánek rudohnědý <i>Aepyprymnus rufescens</i>	<i>RDB=LC</i>	2.0						2.0
kusu liščí <i>Trichosurus vulpecula</i>	<i>RDB=LC</i>	1.1						1.1
vačice krysí <i>Monodelphis domestica</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>	1.0	0.0.1	0.0.1		1.0		1.1.1
Chudozubí - Xenarthra								
lenochod dvouprstý <i>Choloepus didactylus</i>	2.2 <i>ESB,RDB=LC</i>	1.0					1.0	2.2
mravenečník čtyřprstý <i>Tamandua tetradactyla</i>	1.2 <i>ESB,RDB=LC</i>		0.2	0.2				1.4
mravenečník velký <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	1.1 <i>EEP,ISB,RDB=VU,CITES=II</i>		1.0	1.0				2.1
pásovec kulovitý <i>Tolypeutes matacus</i>	1.1 <i>RDB=NT</i>							1.1
pásovec štětinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1.0 <i>RDB=LC</i>							1.0
Hmyzožravci - Insectivora								
ježek bělobřichý <i>Atelerix albiventris</i>	0.1 <i>RDB=LC</i>							0.1
Letouni - Chiroptera								
kaloň rodriguezeský <i>Pteropus rodricensis</i>	9.16 <i>EEP,ISB,RDB=EN,CITES=II</i>		9.8	9.8			1.1	17.23
listonos světý <i>Phyllostomus discolor</i>	4.8.3 <i>RDB=LC</i>		0.0.6	0.0.6				4.8.9

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
Primáti - Primates								
gibon lar <i>Hylobates lar</i>	2.2 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>							2.2
gibon zlatolící <i>Nomascus gabriellae</i>	2.3 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>		0.0.2	0.0.2				2.3.2
kalimiko <i>Callimico goeldii</i>	1.1 <i>EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I</i>							1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	2.7 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>		0.0.1	0.0.1	0.3			2.4.1
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	5.7 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>				5.1		0.2	0.4
kosman stříbřitý <i>Mico argentatus</i>	0.1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>	1.0	0.0.2					1.1
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	9.2 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>		2.0	2.0	7.0			4.2
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	2,17,1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>		0.0.4	0.0.4			0.1	2.16.5
lemur běločelý <i>Eulemur albifrons</i>	2.3 <i>RDB=VU,CITES=I</i>		1.1	1.1	1.1			2.3
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	0.2 <i>EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I</i>	1.0						1.2
lemur kata <i>Lemur catta</i>	1.6 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>		0.0.2	0.0.2	0.2			1.4.2
lviček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	0.5 <i>EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I</i>							0.5
makak červenolící <i>Macaca fuscata</i>	12.13 <i>ISB,RDB=LC,CITES=II</i>		1.2	1.2		2.0		11.15
mirikina bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	1.1 <i>RDB=LC,CITES=II</i>	0.1	1.0.1		0.1			1.1
outloň malý <i>Nycticebus pygmaeus</i>	<i>EEP,RDB=EN,CITES=II</i>	1.0						1.0
siamang <i>Hylobates syndactylus</i>	2.0 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>						1.0	1.0
tamarin bělovousý <i>Saguinus mystax</i>	1.1 <i>RDB=LC,CITES=II</i>						0.1	1.0
tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgrisescens</i>	1.1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>		0.0.1					1.1
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	3.3 <i>EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I</i>				1.1			2.2
Šelmy - Carnivora								
baribal <i>Ursus americanus</i>	1.1 <i>RDB=LC,CITES=II</i>							1.1
binturong <i>Arctictis binturong</i>	1.2 <i>EEP,RDB=VU,CITES=III</i>							1.2
fenek <i>Vulpes zerda</i>	1.1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>							1.1
gepard štíhlý <i>Acinonyx jubatus jubatus</i>	1.1 <i>EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I</i>						1.1	
jaguár <i>Panthera onca</i>	1.1 <i>EEP,RDB=NT,CITES=I</i>							1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
kočka evropská <i>Felis silvestris silvestris</i>	0.2 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=II							0.2
kočka krátkouchá <i>Prionailurus bengalensis euptilurus</i>	3.2 RDB=LC,CITES=II		2.1	2.1	4.1			1.2
kojot <i>Canis latrans</i>	RDB=LC	1.1						1.1
kolonok <i>Mustela sibirica</i>	1.1 RDB=LC,CITES=III							1.1
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	2.1 EEP,RDB=VU,CITES=II	0.1					1.0	1.2
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I							1.2
mangusta liščí <i>Cynictis penicillata</i>	3.0 ESB,RDB=LC	0.1			1.0			2.1
mangusta tmavá <i>Crossarchus obscurus</i>	1.1 RDB=LC						1.0	0.1
mangusta trpasličí <i>Helogale parvula</i>	1.1 RDB=LC							1.1
medojed <i>Mellivora capensis</i>	2.3 RDB=LC,CITES=III		0.1	0.1	0.1			2.3
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	0.2 RDB=LC							0.2
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	0.1 RDB=LC							0.1
ocelot slaništní <i>Leopardus geoffroyi</i>	1.1 EEP,RDB=LC,CITES=I		2.0	2.0				3.1
panda červená <i>Ailurus fulgens</i>	2.0 EEP,RDB=EN,CITES=I	0.1			1.0			1.1
rys karpatský <i>Lynx lynx carpathicus</i>	1.1 EEP,CROH=SOH,RDB=LC,CITES=II			1.0				1.1
serval <i>Leptailurus serval</i>	1.1 RDB=LC,CITES=II							1.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	7.3.4 RDB=LC		2.0.3	2.0	0.1		0.0.4	9.2
tygr ussurijský <i>Panthera tigris altaica</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I							1.1
vlk Hudsonův <i>Canis lupus hudsonicus</i>	9.6 RDB=LC,CITES=I							9.6

Damani - *Hyracoidea*

daman skalní <i>Procavia capensis</i>	1.1 ESB,RDB=LC		3.0	3.0				4.1
--	-------------------	--	-----	-----	--	--	--	-----

Lichokopytníci - *Perissodactyla*

kůň domácí - minipony <i>Equus caballus</i>	1.1							1.1
kůň domácí - shetlandský pony <i>Equus caballus</i>	2.3							2.3
osel domácí - zakrstý <i>Equus asinus</i>	0.1							0.1
zebra Chapmanova <i>Equus quagga chapmanni</i>	1.5 RDB=NT				1.0		0.1	0.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
Hrbáčí - <i>Tubulidentata</i>								
hrbáč kapský <i>Orycteropus afer</i>	1.1 <i>ESB,RDB=LC</i>		0.0.1					1.1
Sudokopytníci - <i>Artiodactyla</i>								
adax <i>Addax nasomaculatus</i>	1.6 <i>EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I</i>					1.0	0.1	0.5
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	2.11		6.3	5.3	6.1			1.13
daněk mezopotámský <i>Dama mesopotamica</i>	1.1 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>	2.0					1.0	2.1
hrošík liberijský <i>Choeropsis liberiensis</i>	0.1 <i>EEP,ISB,RDB=EN,CITES=II</i>							0.1
kamzik alpský <i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>	1.2 <i>EEP,RDB=LC</i>		0.3	0.3				1.5
kamzik horský <i>Rupicapra rupicapra</i>	1.10 <i>EEP,RDB=LC</i>		2.2	2.2	1.0			2.12
koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i>	1.4 <i>EEP,RDB=NT</i>		1.3	1.3	1.0			1.7
koza domácí <i>Capra hircus</i>	2.40		24.25	4.22	4.6	0.8		2.48
koza domácí - burská <i>Capra hircus</i>	0.2		1.0	1.0	1.0	0.1		0.1
koza krétská <i>Capra hircus cretica</i>	2.3 <i>EEP,RDB=VU</i>		1.3	1.2				3.5
kozorožec kavkazský <i>Capra caucasica</i>	9.15 <i>EEP,RDB=EN</i>		5.3	2.3			1.1	10.17
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	4.13 <i>RDB=LC</i>		2.6	1.2	0.4		1.1	4.10
markhur <i>Capra falconeri</i>	7.18 <i>EEP,RDB=NT,CITES=I</i>		6.10	4.6	6.6		0.1	5.17
muflon <i>Ovis aries musimon</i>	1.10		0.0.9	0.0.6			0.4	1.6.6
muntžak malý <i>Muntiacus reevesi</i>	1.2 <i>EEP,RDB=LC</i>	1.0	1.1	1.1	1.0			2.3
oryx jihoafrický <i>Oryx gazella</i>	4.12 <i>RDB=LC</i>		4.4	4.3	3.0			5.15
ovce domácí - valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.2							0.2
pakůň běloocasý <i>Connochaetes gnou</i>	2.6 <i>EEP,RDB=LC</i>				1.0			1.6
pižmoň grónský <i>Ovibos moschatus wardi</i>	0.1 <i>EEP,ISB,RDB=LC</i>	1.0						1.1
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	4.13 <i>EEP,ISB,RDB=CR</i>		3.4.1	2.3.1	2.0	1.0	0.1	3.15.1
sob <i>Rangifer tarandus</i>	5.17 <i>RDB=VU</i>		2.6	1.4	4.0			2.21
štětkoun kamerunský <i>Potamochoerus pictus</i>	0.2 <i>EEP,RDB=LC</i>							0.2
velbloud dvouhrbý - domácí <i>Camelus bactrianus</i>	2.4	0.1	0.1		1.0	0.1		1.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
velbloud jednohrbý <i>Camelus dromedarius</i>	1.1							1.1
vikuňa <i>Vicugna vicugna</i>	2.1 <i>EEP,ISB,RDB=LC,CITES=I</i>							2.1
zubr <i>Bison bonasus</i>	3.3 <i>EEP,ISB,RDB=NT</i>		1.1	1.1				4.4
žirafa severní nubijská <i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>	1.9 <i>EEP,RDB=CR,CITES=II</i>	1.0						2.9
Hlodavci - Rodentia								
dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica</i>	4.10 <i>RDB=LC</i>		0.0.6	0.0.3	1.2	1.0		2.8.3
mara slaništní <i>Dolichotis salinicola</i>	3.1 <i>ESB,RDB=LC</i>		2.2.2	2.2.2	2.0			3.3.2
morče divoké <i>Cavia aperea</i>	1.5 <i>RDB=LC</i>	0.0.5					1.2	0.3.5
morče domácí - cuy <i>Cavia porcellus</i>	1.6							1.6
myška drobná <i>Micromys minutus</i>	<i>RDB=LC</i>	0.0.2	0.0.5	0.0.2			0.0.2	0.0.2
pískomil <i>Gerbillus sp.</i>	0.0.8	0.2	0.0.12	0.0.9		0.0.1	0.0.3	0.2.13
pískomil křečkovitý <i>Pachyromys duprasi</i>	<i>RDB=LC</i>	0.0.4					0.0.1	0.0.3
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	0.1.32 <i>RDB=LC</i>		1.0	1.0	1.0			0.1.32
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	3.4 <i>RDB=LC</i>						1.1	2.3
veverka kapská <i>Xerus inauris</i>	1.0 <i>RDB=LC</i>							1.0
Zajáci - Lagomorpha								
králík domácí - belgický obr <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.2					0.2		
králík domácí - francouzský beran strakáč <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.4					0.4		

PTÁCI – AVES

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
Nanduové - Rheiformes								
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	6.1 <i>RDB=NT,CITES=II</i>		0.1	0.1	4.0			2.1.1
Kasuárové - Casuariiformes								
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	1.2 <i>RDB=LC</i>							1.2
Brodiví - Ciconiiformes								
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	2.3 <i>EEP,CROH=SOH,RDB=LC</i>		0.2	0.2	1.4			1.1
ibis skalní <i>Geronticus eremita</i>	3.6 <i>EEP,RDB=EN,CITES=I</i>							3.6
Plameňáci - Phoenicopteriformes								
plameňák růžový <i>Phoenicopterus roseus</i>	27.29 <i>RDB=LC,CITES=II</i>							27.29
Vrbozobí - Anseriformes								
čája obojková <i>Chauna torquata</i>	3.3 <i>RDB=LC</i>		0.0.5		1.1			2.2
husa malá <i>Anser erythropus</i>	2.2 <i>EEP,RDB=VU</i>						1.0	1.2
husa tibetská <i>Anser indicus</i>	2.2 <i>RDB=LC</i>		1.2	1.2	1.2			2.2
husice egyptská <i>Alopochen aegyptiacus</i>	0.1 <i>RDB=LC,CITES=III</i>				0.1			
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	3.2 <i>RDB=LC</i>							3.2
husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>	0.7 <i>RDB=LC,CITES=III</i>							0.7
kachna domácí – indický běžec <i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>	0.0.10					0.0.10		
kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1
kachnička mandarinská <i>Aix galericulata</i>	6.3 <i>RDB=LC</i>		0.0.3	0.0.2				6.3.2
Dravci - Falconiformes								
hadilov písař <i>Sagittarius serpentarius</i>	1.1 <i>EEP,RDB=EN,CITES=II</i>							1.1
kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1.0 <i>RDB=LC,CITES=II</i>							1.0
kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i>	1.1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=II</i>							1.1
kondor krocانovitý <i>Cathartes aura</i>	1.0 <i>RDB=LC</i>						1.0	
Hrabaví - Galliformes								
bažant královský <i>Syrnaticus reevesii</i>	0.3.3 <i>RDB=VU</i>	1.0			0.0.3			1.3

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
bažant pavi <i>Polyplectron bicalcaratum</i>	1.1 RDB=LC					1.1		
bažant stříbrný <i>Lophura nycthemera</i>	1.1 RDB=LC		1.1	1.1				2.2
bažant Wallichův <i>Catreus wallichii</i>	2.1.5 RDB=VU,CITES=I	0.1			0.0.5		0.1	2.1
kur bankvský <i>Gallus gallus</i>	0.0.11 RDB=LC		0.0.2	0.0.2	0.0.6	0.0.2	0.0.2	1.2
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	5.6.6 RDB=LC		0.2	0.2	0.1.5	0.1	1.0	4.6.3
Krátkokřídlí - Gruiformes								
jeřáb bělošijí <i>Grus vipio</i>	3.1 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							3.1
jeřáb bílý <i>Grus leucogeranus</i>	1.1 EEP,RDB=CR,CITES=I							1.1
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	2.3 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		0.0.1		0.1			2.2
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	1.1 RDB=LC,CITES=II							1.1
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC				1.1			
seriema rudozobá <i>Cariama cristata</i>	2.1 RDB=LC		1.0	1.0	1.0		0.1	2.0
Měkkozobí - Columbiformes								
hrdlička damarská <i>Streptopelia capicola</i>	0.2 RDB=LC							0.2
Papoušci - Psittaciformes								
agapornis hnědohlavý <i>Agapornis nigrigenis</i>	4.5.7 RDB=VU,CITES=II		0.0.16	0.0.16	0.0.22	0.0.1		4.5
agapornis růžovohlavý <i>Agapornis lilianae</i>	3.8.22 RDB=NT,CITES=II		0.0.2	0.0.2	0.0.13	0.0.7	0.0.4	3.8
amazončan modročelý <i>Amazona aestiva</i>	2.1 RDB=NT							2.1
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.1 RDB=LC,CITES=I							1.1
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	0.2 RDB=LC,CITES=II							0.2
ara marakana <i>Primolius maracana</i>	1.0 RDB=NT,CITES=I				1.0			1.0
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 EEP,RDB=VU,CITES=I	1.1					0.1	2.1
aratinga sluneční <i>Aratinga solstitialis</i>	2.2 EEP,RDB=EN,CITES=II							2.2
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	1.0 EEP,RDB=EN				1.0			
nandej černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0.0.14 RDB=LC,CITES=II		0.0.2	0.0.1				0.0.15
papoušek černotemenný <i>Pionites melanocephala</i>	2.2 RDB=LC,CITES=II				1.1			1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	0.011 RDB=LC				0.0.6		0.0.5	
papoušek šupinkový <i>Pionus maximiliani</i>	1.1 RDB=LC,CITES=II							1.1
Kukačky - Cuculiformes								
banánovec obecný <i>Musophaga violacea</i>	1.1 ESB,RDB=LC,CITES=III							1.1
turako Schalowův <i>Tauraco schalowi</i>	1.1 RDB=LC							1.1
Sovy - Strigiformes								
sova pálená <i>Tyto alba</i>	4.4 CROH=SOH,RDB=LC,CITES=II		0.1	0.1	0.1		1.1	3.3
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	2.2 EEP,RDB=VU,CITES=II							2.2
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	5.3 CROH=SOH,RDB=LC,CITES=II	0.1					1.0	4.4
výr velký <i>Bubo bubo</i>	1.0 CROH=OH,RDB=LC							1.0
výřeček malý <i>Otus scops</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=II						1.0	0.1
Srostoprstí - Coraciiformes								
toko Deckenův <i>Tockus deckeni</i>	1.1 EEP,RDB=LC	1.0			1.0			1.1
toko šedý <i>Tockus nasutus</i>	1.2 RDB=LC							1.2
zoborožec kaferský <i>Bucorvus leadbeateri</i>	2.2 EEP,RDB=VU							2.2
zoborožec šedolící <i>Ceratogymna brevis</i>	2.2 EEP,RDB=LC							2.2
zoborožec tmavý <i>Anthracoceros malayanus</i>	1.1 EEP,RDB=VU,CITES=II							1.1
Šplhavci - Piciformes								
vousák senegalský <i>Lybius dubius</i>	2.2 RDB=LC							2.2
Pěvci - Passeriformes								
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1 RDB=LC							1.1
křivka obecná <i>Loxia curvirostra</i>	1.1.1 RDB=LC						0.0.1	1.1
snovač kaferský <i>Euplectes orix</i>	0.0.1 RDB=LC						0.0.1	
snovač ohnivý <i>Euplectes hordeaceus</i>	0.0.5 RDB=LC					0.0.5		
snovač rudozobý <i>Quelea quelea</i>	0.0.4 RDB=LC						0.0.4	
snovač škraboškový <i>Ploceus velatus</i>	0.0.4 RDB=LC						0.0.4	
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	0.0.6 RDB=LC						0.0.6	

PLAZI - REPTILIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
Želvy - Chelonia								
kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>	1.2 RDB=LC							1.2
želva amboinská <i>Cuora amboinensis</i>	1.1 ESB,RDB=VU				1.1			
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	1.3.5 EEP,CROH=KOH,RDB=NT					0.0.1		1.3.4
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	2.2 RDB=VU,CITES=II							2.2
želva skalní <i>Malacochersus tornieri</i>	0.1 EEP,RDB=CR,CITES=II							0.1
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	3.5 RDB=VU,CITES=II	2.0			4.3			1.2
želva tuniská <i>Testudo graeca nabeulensis</i>	3.1 RDB=VU,CITES=II							3.1
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	1.2 RDB=NT,CITES=II	1.0					1.0	1.2
Krokodýli - Crocodylia								
krokodýl čelnatý <i>Osteoleaemus tetraspis tetraspis</i>	0.1.5 EEP,RDB=VU,CITES=I							0.1.5
Šupinatí - Squamata								
agama límcová <i>Chlamydosaurus kingii</i>	2.1 RDB=LC							2.1
bazilišek zelený <i>Basiliscus plumifrons</i>	1.1 RDB=LC						1.0	0.1
blavor žlutý <i>Pseudopus apodus</i>	RDB=LC	1.1					1.0	0.1
dasie smaragdová <i>Lamprolepis smaragdina</i>	1.3 RDB=LC							1.3
felzuma <i>Phelsuma grandis</i>	0.3 RDB=LC,CITES=II							0.3
gekon madagaskarský <i>Paroedura pictus</i>	RDB=LC	0.0.1						0.0.1
gekon obrovský <i>Gekko gecko</i>	3.1.2 RDB=LC,CITES=II	0.1	0.0.5	0.0.4	1.0.2		1.0.1	1.2.3
gekon prstýnkový <i>Tarentola annularis</i>	0.0.5 RDB=LC		0.0.2	0.0.1			0.0.1	0.0.5
gekon širokoprstý <i>Ptyodactylus hasselquistii</i>	RDB=LC	2.1				1.0		1.1
hroznýš Dumerilův <i>Acrantophis dumerili</i>	0.2 RDB=VU,CITES=I							0.2
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.0 RDB=LC,CITES=II							1.0
chameleon pardálí <i>Furcifer pardalis</i>	2.0 RDB=LC,CITES=II						1.0	1.0
ještěrka <i>Gastropholis prasina</i>	1.1 RDB=NT							1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav k 31. 12. /Status/
ještěrka paví <i>Timon pater</i>	1.3 RDB=LC						0.1	1.2
ještěrkovec <i>Gerrhosaurus validus</i>	0.0.4 RDB=LC							0.0.4
ještěrkovec žlutohrdlý <i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	1.2 RDB=LC							1.2
kobřík kapský <i>Aspidelaps lubricus</i>	1.2.10 RDB=LC		0.0.3		0.0.4		0.0.4	1.2.2
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum suspectum</i>	3.0 EEP,ISB,RDB=NT,CITES=II							3.0
krajta Macklotova <i>Liasis mackloti</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	0.1 RDB=LC,CITES=II							0.1
leguán zelený <i>Iguana iguana</i>	1.1 RDB=LC,CITES=II							1.1
leguánek měnivý <i>Leiocephalus carinatus</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
leguánek modrý <i>Sceloporus cyanogenys</i>	2.2 RDB=LC		0.0.2				1.0	1.2
mabuja zebrovaná <i>Trachylepis dichroma</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
scink dlouhonohý <i>Eumeces schneideri</i>	1.3 RDB=LC						0.1	1.2
štíhlavka Ravergierova <i>Hemorrhois ravergieri</i>	RDB=LC	0.0.4						0.0.4
teju pruhovaný <i>Salvator merianae</i>	1.2 RDB=LC,CITES=II							1.2
tilíkva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	1.0 RCB=LC							1.0
trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinura</i>	0.0.1 RDB=NT						0.0.1	
užovka amurská <i>Elaphe schrenckii</i>	2.0 RDB=LC							2.0
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	0.1 RDB=LC							0.1
užovka domácí <i>Boaedon fuliginosus</i>	1.1.2 RDB=LC	1.0			0.0.1		1.0.1	1.1
užovka ostronosá <i>Gonyosoma oxycephalum</i>	1.1 RDB=LC							1.1
užovka tenkoocasá <i>Orthriophis taeniurus</i>	1.0 RDB=VU							1.0
varan Mertensův <i>Varanus mertensi</i>	1.1 RDB=EN,CITES=II							1.1

OBOJŽIVELNÍCI AMPHIBIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žáby - *Anura*

létavka obecná <i>Polypedates leucomystax</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.2
rákosníčka běloskvrnná <i>Heterixalus alboguttatus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.10
rohátka Cranwellova <i>Ceratophrys cranwelli</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
ropucha coloradská <i>Incilius alvarius</i>	RDB=LC	0.2
rosnička včelí <i>Trachycephalus resinifictrix</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3

Ocasatí - *Caudata*

čolek kurdistánský <i>Neurergus crocatus</i>	0.0.4 RDB=VU	0.0.1
trnočolek bradavčitý <i>Tylototriton verrucosus</i>	RDB=LC	0.0.2

RYBY - PISCES

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Trnoblíží - *Characiformes*

kolosoma brazilská <i>Colossoma macropomum</i>	0.0.4	0.0.3
metynis rostlinožravý <i>Metynnis hypsauchen</i>	0.0.17	0.0.15
piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.11	0.0.8

Sumci - *Siluriformes*

anténovec mramorovaný <i>Leiarius marmoratus</i>	0.0.1	0.0.1
glyptoper velkoploutvý <i>Glyptoperichthys gibbiceps</i>	0.0.3	0.0.4

Pílonožší - *Beryciformes*

pruhatec královský <i>Sargocentron diadema</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pruhatec velkošupinný <i>Myripristis berndti</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

Volnoostní - *Gasterosteiformes*

koniček kuda <i>Hippocampus kuda</i>	RDB=VU	0.0.15
---	--------	--------

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Ostnoploutví - *Perciformes*

bičonoš zobanovitý <i>Zanclus canescens</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bahamský <i>Acanthurus bariene</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok běloprsý <i>Acanthurus leucosternon</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bezrohý <i>Naso lituratus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok Desjardinův <i>Zebrasoma desjardini</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok dvouskvrnný <i>Ctenochaetus binotatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok fialový <i>Zebrasoma xanthurum</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok hnědý <i>Zebrasoma scopas</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok japonský <i>Acanthurus japonicus</i>	1.0 RDB=LC	1.0
bodlok krátkorohý <i>Naso brevirostris</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok maskovaný <i>Acanthurus pyroferus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok modropáskovaný <i>Acanthurus blochii</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.2
bodlok modrý <i>Acanthurus coeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok olivový <i>Acanthurus olivaceus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok pestrý <i>Paracanthurus hepatus</i>	0.0.5 RDB=LC	0.0.4
bodlok plachtonoš <i>Zebrasoma veliferum</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.3
bodlok proužkovaný <i>Acanthurus lineatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok příčnopruhý <i>Acanthurus triostegus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok půvabný <i>Naso elegans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok rudomořský <i>Acanthurus sohal</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok Tennentův <i>Acanthurus tennentii</i>	RDB=LC	0.0.1
bodlok tominský <i>Ctenochaetus tominiensis</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
bodlok zlatolemý <i>Acanthurus nigricans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>	0.0.7 RDB=LC	0.0.7
cichlida jednooká <i>Cichla monoculus</i>	0.0.3	0.0.3
hlaváč modropásý <i>Valenciennesa strigata</i>	RDB=LC	0.0.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
hlaváč okinawský <i>Gobiodon okinawae</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
hlaváč oranžovoskvrnný <i>Valenciennesa puellaris</i>	RDB=LC	0.0.1
hlaváč šestiskvrnný <i>Valenciennesa sexguttata</i>	RDB=LC	0.0.1
chňapal žlutoocasy <i>Caesio cuning</i>	0.0.1 RDB=DD	0.0.1
chrochtal prasečí <i>Anisotremus virginicus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic modroskvrnný <i>Cephalopholis miniata</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic tečkovaný <i>Cromileptes altivelis</i>	0.0.1 RDB=VU	0.0.1
klaun Allardův <i>Amphiprion allardi</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klaun očkátý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.0.11 RDB=LC	0.0.11
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
klaun sedlatý <i>Amphiprion ephippium</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
klaun tmavý <i>Amphiprion melanopus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klaun uzdičkatý <i>Amphiprion frenatus</i>	0.0.1	0.0.1
klípka hrotcová <i>Heniochus acuminatus</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
klípka Kleinova <i>Chaetodon kleinii</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
klípka pyramidová <i>Hemitaenichthys polylepis</i>	RDB=LC	0.0.1
klípka skvrnitá <i>Chaetodon guttatissimus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
knězík zelenoploutvý <i>Halichoeres chloropterus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
komorník běloocasy <i>Dascyllus aruanus</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
komorník černoocasy <i>Dascyllus melanurus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
komorník sířovaný <i>Dascyllus reticulatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
komorník třískvrnný <i>Dascyllus trimaculatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
králíčkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
králíčkovec modropruhý <i>Siganus puellus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.2
oblohlav vysokoploutvý <i>Calloplegiops altivelis</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
parmovec přičnopruhý <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
parmovec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.0.6 RDB=EN	0.0.4
perlovka skvrnitá <i>Hemichromis elongatus</i>	0.0.18 RDB=LC	0.0.18
ploskozubec dvoubarvý <i>Cetoscarus bicolor</i>	RDB=LC	0.0.1
pomčik <i>Centropyge tibicen</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik citrónový <i>Centropyge flavissima</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik dvoubarevný <i>Centropyge bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik korálový <i>Centropyge bispinosus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec indický <i>Apolemichthys xanthurus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec paví <i>Pygoplites diacanthus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec skvělý <i>Pomacanthus navarchus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun Dianin <i>Bodianus diana</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun rozpulený <i>Labroides dimidiatus</i>	0.0.8 RDB=LC	0.0.9
pyskoun šestipruhý <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
sapín zelený <i>Chromis viridis</i>	0.0.10 RDB=LC	0.0.8
sapínek Talbotův <i>Chrysiptera talboti</i>	0.0.6 RDB=LC	0.0.5
sapínek zlatoocasy <i>Chrysiptera parasema</i>	0.0.14 RDB=LC	0.0.14
sapínek žlutomodrý <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	0.0.3 RDB=VU	0.0.2
sapínovec královský <i>Pictichromis paccagnellae</i>	RDB=LC	0.0.1
slizoun pruhovaný <i>Salarias fasciatus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
špičatník zlatopásý <i>Pentapodus aureofasciatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
štětičkovec dlouhohlavý <i>Oxycirrhites typus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>	0.0.1	0.0.1
vřetěnka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.4
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2

Čliverzubi - Tetraodontiformes

havýš rohatý <i>Lactoria cornuta</i>	0.0.1	0.0.1
---	-------	-------

PARYBY CHONDRICHTHYES

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
Malotlanci - Orectolobiformes		
žralůček okatý <i>Hemiscyllium ocellatum</i>	1.0 RDB=LC	1.0
Žralouni - Carcharhiniformes		
žralok černoploutvý <i>Carcharhinus melanopterus</i>	0.2 EEP,RDB=NT	0.2
Rajnci - Rajiformes		
siba atlantská <i>Rhinoptera bonasus</i>	2.0 RDB=VU	2.0

BEZOBRATLÍ EVERTEBRATA

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
Žahavci - Cnidaria		
větevník <i>Acropora tumida</i>	2 RDB=DD	2
řifovník <i>Acanthastrea</i> sp.	1	1
laločnick <i>Pinnigorgia</i> sp.	4	4
pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
houbovník <i>Fungia</i> sp.	1	1
dírkovník <i>Alveopora</i> sp.	1	1
dírkovník <i>Porites</i> sp.	1	1
rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	2	2
laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	2	1
laločnice <i>Sinularia</i> sp.	4	2
útesovník <i>Favia</i> sp.	1	1
montipóra <i>Montipora</i> sp.		1
montipóra <i>Montipora confusa</i>	2 RDB=NT	2
sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	3	3
turbinatka <i>Nemanzophyllia</i> sp.	1 RDB=VU	1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
turbinatka <i>Physogyra</i> sp.	1	1
turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	10	10
turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	1 RDB=VU	1
korálovník <i>Discosoma</i> sp.	3	3
korálovník <i>Ricordea</i> sp.	1	1
větevník útlý <i>Acropora tenuis</i>	3 RDB=NT	3
stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	1	1
laločnick šedý <i>Anthelia glauca</i>	2	2
laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1	1
merulina plochá <i>Merulina ampliata</i>	1 RDB=LC	1
korálovník juma <i>Ricordea yuma</i>	2	2
pórovník úhledný <i>Seriatopora caliendrum</i>	1 RDB=NT	1
útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	1 RDB=LC	1
korálovník ušatý <i>Rhodactis mussoides</i>	1	1
sasanka tečkovaná <i>Phymanthus crucifer</i>	1	1
papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1 RDB=NT	1
houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	2 RDB=VU	2
dendrofyla vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1 RDB=NT	1
okulína kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	1 RDB=NT	1
pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i>	2 RDB=LC	2
útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	3 RDB=NT	3
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>	18	10
houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	5 RDB=VU	5
větevník proměnlivý <i>Acropora valida</i>	3 RDB=LC	3
laločnick žlábkovaný <i>Capnella imbricata</i>	2	2
pórovník různotvarý <i>Stylophora pistillata</i>	2 RDB=NT	2
montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	3 RDB=LC	3
útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	5	5

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	1 RDB=LC	1
houbovník chorošovitý <i>Pachyseris rugosa</i>	1 RDB=VU	1
dendrofyta listovitá <i>Turbinaria mesenterina</i>	1 RDB=VU	1
sasanka čtyřbarevná – red <i>Entacmaea quadricolor</i>	7	7
stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	2	2
větevnik <i>Acropora</i> sp.	1	1
větevnik <i>Acropora yongei</i>	1 RDB=LC	1
větevnik <i>Acropora elegans</i>	1 RDB=VU	1
rifovník <i>Lobophyllia</i> sp.	1	1
pórovník <i>Seriatopora</i> sp.	1	1
pórovník <i>Stylophora subseriata</i>	1	1
trsovník <i>Menella</i> sp.	1	1
laločnice <i>Sinularia notanda</i>	1	1
laločnice <i>Cladiella</i> sp.	1	1
laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	2	2
sasankovec <i>Palythoa</i> sp.	1	1
korálovník <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
laločnice měkká <i>Sinularia mollis</i>	1	1
houbovník obecný <i>Fungia fungites</i>	1 RDB=NT	1
dírkovník obecný <i>Porites porites</i>	1 RDB=LC	1
korálnatec modrý <i>Helopora coerulea</i>	1 RDB=VU	1
sasanka velkolepá <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
turbinatka hladká <i>Euphyllia glabrescens</i>	1 RDB=NT	1
montipóra písčitá <i>Montipora capricornis</i>	2 RDB=VU	2
rohovička svazčitá <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
laločnice elastická <i>Sarcophyton glaucum</i>	1	1
laločnice houbovitá <i>Sarcophyton ehrenbergi</i>	1	1
laločnice hvězdnatá <i>Sinularia asterolobata</i>	2	1
útesovník plástvový <i>Favia fava</i>	1 RDB=LC	1

Název /Species/	Stav k 1. 1. /Status/	Stav k 31. 12. /Status/
Členovci – Arthropoda		
šváb sycivý <i>Gromphadorhina portentosa</i>		20
štír jedovatý <i>Tityus stigmurus</i>	1	3
štír tlustorepý <i>Androctonus australis</i>	1.1	0.1
strašilka ostruhatá <i>Eurycantha calcarata</i>	6	6
zákeřnice dvojtečná <i>Platymeris biguttata</i>	10	11
zlatohlávek konžský <i>Pachnoda marginata</i>	5	12
krevetka <i>Lysmata boggei</i>	10	5
sklípkan myší <i>Pterinochilus murinus</i>	1	1
cvrček jeskynní <i>Phaeophilacris bredoides</i>		5
strašilka dábelská <i>Peruphasma schultzei</i>	5	5
krevetka pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>	2	7
sklípkan parahybský <i>Lasiodora parahybana</i>	1	1
žirafík smaragdový <i>Ampulex compressa</i>		4
krab <i>Geosesarma hagen</i>		3
veleštír trnitý <i>Heterometrus spinifer</i>		11
kudlanka malajská <i>Deroplatys denticata</i>		3
Ostnokožci – Echinodermata		
ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	7	8
ježovka <i>Diadema</i> sp.	5	5
ježovka Mathaeova <i>Echinometra mathaei</i>	2	1
ježovka pruhovaná <i>Echinotrix calamaris</i>	1	1
hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	4	4
hvězdice páskovaná <i>Archaster typicus</i>	2	1
hvězdice strukovitá <i>Pentaceraster mammillatus</i>	2	2
hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	1	1
hvězdice uzlovitá <i>Protoreaster nodosus</i>	2	2
ježovka proměnlivá <i>Lytechinus variegatus</i>	1	1

Zpracovali:
Ing. Jitka Vokurková, MVDr. Jan Kirner

PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ

CITES – Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Taxony jsou podle stupně ohrožení rozděleny do tří skupin:

- **CITES I** – zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohroženy vyhubením. Mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán; povoluje se jen výjimečně.
- **CITES II** – zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl regulován.
- **CITES III** – zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin. Jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích a jsou chráněny na návrh těchto zemí.

RDB – Kategorie IUCN „Red List of Threatened Species“ (tzv. „Červená kniha“ nebo také „Červený seznam ohrožených druhů“). Lze jej nalézt na webové adrese www.iucnredlist.org.

- **NE** – nevyhodnocený druh (*not evaluated*)
- **DD** – málo informací o daném druhu (*data deficient*)
- **LC** – druh není ohrožený (*least concern*)
- **NT** – druh blízky ohrožení (*near threatened*)
- **VU** – zranitelný druh (*vulnerable*)
- **EN** – ohrožený druh (*endangered*)
- **CR** – kriticky ohrožený druh (*critically endangered*)
- **EW** – druh vyhubený ve volné přírodě (*extinct in the wild*)
- **EX** – vyhubený druh (*extinct*)

ČR-OH – Chov ohrožených druhů chráněných v České republice podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tyto druhy se dále rozdělují na:

- **KOH** – kriticky ohrožené druhy
- **SOH** – silně ohrožené druhy
- **OH** – ohrožené druhy

EEP – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských záchranných programů.

ISB – Chov ohrožených druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih.

ESB – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských plemenných knih.

Gfond – Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů.

V roce 2022 jsme chovali 63 druhů zařazených do evropských záchranných programů, 18 druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih, 8 druhů zařazených do evropských plemenných knih, které se postupně mění na EEP, 3 druhy chráněné v ČR a zařazené mezi druhy kriticky ohrožené, 4 druhy patřící mezi silně ohrožené a 1 ohrožený druh. Ze seznamu CITES jsme chovali 87 druhů. Jako vzácná a vymírající plemena domácích zvířat za účelem záchrany jejich genofondů chováme pouze jediný druh, a sice ovce valašky v počtu 0,2.

Přehled počtů chráněných druhů živočichů

		Druhů						Kusů					
		Savci	Ptáci	Přazi	Obojživelníci	Ryby	Paryby	Savci	Ptáci	Přazi	Obojživelníci	Ryby	Paryby
CITES	I	20	7	2	0	0	0	95	27	8	0	0	0
	II	21	18	14	0	0	0	145	133	37	0	0	0
	III	3	2	0	0	0	0	10	9	0	0	0	0
	Celkem	44	27	16	0	0	0	250	169	45	0	0	0
RDB	NT	8	3	8	0	0	1	52	18	16	0	0	2
	VU	8	9	6	1	3	1	50	36	20	1	15	2
	EN	12	4	1	0	1	0	100	19	2	0	4	0
	CR	6	1	1	0	0	0	45	2	1	0	0	0
Ochrana v ČR	OH	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	SOH	1	3	0	0	0	0	2	8	0	0	0	0
	KOH	1	1	1	0	0	0	2	1	8	0	0	0
	Celkem	2	5	1	0	0	0	4	10	8	0	0	0
EEP		43	15	4	0	0	1	298	51	18	0	0	2
ISB		15	2	1	0	0	0	126	8	3	0	0	0
ESB		7	1	0	0	0	0	51	2	0	0	0	0

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, MVDr. Jan Kirner

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

AUDIT TEAM, s.r.o.

Jeremenkova 1211/40b, Hodolany, 779 00 Olomouc
IČ: 294 53 411

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

pro

řizovatele a statutární orgán účetní jednotky Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky účetní jednotky **Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace** sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, přehledu o peněžních tocích, přehledu o změnách vlastního kapitálu za rok končící **31.12.2022** a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o účetní jednotce **Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace** jsou uvedeny na úvodní straně přílohy účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv účetní jednotky **Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace** k **31.12.2022** a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící **31.12.2022** v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán účetní jednotky **Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace**, odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán účetní jednotky povinen posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy statutární orgán plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodu nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivé nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán účetní jednotky uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost účetní jednotky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti účetní jednotky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že účetní jednotka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Olomouci dne

Kulaté razítko:

AUDIT TEAM, s.r.o.
Jeremenkova 1211/40b
779 00 Olomouc - Hodolany
(č. opr. auditorské společnosti 536)

Ing. Marek Prachař
2023.02.27
12:04:24 +01'00'

Ing. Marek Prachař
Podpis auditora odpovědného za vypracování
zprávy jménem společnosti AUDIT TEAM, s.r.o.
(č. opr. auditora 2267)

